

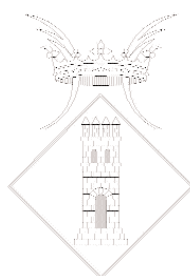
**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

MEMÓRIA DEL CATÀLEG

DOCUMENT I

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

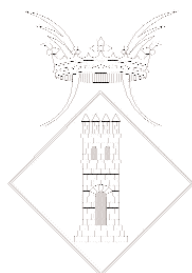
**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

PART I

***METODOLOGIA I ESTAT DE LA QUESTIÓ DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I
CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I
AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007***

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

ÍNDEX PART 1.

METODOLOGIA L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ.

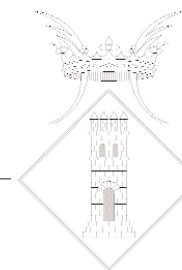
1.-	Introducció	pàg. 3
1.1.-	Estat de la qüestió	pàg. 3
1.2.-	Objectius	pàg. 4
1.3.-	Metodologia	pàg. 5
1.3.1.-	La recerca urbanística	pàg. 5
1.3.2.-	La recerca arquitectònica	pàg. 6
1.3.3.-	La recerca arqueològica	pàg. 6
1.4.-	Procés per a la formació del Catàleg 2002	pàg. 6
2.-	Marc geomorfològic i anàlisi de l'evolució urbans de Tortosa	pàg. 8
2.1.-	La Tortosa de les muralles	pàg. 8
2.1.1.-	La Tortosa romana	pàg. 8
2.1.2.-	La Tortosa islàmica	pàg. 10
2.1.3.-	La Tortosa de la Reconquesta	pàg. 12
2.1.4.-	La Tortosa de la muralla del segle XIV	pàg. 16
2.1.5.-	La Tortosa de la guerra dels Segadors	pàg. 18
2.1.6.-	La Tortosa del segle XIX	pàg. 18
2.2.-	La Tortosa dels Eixamples	pàg. 21
2.2.1.-	Els projectes dels Enginyers Militars del segle XIX	pàg. 23
2.2.2.-	El Pla d'Eixample del Rastre, de 1864	pàg. 24
2.2.3.-	Projecte d'Urbanització de la Zona del Temple, de 1877	pàg. 25
2.2.4.-	Primer pla d'Eixample 1886	pàg. 26
2.2.5.-	Segon Pla d'Eixample I 900	pàg. 27
2.2.6.-	Projectes d'Alineacions de la Direcció General de Regions Devastades	pàg. 28
2.2.7.-	Els Plans Generals d'ordenació Urbana de 1964 i 1986	pàg. 29
3.-	El Patrimoni Arquitectònic en la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Tortosa	pàg. 30
3.1.-	El patrimoni i la historia de la ciutat	pàg. 30
3.2.-	El patrimoni i sis usos de la ciutat	pàg. 38
4.-	Antecedents de la Protecció del Patrimoni arquitectònic a Tortosa.	pàg. 44
4.1.-	Antecedents de la protecció del patrimoni	pàg. 44
4.1.1.-	Orígens de la protecció del patrimoni	pàg. 44
4.1.2.-	Orígens de la legislació espanyola sobre patrimoni	pàg. 45
4.1.3.-	La legislació actual	pàg. 47
4.2.-	Antecedents historics de la protecció del patrimoni a Tortosa	pàg. 48
4.3.-	Patronat Municipal de Conservació i Reparació de Monuments	pàg. 49

4.4.-	Declaració de Conjunt Històric Artístic de 1976	pàg. 51
4.5.-	Nomes Subsidiaries i Complementaries de Planejament 1981	pàg. 51
4.6.-	Catàleg Municipal. Pla general d'ordenació Urbanística de Tortosa 1983	pàg. 52
4.7.-	la llei del Patrimoni Cultural Català de 1983. situació Actual	pàg. 54

5.-	Criteris de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Tortosa	pàg. 56
-----	--	---------

PART II. EL CATÀLEG 2007.

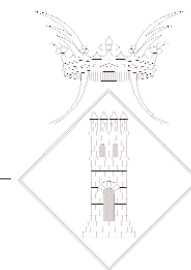
1.-	Reconeixement dels Substrats del Patrimoni immobiliari	pàg. 60
1.1.-	Els elements immobles del Catàleg	pàg. 60
1.2.-	Els teixits urbans del Catàleg	pàg. 60
1.3.-	Els valors arqueològics del Catàleg	pàg. 61
2.-	Antecedents dels elements del Catàleg del patrimoni Arquitectònic Municipal. Any 2007-	pàg. 62
2.1.-	La revisió del Catàleg de 1893	pàg. 63
2.2.-	L'inventari de l'any 2000, un instrument de formació del Catàleg 2007	pàg. 69
2.3.-	Catàleg 2003, un instrument per a la formació del catàleg 2007	pàg. 82
2.3.1.-	Reconeixement dels Ben Culturals d'Interès Nacional (BCIN)	pàg. 83
2.3.2.-	Reconeixement dels Bens Culturals d'Interès Local (BCIL)	pàg. 85
2.3.3.-	Reconeixement dels Bens Integrals del Patrimoni Cultural Català (BIPCC)	pàg. 88
2.3.4.-	Comparació de la classificació dels Bens patrimonials del Catàleg 1983-2003	pàg. 90
2.4.-	Catàleg d'element patrimonials. Aprovació provisional 2005	pàg. 98
2.4.1.-	Consideracions de la Comissió territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre.	pàg. 98
2.4.1.1.-	Canvis classificació de béns del catàleg de 1983	pàg. 99
2.4.2.-	Metodologia de la resolució de les Al·legacions.	pàg. 103
2.4.3.-	Correcció d'errades i esmenes	pàg. 107
2.4.4.-	Incorporació nous elements per demanda de les Admons.	pàg. 109
2.5.-	Catàles 2007. Text Refós.	pàg. 113
3.-	Elements del Catàleg	pàg. 115
3.1.-	Reconeixement dels Bens Culturals d'Interes Nacional (BCIN)	pàg. 115
3.2.-	Reconeixement dels Bens Culturals d'Interes Local (BCIL)	pàg. 116
3.3.-	Reconeixement dels Bens integrants del Patrimoni cultural Català (BIPCC)	pàg. 115

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

4.-	Els conjunts i Ambients Urbans d'interès del Terme Municipal de Tortosa	pàg. 155
4.1.-	La revisió del Catàleg 1983	pàg. 155
4.2.-	Inventari 2000: una primera declaració d'interiors	pàg. 160
4.3.-	Catàleg d'elements patrimonials. Aprovació inicial de l'any 2002.	pàg. 161
4.4.-	Catàleg d'elements patrimonials 2005	pàg. 162
5.-	Els Jaciments Arqueològics	pàg. 207
5.1.-	Programa d'arqueologia urbana l'any 1992	pàg. 210
5.2.-	Treballs d'inventari l'any 2000	pàg. 212
5.3.-	Catàleg 2002. Proposta de protecció arqueològica. Aprovació inicial any 2002	pàg. 214
5.4.-	Catàleg d'elements patrimonials Aprovació provisional 2005	pàg. 217
5.4.1.-	Incorporació d'elements fruit de les al·legacions	pàg. 217
5.4.2.-	Incorporació de nous elements per demanda de les Admons.	pàg. 218
5.4.3.-	Reconeixement de BCNI. La zona arqueològica al nucli antic	pàg. 218
5.4.4.-	La zona arqueològica a l'exemple.	pàg. 219
5.4.5.-	Reconeixement de BIPCC. La zona arqueològica fora del nucli antic	pàg. 222

PART I. METODOLOGIA. L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ

1. INTRODUCCIÓ

Encàrrec i equip redactor

L'encàrrec de la revisió del Catàleg Municipal de Tortosa es realitza per l'acord de l'Excm. Ajuntament de Tortosa en la sessió celebrada el dia 26 de maig de 1999, en què va resoldre adjudicar, per designació lliure, el contracte de consultoria i assistència "Treballs sobre el Catàleg i el patrimoni arquitectònic per a la redacció de la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Tortosa".

A tal efecte es crea un equip multidisciplinar amb diferents especialistes:

Josep Lluís i Ginovart, arquitecte, doctor en arquitectura, actua com a codirector i coordinador de l'equip interdisciplinari, i és la persona física que signa el contracte amb l'Ajuntament.

Raquel Lacuesta i Contreras, doctora en història de l'art, cap d'Investigació, Documentació i Difusió del Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, que actua com a codirectora i estableix la metodologia del Catàleg.

Joan Martínez i Tomàs, arqueòleg, és el responsable del patrimoni arqueològic en la revisió del Catàleg.

Hilari Muñoz i Sebastià, historiador de l'art, responsable de la recerca arxivística del treball.

Joan Josep Cid i Castellà, arquitecte tècnic, responsable i coordinador del muntatge gràfic.

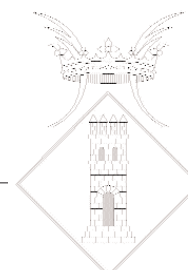
1.1 Estat de la qüestió

El primer Catàleg Municipal de Tortosa, aprovat inicialment el 14 de novembre de 1983, va ser redactat com a element complementari del Pla General d'Ordenació Urbanística, aprovat definitivament en data 8 de gener de l'any 1986 i d'acord a la Llei del Sòl de 1975. L'entrada en vigor de nous models normatius, com són la Llei del Patrimoni Cultural Català (9/1993 de 30 setembre) i la nova Llei d'Urbanisme (2/2002 de 14 de març), han fet precís la revisió del Catàleg Municipal en base als següents règims normatius:

a) D'acord amb la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/1993, en els municipis de caràcter històric-artístics (és el cas de gran part de la trama urbana de la Ciutat de Tortosa, segons el Decret de 26 de febrer de 1976 (BOE 25-3-1976), en el seu Art. 6.4, s'ha d'elaborar un Catàleg del patrimoni cultural immoble del seu terme i s'han d'especificar les mesures de protecció, d'acord a la Llei.

b) D'acord a Llei d'Urbanisme 2/2002 de 14 de març, els plans d'ordenació urbanística municipal han d'incloure en la seva documentació (Art. 59.d) el Catàleg de béns a protegir. L'article 69 regula les mesures urbanístiques de protecció de monuments, edificis, jardins, paisatges i béns culturals que l'administració local ha d'incorporar en el Catàleg.

La revisió del Catàleg Municipal de Tortosa de 1983 s'ha acomodat al marc legislatiu de les dues noves Lleis aprovades pel Parlament Català; a tal efecte ha calgut l'adopció i adaptació de les noves categories de protecció

del patrimoni cultural, d'acord al Títol Primer de la Llei 9/1993 i, per part de la 2/2002, fer coherent el planejament urbanístic municipal d'acord a l'Art. 69.2, per tal de regular les accions i ordenances de les normes dels plans d'ordenació urbanística municipal.

1.2 Objectius

El Catàleg Municipal de Tortosa 2005 vol ser un lloc de reflexió del que ha esdevingut i significat la ciutat de Tortosa a través dels temps, i vol aprofundir en el conjunt d'immobles com a elements individuals o entitats singulars; i, a la vegada, pretén esbrinar de quina manera l'addició d'aquests immobles pot aconseguir donar el caràcter urbà de la ciutat històrica. Tradicionalment, els elements immobles de l'àmbit urbà de Tortosa han estat reconeguts en la seva importància, però no així els rurals i els industrials, que mai no han estat identificats com elements del patrimoni arquitectònic i, per tant, no han gaudit de protecció.

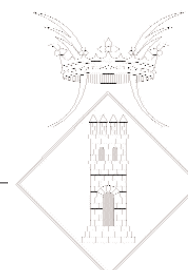
La singularitat d'alguna de les trames urbanes de la ciutat i dels barris perifèrics de Tortosa, que han format part de la seva evolució i expansió urbanística, són elements patrimonials que han sorgit espontàniament per addició d'edificis que en si mateixos no tindrien un valor o un caràcter rellevant. El reconeixement i la identificació d'aquest grup dintre del reconegut com a Casc Antic, ha estat un dels objectius de la revisió. Així mateix, el creixement de la ciutat a partir de finals del segle XIX, a través dels plans dels Eixamples, han provocat trames urbanes de gran càrrega patrimonial en la que és necessària una certa protecció.

La ciutat, en aquest moment, és la resultant de diferents capes superposades a través dels segles, per tant, cal abordar el coneixement del substracte arqueològic com element indisociable al patrimoni cultural i la seva protecció. La incorporació d'aquests elements patrimonials de caràcter arqueològic no ha estat mai contemplada per cap catàleg municipal.

El "Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2005" té com a finalitat la protecció del contingut patrimonial a través de tres objectius fonamentals:

- a) La protecció de l'espai urbà, que es regularà des de la Normativa de les claus del Pla d'Ordenació Urbanística 2002.
- b) La protecció específica dels edificis, concentrada en el Catàleg 2002, sota les prescripcions de la Llei del Patrimoni Cultural Català, 9/1993.
- c) La protecció del subsòl arqueològic, amb l'aprovació, dintre del Catàleg ,2002 del marc inicial del Programa d'Arqueologia urbana de la Ciutat de Tortosa de 1992, mai aprovat normativament i ampliat des de les actuacions realitzades entre 1992 i 2002.

El nou vol ser un marc de referència dels elements patrimonials, dintre de la definició de la protecció de cadascun d'ells, mes enllà de la valoració històrica de cada bé immoble. Per tant, pretén ser un document merament normatiu, no de recerca historiogràfica, encara que és a partir d'aquesta base metodològica que hom ha permès definir els elements del Catàleg 2002.

Una voluntat expressa d'aquest Catàleg és la redefinició dels valors dels elements catalogats al llarg del temps, i el plantejament d'uns nous valors històrics, cosa que permet incorporar-hi elements nous. Aquesta circumstància afectarà tant els immobles que estaven inclosos en el Catàleg de 1983, com el conjunt d'àrees urbanes definides dintre del Casc Antic de la Ciutat.

Per tant, el Catàleg de 2005 és, en definitiva, un expedient que té com a objectiu final la matisació dels elements patrimonials posats al dia i, per aquest motiu, en el marc de la seva competència definirà noves delimitacions de conjunts urbans avui protegits, així com nous elements immobles que han de gaudir d'una nova qualificació patrimonial dintre de la Llei del Patrimoni Cultural Català.

1.3 Metodologia

La revisió ha implicat una actualització de l'estat del patrimoni de la Ciutat i, a més, s'ha proposat encaixar els valors patrimonials municipals dins de la Llei del Patrimoni Cultural Català de 9/1993, i una part del seu desenvolupament, en l'àmbit arqueològic, segons el Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, del Decret 78/2002 de 5 de març (DOGC 13-3-2002).

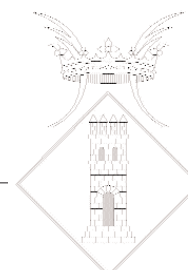
Per abordar i revisar el patrimoni immobiliari d'edificis i introduir el nous elements, així com per considerar de nou el elements patrimonials derivats de les actuacions urbanístiques i arqueològiques, l'eina fonamental ha estat la recerca de la informació i l'anàlisi de les actuacions precedents

dintre dels tres àmbits que planteja el Catàleg: els elements urbanístics, els elements arquitectònics i els arqueològics.

1.3.1 La recerca urbanística

La ciutat de la Tortosa del segle XXI està constituïda fonamentalment pel maclatge de la ciutat històrica i, per tant, emmurallada, fins a l'arribada del ferrocarril al segle XIX, i pels diferents plans d'eixamples, tant del segle XIX com del segle XX. Els elements cartogràfics derivats dels diferents fets d'armes constitueixen la font del coneixement des del segle XVII fins a mitjan segle XIX, quan els enginyers militars van voler ampliar la ciutat. L'empremta que donen a la ciutat els diferents plans d'eixamples del segle XIX i començaments del XX, no tan sols està present en la trama urbana, sinó també en els propis documents d'aquests plans i en la seva normativa, ja que constitueixen un estri bàsic per poder entendre la ciutat dels Eixamples i els seus valors patrimonials.

D'altra banda, les diferents propostes que s'han anat realitzant per a la protecció del caràcter urbà de la trama històrica han estat un dels elements bàsics a considerar, per tal cosa ha calgut analitzar les actuacions municipals vers la protecció del teixit del casc antic derivat del Planejament urbanístic de l'any 1964, i que va concloure en declaració del Casc Antic de Tortosa com a Conjunt històrico-artístic, segons el Decret de 26 de febrer de 1976.

1.3.2 La recerca arquitectònica

L'anàlisi del patrimoni arquitectònic ha tingut com a referència l'anterior Catàleg de 1983, redactat per l'arquitecte Alfons Llorca i Martí; a més, les investigacions realitzades a l'arxiu municipal (avui Arxiu Comarcal de les Terres de l'Ebre) a finals de la dècada de 1980, amb el seu buidatge sistemàtic portat a terme per A. Llorca, J. Lluís, J.R German, X. Gilabert, D. Forés i E. Morelló, van constituir una nova font de coneixement que ha ajudat a definir alguns dels paràmetres que no eren coneguts en el moment de la redacció del primer catàleg sistemàtic de l'arquitectura de Tortosa.

La recerca encaminada a la revisió de les dades bàsiques que defineixen el Catàleg de 1983, ha introduït, per altra part, els nous coneixements de l'arxivística municipal, i, a més ha possibilitat la reinterpretació dels valors de l'arquitectura rural i industrial, fins al moment no reconeguda en els llistats patrimonials anteriors.

1.3.3 La recerca arqueològica

La font bàsica per conèixer i introduir dintre dels béns patrimonials el substracte arqueològic té com a document de partida el Programa d'arqueologia urbana de la ciutat de Tortosa, que va realitzar l'any 1992 l'equip P. LL. Artigues, J. Martínez i M. Utgés, sota la direcció d'A. Curto, i que mai no va entrar en funcionament. La introducció d'aquests elements bàsics al Catàleg del béns a preservar, a més de la revisió dels jaciments arqueològics trobats des de l'any 1992, han d'implicar la recerca arqueològica.

1.4 Procés per a la formació del Catàleg 2007

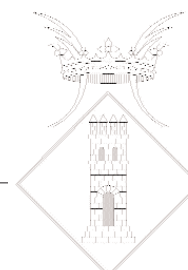
La seqüència cronològica per arribar a formular la llista d'elements que han de constituir el document del Catàleg 2007 i la seva Normativa de protecció és la següent:

1.- Revisió del Catàleg de 1983 i nou treball de camp i arxiu que va donar com ha resultat la ofrmació de l'inventari 2000, amb la incorporació de nous elements i l'exclusió d'altres, i que, finalment va ser presentat a informació pública en el marc del document "**Revisió del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i municipi de tortosa 2000-2020.**"

2.- Anàlisi dels suggeriments aportats pels ciutadans durant el període d'informació pública, i incorporació de nous elements a la llista inicial.

3.- Formació del document "**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2003**", **aprovació inicial**, constituït per quatre apartats:

- a)- Memòria.
- b)- Normativa.
- c)- Fitxes d'Informació i Protecció.
- d)- Plànols.

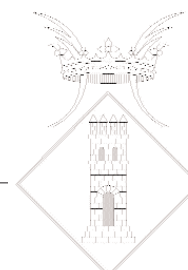
4.-Informe a l'Ajuntament de Tortosa de les al·legacions i modificacions de l'aprovació inicial del document per a l'aprovació provisional sota el títol **"CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2003"**.

5.- Formació del document **"CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007"**, per l'aprovació definitiva, constituït per cinc apartats:

- a)- Memòria.
- b)- Normativa.
- c)- Fitxes d'Informació i Protecció.
- d)-Plànols.
- e)- Informe al·legacions i modificacions del catàleg 2003.

6.- Formació del document **"CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007"**, constituït per cinc apartats:

- a)- Memòria.
- b)- Normativa.
- c)- Fitxes d'Informació i Protecció.
- d)-Plànols.
- e)- Informa text refós.

2. MARC GEOMORFOLÒGIC I ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ URBANA DE TORTOSA

Tortosa, situada a ambdues vores del riu Ebre, és una ciutat accidentada. El seu nucli antic s'alça en una estreta franja, entre les muntanyes i el riu, perllongant-se cap a l'interior per la vall del barranc del Rastre, que constituïa una frontera natural entre els dos nuclis urbans principals. Dins la ciutat hi ha un turó d'alçada considerable, on s'ubica la Suda o Castell de Sant Joan, que avança en la seva vessant més occidental fins gairebé el riu. Aquest turó és resultat d'una antiga terrassa fluvial formada en el quaternari, on les glaciacions produïen pujades i baixades de l'aigua, que confiuraven el terreny. Un petit pla similar, a uns cent metres al sud, és el turó del Sitjar, des d'on es domina la ciutat baixmedieval, i on avui hi ha la Residència Sanitària, Verge de la Cinta.

Al nord del turó de la Suda es troba una plana extensa, en pendent cap al nord, i en la qual se situa el barri de Remolins, que arriba fins al barranc del mateix nom, també dit del Cèlio.

En un espai relativament petit, entre el riu, el barranc del Rastre i la Suda, s'han concentrat tradicionalment els edificis religiosos i administratius, antic nucli del poblament, ja des d'època clàssica.

2.1 La Tortosa de les muralles

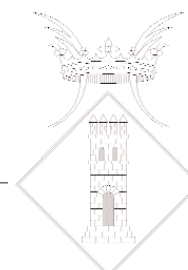
La ciutat, estratègicament situada a la vora de l'Ebre, ha estat des de sempre un lloc cabdal per a la defensa del riu, per tal cosa sempre ha estat fortificada, pràcticament fins al segle XIX, i les muralles s'han considerat els elements urbans més transcendents a través dels diferents perímetres, que han marcat la forma urbana i el teixit de la ciutat històrica.

Poca cosa podem dir sobre el poblament ibèric de Tortosa, les notícies materials són escasses i descontextualitzades i en cap cas han estat fruit d'intervencions sistemàtiques i científiques. Les notícies heretades de la tradició invoquen uns assentaments al turó de la Suda, originàriament en una topografia diferent a l'actual, basada en tres planes perfectament diferenciades.

2.1.1 La Tortosa romana

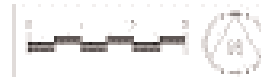
Les notícies sobre la Tortosa romana són una mica més abundants, encara que mai no s'ha realitzat cap excavació arqueològica d'envergadura amb mètodes moderns que aportí coneixements substancials sobre el tema.

Tot i que no podem delimitar el plànol de la Tortosa romana, les restes materials localitzades des del segle XVI semblen indicar que la ciutat s'estenia per l'estreta plana que voreja el turó de la Suda, entre aquest, el barranc del Rastre i el riu, i es perllongava cap a la plana de Remolins.

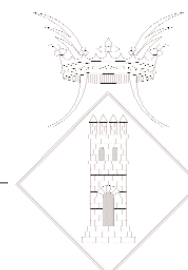

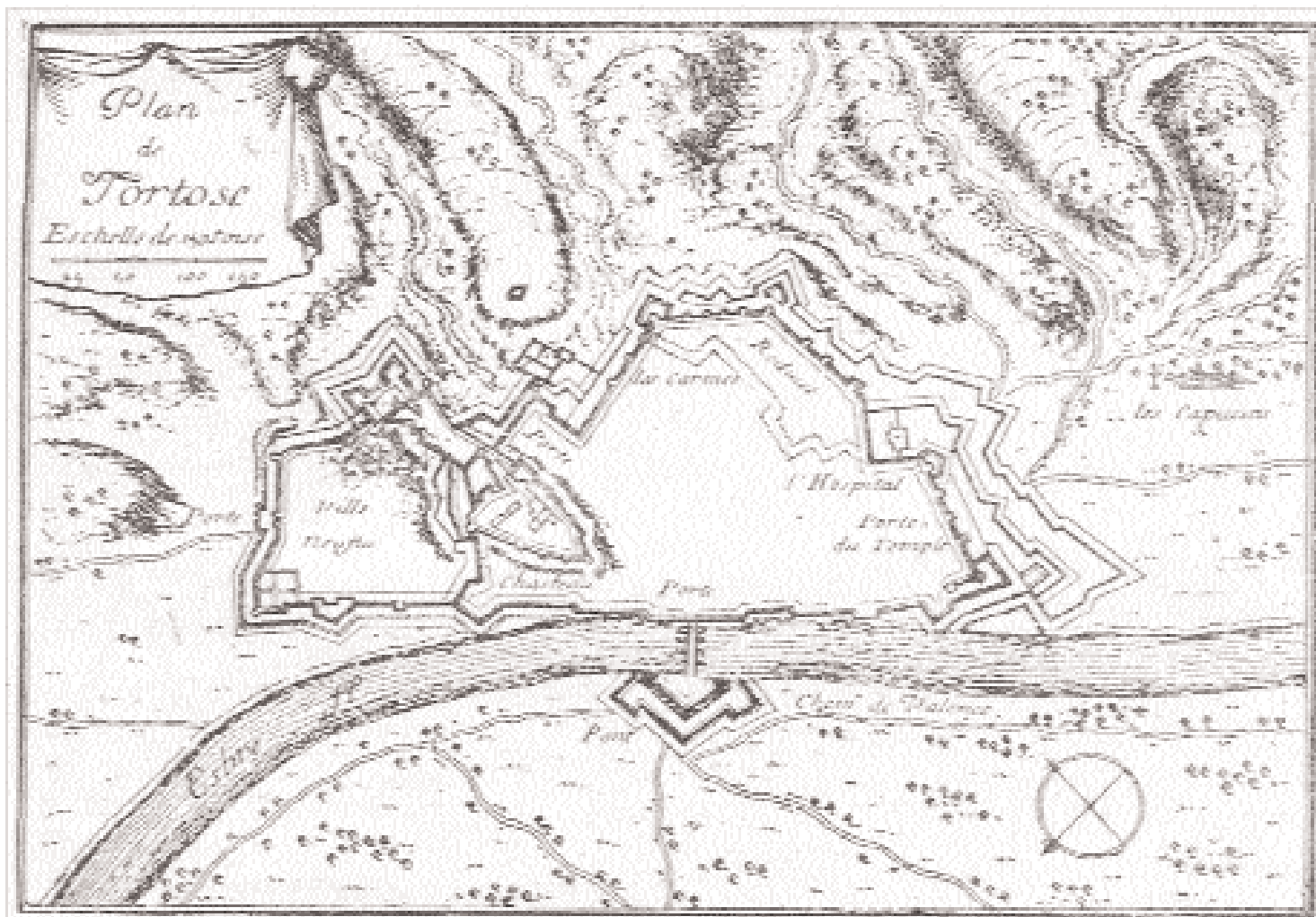
Tortosa 1642 Plànol de Gonzalo de Mendoza

En parlar del primitiu recinte fortificat de la ciutat, sovint es fa referència a un mur que tancava el seu flanc sud seguint el barranc del Rastre, i que tindria continuació per la vora del riu, davant el barri de Sant Jaume, envoltant Remolins. Alguns autors han parlat de l'origen romà d'aquest mur, teoria factible però de difícil comprovació, ja que actualment del mur del vall ja no en queda rastre, i el pany dempeus de Remolins correspon al segle XIV.

Un dels vestigis de l'estructura urbana de la Tortosa romana podria ser el traçat del carrer Major de Remolins, de direcció N-S, que correspondria, força alterat, a un dels eixos principals de la ciutat. D'altra banda, les diferents troballes al voltant de la catedral semblen confirmar aquesta zona com a probable àrea d'ubicació del fòrum, amb diversos temples; i tenim també la hipòtesi de l'existència d'edificis religiosos al turó del castell, basada novament en les restes materials localitzades. Com a ciutat dedicada a un actiu comerç marítim i fluvial, Tortosa havia de posseir instal·lacions portuàries significatives, que devien estar situades extramurs, no gaire lluny del riu, mentre que la zona principal de necròpolis, almenys durant l'Alt Imperi, es trobaria a la banda de muntanya, en els vessants septentrional i occidental del turó del Sitjar, seguint el traçat de la via d'entrada a la ciutat fins al coll de Sant Joan.

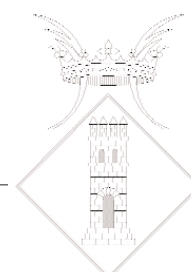
2.1.2 La Tortosa islàmica

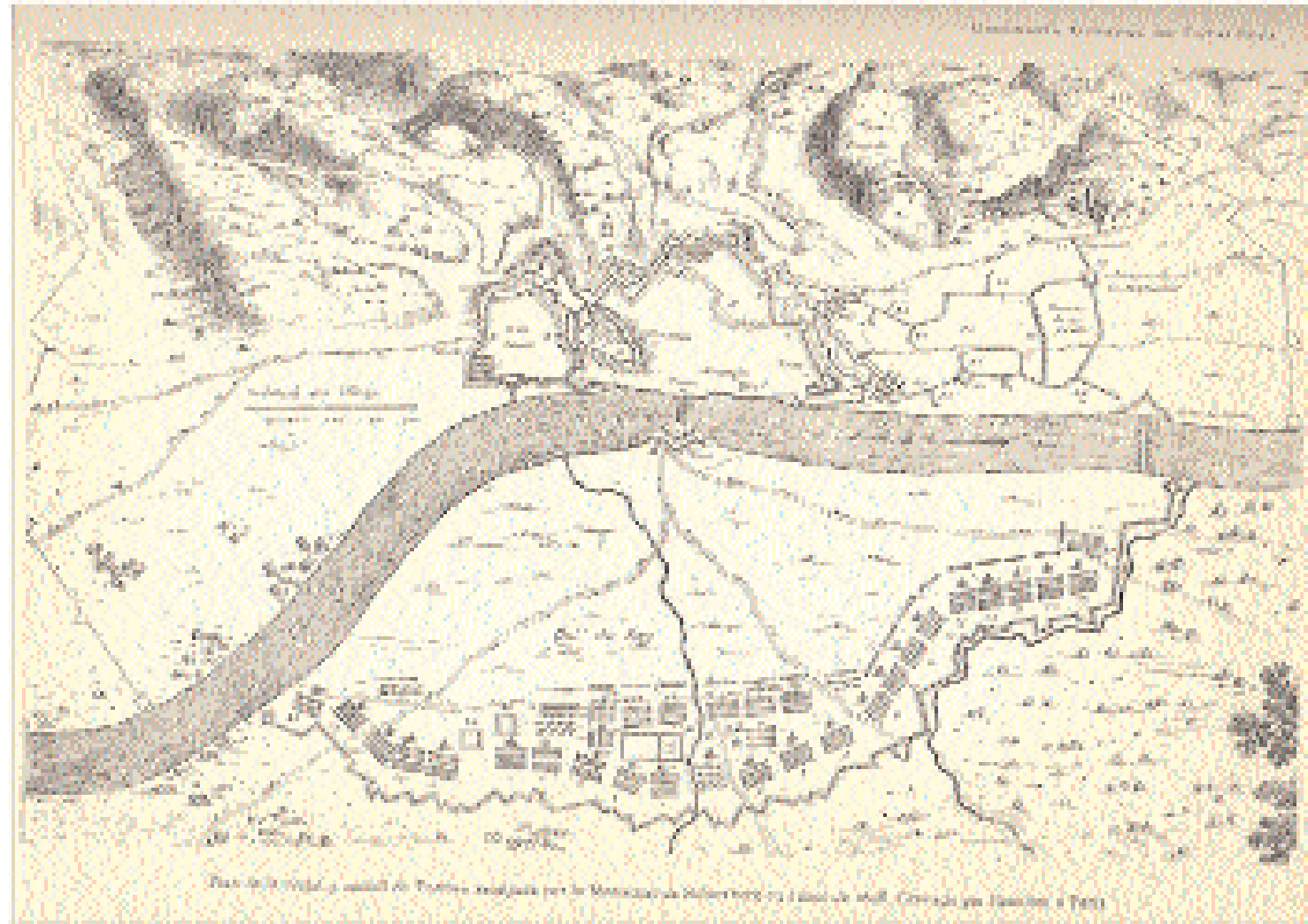
Les restes materials que tenim de la Tortosa islàmica són més abundants i moltes d'elles fruit d'intervencions i estudis sistemàtics. Comptem, a més a més, amb el testimoni de la historiografia islàmica d'època medieval i moderna, que ens proporciona una idea, si bé breu, de la morfologia de la ciutat. Potser el més explícit de tots és el testimoni d'al-Himiarí, recopilador àrab d'origen nord-africà, que l'any 1461 havia fet un recull geogràfic del món islàmic a partir de textos d'autors anteriors, del qual transcrivim part del text referent a Tortosa:

[Tortosa] És situada sobre el vessant d'una muntanya i té una muralla sòlida. Inclou mercats, llogarrets agrícoles, aldees i tallers de manufactura. S'hi construeixen vaixells grans, en els quals hom utilitza la fusta de les seves muntanyes.

Un altre text contemporani explica el següent:

L'alcazaba de Tortosa ocupa el cim, en forma de plana, d'un turó extens. A l'est de l'alcazaba hi ha el Jàbal al Kahf [Muntanya de la Cova], que és una muntanya pelada, i l'oratori a l'aire lliure. El nucli de l'aglomeració s'estén a l'oest i al nord de l'alcazaba, i està rodejat per una muralla de pedra que va ser construïda

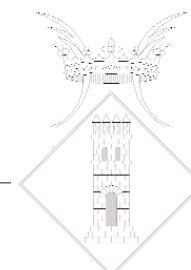

Tortosa 1648 Plànol de Beaulieu

pels omeies seguint el traçat d'un recinte antic. Aquesta muralla és foradada per quatre portes. La ciutat també té barris que es toquen amb els del nord i del sud, i unes drassanes; tot el conjunt és envoltat per una muralla sòlida de pedra que va fer edificar 'Abdu-Rahmàn ibn an-Nazzàm. A Tortosa també hi ha una mesquita aljama de cinc naus i amb una atri ample, erigida l'any 955 (345h.), quatre banys i un mercat, que és situat dins el barri meridional, en què es troben tota mena d'objectes manufacturats i de mercaderies. (Balaña, P: Visió Cosmopolita de Catalunya, vol.1, Barcelona 1991, pp.91-92).

Alguns d'aquests elements urbanístics han perdurat, físicament o només com a topònim, dins del món medieval cristià. El més significatiu, a banda del castell de la Suda, són les drassanes construïdes per 'Abd al-Rahman III, l'any 944-945, del bastiment de les quals es conserva una inscripció commemorativa, i que foren concedides per Ramon Berenguer IV als jueus de la ciutat, l'any 1149, per a fer-hi call. Tant la làpida com la carta de donació descriuen un recinte fortificat de 17 torres unides per un mur, la ubicació del qual és un tema controvertit de la historiografia local.

A l'extrem sud de Remolins perviu encara en els segles XIII i XIV el topònim de plaça del Mercat, fent referèn-

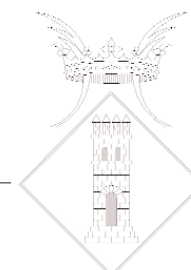

cia a un lloc davant el portal de l'Assoc, que podria correspondre a una de les zones comercials de la ciutat islàmica. La mesquita ha estat tradicionalment ubicada a la seu, sobre l'antic fòrum romà, cosa que no ha estat comprovada. I cal també tenir en compte els barris extramurs, al nord i al sud, més enllà del vall, cap al coll de Sant Joan, on les restes materials situen terrisseries i zones de necròpolis.

2.1.3 La Tortosa de la Reconquesta

La conquesta de la ciutat per les tropes cristianes de Ramon Berenguer IV, l'any 1148, i el posterior assentament dels nous pobladors, forçosament hagué de significar un trasbals important de les estructures urbanes, amb el trasllat de les minories ètniques a altres barris, el repartiment de la ciutat entre el vencedors, l'abandonament d'edificis i la seva ocupació per part de nova gent. Però, malauradament, la informació sobre aquest període és mínima.

De l'organització urbana esbossada en aquests anys anirà sorgint la futura Tortosa medieval cristiana, totalment definida a finals del segle XIII i que arribarà al moment de plenitud entre els segles XIV i XV.

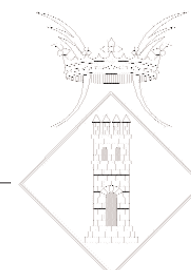

Tortosa 1714.

El gran esclat urbanístic de la ciutat medieval tingué lloc, com a la resta de Catalunya, durant el segle XIV. Aquest segle representa arreu d'Europa occidental la consolidació del poder municipal. Després del període de formació del segle XIII, la ciutat adquireix una organització político-administrativa totalment definida i comença a augmentar i a organitzar nous camps d'actuació, entre ells l'urbanisme. Aquesta orientació correspon a un creixement general de la població urbana, amb la conseqüent formació de nous barris de menestrals i comerciants extramurs.

Tortosa consolida en aquest moment el creixement urbà, des del seu primitiu nucli al peu del castell, i a Remolins, cap al sud del barranc del Rastre, sobre la vessant nord del turó del Sitjar, superant el recinte emmurallat del vall, que quedarà definitivament com a línia defensiva interior. Aquest sector, anomenat l'Alfóndec, que a finals del segle quedarà clos pel nou recinte de muralles, és considerat l'eixample urbà del segle XIV. Hem de dir, però, que el poblament en aquest espai no és un fenomen iniciat en aquest moment. Cap a la meitat del segle la zona es troba força habitada -tot i que sabem de l'existència d'horts dins del nou perímetre- i és centre d'activitats mercantils, com ho prova la construcció de la llotja el 1368.

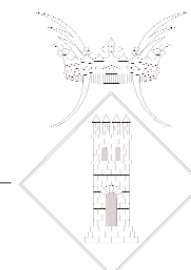

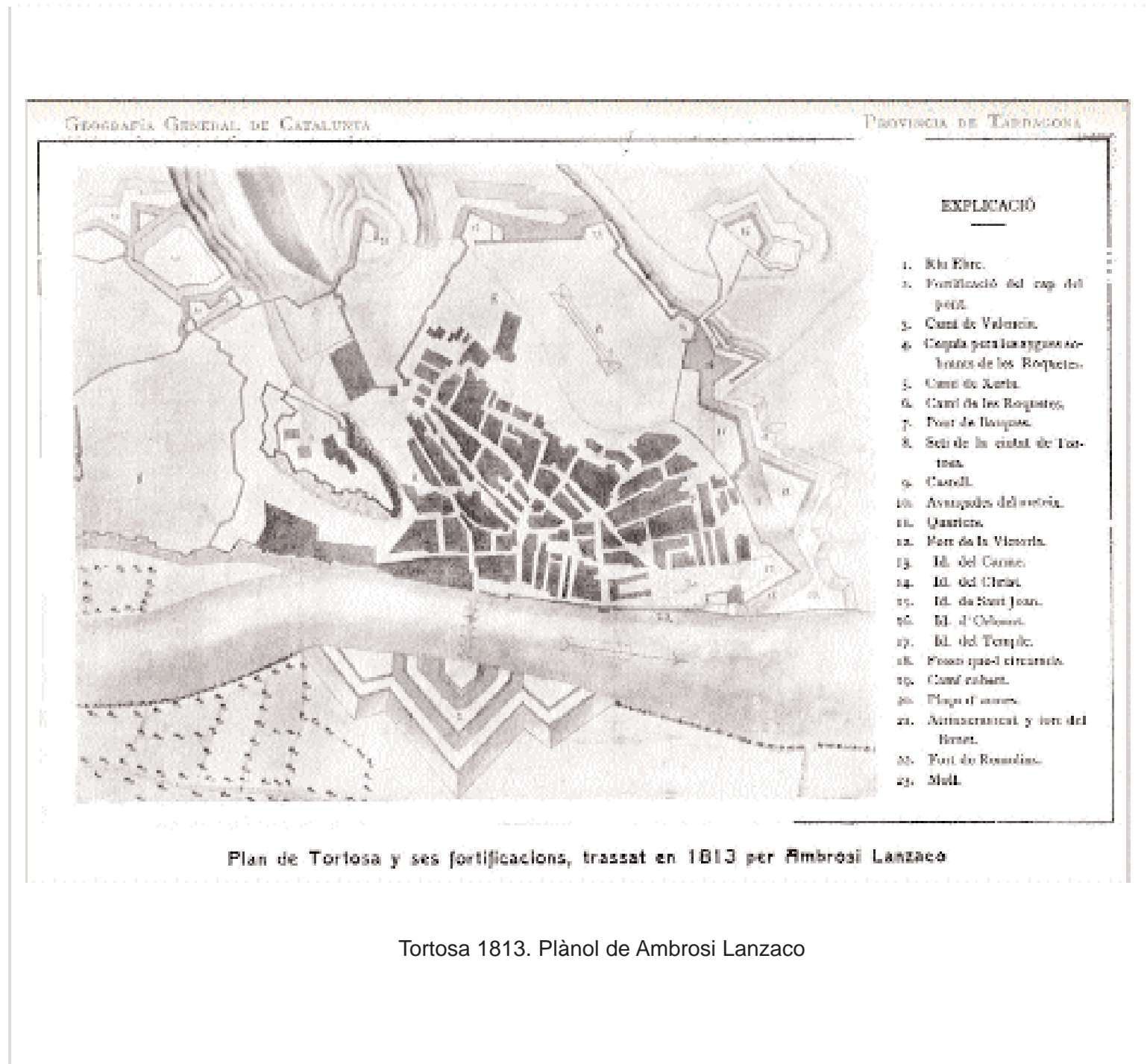

Desconeixem la situació en els segles XII i XIII, però com hem dit, no és possible descartar l'ocupació de l'àrea en època islàmica, com a probable barri extramurs.

Remolins fou des de la conquesta cristiana el lloc d'ubicació de les minories jueva i sarraïna, en barris separats de la resta de la ciutat per murs. L'any 1149, Ramon Berenguer IV concedeix als jueus de la ciutat les drassanes islàmiques per a la construcció del call. Com hem dit abans, la seva ubicació és una qüestió controvertida; la hipòtesi més factible, al nostre entendre, és la seva localització a Remolins, a l'oest del carrer Major, entre aquest i el riu. En el transcurs del temps, aquest call de la drassana o call vell fou ampliat cap a llevant, amb la construcció del call nou o Vilanova, a l'est del carrer Major de Remolins.

Del destí i evolució del call primitiu no en sabem quasi bé res. Durant el segle XIV existeixen tots dos, encara que el vell devia estar poc o gens habitat perquè s'utilitza com a lloc de parada dels acompanyants reials en les visites dels monarques a la ciutat. Amb els atacs als jueus de finals del segle XIV i les conversions massives, l'aljama quedarà molt disminuïda, i a principis del segle XV la ciutat hi intervindrà urbanísticament amb l'obertura d'un nou carrer.

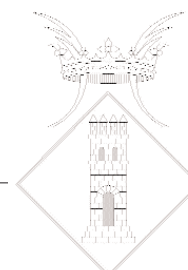

Tortosa 1813. Plànol de Ambrosi Lanzaco

La moreria o barri sarraí es trobava també a Remolins, encara que desconeixem el lloc amb exactitud. És molt possible que es trobés a llevant del carrer Major, al peu del castell.

L'estreta plana entre la Suda, el riu i el barranc del Rastre continua sent en aquesta època baixmedieval el centre de l'activitat político-administrativa i religiosa de la ciutat, i lloc de residència de l'oligarquia urbana, malgrat el progressiu transvasament de persones i activitats artesanals i comercials cap al sud. D'altra banda, algunes activitats industrials semblen centralitzar-se a la zona del Temple, fora de la muralla del segle XIV, i també a Ferreries (casa dels tints, drassanes, terrisseries, adoberies, casa del pont). En aquesta part del Temple, i extramurs, es troba també una important concentració d'edificis religiosos, construïts tots ells en els segles XII-XIII als afores de la ciutat, a la qual quedaran en el XIV molt pròxims. Ens referim al convent de Sant Francesc, al de Santa Caterina, a l'hospital de leprosos i església de Sant Llätzer, a l'hospital de la Santa Creu i al gran cementiri i església de Sant Joan del Camp, propietat de la seu i lloc general d'enterrament dels ciutadans, que acabarà substituint en aquesta funció al cementiri de la seu vella del carrer de la Creuera.

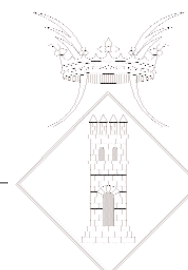
Tortosa 1813. Plànol de Ambrosi Lanzaco

L'altra banda del riu, l'actual Ferreries, no estava edificada a l'època medieval. Al segle XIV no ho està per voluntat del consell de la ciutat: una disposició de 1394 prohibeix explícitament edificar a l'altra part de riu, especificant que qui vulgui construir ho faci dintre dels murs de la ciutat. De fet, Ferreries en aquesta època era una zona d'horts i també una àrea d'ús públic. Allí es trobaven les Parellades i les eres del Delme, on es trillava el blat i llegums que percebia el capítol catedralici, hostals per a viatgers i la Casa del Pont, magatzem de fusta de la ciutat i d'altres materials destinats a la construcció i manteniment del pont de barques i altres obres públiques. Pel seus voltants treballaven els mestres d'aixa i calafats i descarregaven les barques.

2.1.4 La Tortosa de la muralla del segle XIV

Durant aquest segle XIV i principis del XV, el consell tortosí du a terme una forta política urbanística: s'exemplen carrers i places, es construeixen edificis públics i muralles, i es duen a terme obres d'infraestructura.

Entre els edificis de les institucions de govern, hem de destacar la Casa de la Paeria o de la Cort i presons, tribunal de justícia de la ciutat, al carrer de la Creuera, davant de la Casa del Consell, d'origen també medieval. La ciutat intervé també en la construcció d'edificis rela-

cionats amb les activitats comercials i d'abastament de la ciutat, com la peixateria pública municipal (1384-86), a la vora del riu; la llotja, magatzem de blat i centre de contractació mercantil, començada l'any 1368 a la Rambla; o les escorxeries, una a l'actual plaça del Rastre, extramurs, a la vora del portal de l'Escorxeria, i l'altra al "carrer nou".

Així mateix, es duen a terme construccions relacionades amb les activitats industrials i artesanals, com per exemple la casa dels tints, construïda l'any 1385 per la ciutat a la part del Temple. Existien també unes drassanes en aquesta zona del Temple, pròximes al riu i vora la muralla del segle XIV, ampliades o reconstruïdes a la dècada de 1380 per manament reial.

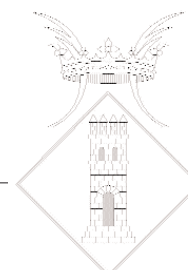
Quant a serveis públics i obres d'infraestructura, la ciutat té cura dels banys, de la casa del rellotge, de les escoles, etc.; i emprèn en aquesta època l'empedrat dels carrers (1385-86), l'abastament d'aigua amb la construcció i manteniment de sèquies, fonts i pous, i la construcció de clavegueram, l'expressió màxima del qual és la claveguera del Vall, bastida per trams entre principis del segle XV i finals del XVI, aprofitant el curs del barranc del Rastre, i convertida en col·lector principal d'aigües residuals, avui encara en funcionament, i en canalització de les fortes avingudes del torrent.

Però la gran obra que la ciutat du a terme en aquest segle XIV és la construcció d'un nou circuit emmurallat que amplia considerablement l'espai urbà respecte al recinte anterior. L'obra correspon al manament de Pere el Cerimoniós (1336-1387) a les ciutats catalanes de tancar els seus barris extramurs per fer front a la guerra amb Castella. La construcció del nou

perímetre es comença a la dècada de 1340, amb l'inici del portal de Tarragona i el de Sant Joan, i la determinació del traçat del nou mur. Però l'empenta decisiva no es produeix fins al projecte de 1367, que disposa la construcció de muralles a les partides del Temple i Santa Clara, abastant la primera el tram des de la Rambla de la ciutat, vora el riu, fins al convent de Santa Clara, tancant el turó del Sitjar; i la segona, el tram des del convent de les menorettes fins a la porta del castell. Les obres comencen el 21 d'abril de 1367, administrades per Berenguer de Lagostera i Berenguer Paris, i continuen intensivament durant els dos anys següents. En anys posteriors, i fins a principis del segle XV, s'aniran bastint aquests i altres trams, inclosos els sectors de Remolins i de la vora del riu, on ja existia un mur, el mur vell, corresponent al clos altmedieval.

Els murs es construeixen d'argamassa, i s'utilitza pedra picada per al cantons de les torres. Completen l'estructura defensiva dels llenços, les torres quadrades i poligonals, ballesteries, merlets i passos de ronda. El finançament de l'obra, com a la resta de ciutats catalanes que emprenen la mateixa tasca, corre a càrrec de la ciutat, la qual organitza els seus habitants per desenes i centenes per tal de contribuir amb treball o amb diners a l'obra. Aquesta participació no només pertoca als habitants del recinte urbà, sinó també als pobladors del terme i llocs de la ciutat, incloses les senyories de Paüls i Carles; i també col·laboren el clergat i les minories ètniques, almenys els jueus.

Durant els segles XVI-XVIII, la ciutat no experimenta cap variació en el seu perímetre, mentre la població continua creixent dintre de l'espai marcat per la muralla, que ara es torna a fortificar. Únicament l'actual Ferreries expe-

rimenta un creixement i comença a desenvolupar una estructura urbana. Despuig, en els seus Col·loquis, ens parla de la notable expansió de la zona a la meitat del segle XVI; i la planimetria del segle XVIII ens mostra ja una estructura urbana al llarg de dos eixos: el raval de Sant Vicent, seguint el camí de València, i el raval de la Creu, al llarg del camí cap a l'actual Roquetes. El creixement de la zona, però, estigué fortament condicionat per les guerres dels segles XVII, XVIII i principis del XIX, que destruïren el barri successives vegades. El desenvolupament definitiu del barri no es produirà fins al segle XIX.

2.1.5 La Tortosa de la guerra dels Segadors

Però l'aspecte urbanístic més destacable de la Tortosa moderna és la nova fortificació que es realitza per reforçar l'anterior recinte. La condició de plaça forta de la ciutat marcarà fortament la seva futura evolució urbanística, ofegant l'espai habitable i limitant les possibilitats d'expansió.

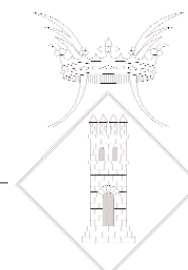
El conjunt de noves fortificacions es construeix entre la segona meitat del segle XVII i principis del XVIII, al ritme de les guerres de l'edat moderna i en resposta a les innovacions de les tècniques bèl·liques i dels sistemes defensius. El plànol de la ciutat de M. González de Mendoza, de 1642, constitueix un testimoni important de l'adaptació del recinte emmurallat a les noves necessitats estratègiques i militars, en descriure un primer projecte de construcció de les noves defenses en relació al traçat de la muralla baixmedieval. A partir d'aquesta data i fins a principis del segle XVIII, es

basteixen els tres baluards que encara avui es conserven al turó del Sitjar: el de la Victòria, el de les Creus i el del Sant Crist; el Cap de Pont, que afectà part del naixent barri de la Creu; el baluard de Sant Pere, el de Sant Joan i la Mitja Lluna, al flanc del Temple; la Cortadura, que destrueix bona part del barri de Remolins, separant-lo de la resta de la ciutat; les fortificacions dorsals de la Suda; el recinte exterior del Rastre, amb el fort del Bonete; i els forts de Tenasses i Orleans. Tota una potent estructura defensiva, part d'ella encara conservada, que marcarà fortament l'evolució urbanística de la ciutat.

En les noves fortificacions s'adopta el sistema de defensa de triangulació tipus Vauban, produint-se una transició del bastió circular o quadrat medieval al baluard angular, de planta poligonal, preparat per a la instal·lació de peces d'artilleria i bastit amb l'orientació adequada per a cobrir tots els flancs de la muralla.

2.1.6 La Tortosa del segle XIX

A mitjan segle XIX, la ciutat, seguint la línia de les ciutats catalanes lligades al procés d'industrialització que transforma l'economia i la societat, té la necessitat d'eixamplar-se, aclaparada per l'augment de la població i per la manca de condicions higièniques motivada, en gran part, per l'absència de clavegueres i l'amuntegament a què obligava el tancament de les muralles. La premsa de l'època recull aquesta inquietud i necessitats de millora:

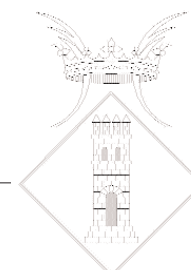

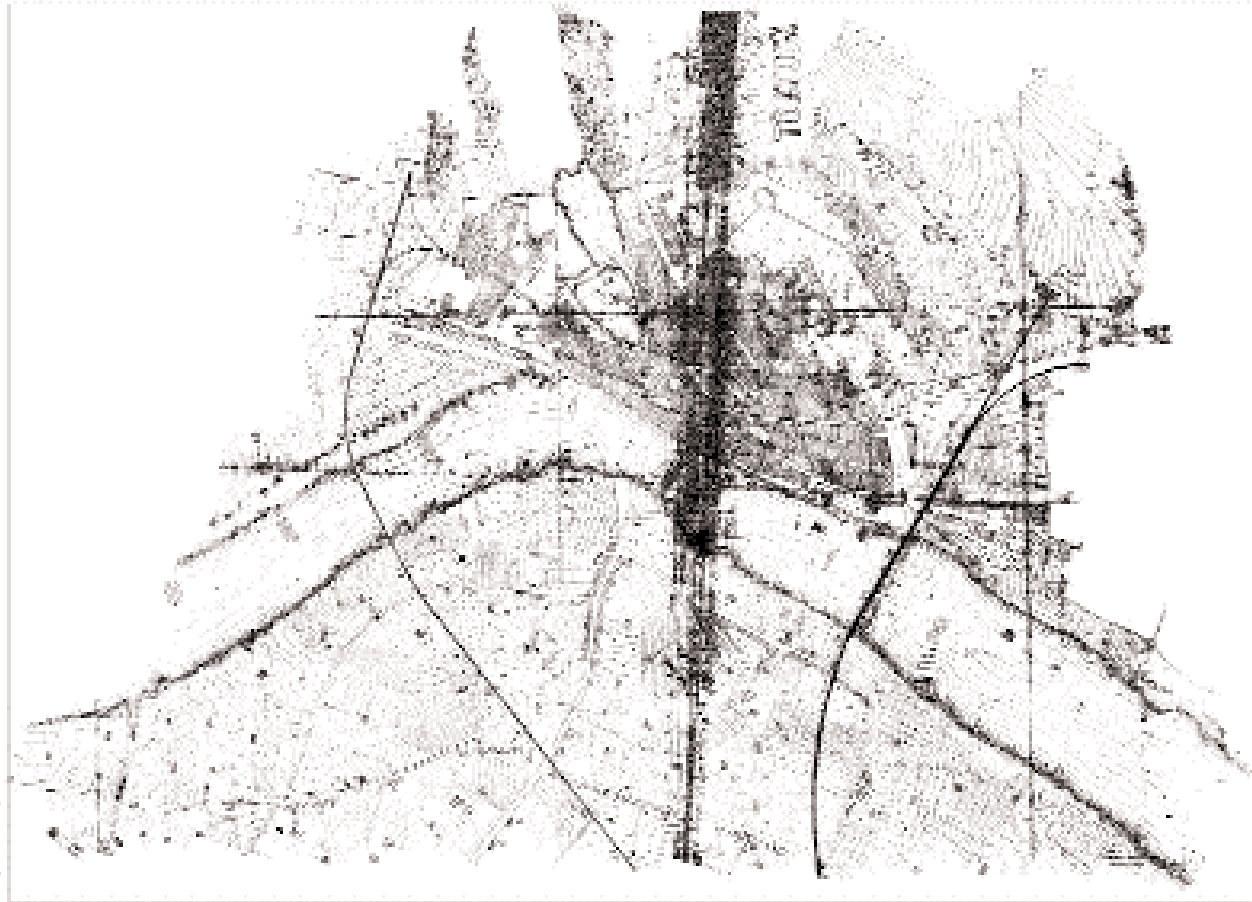

Tortosa 1868. Plànol de Medín Sabater

El ensanche de Tortosa es una necesidad general y apremiante; cada momento que se pasa se siente con más intensidad y vigor. El vecindario aumenta notablemente, y no obstante las habitaciones permanecen siempre las mismas, escasas en número y careciendo de espaciosidad y buenas condiciones higiénicas. Imposible dar mayor vuelo a la construcción mientras no desaparezca este anillo de piedra que nos tiene aherrajados. De aquí que la inmensa mayoría de habitaciones en nuestra ciudad sean fatalmente verdaderas pocilgas. En los barrios de Remolinos, de la Marina, etc., la gente vive hacinada, sin luz, aspirando constantemente un aire fétido, causas eficaces, perennes, de enfermedades sin cuento. Con tal estado de cosas y reducidos a albergarse con tan desventajosos extremos, los inquilinos pagan sus habitaciones carísimas, y siempre sin poder ejercer la facultad de preferencia, porque raras son las veces que se les ofrecen términos de comparación. (El País, 19-I-1868, transcrito a Bayerri, E.: Historia de Tortosa y su comarca, vol. VIII, Tortosa, 1960, pp. 832-833)

Un primer intent de solucionar aquesta urgent necessitat de sòl edificable havia estat la construcció del reduït eixample del Rastre, bastit la primera meitat dels anys 1860 en el petit triangle de terra que quedava entre les

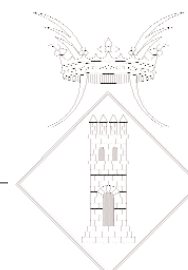

Tortosa 1869. La traça del ferrocarril.

dues línies de muralla que tancaven la ciutat en aquesta zona. Lloc impensable per a un futur creixement urbà per moltes raons, especialment les degudes a la perillositat del barranc del Rastre que travessa el pla, agreujada per l'obstacle a les aigües que suposaven els panys de muralla. L'enderrocament de les fortificacions es preveia com a requisit indispensable per a dur a terme l'eixample que la ciutat necessitava, fet que no es produirà fins al darrer terç del segle XIX.

L'impuls definitiu tindrà lloc, com en altres ciutats, arran del procés revolucionari de 1868. La recent creada Junta Provisional de Tortosa signa l'1 d'octubre d'aquest any el decret d'enderrocament de les muralles, que seria aprovat pel Ministeri de la Guerra el 28 de gener de l'any següent. D'aquesta manera quedava derogada la Llei de muralles, que prohibia l'enderrocament d'aquestes i l'edificació en zona militar, i es cedia els seus terrenys a la ciutat, fet que facilitaria la venda de solars. Però la tercera Guerra Carlina (1872-1876) aturà el procés iniciat i les necessitats defensives obligaren a bastir de nou tots els murs enderrocats. Malgrat tot, el Govern militar es comprometia a respectar els acords de l'antiga junta revolucionària i a realitzar un tancament només provisional.

Finalitzada la guerra, l'any 1877 comença la fase definitiva d'enderrocament, que durarà fins al 1892, i de paral·lela construcció dels nous barris. L'ajuntament haurà de fer front a l'oposició del Ministeri de la Guerra, que continuava considerant Tortosa com a plaça militar, i a la manca de fons públic, fets que retardaran considerablement les obres. Dues figures destaquen en les transformacions de l'estructura urbana de la ciutat en aquesta època: Teodor González i Cabanne (1837-1910), alcalde de Tortosa en 1879, i Joan Abril i Guanyabens (1852-1939), arquitecte municipal.

Cada un dels panys afectats donarà lloc a un eixample urbà: Remolins, Ferreries i el Temple. A Remolins, l'ensorrament de la muralla interior de la Cortadura i la de vora riu permetrà l'edificació de l'Esplanada i l'ampliació del barri cap a l'oest, guanyant terreny al riu.

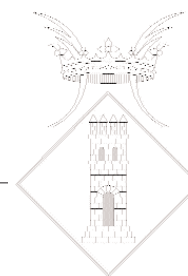
No sabem amb exactitud la data d'enderrocament definitiu del Cap de Pont de Ferreries, tot i que, l'any 1868, consta la petició en aquest sentit dels veïns del barri de la Creu. De tota manera, al segle XIX té lloc el definitiu procés d'urbanització de la zona, especialment a partir de l'incendi del pont de barques, l'any 1892, i la construcció d'un nou pont més adequat a les necessitats de l'època.

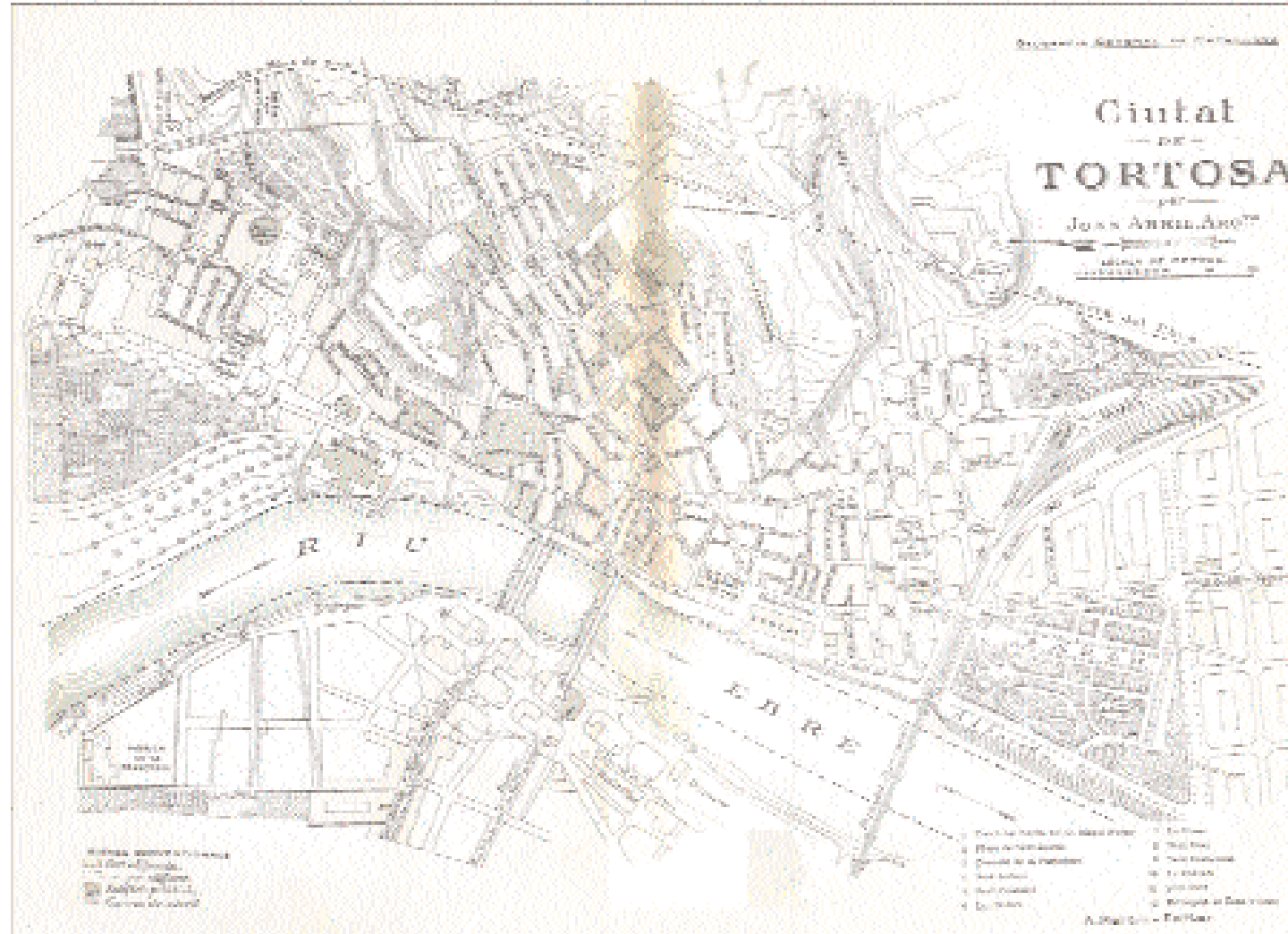
El creixement més important de la ciutat es realitzarà a la zona del Temple. L'enderrocament dels baluards de Sant Pere, la Mitja Lluna, de les fortificacions de la porta de Sant Joan i de la muralla medieval del carrer Teodor González, obren la ciutat cap a una expansió en direcció sud, la mateixa que havia seguit l'eixample baixmedieval i que ha continuat com a eix prioritari, juntament amb Ferreries, durant tot el segle XX. En aquesta nova

Tortosa de finals del segle XIX i principis del XX, es construiran edificis públics i privats i altres obres representatives de les tendències artístiques, socials i tecnològiques de l'època, bona part dels quals se situaran a l'eixample del Temple. Com per exemple, el Parc municipal (1885-1892), el Mercat central (1886), el Balneari del Porcar (1886), l'Escorxador municipal (1905), el pont de la Cinta i el pont de l'Estat, el pont del ferrocarril i edificis particulars representatius del modernisme.

2.2. La Tortosa dels Eixamples

Per entendre la configuració i l'extensió de la ciutat actual, ha d'analitzar-se amb prou deteniment la ciutat dels Eixamples. Tortosa fou estable físicament i pràcticament des de la Reconquesta fins al segle XIX, per ser una ciutat emmurallada. La gènesis dels Plans d'Eixamples i el seu desenvolupament han marcat una total influència sobre la ciutat que ha arribat pràcticament fins al Pla de 1986. Tortosa, després de la primera expansió, amb l'enderroc de les muralles i els primers plans d'eixamples, va quedar pràcticament estabilitzada físicament fins al retorn de la democràcia, tot creixent als anys vuitanta del segle XX. Els primers projectes d'eixamples foren vinculats, en primer lloc, a la legislació de l'estratègia militar i després a les diferents lleis d'eixamples del segle XIX, perduren en la seva clàssica influència, gairebé fins al Pla General d'Ordenació Urbana de 1986. La ciutat del segle XX queda estabilitzada fins la crisi de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939); a la postguerra es realitzen tasques de reconstrucció, la ciutat no tindrà un creixement en les dècades dels 50-60-70, limitant-se a reomplir els buits que l'Eixample de 1900 havia deixat.

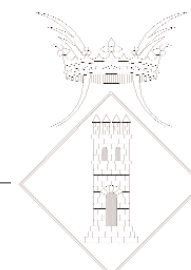

Tortosa 1901. Plànol de Joan Abril i Guanyabens.

Els Plans de finals del segle XX són fruit de la Llei del Sòl de 1975 (és el cas del Pla de 1986) i, amb anterioritat, del Pla General de 1964, fruit de la Llei del Sòl de 1956.

Convé fer l'anàlisi breu d'aquelles legislacions municipals que han donat fruit en algun planejament que des del segle XIX fins avui han estat vigents a la ciutat. S'hi inclouen uns plans dels enginyers militars, amb anterioritat als plans d'eixamples, encara que no van estar mai desenvolupats.

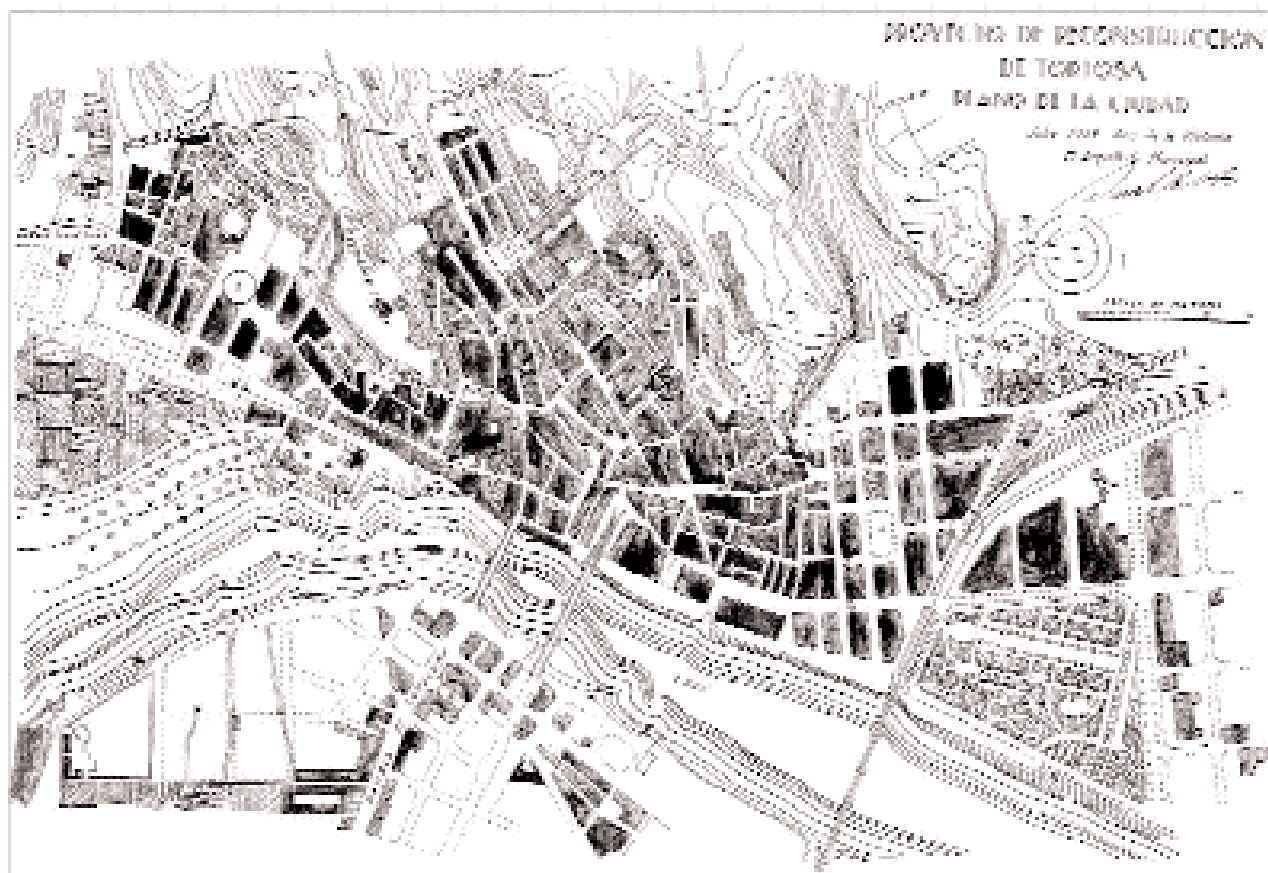
- a) Els plans dels Enginyers Militars del segle XIX.
- b) El pla d'Eixample del Rastre, de 1864.
- c) Projecte d'Urbanització de la Zona del Temple, de 1877.
- d) Primer Pla Eixample 1886 (arquitecte Sebastià Cabot).
- e) Segon Pla Eixample 1900
- d) Projecte d'Alineacions de la Direcció General de Regiones Devastadas.
- f) Pla General d'Ordenació Urbana de 1964.
- e) Pla General d'Ordenació Urbana de 1986.

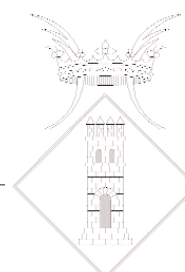

2.2.1 Els Projectes dels Enginyers Militars del segle XIX

Durant la primera meitat del segle XIX, són diferents els intents d'eixamplament de la ciutat, degut essencialment al creixement demogràfic experimentat després de la Guerra del Francès. Els primers plans d'eixample de la ciutat han estat realitzats pels enginyers militars. La influència de les decisions urbanes dels enginyers militars són importants per a la ciutat, ja que des de la creació del cos, Tortosa és punt important de destí. Alejandro Derretz, a la Guerra de Successió, és nomenat Director de les Places Catalanes amb seu a Tortosa. Els militars veuen en el augment demogràfic de principis del segle XIX, les primeres necessitats de crear un primer esponjament de la ciutat, això fa que es redacti un projecte per fortificar la riba dreta del riu, traçat per Francisco Alemany l'1 de juny i el 2 d'octubre de 1840. Es reforça el cap de pont, creant uns espais buits, però mancaran de criteris urbanístics clars, per tal cosa es decretarà la Real Orden de 26 de novembre de 1846, per estudiar l'eixample de Ferreries. Com a resposta a l'ordre, el mateix Francisco Alemany realitzarà diferents projectes, el de 29 de gener, 8 de febrer i 1 de març de 1848, i, finalment, un projecte signat el 28 de febrer de 1852 de D. Manuel Ramón García, Coronel Jefe de la Brigada de Ensanches de Barcelona y Tortosa, casarà amb un criteri més urbanístic les motivacions defensives de la ciutat i les de creixement urbà. Els projectes es regularan d'acord a la Llei d'Eixamples de 17 de juliol de 1836.

Projecte reconstrucció Guerra Civil
Tortosa 1939. Planol de Agustín Barlett.

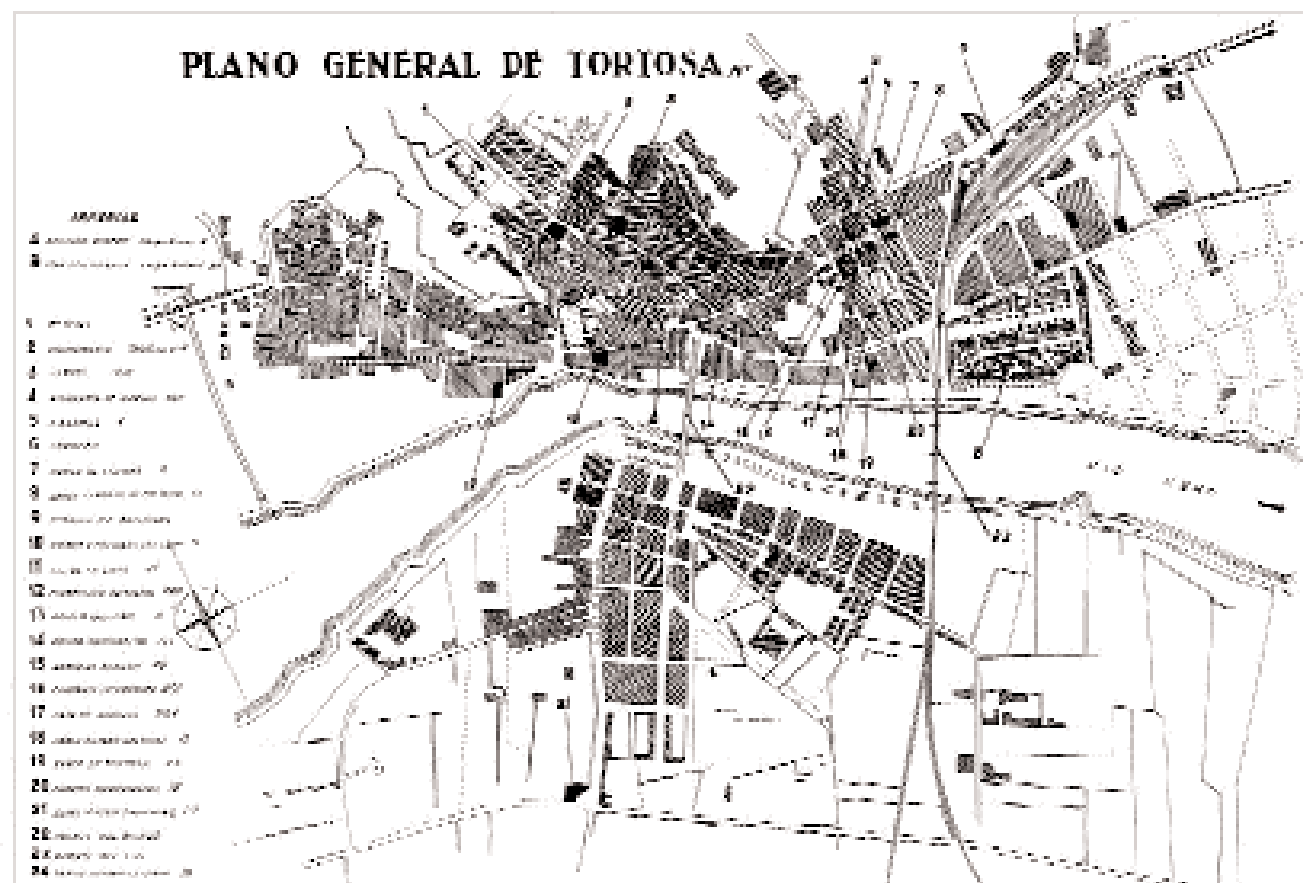

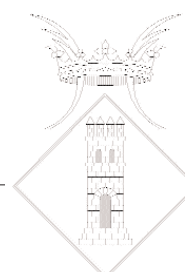
2.2.2 El Pla d'Eixample del Rastre, de 1864

El enginyers militars van intentar resoldre la ciutat cap a la Barriada de Ferreries, però el primer eixample que es realitza, s'aprova i s'omple és el del Rastre. La ciutat emmurallada tenia una esplanada entre les fortificacions del segle XIV i les seves successives ampliacions dels segles XVII i XVIII. Aquests terrenys estaven ubicats a les hortes del Rastre, prop del llit del barranc del mateix nom. El projecte intentà resoldre l'important augment de la població, en una zona no excessivament conflictiva per als militars, i així es van solucionar les noves demandes higienistes, amb uns carrers més amplis i amb un enllumenat públic que ja funcionava des del 1857. La ciutat de Tortosa havia tingut durant la primera part del segle diverses epidèmies: el 1821 la febre groga, el 1834 i el 1854, el còlera, en què moren 700 persones.

El Pla del Rastre neix d'aquesta necessitat, i se'n fa possible la vialitat mitjançant l'Ordre de 14 d'octubre de 1861 d'enderrocar la muralla anterior al portal del Rastre. L'oportunitat de projectar un eixample i de poder urbanitzar i edificar arriba a través de la Reial Ordre de 1861, quan encara està vigent la Llei d'Eixamples de 17 de juliol de 1836. La influència de la nova Llei d'Eixamples de 29 de juny de 1864 és determinant a l'hora d'emprendre la tramitació per a l'edificació dels horts del Rastre que pertanyien a Manuel Córdoba.

Tortosa 1940.

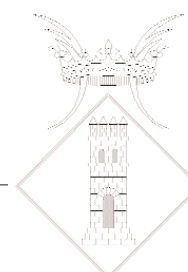

Tortosa 1941.

La corporació municipal nomenà, el 31 de juliol de 1864, dos regidors, Fustegueras i Tallada, per formar part de la Junta de l'Eixample (popularment, Ensanxe) del Rastre, el propietaris M. Córdoba i J.F. Barjau, a més d'una terna de tècnics formada per un advocat, un llicenciat en medicina i un arquitecte. El projecte dissenyat pel Mestre d'obres Municipal, probablement Jaime Ortega, traça la plaça del Rastre i els carrers; el projecte se sancionà, finalment, el 21 de setembre de 1866.

2.2.3 Projecte d'Urbanització de la Zona del Temple, de 1877

La nova situació de la ciutat amb l'arribada del ferrocarril el 1867, a les portes de la ciutat emmurallada, i els canvis polítics de la Septembrada republicana de 1868, on l'Ajuntament proposa la creació de la Federació Catalano-Aragonesa-Valenciana-Balear, provoquen un canvi de criteris generals de ciutat. En aquest context i el descontent popular provoca l'enderroc de les muralles del Temple i Sant Joan el 7 d'octubre de 1868. El Ministeri d'Hisenda, en una Ordre de 1872, posava a la venda els terrenys de les muralles i glacis que pertanyien al Ram de la Guerra. L'any 1873 es realitza un plànol dels solars per part de P. Ribot per al Ministeri de Hisenda, i J. Ortega el fa per part de l'Ajuntament, on es defineixen les illes i les parcel·les. En aquest sentit, l'estructura de propietat del sòl pot canviar de mans i, així, arriba a l'adquisició dels solars un gran nombre de ciutadans, cosa que no passava a l'interior de les muralles, atesa l'antiga estructuració de la propietat.

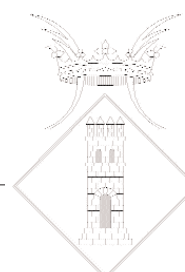

Tortosa 1964

Aquesta situació comporta la realització del Projecte d'Urbanització d'aquesta zona, on s'executaran els carrers i els serveis urbans d'acord al nou urbanisme; el projecte el realitza Jaime Ortega l'any 1877. Aquest procés serà l'avanç del Projecte d'Eixample del Temple.

2.2.4 Primer Pla d'Eixample 1886

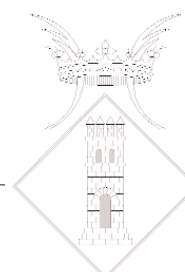
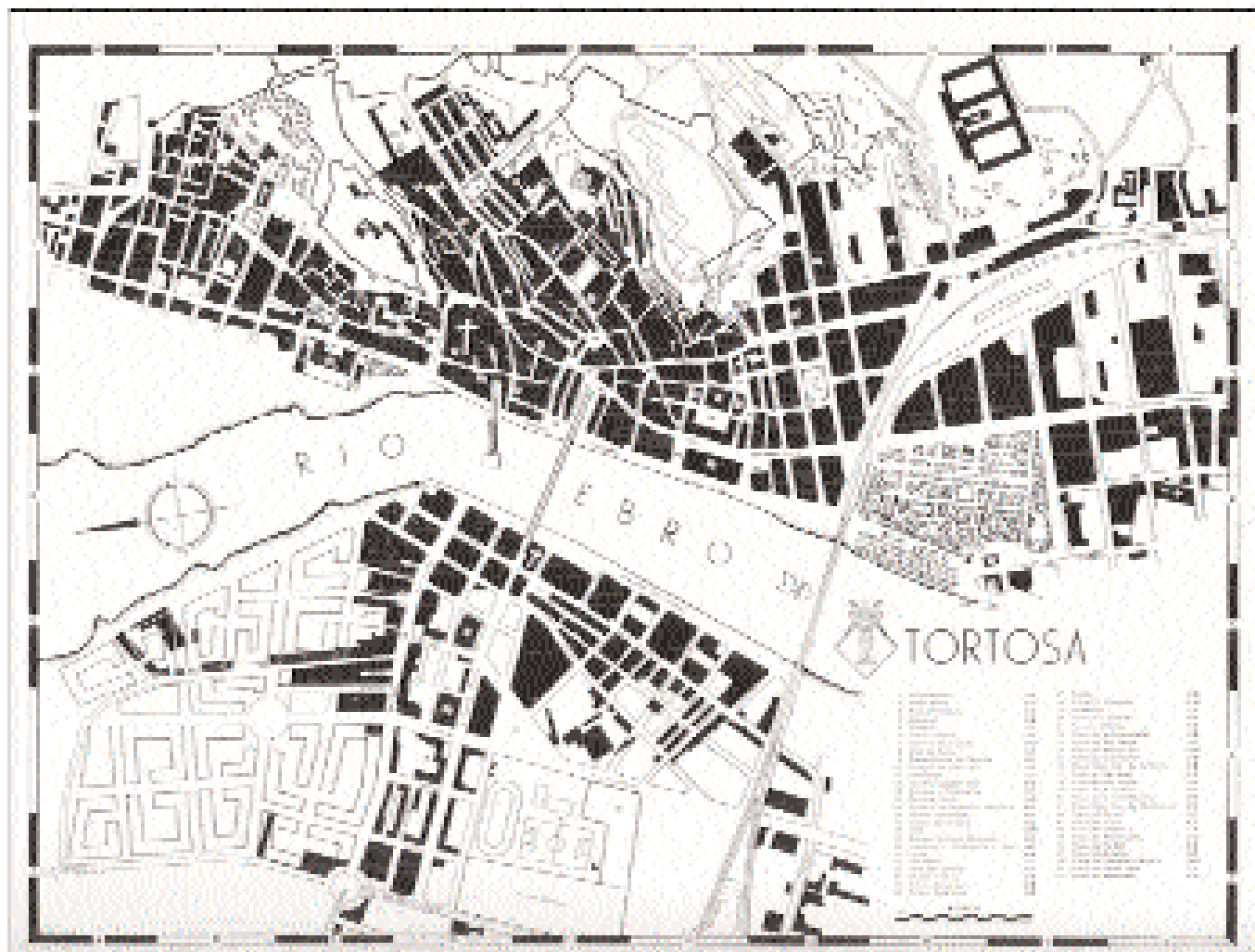
Amb els antecedents de desenvolupament urbanístic de la ciutat cap a la coneguda com a Zona del Temple i d'acord a la Llei d'Eixamples de 22 de desembre de 1876 i el seu Reglament d'Execució, l'Ajuntament de Tortosa insta, en data 25 de setembre de 1878, al Ministeri de Foment per començar els tràmits per a la concessió i aprovació d'un Pla d'Eixamples per a la ciutat. La Reial Ordre de 27 de desembre de 1878 i la de 24 de gener de 1879, provoquen el concurs públic d'Eixample de Tortosa. El projecte guanyador és de Sebastián Cabot i és aprovat per l'Ajuntament el 24 de setembre de 1880. El projecte es basa essencialment en la conservació de la parcel·lació del Ministeri d'Hisenda de 1873, que diu que no es va realitzar, i la seva traça es fa sobre alguns punts fixos que el projecte d'Urbanització de 1877 havia marcat. El marc físic de l'actuació és l'eixample fins a la línia del ferrocarril i és el que ha arribat fins al nostres dies. No obstant, l'aprovació final del primer Pla es retardarà fins a l'aprovació definitiva de 2 de gener de 1886, quan l'eixample del Temple estava totalment ple, ateses les exagerades demandes de la població un cop es va poder edificar fora de les muralles.

2.2.5 Segon Pla d'Eixample 1900

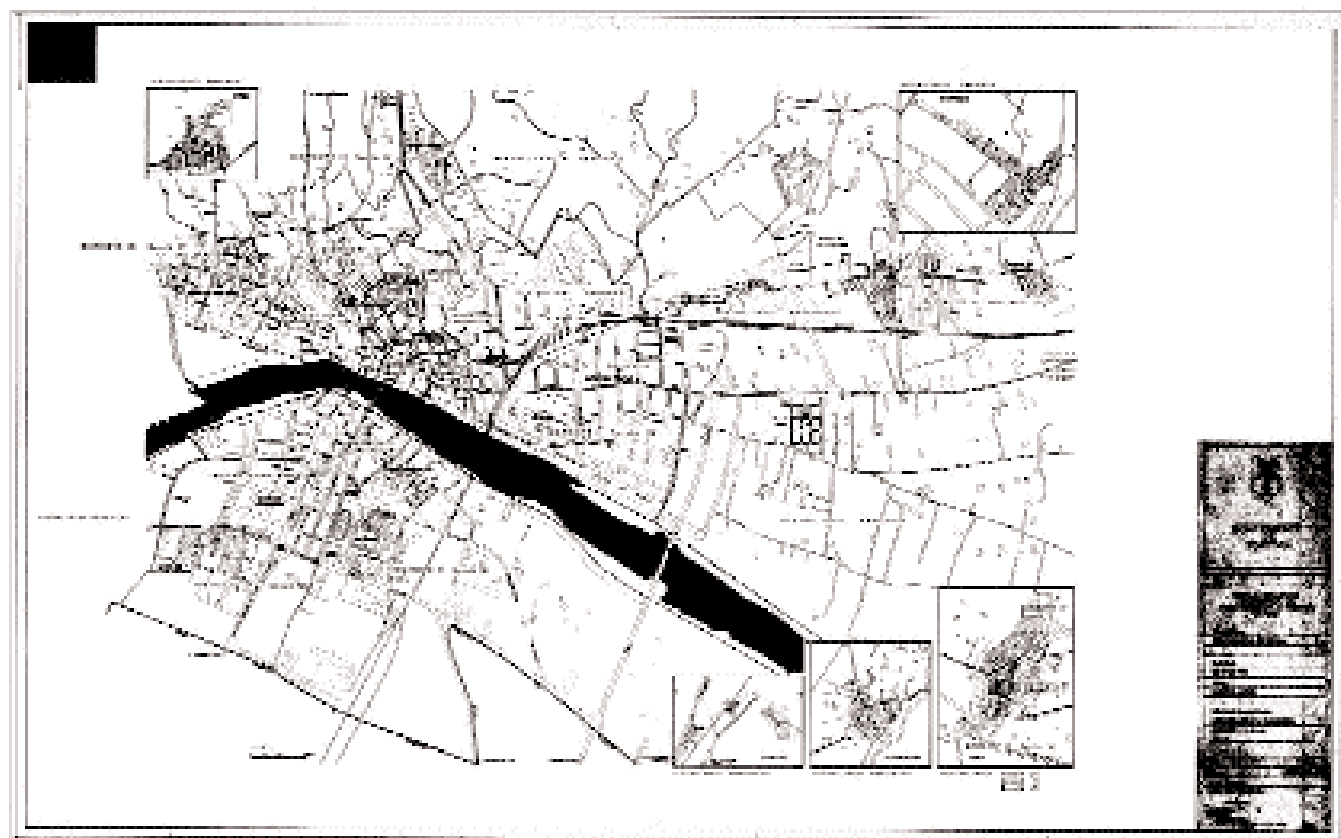
El creixement va en augment, i abans que el Pla de 1886 fos definitivament aprovat, el Banc de Tortosa, a través de Joan Abril, provoca la urbanització dels terrenys més enllà de la barrera del ferrocarril, entre l'Estació i el Parc Municipal que estava pràcticament acabat. Així, l'Ajuntament aprova el Projecte d'Urbanització de la zona del Parc el 19 de setembre de 1885. El projecte marca els carrers i les illes i serà l'essència del concurs del Pla de 1900. Joan Abril, en funcions d'arquitecte municipal, en un informe de 6 de desembre de 1899, posa en crisi el Pla de 1886, ja que s'està edificant fora del perímetre delimitat pel primer Pla. Aquesta circumstància és la determinant per a la convocatòria d'un concurs públic d'Eixample, d'acord a la Llei de 22 de desembre de 1876 i del Reglament de 19 de febrer de 1877. L'Ajuntament, en data 23 de maig de 1900, acordarà convocar un concurs de projectes que demana la planificació de diferents zones de ciutat: Temple, Remolins i els Ravals de Sant Vicent i de la Creu. Joan Abril, segons ens diu, realitza el projecte de plànol aprovat el 1902, on s'incorporen els traçats encarregats pel Banc de Tortosa en data de 19 de novembre de 1895. Es pot deduir que els límits de la ciutat pràcticament no variaran fins a la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) i que la Llei de la II República de 25 d'agost de 1933 no tindrà pràcticament repercussió.

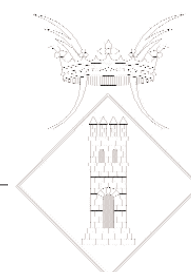

2.2.6 Projecte d'Alineacions de la Direcció General de Regiones Devastadas

El front de guerra que significa la ciutat durant 1938 i 1939, provoca considerables desfetes. Per pal·liar els efectes, s'instal·larà a Tortosa una oficina de la Direcció General de Regiones Devastadas, que tindrà com a missió fonamental la reconstrucció de la ciutat. La Llei de Régimen Local de 1945 obliga a totes les poblacions a tenir un Pla d'Ordenació. A la postguerra, i fins a l'aprovació de la Llei del Sòl de 1956, l'administració local es regia pels Plànols d'Eixample aprovats amb anterioritat a 1936, part dels quals es va perdre durant la guerra, i per uns altres aprovats per la Direcció General de Regions Devastades. Als efectes de criteris urbanístics la ciutat no creixerà, restant l'ocupació de les edificacions a aquelles illes traçades per Joan Abril en el Plànol de 1902.

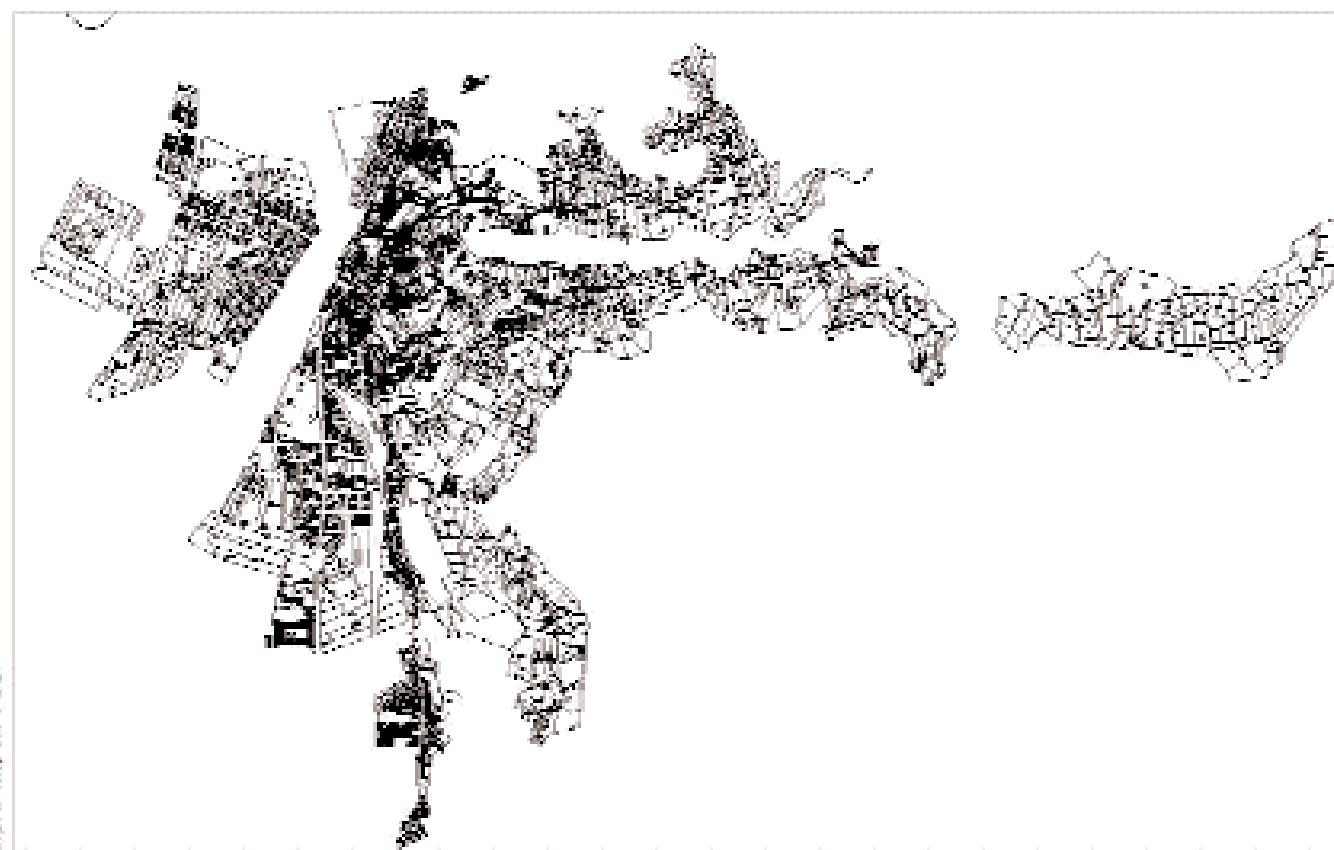
Tortosa 1986

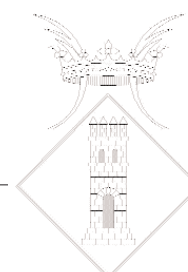

2.2.7 Els Plans Generals d'Ordenació Urbana de 1964 i 1986

Amb l'aprovació de la Llei del Sòl de 14 de maig del 1956, el Governador Civil, president de la Comisión Provincial de Urbanismo de Tarragona, insta a l'Ajuntament de Tortosa, en data 17 d'agost de 1956, perquè adequi el Planejament Urbanístic a la nova legislació de 1956. L'arquitecte Federico Llorca realitza un informe sobre el planejament vigent el 27 de setembre de 1956, que serà la base del Planejament modern de la ciutat. El mateix arquitecte redactarà el Pla General de 1964, que donarà com a conseqüència un primer eixample de la ciutat, després de molts anys d'estancament urbà. El Pla General de 1964 serà la gènesi del Pla Parcial Ferreries Nord, i del conegut com a P.E.R.I. del Temple, tot desenvolupant-se a principis dels anys 1980. En aquest ambient s'aprova la Llei 19/1975 de 2 de maig, obligant de la mateixa manera que als anys 50 la Comissió d'Urbanisme a adequar el Planejament urbanístic a tal efecte. Manuel Ribas Piera comença l'any 1979 a realitzar els treballs previs que donaran com a resultat final el Pla de 1986. El Pla provocarà l'eixamplament de zones del Pla Parcial del Temple i el desenvolupament de SUNP de Ferreries i les Oblates. El Pla provocarà la consolidació dels teixits urbans l'any 2000, de les zones d'eixamples nous. El creixement urbanístic ha estat tot un fet, tal vegada perquè havien passat quasi 75 anys que la ciutat no tenia un creixement físic.

Tortosa 2000

3. EL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC EN LA REVISIÓ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA DE TORTOSA

La proposta de revisió del Pla General d'Ordenació Urbana d'una ciutat com Tortosa, amb una profunda càrrega cultural derivada de la seva història i amb una evolució constant al llarg dels segles, ha de passar per una reflexió aprofundida en allò que ha aportat la ciutat històrica. La construcció i l'ordenació actual de la ciutat demostren que les seves diferents tipologies i morfologies són l'herència d'aquells processos de transformació.

3.1 El patrimoni i la història de la ciutat

La Tortosa d'avui està damunt d'una Dertusa romana i d'una Tortutxa musulmana, de les que desconeixem les traces respectives, encara que podem intuir en les restes arqueològiques el fòrum, el port, la mesquita, les necròpolis.

Aquestes ciutats històriques hi són latents i es precis que des de la cultura moderna, en els fons de documentació arxivística existents, des de l'arqueologia urbana i en l'inventari d'aquells elements que emergeixen en la ciutat i la identifiquen, es reconeguin uns estrats de ciutat poc coneguts però essencials per a la presa de posició de les possibles transformacions urbanes.

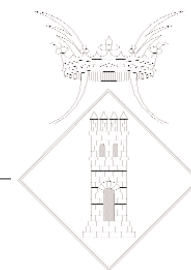
La Tortosa cristiana és la que ha arribat als nostres dies, una ciutat on la configuració i transformació es realitza des del 1149. Aquesta Tortosa

hereta els grans posicionaments de la Dertosa i la Tortutxa, sobre les que reedifica els seus grans símbols, la defensa en el Castell i la seva espiritualitat en la Catedral. Però la Tortosa cristiana té, encara avui, per damunt dels seus nivells actius, tàctilment constatades i perfectament visibles, les traces d'aquella Tortosa gòtica (segles XIII-XV): la Catedral, el Palau del Bisbe, els entorns de l'antiga canònica i tots els conjunts que limiten amb la Porta de Palau.

La Tortosa de l'esplendor cultural és la renaixentista (segles XV-XVII), que es concentra als voltants dels Reials Col·legis. És la ciutat que incorpora els valors de la cultura italiana en competència amb la pròpia València; l'arquitectura, l'orfebreria, la pintura, la impremta i l'ensenyament renoven la ciutat.

Després de la Guerra dels Segadors, la ciutat afronta una profunda transformació urbana: és la Tortosa barroca i neoclàssica (segles XVII-XIX), que es posiciona amb les noves fortificacions i amb els canvis urbans concentrats essencialment a l'actual carrer de Montcada, la transformació del convent de la Puríssima, la construcció de les esglésies de Sant Antoni i dels Dolors i de l'antic Seminari, i l'edificació dels palaus del carrer Ample, encara perceptibles avui dia.

La ciutat experimenta un considerable augment demogràfic al segle XIX; encerclada pel conjunt fortificat, veu com aquest greu inconvenient és superat per les transformacions urbanes que la ciutat requereix: els eixamples. L'abolició del valor estratègic de la fortificació provocarà la construcció de la Tortosa moderna (segles XIX-XX), una ciutat polaritza-

da estilísticament entre l'eclecticisme i el modernisme, amb uns lleugers aires noucentistes posteriors.

La reconstrucció de la ciutat després de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) marcarà el període de postguerra, fins a arribar a la gran transformació del territori amb l'adveniment de la democràcia l'any 1975, que coincideix amb un període d'estabilitat i bonança econòmica i que es materialitza urbanísticament en la formació dels eixamples moderns.

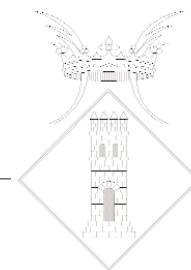
Aquesta és la ciutat que avui coneixem, la més immediata, la que trepitgem; però aquesta ciutat moderna transformada essencialment a finals del segle XIX no ha estat possible sense les altres Tortoses. Per tant, després de dos Plans Generals, és l'hora de reconèixer al planejament el pes específic d'aquesta evolució.

Tortosa es caracteritza per ser una ciutat fronterera i estratègicament important com a punt de referència en qualsevol dels conflictes bèl·lics del país; és per això que es realitza una macrovisió dels 3000 anys de construcció a la ciutat, tenint com a punt de referència els períodes històrics que, amb un esforç de síntesi, es fan coincidir amb aquells períodes d'aflorescència arquitectònica rellevant.

Aquesta circumstància comporta que el valor patrimonial tingui una vinculació específica amb l'evolució històrica de Tortosa.

El períodes estilístics:

- 1.- Romà i l'Islam
- 2.- El gòtic
- 3.- El renaixement
- 4.- El barroc i neoclàssic
- 5.- El modernisme i l'arquitectura eclèctica.
- 6.-El retorn al classicisme i la postmodernitat.

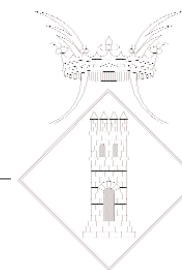

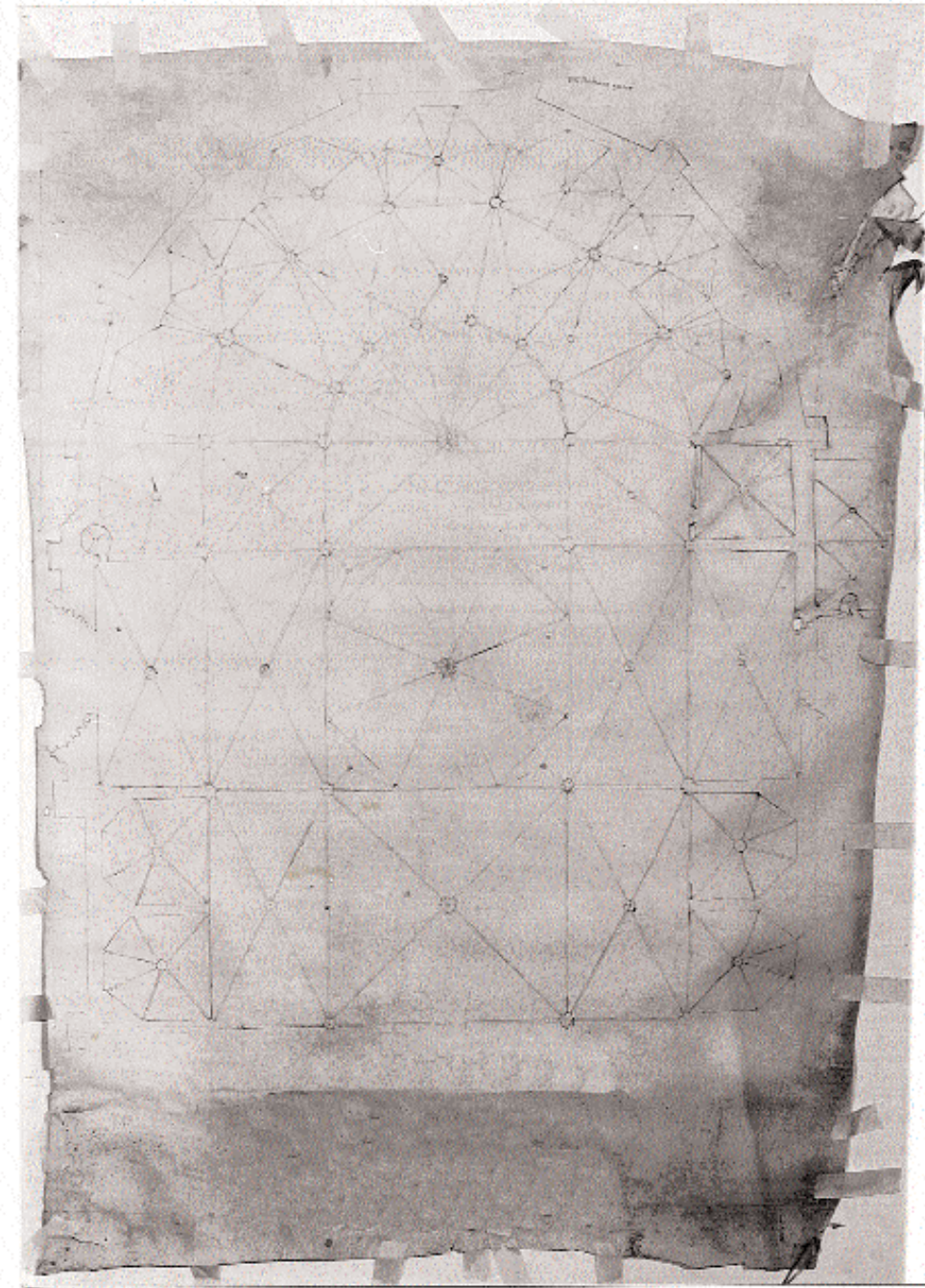

Lápida trilingüe

Període nº 1. Romà i l'Íslam

Poques són les restes que queden dempeus a la ciutat de l'època anterior a la Reconquesta, l'any 1148; les de la romanització de la ciutat són fruit d'un conjunt lapidari prou important, entre les que destaquen aquelles que resten als murs de la Suda (Hübner 4055, 4065) o les de la catedral de Santa Maria, (les làpides de Lucio Munnio Placido, Publio Valerio Dionisio, M. Marco Aelio), elements que formen part de les construccions, integrats a les diferents fàbriques. Dintre d'aquests elements reaprofitats o de senyalització hi ha els d'època visigòtica: la làpida trilingüe dipositada al claustre de la catedral, i la d'escriptura cúfica de la façana d'orient, també de la catedral.

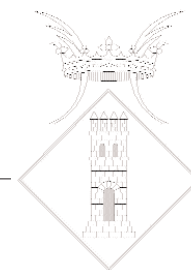

Plànol Antoni Guarç (c. 1345)

Període nº 2. El gòtic:

El període de després de la Conquesta de la ciutat pels cristians es caracteritzarà per la construcció de la catedral romànica, consagrada l'any 1178, i de les dependències de la canònica. Poc se sap de la catedral romànica i de l'antic palau del bisbe, tan sols els vestigis d'un capitell i les recents troballes a la façana principal (11-2002) i el dibuix de Van der Wyngaerde de l'any 1563. El gòtic vindrà a ser, després, el protagonista; primer, amb les reformes i l'adaptació de la canònica, a continuació amb la construcció del Palau del Bisbe, promogut pel bisbe Berenguer Desprats (1316-1340). Però serà la substitució de la Seu romànica per la actual catedral gòtica, el gran moment de l'esclat constructiu de l'última de les catedrals gòtiques catalanes; en són una mostra els treballs dels mestres, Bernat Dalguaire el 1347 que comença la catedral; Antoni Guarç i Basques de Montblanc que tracen diferents projectes; Andreu Julià, Pere de Moragues i Joan Mainyí, que treballen l'absis, el canvi de proporcions a la girola de la família Xulbi que participa a la reunió de Girona de 1417 i que el 1450 emprendre la construcció de la nau en una nova concepció de mètrica espacial: el canvi de pensament escolàstic, és la entrada del Renaixement.

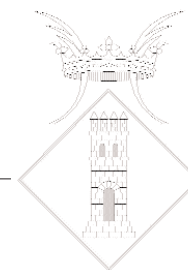

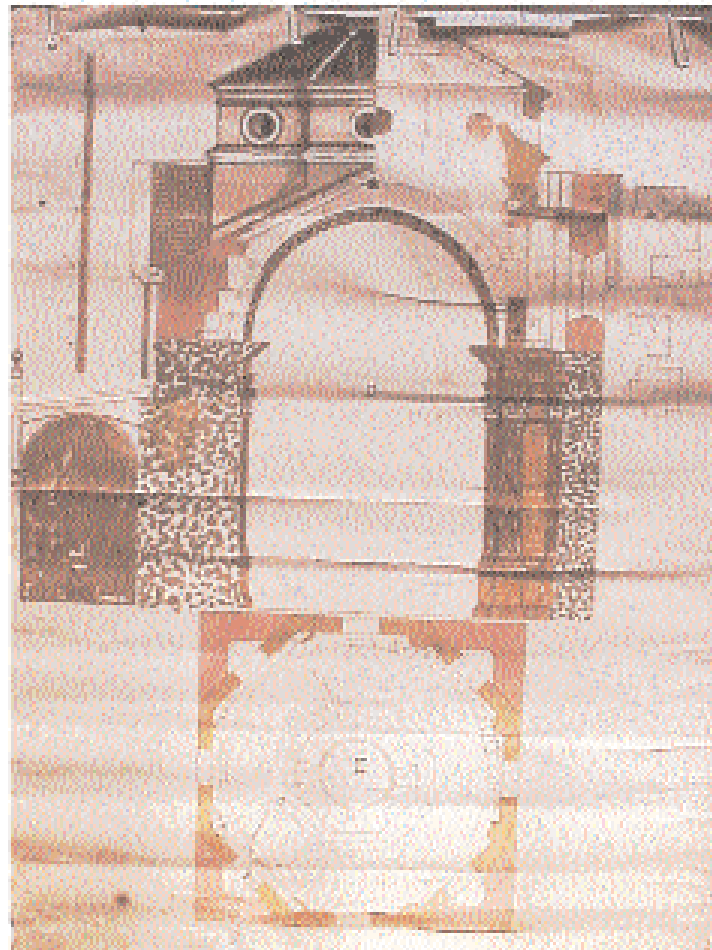

Plànol Martí d'Avaria. (1625)
Façana de la catedral de Tortosa

Període nº 3. El renaixement:

L'arribada a la ciutat dels nous mestres, la dinastia dels Bruel i dels Anglès, o de Juan de Orrio (1568-1581), que treballaran a la catedral i a les fortificacions possibilitaren el canvi cap al nou estil. Però serà la construcció dels Reials Col·legis on el renaixement, amb Joan Anglès, adquirirà nova carta d'identitat a la ciutat. La introducció de les noves formes tindrà també ressò a la Seu gòtica, a les capelles de la façana amb una nova estereotomia. Martín García de Mendoza, amb la seva intervenció a la catedral (1581-1615) i a l'església de sant Domenech (1585-1590), donarà a conèixer noves claus formals que seran exportades cap al nord del territori. En la família dels Abària, primer amb Llop, que treballava amb Martín García al convent del Miracle (1596) i després Martí d'Abària amb el projecte per a la façana de la catedral, realitzat amb anterioritat al 1625, es tancarà aquest intens període de la transformació estilística i intel·lectual de la ciutat.

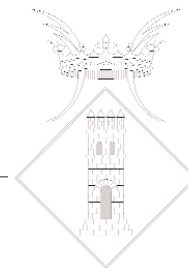

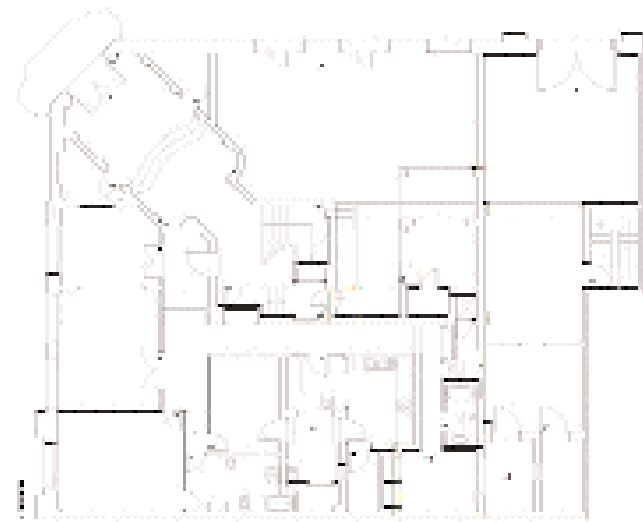
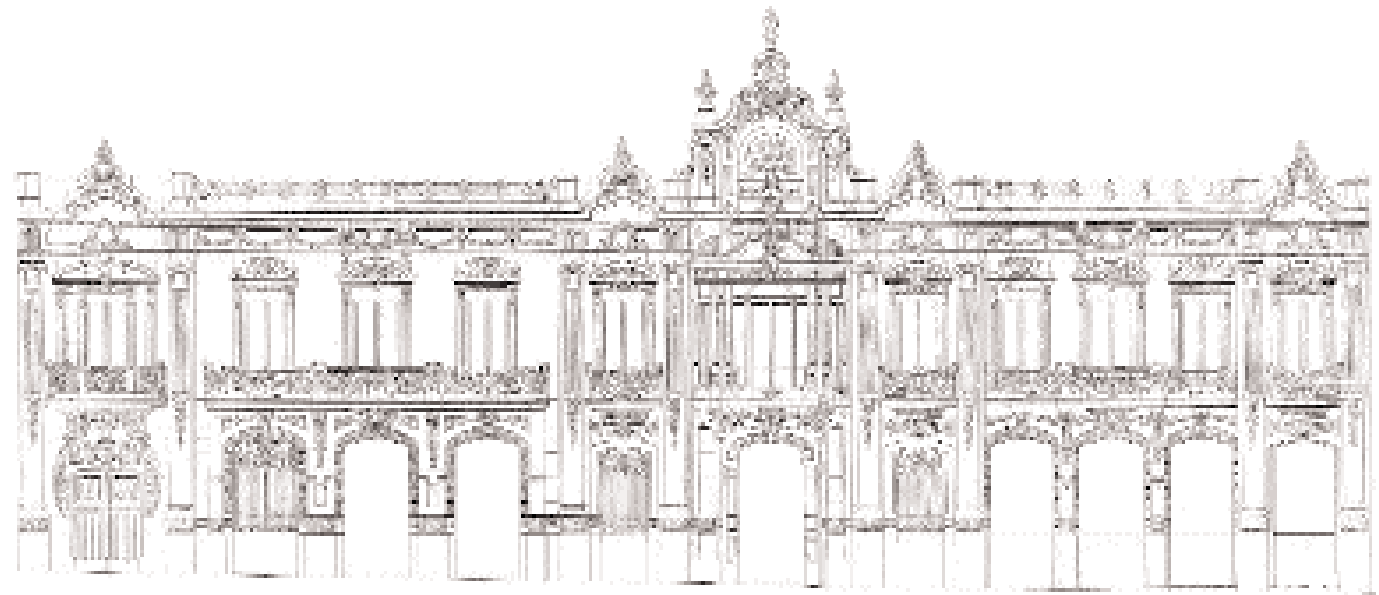

Projecte Capella de la Santa Cinta. (c.1672)

Període nº 4. El barroc i el neoclàssic:

Després de la guerra dels segadors, la construcció de la església del convent de la Puríssima (1652) i de la Reial Capella de la Santa Cinta (1672), per honorar el miracle de la Bretxa, donarà l'entrada al barroc amb l'actuació dels mestres valencians: primer, de Juan Ibàñez i després, de Diego Martínez Ponce de Uruana, que havia treballat als Desemparats de València. Les noves pertorbacions de la Guerra de Successió donaran pas a la dinastia borbònica, amb l'entrada del pensament il·lustrat en el nou cos d'Enginyers militars. L'arribada a la ciutat al 1712, d'Alejandro Derretz, els projectes de les casernes de Tortosa (1739), d'E. Legalois i M. Marín, amb la vigència de les Acadèmies, incorporarà el llenguatge neoclàssic a la ciutat. Les discussions sobre el tabernacle de la Capella de la Cinta, és un exemple del control de l'Acadèmia de San Fernando. Les noves Sagristies de la catedral (1773) d'Antoni Ferrer i l'obra de la parròquia de Sant Crist, en la Capella del Santíssim (1829-1844) d'A. Verderol i, al mateix temps el desmuntatge del transcor renaixentista de la catedral, marcaran l'entrada del neogòtic. El l'urbanisme l'acció dels eixamples de Ferreries per part dels enginyers militars F. Alemany (1848) i R. Garcia (1852), reforçant el caràcter estratègic militar mai realitzats, tindran després el contrapunt urbanístic als eixamples de la riba esquerra de Tortosa.

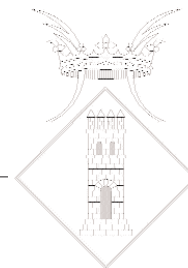

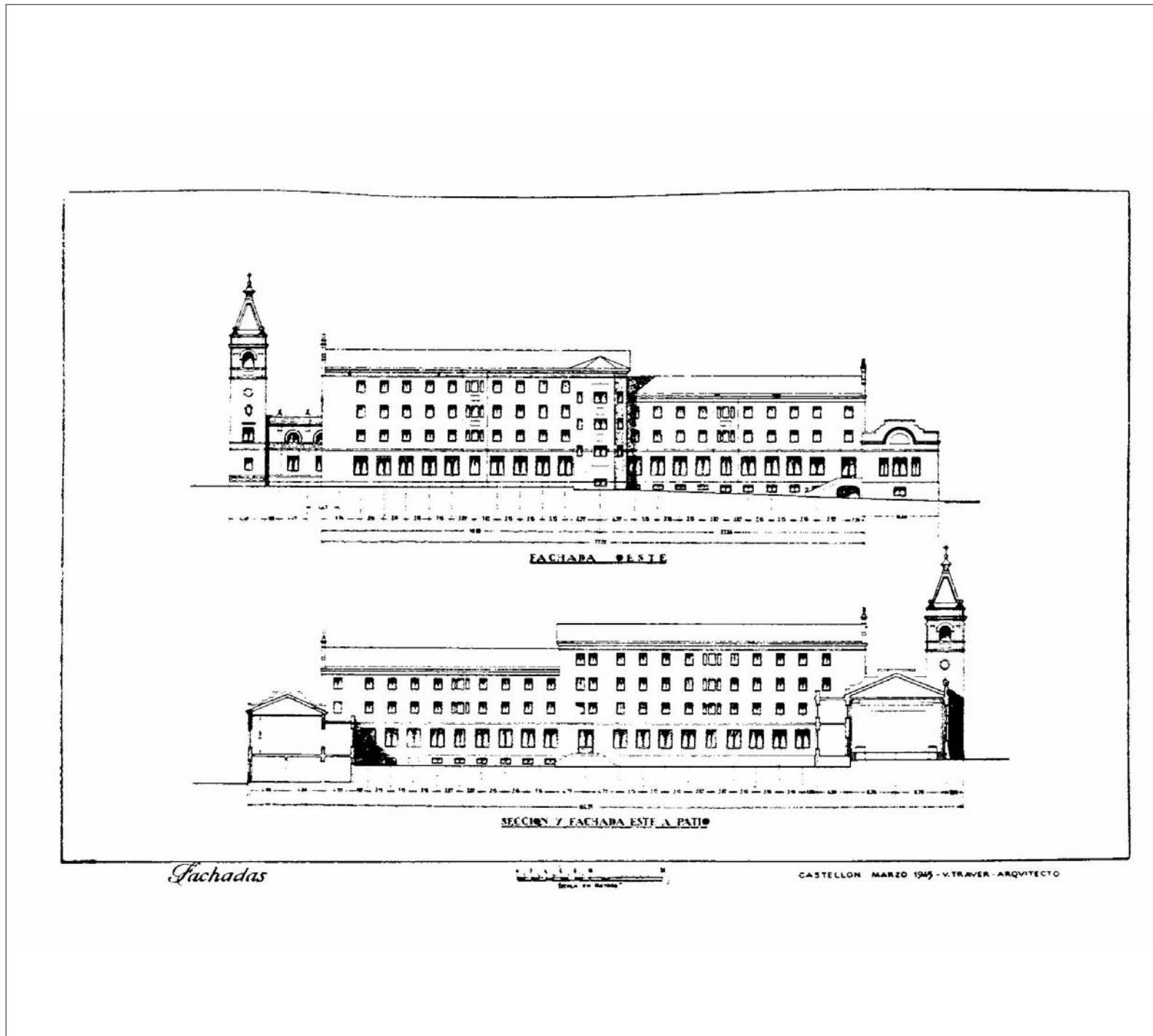

Casa Brunet. Josep Mª Vaquer i Urquizu.

Període nº 5. El modernisme i l'arquitectura eclèctica:

Les obres dels eixamples de la ciutat marcaran una nova concepció de l'habitatge urbà; és per això que tant els nous teixits, com la transformació dels existents al nucli antic, imprimiran en la ciutat una nova fesomia. Els conjunts d'edificis dels carrers Bisbe Aznar, Montcada i Mercaders, donaran pas a l'arquitectura d'autor. Primer dels Mestres d'Obra: Z. Alabesa, R. Grego (t.1864), R. Marqués (1869) i J. Ortega (t. 1863); i, després de la creació de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona (1875), dels arquitectes: J. Abril, V. Beltri, C. Buïgas, J. Gusta, H. Hervás i després P. Monguio, la construcció massiva d'habitatges serà el tret definidor. L'obra privada estarà marcada per la diversitat de llenguatges eclèctics de la mà de J. M. Vaquer (t. 1868) en importants obres: cases Brunet, (1913), Sabater (1914), Llorca (1919). Els corrents modernistes encapçalats per P. Monguió, com arquitecte municipal a l'Escorxador, i l'escalinata del Parc, completades amb obres com la casa Grego o la casa Piñana. El llenguatge més racional marcarà l'obra de J. Abril i J. Torràs al Mercat Municipal, amb l'utilització del ferro. L'entrada del noucentisme a la ciutat, amb Rodríguez Lloveras a la casa Ballester (1930) i J. Mª Martino al desaparegut cine Coliseum (1933), donaran pas a un llenguatge més modern, amb la construcció del Mercat del Peix (1933), obra d'A. Barlett i del Banc d'Espanya (1934), de Juan Zavala.

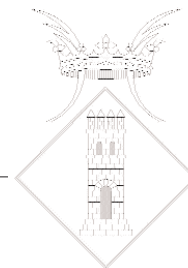

Seminari diocesà. Vicente Traver

Període nº 6. El retorn al classicisme i la postmodernitat:

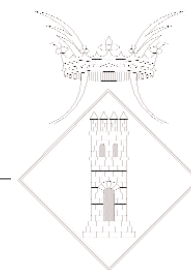
El període de la postguerra ve marcat per la creació de l'oficina de Regiones Devastadas, amb intervencions decisives: Ajuntament de Tortosa i plaça d'Espanya, construcció d'habitatges socials del barri 13 de Gener i les Cases Barates del barri de Ferreries. Els corrents neoclàssics retornen amb la construcció del Seminari (1945-1958), de Vicente Traver, a més de tot el conjunt de l'obra particular de l'arquitecte Franquet. L'entrada de nous i moderns llenguatges arquitectònics, el planejament urbanístic de Federico Llorca i la botiga de l'Olivetti de F. Correa, marcaran l'arquitectura fins al final del franquisme. La democràcia incorpora les noves influències de l'Escola de Barcelona, amb obres dels joves arquitectes tortosins: A. Llorca (t. 1997), R. Valls (t. 1979), J. Lluís (t. 1982) i C. Vergés (t. 1989), conformaran l'última fornada d'obres a la ciutat que han estat reconegudes per la premsa especialitzada.

3.2 El patrimoni i els usos de la ciutat

Atesa la vinculació que el Catàleg pretén crear entre el patrimoni a protegir i la pròpia història urbanística de la ciutat, és vital la lectura dels usos més importants que Tortosa ha tingut a través dels segles. Una gran part derivada de la situació estratègica com entitat defensiva, serà l'arquitectura militar, un dels trets característics de la seva imatge. La ciutat a més, és Seu episcopal, cosa que justifica els importants equipaments que es desenvolupen al seu entorn; a més, és lloc d'atracció dels diferents ordes religiosos que n'instal·len els convents, d'aquí la importància del poder eclesiàstic, que marca un dels factors més notoris de l'arquitectura religiosa. Per altra part, l'estament municipal necessita d'unes infraestructures bàsiques per donar l'ús tradicionalment de servei com a equipaments de la ciutat, que han de ser importants ateses les dimensions característiques d'aquesta mena d'edificacions. Tortosa, amb aquest bagatge, ja és important. Finalment, els immobles relacionats amb l'habitable seran els elements bàsics que conformaran les trames urbanes, i amb les diferents gradacions provocarà la identificació de l'arquitectura civil. L'arquitectura industrial, que amb la revisió del catàleg es vol introduir com a element referencial de la ciutat de finals del XIX i començaments del XX, és una nova font de patrimoni immobiliari a protegir.

ARQUITECTURA MILITAR (AM)

L'arquitectura militar es defineix al Catàleg com tota l'estructura de caràcter defensiu que es troba en el terme de Tortosa. Es subdivideix en:

Castells (AMC). Elements que són llocs tancats i defensius, i utilitzats, a la vegada, com a espais d'habitació.

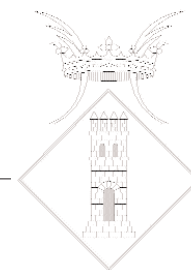
Muralles (AMM). Element de tancament lineal constituït per un paredat. En formen part d'aquests, els elements estratègics de caràcter militar defensiu i els conjunts que conformen els baluards.

Torres (AMT). Són els elements aïllats de caràcter individualitzat que constitueixen en si mateix un element defensiu.

Portals (AMP). Són elements d'obertura sobre un parament defensiu que han donat accés a la ciutat.

Les muralles de Tortosa. La Suda.

La catedral de Tortosa

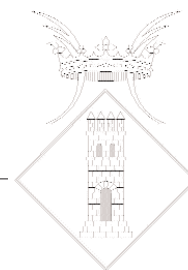
ARQUITECTURA RELIGIOSA (ER)

L'arquitectura religiosa es defineix al Catàleg com el conjunt d'edificis que tenen un caràcter eminentment adaptat a la pràctica litúrgica catòlica. Poden tenir un ús permanent o esporàdic. Són incorporats els edificis d'arquitectura religiosa que tenen en si mateix una especificitat de vida comunitària al voltant d'un ordenament regular.

Esglésies (ERE). Edificis de temples cristians que serveixen per a la litúrgia de determinats sagraments, en especial de la eucaristia, i que estan consagrats per tenir-hi una relíquia. Al Catàleg s'inclou la catedral de Santa Maria, com a església cap de la diòcesi, i les parròquies, que agrupen un determinat nombre de feligresos. Les esglésies tenen en el si de la catalogació un caràcter urbà, atès que formen part d'un teixit homogeni.

Ermites (ERH). Edificis cristians, santuaris o capelles, que serveixen per a la litúrgia de determinats sagraments i aplecs populars. Es caracteritzen pel seu context rural i per tenir un ús eventual.

Convents (ERC). Edificis de característiques monacals que congreguen una comunitat sota un sistema regular.

Els palaus de Tortosa. Carrer de la Rosa.

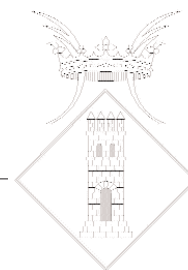
ARQUITECTURA CIVIL (EC)

Arquitectura de caràcter privat que, en el cas del Catàleg, queda restringida a edificis d'un ús funcional relacionat amb l'habitatge.

Palaus (ECP). Casa principal de caràcter senyorial utilitzada per personatges importants de la ciutat com habitatge amb caràcter urbà.

Masos (ECM). Habitatge rural que serveix d'unitat residencial i agropecuària.

Habitatges (ECH). Edificació urbana amb caràcter residencial que servei de morada.

Els equipaments de Tortosa. Els Reials Col·legis.

ARQUITECTURA D'EQUIPAMENTS (EE)

Arquitectura de caràcter privat o públic destinada exclusivament a ús públic de serveis i dotacions.

Edificis Administratius (EEA). Edificis dedicats a l'administració pública, dedicats al compliment de les lleis i a la conservació i foment de l'interès públic.

Edificis Docents (EED). Edificis de caràcter públic o privat dedicats a l'ensenyament.

Edificis Comercials (EEC). Edificis relacionats amb la compra-venda de béns, especialment de consum.

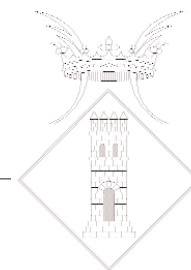
Edificis Sanitaris (EES). Edificis de caràcter assistencial, públic o privat, destinats a preservar la salut humana.

Edificis Recreatius (EER). Edificis relacionats amb l'activitat humana de l'oci, l'esport i l'esbarjo..

Parcs (EEP). Zones verdes de caràcter urbà destinades a ornament i recreació de la ciutat i dels ciutadans.

Edificacions Funeràries (EEF). Recintes edificats destinats a l'enterrament i a les exèquies humanes.

Equipaments Singulars (EEG). Es reconeixen al Catàleg com aquells equipaments singulars que tenen un caràcter especial i que s'aixequen, aïllats, en contextos urbans o rurals. En formen part les fonts, les creus de terme i altres elements particulars.

ARQUITECTURA INDUSTRIAL (AI)

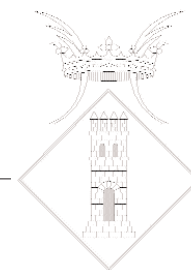
Edificis o infraestructures que tenen la seva base en l'aplicació del saber científic i tècnic en la utilització de la matèria.

Infraestructures d'Enginyeria (AIE). Elements o conjunts necessaris per al funcionament i l'organització social.

Edificis Fàbriques (AIF). Edificis dotats de maquinària, ferramentes i instal·lacions per a la fabricació d'objectes i productes o la transformació industrial de les fonts d'energia.

L'arquitectura industrial. Les bòviles

4. ANTECEDENTS DE LA PROTECCIÓ DEL PATRIMONI A TORTOSA

4.1 Antecedents de la Protecció del Patrimoni

La protecció i preservació del Patrimoni no es una qüestió nova, ni actual, al llarg del temps hem tingut honrosos exemples que han advocat per la protecció d'allò que entenien les diferents cultures com a béns importants.

4.1.1 Orígens de la Protecció del Patrimoni

Un dels primers fets de la protecció del patrimoni té com origen el món antic. A Egipte el faraó Seti II (c.1200 aC), l'últim de XIX dinastia, i net de Ramsés II, ja va realitzar algunes operacions en el temple d'Abu Simbel amb finalitats de preservació de l'obra del seu avi.

En temps dels romans, Adrià (117-138), ja va prohibir la substracció d'elements arquitectònics dels antics edificis; després Alexandre (222-235) va imposar una multa per la compra d'una casa amb la finalitat d'enderrocar-la. L'edicte de 17 de juliol del 389 de Valentinià, Teodosi i Arcadi diu:

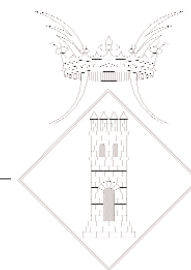
És prohibit de desfigurar els ornaments externs d'edificis privats amb afeigits moderns i malmetre les construccions històriques d'una ciutat important per raons de cobdícia, per afany de lucre.

Al món tardo romà, Casiodor (490-583), al servei de Teodoric (491-526), en els Variarum libri XII. 15, va instaurar la protecció de la ciutat de Roma, i responsabilitza a una figura experta de la conservació del seu patrimoni, a tal fi va proposar la figura d'un arquitecte, a tal fi defineix la; formula ad praefectum urbis de architecto faciendo in urbe Roma:

Romanae fabricae decus peritum convenit habere custodem, ut illa mirabilis silva moenium diligentia subveniente servetur et moderna facies operis affabris dispositionibus construatur. hoc enim studio largitas nostra non cedit, ut et facta veterum exclusis defectibus innovemus et nova vetustatis gloria vestiamus.

A l'Edat Mitja el rei català Pere III el Cerimoniós (1319-1387), va signar una Reial Ordre a Lleida, l'11 de setembre de 1380, per la protecció del Castell de Cetines, avui anomenat l'Acròpoli d'Atenes, a qui va dedicar una dotzena d'homes armats per la protecció del Partenó.

La legislació civil ajuda de manera indirecta a la protecció del Patrimoni. És el cas dels Usatges de Barcelona (1060), on Ramon Berenguer I (c.1024-1076), va decretar l'inviolabilitat de les esglésies i un radi de 20 passes. A Castella es protegiran el objectes de valor al Fuero Real (1252-1255) de Ferran III el Sant (1217-1252), i després el edificis religiosos en Las Partidas (1256-1265) d'Alfons X el Savi (1221-1284). De la mateixa manera que ho faran, amb totes dues qüestions patrimonials, en l'Ordenamiento de Alcalà (1409), dictat per Joan II de Castella (1405-1454).

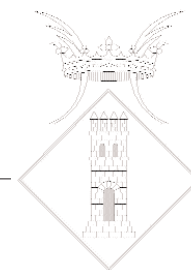
Al món medieval l'Església dictarà disposicions relatives a la venda de béns eclesiàstics que figuren dintre del Corpus iuris caconici. Duran el Renaixement els Papes manifestaran i protegiran alguns dels monuments del passat. És el cas d' Eugeni IV (1431-1447), que va fer alliberar el Panteó de Roma de les construccions adossades. Sixt IV (1471-1484) mana restaurar el temple de Vesta i alliberar l'arc de Tit. Nicolau V (1441-1455) ordena la restauració de nombroses esglésies com es cas de Santo Stefano Rotondo. Pius II (1458-1464) en la butlla Cum almam nostram Urben de 28 d'abril de 1462, destinada a la protecció dels monuments i ruïnes antigues. Lleó X (1513-1521) anomena al 1515 a Rafel Sanzio (1483-1525), Comissari de l'Antiguitat per dirigir les excavacions arqueològiques. La butlla de 28 de setembre de 1543 de Pau III (1534-1549) tindrà com a finalitat la creació d'una comissió central per la conservació de monuments antics.

El període del barroc portarà la primera iniciativa estatal per la protecció del patrimoni monumental. A Suècia, al 1630, en temps de Cristina I (1626-1689), es crea per Proclamació Reial el departament de Conservació i Manteniment d'Antiguitats Nacionals. Després en una nova Proclamació de 1666, exigirà la protecció de tots els monuments històrics; al 1752 s'establirà un Departament d'Inspecció d'Edificis Públics. A Anglaterra al 1585 es va fundar la Societat d'Antiquaris de Londres, a fi de il·lustrar les antiguitats del país, i al 1670 John Aubrey (1626-1697) publica el Monumenta britannica. A l'època de la Revolució Francesa, i d'acord a la Convenció Nacional de 1794, es crea la Comissió de Monuments dividida en 15 seccions, una d'elles dedicada a l'arquitectura. En aquell moment, en la vigència enciclopedista, es va promulgar la

'Instrucció sobre la manera d'inventariar el patrimoni. En tot això Alexandre Laborde (1773-1842) impulsa la confecció d'un inventari d'edificis de l'Antiguitat i Edat Mitja. Els primers inspectors generals de l'Estat francès van ser els escriptors i historiadors Ludovic Vietet (1802-1873) i Prosper Mérimée (1803-1870).

4.1.2 Orígens de la legislació espanyola sobre el Patrimoni

El món il·lustrat, amb la creació de l'Acadèmia Espanyola de la Historia per Felip V al 1738 i la Reial Acadèmia de les tres nobles arts de Sant Ferran al 1752 per part de Ferran IV, formaran les bases pel coneixement dels valors patrimonials. Amb aquestes, bases Carles III disposarà de la Reial Orde de 3 d'octubre de 1777, en la que obligava a Magistrats i Ajuntaments a presentar a la Reial Acadèmia de Sant Ferran, els projectes de les obres que es feien en les seves demarcacions, encara que els particulars quedaven exclosos d'aquest filtre. En una nova Circular de Carles III de 25 de novembre de 1777, amplia també als estaments eclesiàstics aquesta prerrogativa. De la mateixa manera el rei Carles IV, disposava d'una Reial Cèdula de 6 de juny de 1803, en la que s'encarregava a l'Acadèmia de la Historia la inspecció dels monuments que es descobrien i les mesures correctores en cas d'amenaça de ruïna, introduint així el concepte de "monument" en la legislació espanyola. Vindrà llavors la Llei d'Instrucció Pública de 9 de setembre de 1857 en la que la es disposà que tots els monuments artístics del regne estan sota la custòdia de la Reial Acadèmia de Sant Ferran. Aquesta responsabilitat serà després compartida, segons l' Orde de 13 de juny de 1864, amb les Comissions Provincials de Monuments Històrics i Artístics creades pel Ministeri de Governació segons la Reial Orde de 2 d'abril de 1844. Una de missions de les Comissions Provincials de Monuments Històrics era la sol·licitud de declaració monumental dintre del seu àmbit territorial.

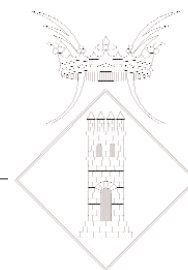
A principis del segle XX es produeix un període de consolidació en lo referent al marc legislatiu, així serà primer la Llei d'Excavacions Arqueològiques de 7 de juliol de 1911, en la proposta de la protecció del subsòl públic, ampliada després en la Llei de 4 de març de 1915 als particulars.

En tot això la Mancomunitat de Catalunya, mitjançant la Diputació de Barcelona crearà el 9 de juny de 1914 el Servei de Catalogació i Conservació de Monuments, com a conseqüència de la Memòria del la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans. El Servei de Catalogació i Conservació de Monuments es va posar en funcionament el gener de 1915, sota la direcció de Jeroni Martorell i Terrats. Aquests va ser el primer servei estrictament dedicat a la conservació i restauració de monuments que es va crear a tot l'Estat Espanyol.

Tots aquests particulars legislatius, han estat iniciatives que actuaven sobre els béns individualitzats, basats en el concepte de monument. Però existeix una altre marc legislatiu que influeix sobre el patrimoni urbà. Durant el segle XIX es produeix una abundant legislació que influeix directament sobre la transformació de les ciutats històriques. Aquestes son les lleis dels eixamples de les ciutats, destinades al sanejament i a la introducció de les noves condicions higienistes, marcaran una fita en la construcció de nous teixits i a la transformació del patrimoni urbà, sota la tutela indirecta de les Acadèmies. Les principals són la Llei d'Eixample de les Poblacions de les Poblacions de 1836 i 1864, el Reglament per l'execució de la Llei d'Eixamples (1867), la Llei d'Eixample de Poblacions (1876), el Règim urbanístic especial pels eixamples de Madrid i

Barcelona (1892), la Llei de Reglament d'obres de sanejament i millora interior de grans poblacions (1895). La supervisió dels principals projectes urbans i la seva aprovació estava en mans de l'administració central, fins el reconegut com l'Estatut Municipal i del Reglament d'Obres Serveis i Béns municipals de 1924, on per primer cop els ajuntaments van tenir la tutela de les accions urbanes dels eixamples, de l'urbanització i projectes de sanejament, sense necessitat dels respectius informes de Corporacions, Acadèmies i Centres, tant sols serà examinat per la Comissió Sanitària Central i Provincial, en la que si estaven representades les Acadèmies. El Reglament d'Obres Serveis i Béns municipals de 1924, prescriu la protecció dels monuments (Cap.IV, art.101), la prohibició de demolició (art.102) i la necessitat de connexió entre el planejament i la protecció patrimonial en l'article 104. En tot això en la Dictadura de Primo de Rivera arribarà el Decret Llei de 9 d'agost de 1926, en la que es defineix el Tresor Artístic Arqueològic Nacional com: el conjunt de mobles e immobles dignes de ser conservats per la nació per raons d'Art i Cultura. La llei aportarà en primer lloc la necessitat ineludible d'un procediment de declaració monumental, en segon, s'ampliarà la protecció als elements i entorns urbans, i finalment, definirà el principi d'intervenció directa per part de l'Estat sobre els béns protegits.

Durant el període de la Segona República (1931-1939), es va realitzar una primera revisió del conjunt monumental de l'Estat en la declaració de Monumental del Decret de 3 de juny de 1931. Durant el període de 1844 al 1931 s'havien declarat 364 monuments a l'Estat Espanyol, dels que 33 estaven a Catalunya. La República en va declarar 825 dels que 84 eren en terres catalanes. Després es va promulgar un text legislatiu específic

sobre protecció; la Llei del Patrimoni Artístic Nacional segons el Decret Llei de 13 de maig de 1933, i la correspondència legislativa catalana de la Llei de Conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya, aprovat per Decret de Presidència de 3 juliol de 1934.

La Dictadura del General Franco (1936-1975) mantindrà, als efectes patrimonials, el text legislatiu de la República, encara que les carències que aquesta comportava respecte al context urbà, tindrà el seu complement en la Decret de 22 de juliol de 1958, on s'ampliarà els efectes de protecció als entorns dels monuments i dels conjunts existents. Un altre text, serà les Instruccions de 20 de novembre de 1964, per actuar i protegir aquelles poblacions declarades Conjunts Històric Artístics. Un fet complementari serà la protecció i la declaració de monuments de tots els Castells de l'Estat Espanyol, per part del Ministeri d'Educació Nacional segons el Decret de 22 d'abril de 1949. A l'àmbit de protecció hi haurà que afegir també. el del Ministeri d' Educació Nacional del Decret 14 de març de 1963, sobre protecció d'escuts, emblemes, pedres heràldiques, rolls de justícia, creus de terme i similars. Dins d'un altre marc la Llei del Sòl de 12 de maig de 1956 amb els canvis sobre els criteris de la propietat privada sobre el sòl, i en el nou regim de la obligatorietat de cessions per part de la iniciativa urbanitzadora, donaran peu a tot un nou espectre d'espais públics. La llei del sòl de 1956 serà reformada posteriorment per la coneguda com a Llei del Sòl de 1975, plasmada en el període de la Transició (1975-1978) en el text refós de 9 d'abril de 1976.

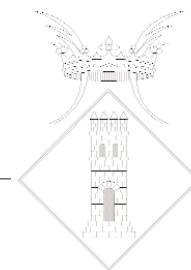
La Democràcia i la nova Constitució Espanyola que entra en vigor el 29 de desembre de 1978, comportarà canvis en la legislació del Patrimoni, en primer lloc amb la creació d'una d'àmbit nacional, la Llei del Patrimoni Històric espanyol, Llei 16/1985 de 25 de juny, i l'altra, per la capacitat de Comunitats de poder legislar sobre el seu territori. Aquest serà el cas de la Llei del Patrimoni Cultural Català, Llei 9/1993 de 30 de setembre.

Sens dubte tot aquest corpus legislatiu ha de tenir una influència directa sobre el criteris de protecció i intervenció urbanística de les ciutats i més aquelles que anomenem ciutats històriques. Aquestes qüestions han de ser bàsiques en l'anàlisi de qualsevol intervenció.

4.1.3 La legislació actual

Els grans marc des referència al territori de Catalunya en matèria d'Urbanisme i Patrimoni, són l'entrada en vigor del models normatius vigents, la Llei del Patrimoni Cultural Català (9/1993 de 30 setembre) i la nova Llei d'Urbanisme (2/2002 de 14 de març). Però a més, dintre d'aquest marc s'ha de precisar que són vigents algunes lleis d'àmbit estatal. Els instruments legals amb què compten els ajuntaments per protegir i conservar aquest patrimoni són en aquests moments:

- 1.- La Llei del patrimoni cultural català 9/1993, de 30 de setembre (LPCC).
- 2.- La Llei d'urbanisme 2/2002, de 14 de març, de Catalunya (LUC).
- 3.- La Llei reguladora de las bases del règim local 7/1985, de 2 d'abril (LBRL).

4.- El Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (LMRLC), aprovat pel Decret 2/2003, de 28 d'abril.

5.- La Llei del patrimoni històric espanyol 16/1985, de 25 de juny.

6.- El Text refós de las Disposicions vigents en matèria de règim local, aprovat per Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril.

7.- El Reglament del patrimoni dels ens locals, aprovat pel Decret 336/1988, de 17 d'octubre.

8.- El Reglament del patrimoni arqueològic i paleontològic, aprovat pel Decret 78/2002, de 5 de març.

9.- El Decret 175/1994, de 28 de juny, de l'u per cent cultural.

10.- El Decret de 22 de abril de 1949 del Ministeri d'Educació Nacional, sobre protecció dels castells espanyols (BOE 5-5-1949), recollit en la LPCC, disposició addicional primera.

11.- El Decreto 474/1962 d' 1 de març del Ministeri d'Educació Nacional, referent a la declaració de determinats museus, tant el contingut com els edificis on estiguin instal·lats, mentre es destinin a aquesta finalitat.

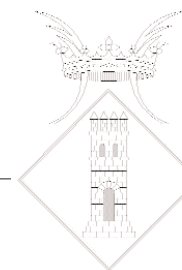
12.- El Decret 14 de març de 1963 núm. 571/63 del Ministeri d'Educació Nacional, (BOE 30-3-63), sobre protecció d'escuts, emblemes, pedres heràldiques, rotllos de justícia, creus de termes i similars, recollit en la LPCC, disposició addicional primera.

4.2. Antecedents històrics de la protecció del patrimoni a Tortosa

Les consideracions sobre les actuacions per a la protecció dels edificis a la ciutat de Tortosa vénen d'antic; podríem remuntar-nos al segle XVIII, amb la controvèrsia per l'acabament de la Reial Capella de la Santa Cinta, on diferents projectes van anar a Madrid i en van tornar. La creació de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando per la dinastia borbònica va suposar la formació d'una estructura supervisora de les actuacions als edificis de certa entitat, d'acord amb els estrictes cànons de l'Acadèmia; aquesta pràctica és freqüent en edificis de caràcter civil i religiós, però es reserva la supervisió del planejament per al cos, també creat pels borbons, dels Enginyers Militars.

L'any 1844 es creen les Comissions Provincials de Monuments Històrics i Artístics. La Comissió de la província de Tarragona comença a funcionar el mateix any i, alhora, es crea la Reial Societat Arqueològica Tarraconense, que jugarà un paper molt important en el coneixement i la salvaguarda del patrimoni cultural de la província, si bé no ens consta que la ciutat de Tortosa fos objecte d'estudi per part dels seus membres.

La declaració de la Catedral de Santa Maria i el Palau del Bisbe com a Monument Històric-Artístic per Decret de 3 de juny de 1931, amb anterioritat a la Llei del Patrimoni Estatal, de 13 de maig de 1933, i la Llei del Patrimoni Català, de 3 juliol de 1934, és la primera protecció específica d'una part del patrimoni immobiliari tortosí. Després de la Guerra Civil es declaren protegits tots els castells de la ciutat, per Decret del Ministeri d'Educació Nacional de 22 d'abril de 1949.

Un dels exemples més clars de protecció del patrimoni tortosí és el trasllat i la restauració realitzats per iniciativa i segons projecte de Jeroni Martorell i Terrats, el 1932, de la Llotja del Blat (la direcció de les obres va córrer a càrrec de l'arquitecte municipal Agustí Bartlett), situada des d'aleshores vora riu, al parc Teodor González; la mateixa sort correria posteriorment el Palau Oliver de Boteller, declarat M.H.A. l'any 1963.

Però el debat més profund de la protecció del conjunt patrimonial no arriba fins que el Patronat Municipal de Conservació i Reparació de Monuments, creat el 1965, un cop ja reconstruïda la ciutat de postguerra i després de l'aprovació del Pla General de 1964, veu la necessitat que les actuacions sobre determinades zones i edificis de la ciutat han de tenir un determinat caire. Aquest conjunt de definicions i delimitacions acabaran en la declaració de Conjunto Histórico Artístico del casc antic de Tortosa l'any 1976.

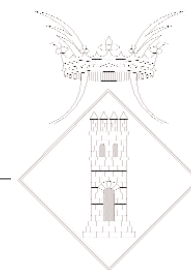
4.3. Patronat Municipal de Conservació i Reparació de Monuments. El Pla General de 1964

Amb l'entrada en vigor del Pla General de 1964, d'acord amb la legislació urbanística vigent en aquell moment, la Llei del Sòl de 1956, s'assolia la integració de diferents legislacions, com ara la d'Eixamples i Extensions de 1892, i la de Sanejament i Millora Interior i de Solars de 1945; però el tractament del patrimoni monumental era confiat a la Llei del Patrimoni de la República de 1933 i al Decret de protecció de Castells Espanyols de 1949 i, per tant, la nova planificació generada, al tractar-se d'un planejament urbanístic, no va possibilitar que la protecció del patrimoni municipal entrés en el debat.

Les Normes Urbanístiques del Pla General de 1964 tant sols fixen unes Ordenances Particulars per a allò que es denomina "Zones Especials" i es classifica com a (e) *Recintes Històrics o Monumentals* i com a (f) *Militar*, tot assenyalant unes condicions estètiques que s'adaptaran a l'ambient del sector.

A la vista d'això i en la necessitat de definir amb precisió els recintes "Zones, Carrers i Edificis" d'aquelles zones especials, l'Ajuntament va aprovar una normativa complementària a la general del Pla, que havia de ser preceptiva per a l'obtenció d'una llicència d'obres; la normativa va ser aprovada i publicada el gener de 1965.

Els conceptes essencials que desenvoluparà el patronat vers la protecció patrimonial i monumental de la ciutat constituïran un conjunt de mesures

a tenir en compte a l'hora d'edificar sobre determinats perímetres i edificacions. La proposta està esglaonada en quatre conceptes bàsics:

- 1) l'anomenat Zona Especial de caràcter històric, con centrada en el castell i les muralles, amb els passos de ronda;
- 2) el definit en base a dos conjunts monumentals, el primer com a Zona Especial de Caràcter Monumental. Catedral, i el segon com a Zona San Luis-Santo Domingo (els Reials Col·legis);
- 3) un tercer nivell de protecció afecta determinades trames i les anomena Zona Especial de Caràcter Artístic y Ambiental I, I y III.

Els conjunts ambientals definits són:

I: barri del Castell i Sant Jaume

II: barris de Sant Francesc i de Santa Clara

III: barri de Remolins

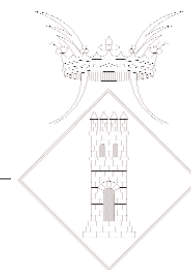
- 4) Finalment, declararà la protecció bàsica del que anomena Edificios Especiales, incloent-hi 16 edificis importants de la ciutat: Catedral, Palau Episcopal, Col·legis de Sant Lluís i Sant Domènec, Convent de la Puríssima, Convent de Santa Clara, Convent de Sant Joan, Casa del Cavaller Despuig, Casa d'en Damián de Oriol, Casa d'en Beguer, Antiga Casa dels Estudis, Antic Ateneu, Cases del carrer Canvis, Presó i avinguda de Felip Pedrell, Arc del Romeu, Pòrtics de la plaça de l'Àngel i Llotja del Blat.

És la primera delimitació de caràcter cultural sobre determinats conjunts de la ciutat a fi de tenir cura a l'hora d'edificar sobre ella, i és la primera normativa de caire estètic i amb fins proteccionistes, complementària al

Pla General, que es coneix a la ciutat. Les Normes Especials per a les Zones de Caràcter Històric Artístic es concentren en els aspectes visual i volumètric de les fortificacions, i donen un cert tractament pintoresc a les zones ambientals, tot exigint una sèrie de paràmetres estilístics que afecten cornises, coronaments, forats de balcons i finestres i que hauran de prendre com a model les normes tradicionals de composició.

L'essència de la protecció es concentra en la determinació de parts de la ciutat històrica i dels seus edificis; posteriorment, aquestes zones donaran lloc a un primer perímetre que serà el que abastarà l'anomenat Conjunto Histórico Artístico de 1976, que ahora definirà conjuntament un segon àmbit, més ampli, que determinarà un entorn de protecció del primer.

4.4. Declaració de Conjunt Històric Artístic de 1976

El dia 26 de febrer de 1976 es va aprovar el Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència, mitjançant el qual es declarava Conjunt Històric Artístic el casc antic de la ciutat de Tortosa (Tarragona). Va ser el director del Museu Arxiu Municipal qui, l'any 1969, va prendre la iniciativa de sol·licitar la declaració; a tal efecte va realitzar un informe amb una breu memòria, on es descriuen els grans trets històrics de la ciutat. També afegia una descripció dels elements arquitectònics de més vàlua de la ciutat (Catedral, Palau Episcopal, Col·legi de Santiago i Sant Maties, Palau Despuig, Palau Bellet, Palau Capmany, Palau Oliver de Boteller, la Llotja i els Castells). Igualment, s'hi fa referència a l'aspecte ambiental urbà definit en punts concrets, com el portal del Romeu, l'antic call jueu, el barri de Santa Clara; també es parla per primer cop d'edificis contemporanis, com l'Acadèmia Cots (Casa Brunet), i assenyala que algun dia hauria d'incorporar-se al patrimoni de la ciutat. És un breu informe, però va acompanyat de 41 fotografies que constitueixen un document bàsic per transmetre el caire monumental i ambiental del centre històric de la ciutat.

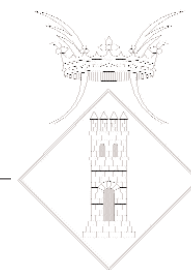
El Ministeri d'Educació i Ciència va incoar l'expedient de Conjunt Històric Artístic l'any 1974 i va recordar a l'Ajuntament que, d'acord amb l'Art.17 de la Llei del Patrimoni de 1933, totes les obres que es realitzin al perímetre predeterminat han d'estar subjectes al coneixement i autorització de la Direcció General. L'expedient va ser estudiat per la Real Academia de San Fernando l'any 1975, amb la ponència de Frederic Marés; l'Acadèmia va mostrar estranyesa que Tortosa no hagués estat declarada amb anterioritat conjunt monumental.

La proposta de consideració com a Conjunt Històric Artístic va augmentar els límits de les Zones monumentals i ambientals definides l'any 1965; es va seguir una línia propera al recinte fortificat del segle XIV, però es van excloure les trames reformades a finals del XIX i mitjans del XX. La declaració no contenia cap normativa específica sobre les possibles actuacions dintre del perímetre especificat, si bé l'expedient anava acompanyat de la normativa utilitzada pel Patronat municipal. Els criteris finals serien determinats per la Direcció General del Patrimoni Cultural.

4.5. Normes Subsidiàries i Complementàries de Planejament 1981

La ciutat de Tortosa, amb l'entrada en vigor de la Llei del Sòl de 1975, havia d'acomodar-se a les disposicions generals que a tal fi s'havien establert. La Llei del 1975 matisa la protecció a la que els Plans Especials (Art. 25) estan obligats, quan es tracta de millorar monuments, jardins, parcs naturals o paisatges. Això requerirà reconèixer els mateixos en catàlegs aprovats pel Ministeri de l'Habitatge o la Comissió Provincial d'Urbanisme. A tal efecte i, un cop traspassades les competències en matèria urbanística a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, la Comissió d'Urbanisme, es redacta, l'any 1981, unes Normes Subsidiàries i Complementàries de Planejament, deixant sense efecte les redactades l'any 1967.

Les normes provincials, en l'Annex V, incorporen una àmplia llista en forma de catàleg: tres conjunts (C.1, Centre històric; C.2, Barri Jueu, i C.3, Eixample del Temple), a més de 89 edificis d'interès històric i arquitectònic.

El catàleg de les Normes Subsidiàries amplia considerablement les llistes anteriors, defineix amb una major claredat les fortificacions i torres de caràcter militar i introdueix la major part d'arquitectura modernista i dels mestres d'obra del segle XIX. Es tracta, doncs, de la primera llista globalitzadora que reconeix els valors intrínsecs d'alguns edificis de construcció contemporània per a la seva catalogació.

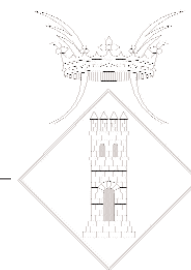
La normativa, a l'efecte de protecció, és de caire general i es recull de manera explícita en l'Art. 9è, *Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Paisatgístic*. Defineix que les construccions en llocs immediats o que formen part dels centres històrics o dels conjunts del catàleg, hauran d'harmonitzar amb ells, i hauran de fer servir les tipologies edificatòries i tractament de materials tradicionals a la zona. Quant a les edificacions singulars que es relacionen en l'expressat catàleg, prèviament a la concessió de cap llicència de reforma, ampliació o enderrocament, hauran d'obtenir l'informe favorable de la Comissió del Patrimoni Històric Artístic del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

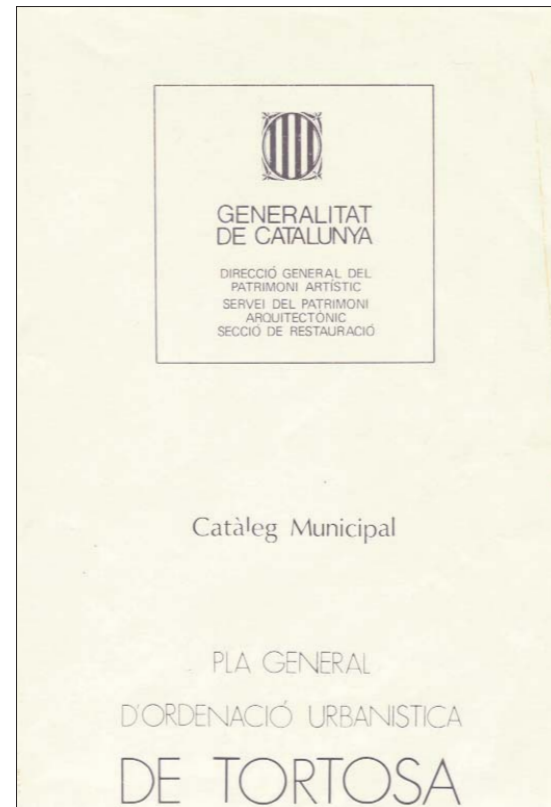
4.6. Catàleg Municipal. Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa 1983

Amb l'aprovació del Pla General d'Ordenació Urbana el 1983 s'aprova, així mateix, el Catàleg per a la protecció d'una sèrie d'edificis, de conformitat a la Llei del Sòl de 1975, vigent en aquell moment i determinat per l'article 25 i pel Reglament de Planejament (Art. 86 i 87). Està redactat per la Secció de Restauració del Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Direcció General del Patrimoni Artístic de la Generalitat de Catalunya.

Aquesta aprovació seria complementària a totes les figures de protecció existents fins aleshores: la declaració de Conjunto Histórico Artístico de 1975, els Monuments Històrics Artístics declarats el 1931, 1963 i 1974, els monuments d'Arquitectura Militar de 1949 i la llista de l'Annex V de les Normes Subsidiàries i Complementàries de Planejament. Per tant, la protecció del patrimoni monumental vindrà donada per la del conjunt del casc antic en la delimitació aprovada en l'expedient de 1975, pel conjunt d'edificis ja protegits i per aquelles que estableix el nou catàleg. El control i la supervisió dels projectes i obres es realitzarà, d'acord amb la definició del propi Catàleg (1.3), per la Comissió Tècnica del Patrimoni Cultural dels Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i en base a les competències transferides pel Reial Decret 1010/1981, en matèria de patrimoni històric artístic.

El Catàleg, configurat a partir del model de fitxa dissenyat del Departament de Cultura, inclou aquells béns d'interès nacional ja protegits, els edificis de les Normes Subsidiàries Provincials, heretats del Patronat Municipal, i introdueix essencialment la protecció d'aquells edificis dels segles XIX i XX que amb anterioritat no havien estat mereixedors d'una atenció especial. Per tant, recull amb criteris nous l'arquitectura modernista i els estils historicistes del canvi de segle (XIX a XX), protegint alguns edificis en perill de desaparèixer en base a l'Inventari del Servei del Patrimoni dels SS.TT. de Tortosa i al de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes a Tortosa.

El catàleg nou defineix tres nivells de protecció: integral, estructural i ambiental.

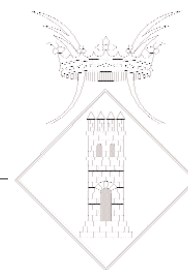
- *Protecció integral:* constitueix el primer nivell de protecció i té com a objectiu garantir la total conservació de determinats edificis; inclou aquells elements que ja gaudien de la declaració de Monuments Històric-Artístics (Catedral, Reials Col·legis, Palau Episcopal i Palau Oliver de Boteller), d'acord a la Llei del Patrimoni de 1933, o bé disposaven d'una protecció específica derivada del Decret de protecció de

l'Arquitectura Militar de 1949, o havien estat protegits en la llista de les Normes Subsidiàries Provincials. Així doncs, tots els edificis establerts sota aquesta Protecció integral havien estat ja protegits amb anterioritat.

- *Protecció estructural:* correspon al segon nivell de protecció que s'aplica en determinats edificis i té com a objectiu protegir-ne l'aparença i afavorir la conservació dels elements bàsics de les edificacions; recull part de l'arquitectura vuitcentista i la de principis del segle XX, que pel seu valor intrínsec reben una consideració especial. Formen el gruix d'aquesta protecció l'Escorxador i el Mercat municipals, alguns edificis modernistes d'autors reconeguts i el conjunt d'obres realitzades per mestres d'obres de la ciutat. La gran majoria dels edificis aquí catalogats ja havien estat protegits, bé perquè estaven inclosos en el Conjunt Històric Artístic o per formar part de l'Annex V de les Normes Subsidiàries.

- *Protecció ambiental:* constitueix el tercer nivell de protecció d'edificis i té com a objectiu garantir en el possible el conjunt de les trames urbanes; s'hi recull part dels edificis, conjunts urbans i elements singulars que tenen una integració harmònica en el teixit urbà. És el cas dels conjunts formats per les façanes del carrer de Montcada, el barri Jueu, els antics portals, l'antic Seminari i el Cementiri. Alguns dels edificis ja disposaven de protecció pel fet d'estar inclosos dins del Conjunt Històric, o bé per les Normes Subsidiàries.

El Catàleg de 1983 inclou un total de 110 elements, edificis o conjunts a protegir; la fitxa individualitzada per a cada element catalogat, a més de definir-lo i identificar-lo, fa referència en un tabulat a les intervencions que

s'hi poden realitzar, com també a la predeterminació específica sobre la conservació, restauració, consolidació, rehabilitació, reestructuració i obra nova.

Aquest catàleg va ser un dels primers a realitzar-se a Catalunya amb anterioritat a l'aprovació de la Llei del Patrimoni Històric Espanyol de 1985.

4.7. La Llei del Patrimoni Cultural Català de 1993. Situació actual

La nova Llei del Patrimoni Cultural Català 9/1993, de 30 de setembre, defineix en el preàmbul el concepte de bé d'interès cultural com aquells béns mobles, immobles o immaterials que formen part del patrimoni cultural català. La definició, recollida al Títol Primer de la Llei, és molt àmplia i determina tres categories de protecció: els béns culturals d'interès nacional (BCIN), els béns catalogats o béns culturals d'interès local (BCIL) i la resta, béns integrants del patrimoni cultural català (BIPCC).

A) 1. Els béns culturals d'interès nacional (definites al Capítol I) existents a la ciutat són aquells que, abans de l'entrada en vigor de la Llei 9/1993, estaven declarats Monument Històric Artístic i Conjunt Històric Artístic. D'acord amb l'article 7, tenen caràcter de BCIN els elements següents:

a) Monuments històrics: Catedral, Palau Episcopal o del Bisbe, Reials Col·legis, Palau Oliver de Boteller.

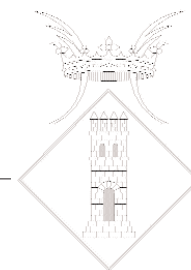
b) Conjunt històric: El casc antic i la zona de protecció (Art. 11.b), segons la delimitació de l'any 1975.

c) Zona arqueològica: El casc antic i la zona de protecció (Art. 11.b), segons la delimitació de l'any 1975.

2. Elements d'arquitectura militar. La Llei 9/1993, en les seves disposicions addicionals 1r-2, declara d'Interès Nacional els castells de Catalunya. Així doncs, també tenen caràcter de BCIN, segons l'addicional, els elements d'Arquitectura Militar publicats al Catàleg de Monuments i Conjunts Històric-Artístics de Catalunya per la Direcció General del Patrimoni Cultural l'any 1990, que va prendre com a base la llista d'elements d'arquitectura militar declarats monumentals el 1949.

A Tortosa situa els elements següents:

Castell de la Suda de Tortosa, Torre de Túbal o punta de Diamant, Portal de Remolins, Torre de Sant Onofre, Torre d'En Corder o d'En Despuig, Torre del Prior o d'En Pinyol, Torre del Molí (a Bitem), Torre de Gassia, Torre de Camp-redó o Font de Quinto, Torre del Coll de l'Alba, Torre Curta, Torre de la Figuera, Torre de la Font del Moro, Torre de l'Àngel Custodi o Solderiu, Torre de la Petja, Torre de la Simpàtica, Torre de Vilaseca.

Al Perelló situa:

Torre de Fullola que, de fet, pertany al terme municipal de Tortosa.

Algunes d'aquestes torres no són identificables, bé pel nom amb què se citen, o perquè han desaparegut.

3. Els béns immobles que, amb l'entrada en vigor d'aquesta Llei, estiguin inclosos en catàlegs de patrimoni cultural incorporats en plans urbanístics. Dintre del Catàleg Municipal de 1983, el conjunt d'Arquitectura Militar està format pels elements següents: Fortí de Tenalles (8), Fortí d'Orleans (9), Fortí del Bonete (10), Fortificacions Antics Cuartels (11), Conjunt de Fortificacions Generals de Tortosa (18) i la Llotja de Camp-redó (22).

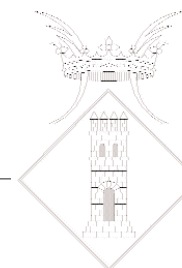
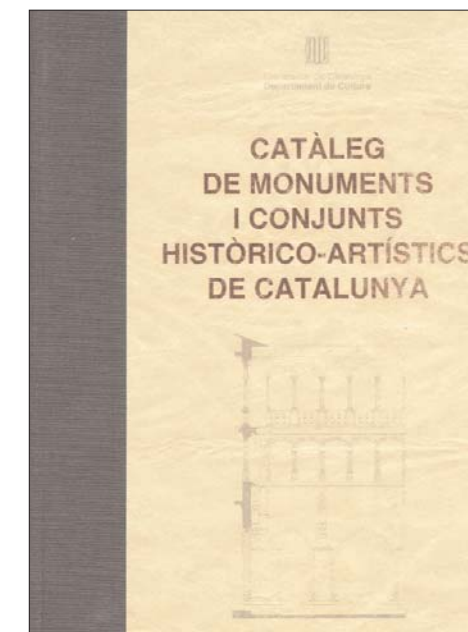
Tots els béns culturals aquí identificats han d'estar inscrits al Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional i s'ha de donar compte al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Administració de l'Estat.

- B) Els béns catalogats del Capítol II. Els béns immobles catalogats s'anomenen béns culturals d'interès local (BCIL). Aquests estaran definits i identificats per la Llei del Patrimoni segons les disposicions addicionals 1r-1. Aquells béns immobles que, amb l'entrada en vigor d'aquesta Llei, estiguin inclosos en catàlegs de patrimoni cultural incorporats a plans urbanístics, passen a tenir (llevat que siguin béns culturals d'interès nacional) la consideració de béns culturals d'interès local i queden inclosos en el Catàleg del

Patrimoni Cultural Català.

En el moment de la publicació de la Llei 9/1993, estava vigent el Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa 1983, aprovat l'any 1986; per tant, la protecció de BCIL acull la resta dels 110 béns immobiliaris catalogats que no disposen de la declaració de BCIN. Els immobles i conjunts aquí determinats han de quedar inclosos en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català.

- C) El tercer nivell de protecció de la Llei, definit al Capítol III, anomena els elements no inclosos en els apartats anteriors Béns integrants del patrimoni cultural català. Aquest nivell no havia estat fins ara recollit en el cas del patrimoni immobiliar tortosí. Els immobles així protegits han passat a formar part de l'Inventari del Patrimoni Cultural Català de l'any 2000.

5. CRITERIS DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I AMBIENTAL DE TORTOSA

Per definir els criteris que han de regir per a la determinació del patrimoni arquitectònic i ambiental tortosí s'ha de tenir en compte la Llei d'urbanisme 2/2002 i la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català.

L'estructuració del nivell de protecció específica del béns immobles farà referència en aquella establerta per la pròpia Llei, per tant, es definiran i proposaran una identificació i una reestructuració d'aquells béns immobles.

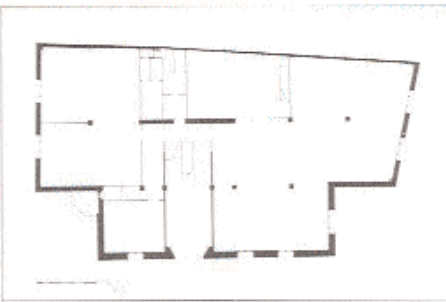
a) Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)

- Els monuments històrics, en la actualitat, exceptuant aquells que han estat declarats individualment, com ara la Catedral i el Palau del Bisbe (1931), el Palau Oliver de Boteller (1963) i els Reials Col·legis (1974), no tenen una definició específica amb una identificació clara; és el cas de l'arquitectura militar tortosina, que cal determinar en una llista i identificar-la amb precisió. D'altra banda, existeixen alguns immobles que per les seves característiques i rellevància podrien ésser incoats com a BCIN (d'acord a l'Art.8); tals poden ser els casos del Mercat Municipal, l'Escorxador, la Llotja, el Mas del Bisbe, el Convent de Santa Clara o la Casa Brunet.

TORTOSA (Baix Ebre)

Palau dels Oliver de Boteller
del Dr. Ferran, s/n
s. XV

1. A. declarat / D. 76-6-1963 / SOE 25-6-1963 16151-1449

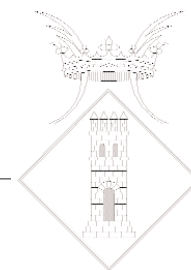
Posteriorment, va pertànyer a la família dels Jordà i a la dels Guzmán de Villoria. En els darrers temps del segle XIX, hom hi instal·là el Banc de Tortosa primer (1881) i el Club Recreatiu després (1895). Posteriorment, va ésser utilitzat també com a edifici de l'Ateneu.

Com la majoria de construccions que miraven al riu, en el mateix sector, va sofrir grans desperfectes amb la guerra de 1936-39. El 1962 la façana va ser traslladada al solar on la trobem avui, ocupat antigament pel desaparegut Palau Municipal. A més d'aquesta, es conserva l'arbitre de l'edifici original l'entornat de la sala noble, a la primera planta. La resta és construcció moderna.

La façana, molt austera, té aparença massissa tant pel predomini del mur sobre els buits com per la utilització de carreus de pedra ben treballats. Les obertures la dividixen en tres nivells, corresponents a la planta baixa i dos pisos, i com a remat superior té una línia de merlets decoratius. Els dos nivells inferiors són separats a més per una cornisa-motllura horitzontal. A la planta, el portal té forma d'arcada de mig punt amb grans dovelles i està descentrat respecte l'eix, distribuint-se als seus costats tres finestres rectangulars. En el primer pis només s'obren a l'exterior tres finestres, també rectangulars, corresponent a tres més de petites en el nivell superior.

En un costat del palau hom hi va adossar la part central de la font gòtica del segle XIV situada originàriament en l'actual plaça d'Agustí Querol (abans plaça de la Font).

JUVEN: 1973, pàg. 371, 372 i 413 / MIRAVALL, 1963, pàg. 149, 153 / GODO, XIX, 12, pàg. 118-123

- L'arquitectura militar i els castells tenen també aquesta qualificació, declarats segons el Decret de 22 d'abril de 1949, (BOE 5-5-19949).

- Existeix una protecció específica com a BCIN dels escuts, emblemes, pedres heràldiques, i creus de terme, d'acord el Decret 571/63 de 14 de març, (BOE 30-3-63).

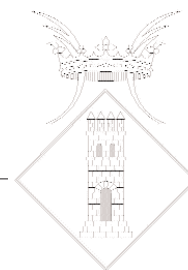
- El Conjunt històric avui definit és el delimitat a l'expedient de declaració de Conjunto Histórico Artístico de l'any 1975. Aquesta delimitació manca d'una metodologia clara per a la seva definició concreta i cal revisar-ne el perímetre per acomodar-se en allò que es considera com a Casc Antic. Convé retrobar els límits que presentava la ciutat l'any 1868, abans de l'arribada del ferrocarril. Dintre d'aquest perímetre cal identificar els diferents tramats tal i com intuïa el Patronat Municipal als anys 60: la definició dels teixits dels barris del Castell i de Sant Jaume, de Santa Clara i El Garrofer, del Rastre, del Barri Jueu, de les transformacions de la Dirección General de Regiones Devastadas, i d'aquells de trama neutra que no havia estat ocupada per edificacions. Igualment, cal reconèixer dintre d'aquest conjunt les àrees de transformació urbana, definint i identificant la Tortosa gòtica, la renaixentista, la barroca i la moderna. Aquesta zona, d'acord amb la Llei del Patrimoni, ha de tenir un planejament urbanístic específic en base a l'Article 33-2.

- La zona arqueològica ha de tenir una delimitació paral·lela a la del Conjunt històric, encara que no coincideixin necessàriament, ja que la delimitació del conjunt està més lligada al nucli urbà consolidat, mentre que la zona arqueològica hauria de romandre vinculada al perímetre fortificat de la ciutat i la seva zona d'influència, que és on es poden situar els jaciments arqueològics. També, cal preveure la possible presència i localització de jaciments arqueològics al subsòl.

b) Béns catalogats. El Béns Culturals d'Interès Local (BCLI)

En l'actualitat, tenen el caràcter de BCIL, segons la Llei del Patrimoni, tots aquells immobles relacionats al Catàleg Municipal de 1983 que, d'acord amb disposicions addicionals, no gaudeixen de la consideració de béns culturals d'interès nacional. La catalogació ve determinada pel planejament urbanístic i es realitza d'ofici. Aquesta consideració fa que en la realitat molts d'aquests immobles no arribin a acomplir certes determinacions que la Llei preveu, essencialment en allò referent al règim aplicable als béns culturals catalogats de la Secció segona, Títol segon, i en allò referent a l'execució del deure de conservació del Títol quart, Capítol I.

El nombre d'edificis catalogats el 1983 és de 110, els quals gaudeixen d'un dels tres tipus de protecció establerts en el catàleg: integral, estructural i ambiental. En la protecció integral s'hi relacionen 26 immobles, la gran majoria dels quals ja havien estat decla-

SERIEI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC
CATÀLEG EDIFICIS num. 29

DADES GENERALS		EMPLACAMENT
Denominació	PALAU MONTAGUT	
Carrer/Plaça	Carrer Santa Anna núm. 3	
Born/Lloc	CASC ANTIC	
Població	TORTOSA	
Comarca	BAIX EBRE	
Data o Època	reformat l'any 1889, edificació ant.	
Autor	reforma Augusto Font	
Estil	ESTETICISME	
Utilització Actual	SERVEIS PÚBLICS	
" Original	HABITATGE	
" Proposada	SERVEIS PÚBLICS	

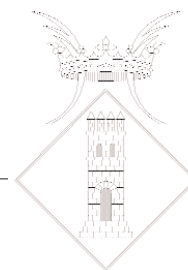
DESCRIPCIÓ TIPOLÒGICA
 L'edificació actual té al seu interior un antic portal i carrer de la ciutat anomenat portal de Tamarit fins fa pocs anys utilitzat. Actualment és un edifici en P.B. i dues plantes elevades, amb una forma en "L" i un pati al riu. L'element característic és un torreó circular acabat en una teulada cònica amb peces ceràmiques vidriades, cal ressaltar també la portalada d'accés d'una gran alçada amb un arc de mig punt emmarcat per motllures de pedra, i l'escut nobiliari de la comtessa de la torre de l'Esparyol, antiga propietària de l'immoble. Totes les obertures de la 1a. planta disposen de balcó de barana senzilla de ferro, la resta d'obertures amb barana onrasada amb el pla de la façana. Cal ressaltar l'escala principal d'accés a la planta noble d'un gust netament noucentista, a més de l'esmentat portal de Tamarit amb una reixa de gran mèrit. L'edifici ha estat rehabilitat per a oficines fa poc.

DADES PROTECCIÓ	DOCUMENTACIÓ FOTOGRAFICA		
Protecció existent			
Catàleg Normes Subsidiàries			
Conjunt Històrico-Artístic			
Nivell de Protecció Catàleg			
Protecció Integral ☐			
Protecció Estructural ☒			
Protecció Ambiental ☐			
Altres			
Especial atenció amb el portal de Tamarit i l'accés			
Tipus d'obres admeses			
Tipus d'obres	Nivell de Protecció		
	integral	estructural	ambiental
Conservació	PREFERENT	PREFERENT	PREFERENT
Restauració	PREFERENT	PREFERENT	PREFERENT
Consolidació	PREFERENT	PREFERENT	PREFERENT
Rehabilitació	NO PREFERENT condicions d'ús	PREFERENT	PREFERENT
Reestructuració	---	NO PREFERENT	PREFERENT
Obra nova	---	---	NO PREFERENT
			Data Autor

rats BCIN amb anterioritat a l'aprovació del catàleg; en la protecció estructural es compten 53 immobles inclosos al catàleg, alguns dels quals estaven també classificats com a BCIN atesa la seva rellevància i, els restants, s'han catalogat per algun valor arquitectònic; finalment, els incorporats com a protecció ambiental són 30 immobles, integrats al catàleg per formar part de teixits i trames urbanes d'interès. D'això es desprèn que el nombre d'immobles considerats com a béns culturals d'interès local en el Catàleg Municipal de 1983 és elevat.

Quant als béns catalogats, la present revisió del Catàleg Municipal de 1983 proposa, d'una banda, classificar els immobles més rellevants com a BCIN; de l'altra, respecte a aquells immobles que tot i formant part del Catàleg 1983 i que d'acord amb els criteris anteriors no assoleixen la totalitat de la definició de la Llei, es proposa canviar-ne la classificació de Bé Cultural d'Interès Local per la de Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català; es tracta d'aquells immobles definits al Capítol III del Títol primer de la Llei del Patrimoni Cultural Català. En el cas de Tortosa, es tracta, en general, d'edificis que gaudeixen només de protecció ambiental, alguns dels quals es troben en ruïna tècnica.

Els canvis que s'hi proposen per classificar com a BCIN alguns immobles tindran com a procediment de la declaració allò establert a l'Art.8 i serà l'Administració de la Generalitat la que n'incoï l'expedient. D'altra banda, la desqualificació de BCIL d'altres immobles haurà de seguir la tramitació prevista a l'Art.17: serà competència del Ple de l'Ajuntament, previ informe favorable del Departament de Cultura.

El canvi de BCIL a BIPCC vindrà definit pels factors següents:

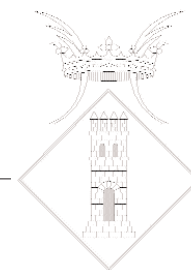
- No tenir la característica de protecció integral o estructural al Catàleg de 1983.
- No tenir un ús definit en l'actualitat ni en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.25.1.
- Estar en condicions de ruïna imminent o econòmica en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.67.1.

Tot edifici catalogat passarà, en el moment de la seva descatalogació, a la condició de Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català. En el cas dels immobles que hagin estat enderrocats amb anterioritat a la present revisió del Catàleg, es procedirà a la seva descatalogació definitiva.

c) Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català (BIPCC)

Els elements singulars, els immobles o conjunts d'immobles que no compleixen la consideració de BCIN o BCIL, tindran la consideració de Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català. Aquests béns immobles estaran especificats a l'Inventari Municipal de béns immobles. El nivell de protecció específica es refereix al valor documental de l'immoble, i hi és d'aplicació l'Art.21.1 de la Llei del Patrimoni Cultural Català. Els immobles podran ser objecte de remodelació o eliminació, requerint-se per a tal cosa la documentació històrica, fotogràfica, gràfica, i arqueològica necessàries, segons estableix la Normativa del Catàleg.

Tindran la consideració d'aquesta protecció, a més dels immobles inventariats, aquells que estiguin situats dintre del perímetre de Conjunt històric o Zona arqueològica, la conservació dels quals sigui pràcticament impossible pel seu estat de degradació i, per tant, per suposar uns costos difícilment assolibles per l'Administració pública.

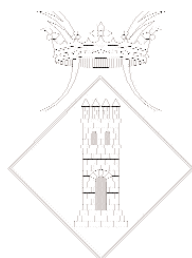
**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

PART II

**ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I
RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA
CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

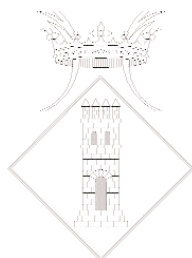

PART II

**ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I
RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA
CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG 2007

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

PART II. EL CATÀLEG 2007

1. RECONeixEMENT DELS SUBSTRATS DEL PATRIMONI IMMOBILIARI

Per determinar els substrats dels valors culturals de la ciutat i aportar-los a les fonts de coneixement del planejament urbanístic, es proposa un mètode d'anàlisi que abasta tres nivells diferents: en primer lloc, l'especificació individualitzada dels elements patrimonials que formaran part del nou Catàleg; en segon lloc, el reconeixement d'aquelles trames que han estat generades de forma homogènia, en base a criteris concrets d'una determinada Normativa de zones específiques; i en tercer lloc, la identificació d'aquells cossos de ciutat capaços d'afavorir, pels seus propis valors intrínsecs, la regeneració del casc històric de la ciutat. Finalment, el nou Catàleg introdueix com un valor patrimonial el substracte arqueològic de la ciutat de Tortosa i del seu terme municipal.

1.1 Els elements immobles del Catàleg

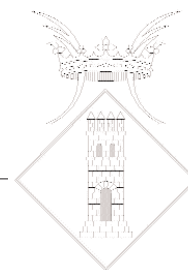
El primer substrat fa referència a la localització individualitzada d'aquells elements singulars sobre els quals ha estat edificada la ciutat i el territori històric, i que encara avui dia emergeixen amb els seus valors intrínsecs. Això justifica l'inventari d'edificis i elements immobles del nou Catàleg, i amb aquesta primera aproximació apriorística es pot formar una base de coneixement d'aquells elements singulars que hagin estat filtrats i reconeguts en un període més o menys llarg de temps.

El criteri metodològic és, doncs, elaborar un inventari d'aquells elements més importants de la cultura patrimonial immobiliària del terme. L'objectiu

del llistat del Catàleg és, un cop analitzats i incorporats al mateix els elements que presenten alguns dels valors establerts prèviament, determinar, en base al Catàleg vigent aprovat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya l'any 1983, la qualificació específica de l'immoble, ja sia com a BCIN, BCIL, o BIPCC. En qualsevol cas, aquest primer estadi significa un document bàsic en tant que integra tots aquells elements que, com a mínim, serien susceptibles de ser considerats Béns Integrats del Patrimoni Cultural Català, d'acord amb la Llei 9/1993.

1.2 Els teixits urbans del Catàleg

El segon substrat o nivell de reconeixement és el que fa referència als conjunts urbans i trames urbanes que responen a actuacions urbanístiques ben definides i que caracteritzen de manera singular certs sectors de la ciutat d'avui. Aquests conjunts i trames han de poder identificar-ne l'origen i, per tant, la normativa de desenvolupament del Pla General sobre elles ha de tenir ben present les circumstàncies urbanístiques específiques que les van generar i aquelles normatives que les van determinar. És per això que han de ser tractades amb una normativa específica, atesa la seva homogeneïtat. Essencialment, aquests valors de singularitat i homogeneïtat dins del context urbà general estan presents en els diferents eixamples de la ciutat: el de la primera meitat del segle XIX al barri del Rastre, el de finals del mateix segle a l'Eixample, la trama de l'Eixample Antic, els realitzats durant el període de la Segona República Espanyola i la Postguerra Civil al barri de Ferreries, en la zona de les Cases Barates, i l'actuació del Servicio de Regiones Devastadas al barri 13 de Gener i a l'actual plaça d'Espanya, presidida per l'Ajuntament.

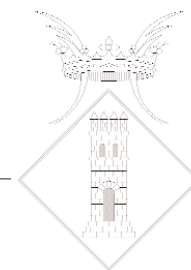

El segon substrat o nivell de reconeixement incorpora aquelles zones específiques de la ciutat, que pels seus valors patrimonials són capaces d'actuar com a motors de regeneració dels teixits limítrofs. La manera com s'han de comportar aquests elements en la definició urbana del lloc on s'integren i les intervencions que s'hi operin, han d'estar vinculades a les estratègies del Pla General, que és la figura de planejament que ha de fixar el paper dels dits elements com a rehabilitadors del centre de la ciutat. Aquests elements potenciadors susceptibles de generar canvis urbanístics, van associats a edificis o conjunts patrimonials importants, com la Catedral, els Reials Col·legis, el carrer Montcada, el Mercat Municipal i l'Ajuntament. Les àrees de dinamització urbana determinades per aquests epicentres, a part d'implicar i assegurar el manteniment de les emergències singulars, han de potenciar els elements limítrofs i permetre, així, la conservació del conjunt del patrimoni monumental.

1.3 Els valors arqueològics del Catàleg

Un tercer nivell de reconeixement dels valors patrimonials i diferencials del municipi de Tortosa són els elements que han definit la seva història. Les zones o els jaciments arqueològics han estat definits com a elements complementaris, en tot cas intrínsecament protegits, per la definició i delimitació del Conjunt Històric-Artístic i la seva Zona de Protecció. La revisió del Catàleg implica incorporar aquests jaciments i zones arqueològics com un conjunt amb entitat pròpia. Una de les intencions és correlacionar el àmbits de protecció entre els elements arqueològics, les trames urbanes on s'assenten i aquells elements individualitzats la importància dels quals formen part indisociable del coneixement arqueològic del propi edifici.

2 ANTECEDENTS DEL ELEMENTS DEL CATÀLEG DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC MUNICIPAL. ANY 2007

La proposta de revisió del Catàleg Municipal elaborat l'any 1983 (aprovat inicialment el 14 de novembre de 1983, i definitivament el 8 de gener de 1986) s'ha estructurat en diferents nivells d'actuació per tal d'aconseguir, des de la interacció en el planejament general, un nivell de dinamisme i transformació de la ciutat històrica que permeti una renovació en aquells espais més transcendents i, evitar, així, la progressiva regressió dels teixits urbans.

El Catàleg nou del 2007, integrat en la Llei del Patrimoni de 1993, té com a preàmbul un procés d'inventariat d'aquells edificis, espais i conjunts que presenten un valor formal d'especial interès, bé des de la historiografia de la ciutat i des de la història de l'arquitectura, bé des de la pròpia cultura urbana, a fi d'obtenir una primera llista d'aquells elements susceptibles de poder-se inventariar i, a la fi, catalogar i protegir.

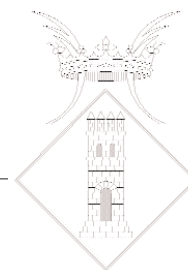
El nombre d'edificis i conjunts que van ser catalogats el 1983 era de 110. Aquest catàleg, ric en contingut d'edificacions anteriors al segle XX, havia de revisar-se i ampliar-se, a priori, amb l'Inventari de les edificacions construïdes al sòl agrícola, amb l'arquitectura urbana realitzada per la Dirección General de Regiones Devastadas i amb les edificacions més contemporànies, que no van ser-hi recollides, per la novetat arquitectònica, al Catàleg de l'any 1983 i que avui són mereixedores de tenir una protecció patrimonial, pel fet de constituir un testimoni de l'evolució arquitectònica i històrica

de Tortosa. Igualment, calia tenir en compte, en el nou Catàleg Municipal, les mostres d'arquitectura industrial: bòviles, fàbriques de farina i molins, que van ser motor del creixement econòmic de finals del XIX i començaments del XX. També els espais verds construïts al centre de la ciutat havien de tenir un lloc, almenys a l'inventari municipal previ a la redacció del Catàleg 2002, pels seus valors intrínsecs, atesa l'alta densitat del recinte emmurallat de la ciutat històrica.

La protecció del paisatge urbà i, sobretot, el que ha de constituir una nova façana fluvial, desapareguda ara farà quasi cinquanta anys, havien de ser factors a tenir en compte a l'hora d'elaborar l'inventari, a fi de crear una proposta sòlida de protecció o de renovació en funció dels trets generals de l'actuació en el patrimoni. Aquest concepte està definit en el Catàleg de 1983 d'una manera més fragmentada.

Alguns dels edificis catalogats l'any 1983 estan en un grau de conservació ruïnós i de difícil reparació per trobar-se sotmesos a processos de degradació irreversibles; no són fàcilment recuperables, cosa que serà decisiva a l'hora de definir la protecció final dels béns; per tant, es requerirà una diagnosi de l'immoble.

El Catàleg 2007 recull aquells elements essencials dintre del patrimoni immobiliari i, en funció de la titularitat de cada element inventariat, arribar a protegir-lo. El document, a més d'aportar informació arxivística i historiogràfica, conté una primera diagnosi de l'estat de l'edifici, a l'objecte que aquest sigui conservat i compatible amb l'ús posterior que se li assigni.

El treball previ de l'inventari 2000 es realitzà en base a la documentació de l'Arxiu Municipal i Comarcal, de l'Arxiu del Bisbat de Tortosa, de l'Arxiu de la Catedral, de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes, de l'Arxiu i Inventari del Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2.1 La revisió del Catàleg de 1983. L'inventari 2002.

El Catàleg 2007 vol continuar linealment la protecció del Patrimoni Municipal, de forma que els anteriors processos normatius són considerats com uns instruments bàsics per a l'elaboració de la nova proposta. Un dels factors definidors del Patrimoni del Terme Municipal de Tortosa és, precisament, el dels diferents intents de protecció, especialment dels edificis que històricament han marcat la imatge de la ciutat.

Per elaborar el catàleg actual es va realitzar l'inventari 2002 de l'arquitectura tortosina va ser important, a més de tenir en compte els criteris pròpiament estilístics corresponents a la història de l'art, entendre que la construcció d'aquests edificis corre de manera paral·lela a la pròpia història de la ciutat. Això va constituir un criteri bàsic de partida per a la revisió del Catàleg de 1983 i de la necessitat de fer-la.

L'estratègia per definir els períodes històrics importants i la seva conseqüència en els valors patrimonials de caràcter urbanístic, arquitectònic o arqueològic va partir de la classificació següent:

1r. període .- Època ibèrica - 1149 amb la reconquesta de la ciutat.

2n. període.- 1149 - 1466, amb la entrada a la ciutat de Joan II. Èpoques romànica i gòtica.

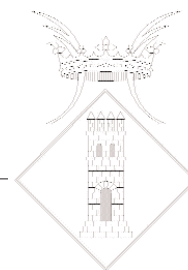
3r. període .- 1466-1648, amb la Guerra dels Segadors. Època renaixentista.

4t. període.- 1648-1860, amb el desembarcament del general Jaime Ortega, durant la Segona Guerra Carlina. Èpoques barroca i neoclàssica.

5è. període.- 1860-1939, entre la Primera República Espanyola i la Guerra Civil Espanyola (1936-1939). Historicisme, Modernisme, Noucentisme i Racionalisme.

6è. Període.- 1939-2000, entre la Postguerra Civil i l'arribada de la Democràcia. Noucentisme de postguerra i arquitectura moderna.

El Catàleg de 1983 ha estat analitzat des dels períodes històrics indicats; d'aquí podem extreure quin són els intervals quantitativament més protegits, per determinar-ne algunes consideracions. D'altra banda, es pot detectar la concentració d'edificacions i interpretar-ne les conseqüències, a priori; és al nucli urbà de la població històrica on es concentra la gran majoria del patrimoni. Finalment, l'anàlisi qualitativa dels edificis compresos en el Catàleg de 1983, va marcar una pauta en funció de la seva protecció: *protecció integral*, *protecció estructural* i *protecció ambiental*, les quals constitueixen uns paràmetres essencials per determinar la nova qualificació d'acord a la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/1993.

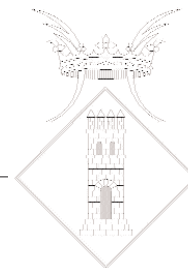

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

El Catàleg de 1983 compta amb els següents elements patrimonials:

<u>Ref.</u>	<u>Denominació</u>	<u>Tipus protecció</u>	<u>Llei 1993</u>
0001	Palau Episcopal	Integral	BCIN
0002	Església Catedral de Santa Maria	Integral	BCIN
0003	Palau Oliver de Boteller	Integral	BCIN
0004	Col·legi Sant Jaume i Sant Matias	Integral	BCIN
0005	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	Integral	BCIN
0006	Església Sant Domènec	Integral	BCIN
0007	Castell de la Zuda	Integral	BCIN
0008	Forti de Tenalles	Integral	BCIN
0009	Forti d'Orleans	Integral	BCIN
0010	Forti d'en Bonet	Integral	BCIN
0011	Fortificacions Antics Cuartels	Integral	BCIN
0012	Torre de Camp-redó	Integral	BCIN
0013	Torre d'en Prior o d'en Pinyol	Integral	BCIN
0014	Torre d'en Corder	Integral	BCIN
0015	Torre de Gassià	Integral	BCIN
0016	Torre de Vilaseca	Integral	BCIN
0017	Torre de la Merla	Integral	BCIN
0018	Fortificacions	Integral	BCIN
0019	Pont de Pedra	Integral	BCIN
0020	Portal del Romeu	Integral	BCIL
0021	Llotja del Parc Teodor González	Integral	BCIL
0022	Llotja de Camp-redó	Integral	BCIN
0023	Convent Santa Clara	Integral	BCIL
0024	Mas del Bisbe	Integral	BCIL
0025	Palau Despuig	Integral	BCIL
0026	Palau Oriol	Integral	BCIL

<u>Ref.</u>	<u>Denominació</u>	<u>Tipus protecció</u>	<u>Llei 1993</u>
0027	Antiga Peixateria	Estructural	BCIL
0028	Palau Romànic Episcopal	Estructural	BCIL
0029	Palau Montagut	Estructural	BCIL
0030	Palau Abaria	Estructural	BCIL
0031	Palau Campmany	Estructural	BCIL
0032	Convent i Església Puríssima	Estructural	BCIL
0033	Ermita de la Petja	Estructural	BCIL
0034	Ermita del Coll de l'Alba	Estructural	BCIL
0035	Ermita de Mig-Camí	Estructural	BCIL
0036	Ermita Mare de Déu de l'Aldea	Estructural	BCIL
0037	Banyes Nous	Estructural	BCIL
0038	Palau del General	Estructural	BCIL
0039	Església Parroquial de Jesús	Estructural	BCIL
0040	Antic Col·legi de la Immaculada	Estructural	BCIL
0041	Edifici dels Jutjats (Antic Hospital)	Estructural	BCIL
0042	Antic Convent de Sant Joan (Casal)	Estructural	BCIL
0043	Porxo Plaça de l'Àngel	Estructural	BCIL
0044	Mas d'en Gasol	Estructural	BCIL
0045	Escorxador Municipal	Estructural	BCIL
0046	Passatge Franquet	Estructural	BCIL
0047	Farmàcia Sanmartin	Estructural	BCIL
0048	Edifici CCC	Estructural	BCIL
0049	Mercat Públic Municipal	Estructural	BCIL
0050	Edifici Carrer Mercè	Estructural	BCIL
0051	Església de la Reparació	Estructural	BCIL
0052	Noviciat de les Teresianes	Estructural	BCIL
0053	Convent de les Carmelites Descalces	Estructural	BCIL
0054	Edifici Vivendes	Estructural	BCIL

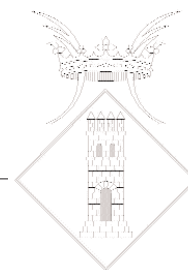

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<u>Ref.</u>	<u>Denominació</u>	<u>Tipus protecció Llei 1993</u>	
0055	Casa Grego	Estructural	BCIL
0056	Casa Brunet	Estructural	BCIL
0057	Casa Albacar	Estructural	BCIL
0058	Casa Pinyana	Estructural	BCIL
0059	Casa Bau	Estructural	BCIL
0060	Botiga Canivell	Estructural	BCIL
0061	Casa Mateu	Estructural	BCIL
0062	Casa Climent	Estructural	BCIL
0063	Xalet de Pallarés	Estructural	BCIL
0064	Hort dels Safarejos	Estructural	BCIL
0065	Casa Bernardo Grego	Estructural	BCIL
0066	Fonda Siboni	Estructural	BCIL
0067	Casa Llorca	Estructural	BCIL
0068	Clínica Sabaté	Estructural	BCIL
0069	Casa Camós	Estructural	BCIL
0070	Edifici López Vergés	Estructural	BCIL
0071	Xalet d'Arasa	Estructural	BCIL
0072	Convent de les Servas	Estructural	BCIL
0073	Edifici de Vivendes	Estructural	BCIL
0074	Casa Margenat	Estructural	BCIL
0075	Casa Ballester	Estructural	BCIL
0076	Església del Roser	Estructural	BCIL
0077	Casa Vericat	Estructural	BCIL
0078	Sucrera	Estructural	BCIL
0079	Casa Homedes	Estructural	BCIL
0080	Parc Municipal "Teodor González"	Ambiental	BCIL
0081	Església de Sant Blai	Ambiental	BCIL
0082	Antic Seminari	Ambiental	BCIL

<u>Ref.</u>	<u>Denominació</u>	<u>Tipus protecció Llei 1993</u>	
0083	Portalada Antic Cementiri Municipal	Ambiental	BCIL
0084	Sinagoga Jueva	Ambiental	BCIL
0085	Edifici Continuació Sinagoga	Ambiental	BCIL
0086	Església Dolors	Ambiental	BCIL
0087	Edifici Carrer del Vall	Ambiental	BCIL
0088	Hort de la Vaqueria	Ambiental	BCIL
0089	Estació del Ferrocarril	Ambiental	BCIL
0090	Cooperativa Olivarera	Ambiental	BCIL
0091	Centre del Comerç	Ambiental	BCIL
0092	Convent Oblates	Ambiental	BCIL
0093	Col·legi de les Teresianes	Ambiental	BCIL
0094	Església Noviciat de la Consolació	Ambiental	BCIL
0095	Estació del Carrilet	Ambiental	BCIL
0096	Edifici Carn de Cavall	Ambiental	BCIL
0097	Edifici Nivera	Ambiental	BCIL
0098	Casa Ravanals	Ambiental	BCIL
0099	Pont de l'Estat	Ambiental	BCIL
0100	Banc d'Espanya	Ambiental	BCIL
0101	Botiga Olivetti	Ambiental	BCIL
0102	Cinema Femina	Ambiental	BCIL
0103	Seminari Diocesà	Ambiental	BCIL
0104	Club de Rem	Ambiental	BCIL
0105	Mercat del Peix	Ambiental	BCIL
0106	Edifici Costat Casa Brunet	Ambiental	BCIL
0107	Conjunt Edificis Carrer Ample	Ambiental	BCIN
0108	Conjunt Edificis Carrer Montcada	Ambiental	BCIN
0109	Conjunt Barri Jueu	Ambiental	BCIN
0110	Col·legi Josepets	Ambiental	BCIL

Els quadres següents proporcionen una primera diagnosi dels períodes que s'hi troben contemplats en funció dels edificis protegits i el tipus de protecció que aquests gaudeixen segons el Catàleg de 1983. S'analitzen els 107 immobles integrats al Catàleg de 1983, deixant a part els tres conjunts urbans de caràcter ambiental que hi són incorporats.

De l'anàlisi del Catàleg es poden extreure les primeres conclusions:

a) En primer lloc, l'època cronològicament anterior a la Reconquesta disposa de dos elements catalogats segons el Catàleg de 1983: el castell de la Suda i els banys de la ciutat, el que significa un 1,87%, tal vegada pocs elements si tenim en compte la càrrega històrica que representa.

Un període igualment poc representat (i que ha influït decisivament sobre la construcció de la ciutat actual) és el de la Postguerra Civil (a partir de 1939), que només compta amb sis elements catalogats, és a dir, un 5,61% sobre el total dels 107 immobles.

El període que més elements patrimonials recull és el comprès entre la Tercera Guerra Carlina i la Guerra Civil Espanyola, amb un 45,792% del total; per tant, coincideix amb la construcció de la ciutat moderna, amb 49 edificis, dels que el 91,84% es concentra al casc urbà de Tortosa. Forma el gruix del Catàleg de 1983 i cal parar atenció en el fet que no hi ha cap element protegit amb la qualificació integral, d'acord amb les seves especificacions.

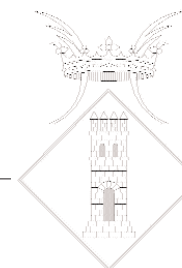
1ª Època Ibers-Reconquesta 1149. TOTAL 2 ELEMENTS.				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral	nº 7	1	...	0
Protecció Estructural	nº 37	1	...	0
Total		2		0

2ª Època 1149-1466 El Gòtic. TOTAL 24 ELEMENTS.				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral	nº 1,2,19,20,21,23,25,26,18	9	nº 12,13,14,15,16,17,22,24	8
Protecció Estructural	nº 27,28,38,43,48	5	nº 33,34	2
Total		14		10

3ª Època 1466-1642 El Renaixement. TOTAL 7 ELEMENTS.				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral	nº 3,4,5,6	4	...	0
Protecció Estructural	nº 30,50	2	...	0
Protecció Ambiental	nº 84	1	...	0
Total		7		0

b) En segon lloc, des del punt de vista quantitatiu, es troba l'important conjunt gòtic, que representa sobre el total el 22,43%, amb 24 edificacions, encara que moltes d'elles estan situades fora del casc urbà, amb 10 edificacions. La gran majoria d'aquestes edificacions són atribuïdes a torres de defensa situades fora del límit emmurallat, el que representa un 9,09% d'immobles sobre el total catalogat l'any 1983.

El període del Renaixement, amb un 6,54% de béns immobles, és cronològicament curt i totes les edificacions que hi pertanyen, en un total de 7, estan situades al casc urbà de Tortosa, concentrant-se a les rodalies dels Reials Col·legis.

4ª Època 1642-1860 El Barroc. TOTAL 19 ELEMENTS				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral	nº 9,10,11	3	nº 8	1
Protecció Estructural	nº 31,32,41,42	4	nº 35,36,39,40,44,53	6
Protecció Ambiental	nº 80,81,86,82	4	nº 87	1
Total		11		8

5ª Època 1860-1939. Historicismes-Racionalisme TOTAL 49 ELEMENTS				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral
Protecció Estructural	nº 29,45,46,47,49,51,54,55,56,57,58,59,60,61,62,63,65,66,67,68,69,70,72,73,74,75,77,78	28	nº 52,64,71	3
Protecció Ambiental	nº 85,87,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,105,106,110	17	nº 83	1
Total		45		4

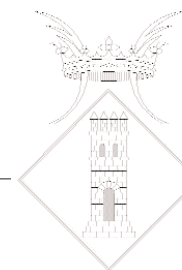
6ª Època 1939-2000. Postguerra-Arquit. moderna TOTAL 6 ELEMENTS				
	Casc Urbà	Total	Extraradi	Total
Protecció Integral
Protecció Estructural	nº 76,79	2	...	0
Protecció Ambiental	nº 101,102,103,104	4	...	0
Total		6		0

El període comprès entre la Guerra dels Segadors i la Segona Guerra Carlina, amb un 17,76% sobre el total, té definides 19 edificacions catalogades, de les quals 11 estan situades al centre de Tortosa (el 57,89 % d'aquest període) i la resta a les rodalies, constituïdes, essencialment, pels edificis d'ermites.

El conjunt de 107 immobles catalogats resten distribuïts de la manera següent: 83 al centre urbà de Tortosa, amb un total del 77,57 %, i la resta a les rodalies; cal tenir en compte que, al terme municipal, el sòl urbà és aproximadament el 4%.

Quadre per èpoques i edificis						
	Èpoques			Núm. Edificis		
	1	2	3	4	5	6
Protecció integral. TOTAL 26 ELEMENTS	1	1	17	4	4	0
Protecció estructural. TOTAL 53 ELEMENTS.	1	1	7	2	10	31
Protecció ambiental. TOTAL 28 ELEMENTS.	1	0	0	1	5	18
Total Edificis 107+3 conjunts	2	24	7	19	49	6

Quadre d'edificis catalogats i èpoques segons el nivell de protecció											
	Èpoques	Centre Urbà	Extraradi	Total	Èpoques						
					1	2	3	4	5	6	
Protecció integral	1	1	0	1	1						
	2	9	8	17		17					
	3	4	0	4			4				
	4	3	1	4				4			
	5	0	0	0					0		
	6	0	0	0							0
Total		17	9	26							
Protecció estructural	1	1	0	1	1						
	2	5	2	7		7					
	3	2	0	2			2				
	4	4	6	10				10			
	5	28	3	31					31		
	6	2	0	2							2
Total		42	11	53							
Protecció ambiental	1	0	0	0	0						
	2	0	0	0		0					
	3	1	0	1			1				
	4	4	1	5				5			
	5	17	1	18					18		
	6	4	0	4							4
Total		26	2	28	2	24	7	19	49	6	
Total Edificis		85	22	107							

La primera observació que es pot fer d'aquesta anàlisi numèrica és que hi ha manca de protecció dels edificis de l'època anterior a la Reconquesta i de la posterior a la Guerra Civil de 1936-1939.

Respecte al primer període, des de l'època ibèrica fins a la Reconquesta, l'any 1149, cal protegir diversos elements puntuals que han quedat dispersos com a conseqüència de l'evolució de la ciutat històrica; aquests són conjunts lapidaris, mil·liaris i teixits de vials de comunicació.

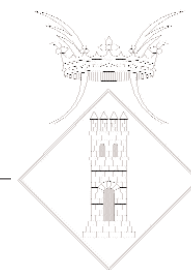
Respecte al període de la Guerra Civil Espanyola i a partir del 1939, cal prendre en consideració, per a la seva protecció, el conjunt urbà edificat pel Servicio de Regiones Devastadas, on es troba actualment la Casa de la Vila, el conjunt de Cases Barates del barri de Ferreries i el conjunt del barri 13 de Gener, com també certs elements de l'arquitectura dels anys 1970 i 1980.

El període que més elements estan considerats dintre el Catàleg de 1983, és el comprès entre 1860 i la Guerra Civil (1936-1939), i no és d'estranyar perquè és el moment de la Tortosa dels Eixamples, però la consideració dels elements tenen un caràcter urbà, tant des del punt de vista de la funció residencial que comporten el eixamples com del dels equipaments. És per això que es produeix una concentració dintre els nous teixits urbans. El Catàleg 2000-2002 vol incorporar aquells elements arquitectònics relacionats amb les infraestructures i l'equipament terciari que van fer possible el desenvolupament econòmic i, per tant, el creixement urbà. La incorporació d'aquests nous elements patrimonials es concentra en la tria dels edificis industrials: les bòviles, farineres, la fàbrica de ciment, són elements

que per la seva magnitud i per la seva transcendència han de tenir un reconeixement patrimonial que cal protegir. Per altra banda, elements d'infraestructures, com el pont del ferrocarril, avui amb altres funcions, o bé el canal de l'Esquerra de l'Ebre amb el seus túnels, són referències importants pel desenvolupament del territori supramunicipal entre finals del segle XIX i començament del XX.

La ciutat medieval es va recollir en un recinte emmurallat. Una part important dels elements del Catàleg de 1983 està formada per edificacions militars, essencialment torres. Aquesta consideració extraurbana planteja el reconeixement de la morfologia de la ciutat històrica. El recinte de les muralles, definit com un àmbit molt general al Catàleg de 1983, pot ser matisat en funció dels elements defensius que influeixen directament sobre la constitució de la ciutat. La revisió del Catàleg vol aportar la descomposició de l'element patrimonial de les muralles; és per això que en aquest període, el recinte de la muralla del XIV significa un element definitori per a la ciutat medieval i la futura dels eixamples. A partir d'aquesta consideració es desenvoluparan, en el nou Catàleg, aquells elements definitoris, com ara torres del recinte, trams de muralla i, sobretot, portals o portelles del recinte medieval.

En el període que s'ha reconegut dintre dels anys 1466-1642, la concentració constructiva es detecta en la ciutat històrica, essencialment als voltants dels Reials Col·legis, amb importants transformacions urbanes que arriben a alterar la trama medieval. Aquest període queda suficientment definit ja que l'activitat defensiva desenvolupada en la Guerra dels Segadors es concentrarà en el Cap de Pont de Ferreries. El recinte que no

arribat als nostres dies perquè va ser enderrocat al segle XIX, és una clara referència arqueològica per al nou Catàleg.

L'interval històric de 1642, amb les importants revoltes com a conseqüència de la Guerra dels Segadors i els setges de la ciutat, la guerra de Successió a principis del XVIII, el canvi en la estratègia militar i l'arribada de la dinastia dels Borbons, amb la voluntat de redefinir les estructures militars del segle XVII, són objecte del nou Catàleg, en el sentit que es proposa descompondre els diferents baluards i les línies de la muralla.

Del Catàleg de 1983 han desaparegut els següents elements:

<i>Referència</i>	<i>Protecció</i>	<i>1993</i>	<i>Estat</i>	<i>Nº</i>	<i>2002</i>
Edifici de Vivendes	Estructural	BCIL	Desaparegut	0073	Exclòs
Portalada Antic Cementiri	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0083	Exclòs
Edifici Carrer del Vall	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0087	Exclòs
Edifici Cam de Cavall	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0096	Exclòs
Botiga Olivetti	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0101	Exclòs

2.2 L'Inventari de l'any 2000, un instrument de formació del Catàleg 2007

Un cop revisat el Catàleg de 1983 i efectuat un nou treball de camp, es va procedir a elaborar una nova fitxa d'informació per a cada un dels elements que es va considerar oportú incorporar a l'Inventari. Cal dir que la llista d'elements del Catàleg de 1983, que comptava amb un total de 110 elements, es va ampliar amb la inclusió de nous elements, fins a arribar a un total de 201. Això venia justificat pel fet que el Catàleg de 1983 no contenia, per

exemple, elements representatius d'arquitectura industrial ni d'arquitectura moderna, i mancaven alguns conjunts urbans vuitcentistes o noucentistes.

Ateses aquestes premisses, es va procedir a elaborar un primer llistat d'elements i a identificar-ne de nous, que podien ser susceptibles de formar part del Catàleg de Tortosa. Aquests elements van ser de l'Inventari 2002 els següents:

REFERÈNCIA. 0001

Denominació actual: Parador de Turisme Antic
 Denominació primitiva: La Suda, lo Castell
 Altres denominacions: Castell de Sant Joan
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1214501
 Nom vial: Castell de la Suda, del
 Núm. policia: 4
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0002

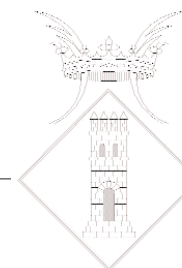
Denominació actual: Fortí de Tenalles
 Denominació primitiva: Fortí de Tenalles
 Altres denominacions: Fortí de Tenasses
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0003

Denominació actual: Fortí d'Orleans
 Denominació primitiva: Fortí d'Orleans
 Altres denominacions: Fortí d'Orleans
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1206306
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0004

Denominació actual: Fortí del Bonete
 Denominació primitiva: Fortí del Bonete
 Altres denominacions: Reducte del Bonete
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1411946
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0005
Denominació actual: Fortificació Hospital Verge de la Cinta
Denominació primitiva: Fortificacions Turó del Sitjar
Altres denominacions: Fortificacions Antics Quarters
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1309901
Època: (1642-1860)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0006
Denominació actual: Muralla de Remolins
Denominació primitiva: Muralla de Remolins
Altres denominacions: Muralla Torre del Cèlio
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0007
Denominació actual: Muralla de Santa Clara
Denominació primitiva: Muralla de Santa Clara
Altres denominacions: Muralla de Santa Clara
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0008
Denominació actual: Avançades de Sant Joan
Denominació primitiva: Honaberque del Castell de Sant Joan
Altres denominacions: Castell de les Esplanetes
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1642-1860)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0009
Denominació actual: Baluard de la Cortadura
Denominació primitiva: Baluard de la Muralla de la Cortadura
Altres denominacions: La Cortadura
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1215501
Època: (1642-1860)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0010
Denominació actual: Poterna del General Ortega
Denominació primitiva: Poterna del General Ortega
Altres denominacions: Poterna del General Ortega
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1642-1860)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0011
Denominació actual: Torre de Camp-Redó
Denominació primitiva: Torre de Camp-Redó
Altres denominacions: Torre de la Font de Quinto
Nucli poblament: Camp-redó
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0012
Denominació actual: Torre del Prior
Denominació primitiva: Torre de Barcat
Altres denominacions: Torre del Prior
Nucli poblament: Jesús
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0013
Denominació actual: Torre d'En Corder
Denominació primitiva: Torre Llaber
Altres denominacions: Torre de Despuig
Nucli poblament: Jesús
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0014
Denominació actual: Torre de Gassia
Denominació primitiva: Torre de Gassia
Altres denominacions: Torre de Gassia
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0015
Denominació actual: Torre de Mingana
Denominació primitiva: Torre de Mingana
Altres denominacions: Torre de Mingana
Nucli poblament: Vinallop
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0016
Denominació actual: Torre de la Merla
Denominació primitiva: Torre de la Merla
Altres denominacions: Moli de la Merla
Nucli poblament: Bitem
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0017
Denominació actual: Torre de la Llotja de Camp-Redó
Denominació primitiva: Casa Templera de Prat
Altres denominacions: La Presó
Nucli poblament: Camp-Redó
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0018
Denominació actual: Torre d'En Pinyol
Denominació primitiva: Torre d'En Piñol
Altres denominacions: La paret del Moro
Nucli poblament: Jesús
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

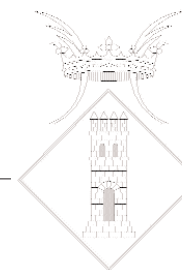
REFERÈNCIA. 0019
Denominació actual: Torre de Fullola
Denominació primitiva: Torre de Fullola
Altres denominacions: Torre de Fullola
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0020
Denominació actual: Torre de Soldevila
Denominació primitiva: Torre de Soldevila
Altres denominacions: Torre de Soldevila
Nucli poblament: Camp-Redó
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0021
Denominació actual: Portal del Romeu
Denominació primitiva: Portal dels Romeus
Altres denominacions: Portal del Romeu
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1111111
Nom vial: Portal dels Romeus
Núm. policia: 4
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0022
Denominació actual: Portal de Comunitat de Regants
Denominació primitiva: Portal de Tamarit
Altres denominacions: Portal de la Volta de Sant Blai
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1114717
Nom vial: Santa Anna, de
Núm. policia: 3-5
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0023
Denominació actual: Portal dels Jueus
Denominació primitiva: Portal del Ferré
Altres denominacions: Portal dels Jueus
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0024
 Denominació actual: Portal de la Bassa
 Denominació primitiva: Portal de la Bassa
 Altres denominacions: Portal de la Bassa
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0025
 Denominació actual: Portal de la Casa d'Exercicis
 Denominació primitiva: Portal de l'Oliver
 Altres denominacions: Portal de l'Olivera
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0026
 Denominació actual: Catedral de Santa Maria
 Denominació primitiva: Santa Maria de l'Estrella
 Altres denominacions: Santa Maria de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1112108
 Nom vial: Creuera, de la
 Núm. policia: 18-20
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0027
 Denominació actual: Col·lecció Museu Ciutat Tortosa
 Denominació primitiva: Església de Sant Domènec
 Altres denominacions: Arxiu-Museu Municipal de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1413113
 Nom vial: Sant Domènec
 Núm. policia: 12
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0028
 Denominació actual: Temple Parroquial de Jesús
 Denominació primitiva: Església del Convent dels Jesuïtes
 Altres denominacions: Església de Jesús
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0029
 Denominació actual: Església de la Reparació
 Denominació primitiva: Temple Germandat d'Operaris
 Diocesans
 Altres denominacions: Església de la Reparació dels Operaris
 Diocesans
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111114

Nom vial: Mercè, de la
 Núm. policia: 4
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0030
 Denominació actual: Església del Roser
 Denominació primitiva: Església del Roser
 Altres denominacions: Església de Ferreries
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0812701
 Nom vial: Ebre, de l'
 Núm. policia: 24- 26
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0031
 Denominació actual: Església de Sant Blai
 Denominació primitiva: Església del Convent Trinitaris de Sant Blai
 Altres denominacions: Església de Sant Blai
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1110702
 Nom vial: Sant Blai, de
 Núm. policia: 9
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0032
 Denominació actual: Església dels Dolors
 Denominació primitiva: Església dels Dolors
 Altres denominacions: Església dels Dolors
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1211118
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 25
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0033
 Denominació actual: Església del Noviciat de la Consolació
 Denominació primitiva: Església Casa Mare RR. de N.S. de la Consolació
 Altres denominacions: Capella de la Mare de Déu de la Consolació
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0034
 Denominació actual: Església de Sant Antoni Abat
 Denominació primitiva: Església Confraria de Sant Antoni
 Altres denominacions: Església de Sant Antoni
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111414

Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 17
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

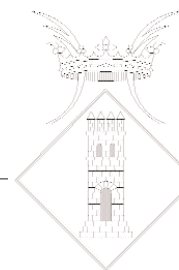
REFERÈNCIA. 0035
 Denominació actual: Centre Obert de Sant Francesc, ISSET
 Denominació primitiva: Església Venerable Orde Tercer de Sant Francesc
 Altres denominacions: Església de Sant Francesc
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1109210
 Nom vial: Sant Blai, de
 Núm. policia: 28
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0036
 Denominació actual: Ermita de la Petja
 Denominació primitiva: Ermita de la Mare de Déu dels Àngels
 Altres denominacions: Ermita de la Petja
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0037
 Denominació actual: Ermita del Coll de l'Alba
 Denominació primitiva: Ermita de la Mare de Déu del Coll de l'Alba
 Altres denominacions: Ermita del Coll de l'Alba
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0038
 Denominació actual: Santuari de Mig Camí
 Denominació primitiva: Santuari de la Mare de Déu de la Providència
 Altres denominacions: Ermita de Mitjan Camí; ermita de Mitjan Camí
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0039
 Denominació actual: Ermita Restaurant de l'Ardiaca
 Denominació primitiva: Ermita Estació de la Mare de Déu de l'Aldea
 Altres denominacions: Ermita de l'Ardiaca
 Nucli poblament: Camp-redó
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0040
 Denominació actual: Convent de Santa Clara
 Denominació primitiva: Convent de la Mare de Déu de les Neus
 Altres denominacions: Convent de les Clarisses
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1411909
 Nom vial: Sant Francesc
 Núm. policia: 56
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0041
 Denominació actual: Convent de la Puríssima
 Denominació primitiva: Convent Puríssima Concepció Victòria de monges descalces N.P.S. Francesc
 Altres denominacions: Convent Puríssima Concepció Victòria de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1211901
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 34- 36
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0042
 Denominació actual: Escola d'Arts i Oficis Artístics
 Denominació primitiva: Convent de Sant Joan de Jerusalem
 Altres denominacions: Convent de la Ràpita
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1411932
 Nom vial: Sant Joan, plaça de
 Núm. policia: 5
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0043
 Denominació actual: Noviciat de les Teresianes
 Denominació primitiva: Noviciat de la Companyia de Santa Teresa de Jesús
 Altres denominacions: Convent de les Teresianes
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0044
 Denominació actual: Convent de les Carmelites Delcaces
 Denominació primitiva: Monestir de les Carmelites Descalces
 Altres denominacions: Convent de Carmelites
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0045
 Denominació actual: Convent de les Servees

Denominació primitiva: Casa de Tortosa de les RR Servees de Jesús
 Altres denominacions: Las Siervas; Servees del Sagrat Cor
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1106108
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 19
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0046
 Denominació actual: Consell Comarcal
 Denominació primitiva: Convent de les Oblates,
 Altres denominacions: Les Oblates
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0047
 Denominació actual: Noviciat de la Consolació
 Denominació primitiva: Casa Mare RR. de N.S. de la Consolación a Jesús
 Altres denominacions: Convent de la Consolació
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0048
 Denominació actual: Palau Episcopal
 Denominació primitiva: Palau del Bisbe
 Altres denominacions: Palau Bisbat de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 012207
 Nom vial: Creuera, de la
 Núm. policia: 5- 7
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0049
 Denominació actual: Serveis Territorials. Departament de Cultura
 Denominació primitiva: Palau Oliver de Boteller
 Altres denominacions: Casa de la Cultura
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011106
 Nom vial: Jaume Ferran
 Núm. policia: 4
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0050
 Denominació actual: Biblioteca Popular Infantil
 Denominació primitiva: Palau Despuig
 Altres denominacions: Biblioteca Popular

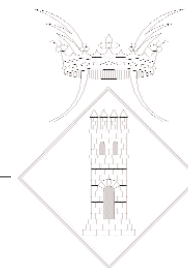
Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111104
 Nom vial: Rosa, de la
 Núm. policia: 8
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0051
 Denominació actual: Conservatori de Música. Diputació de Tarragona
 Denominació primitiva: Palau Oriol
 Altres denominacions: Escola d'Arts i Oficis Artístics
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111103
 Nom vial: Rosa, de la
 Núm. policia: 6
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0052
 Denominació actual: Casa Cadenes Reverter
 Denominació primitiva: Antic Palau del Bisbe
 Altres denominacions: Casa Cadenes
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1112107
 Nom vial: Creuera, de la
 Núm. policia: 14- 16
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0053
 Denominació actual: Comunitat de Regants Esquerra de l'Ebre
 Denominació primitiva: Palau Montagut
 Altres denominacions: Casa Condessa Torre del Español
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1114717
 Nom vial: Santa Anna, de
 Núm. policia: 3- 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0054
 Denominació actual: Casa Tallada-Ravanals
 Denominació primitiva: Palau dels Abaria
 Altres denominacions: Casa Ravanals
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1211119
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 23
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIL

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

REFERÈNCIA. 0055
 Denominació actual: Edifici Assegurances Metròpolis
 Denominació primitiva: Palau Campmany
 Altres denominacions: Casa de la Alhambra
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011207
 Nom vial: Rosa, de la
 Núm. policia: 3- 5
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0056
 Denominació actual: Fundació Cinca Piqué
 Denominació primitiva: Casa Brunet
 Altres denominacions: Acadèmia Cots
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1108808
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 7
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0057
 Denominació actual: Mas del Bisbe
 Denominació primitiva: Mas del Bisbe
 Altres denominacions: Mas del Bisbe
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0058
 Denominació actual: Escola Experimental Agrària Generalitat Catalunya
 Denominació primitiva: Finca La Massada de Gassol
 Altres denominacions: La Massada
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0059
 Denominació actual: Casa Pallarés
 Denominació primitiva: Villa Alicia
 Altres denominacions: Casa Pallarés
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0802306
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 108
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0060
 Denominació actual: Hort del Safareig
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1503938

Nom vial: Barranc de Caputxins
 Núm. policia: 1- 7
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0061
 Denominació actual: Casa Arasa
 Denominació primitiva: Casa Arasa
 Altres denominacions: Casa del Pintor Ferran Arasa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1811808
 Nom vial: Simpàtica, Ctra.
 Núm. policia: 23
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0062
 Denominació actual: Hort de la Vaqueria
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0063
 Denominació actual: Mas del Marquès d'Alós
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0064
 Denominació actual: Universitat Internacional de Catalunya
 Denominació primitiva: Producciones Agropecuarias Fabra S.A.
 Altres denominacions: Oficines Industrias Pinsos Fabra S.A.
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0065
 Denominació actual: Mas d'Alcacer
 Denominació primitiva: Molí de l'Alcàsser
 Altres denominacions: Molí de l'Alcàsser
 Nucli poblament: Reguers
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0066
 Denominació actual: Mas Restaurant Panxampla
 Denominació primitiva: Mas d'Anguera
 Altres denominacions: Mas d'Anguera
 Nucli poblament: Reguers
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

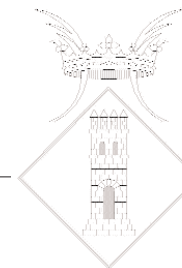
REFERÈNCIA. 0067
 Denominació actual: Casa Loras-Vergés.
 Denominació primitiva: Casa Loras-Vergés.
 Altres denominacions: Casa Loras-Vergés.
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 3210803
 Nom vial: Simpàtica, ctra. de la
 Núm. policia: 96
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0068
 Denominació actual: Casa Beltran
 Denominació primitiva: Casa Nomen
 Altres denominacions: Casa Nomen
 Nucli poblament: Reguers
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0069
 Denominació actual: Casa del General
 Denominació primitiva: Casa de la Generalitat
 Altres denominacions: Casa del General
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1012703
 Nom vial: Canvis, dels
 Núm. policia: 7
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0070
 Denominació actual: Habitatges Porxos Plaça de l'Àngel
 Denominació primitiva: Habitatges Porxos Plaça de l'Àngel
 Altres denominacions: Habitatges Porxos Plaça de l'Àngel
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1010401
 Nom vial: Àngel de l'
 Núm. policia: 7
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0071
 Denominació actual: Passatge Franquet
 Denominació primitiva: Passatge Franquet
 Altres denominacions: Passatge Franquet
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011104
 Nom vial: Ciutat, de la
 Núm. policia: 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0072
 Denominació actual: Edifici Portal dels Romeus
 Denominació primitiva: Edifici Portal dels Romeus
 Altres denominacions: Edifici UEC Portal del Romeu
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111124
 Nom vial: Portal dels Romeus
 Núm. policia: 2- 4
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0073
 Denominació actual: Edifici Carrer de la Mercè
 Denominació primitiva: Edifici Carrer de la Mercè
 Altres denominacions: Edifici Carrer de la Mercè
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111116
 Nom vial: Mercè, de la
 Núm. policia: 8
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0074
 Denominació actual: Ampliació Palau del Bisbe
 Denominació primitiva: Ampliació Palau del Bisbe
 Altres denominacions: Ampliació Palau del Bisbe
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1012207
 Nom vial: Jaume Ferran
 Núm. policia: 1
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0075
 Denominació actual: Casa Urgell
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0905907
 Nom vial: Comte de Bañuelos,
 Núm. policia: 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0076
 Denominació actual: Casa Grego
 Denominació primitiva: Casa Vda. Fontcuberta
 Altres denominacions: Casa Pastisseria Leandro
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111110
 Nom vial: Cinta, Plaça
 Núm. policia: 5, 6
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0077
 Denominació actual: Casa Albacar
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1106107
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 21
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0078
 Denominació actual: Casa Piñana
 Denominació primitiva: Casa David Piñana
 Altres denominacions: Casa Pinyana
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0905319
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 103
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0079
 Denominació actual: Casa Bau
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1207201
 Nom vial: Ramon Berenguer IV
 Núm. policia: 26
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0080
 Denominació actual: Casa Matheu
 Denominació primitiva: Casa Facundo Segarra Rams
 Altres denominacions: Casa del Torronero
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008304
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 2
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0081
 Denominació actual: Casa Jordà
 Denominació primitiva: Casa Bernardo Grego
 Altres denominacions: Casa Grego
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0908604
 Nom vial: Argentina, de l'
 Núm. policia: 15
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0082
 Denominació actual: Edifici Junta Aigües Generalitat
 Denominació primitiva: Casa Lamote de Grignon
 Altres denominacions: Fonda Siboni

Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1010902
 Nom vial: Àngel, de l'
 Núm. policia: 6
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

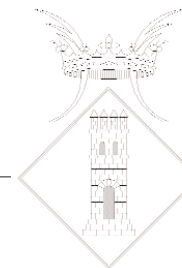
REFERÈNCIA. 0083
 Denominació actual: Casa Llorca
 Denominació primitiva: Casa Antonio Llorca
 Altres denominacions: Casa Antonio Llorca
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0812204
 Nom vial: Catalunya, Rambla
 Núm. policia: 1
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0084
 Denominació actual: Casa Sabaté
 Denominació primitiva: Casa Primitivo Sabaté
 Altres denominacions: Clínica Sabaté
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1007901
 Nom vial: Alfons XII
 Núm. policia: 7
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0085
 Denominació actual: Casa Camós
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0713110
 Nom vial: Catalunya
 Núm. policia: 19-21
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0086
 Denominació actual: Casa Vergés
 Denominació primitiva: Casa Ramona Sechi
 Altres denominacions: Edifici López-Vergés
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1010305
 Nom vial: Agustí Querol
 Núm. policia: 4
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0087
 Denominació actual: Edifici Bar Trébol
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1212718
 Nom vial: Sant Antoni
 Núm. policia: 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0088
 Denominació actual: Casa Margenat
 Altres denominacions: Club Tennis antic
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1006205
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 20
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0089
 Denominació actual: Casa Ballester I
 Denominació primitiva: Casa José Ballester
 Altres denominacions: Casa Ballester
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008703
 Nom vial: Alfons XII
 Núm. policia: 2
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0090
 Denominació actual: Casa Vericat
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0910605
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 24
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0091
 Denominació actual: Casa Homedes
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0908603
 Nom vial: Sant Ildefons
 Núm. policia: 8
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0092
 Denominació actual: Casa Carrer Major de Remolins
 Altres denominacions: La Terrisseria
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1317605
 Nom vial: Major de Remolins
 Núm. policia: 42
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0093
 Denominació actual: Edifici Carrer del Vall
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011501
 Nom vial: Pont de Pedra, del
 Núm. policia: 4

Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0094
 Denominació actual: Edifici Casa Ballester II
 Denominació primitiva: Casa Joan Ballester
 Altres denominacions: Edifici Centre del Comerç
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008702
 Nom vial: Ricard Cirera
 Núm. policia: 6
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0095
 Denominació actual: Edifici Carn de Cavall
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1009908
 Nom vial: Sant Blai
 Núm. policia: 16
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0096
 Denominació actual: Edifici Ferreteria Nivera
 Denominació primitiva: Edifici Nivera
 Altres denominacions: Edifici Nivera
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011906
 Nom vial: Bisbe Aznar
 Núm. policia: 12
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0097
 Denominació actual: Casa Ravanals
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011108
 Nom vial: Ciutat, de la
 Núm. policia: 1
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0098
 Denominació actual: Casa Franquet
 Denominació primitiva: Casa Fernando Franquet Molins
 Altres denominacions: Casa Fernando Franquet
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1108801
 Nom vial: Teodor González
 Núm. policia: 36
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0099
 Denominació actual: Edifici Macla 1
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111805
 Nom vial: Sant Francesc Gil de Federic
 Núm. policia: 11
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

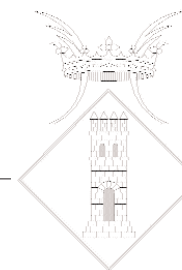
REFERÈNCIA. 0100
 Denominació actual: Edifici Macla 2
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111806
 Nom vial: Sant Francesc Gil de Federic
 Núm. policia: 9
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0101
 Denominació actual: Casa Gil de Federic
 Denominació primitiva: Casa Gil de Federic
 Altres denominacions: Casa Gil de Federic
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111701
 Nom vial: Sant Francesc Gil de Federic
 Núm. policia: 2
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0102
 Denominació actual: Edifici Casa Fabra
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111416
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 13
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0103
 Denominació actual: Edifici Fundació Bayerri
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111417
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 11
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0104
 Denominació actual: Edifici Fusteria Carrer Montcada
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1111418
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 9
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0105
 Denominació actual: Edificis Vora riu
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1012203
 Nom vial: Creuera, de la
 Núm. policia: 15
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0106
 Denominació actual: Casa Ramos
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1114711
 Nom vial: Santa Anna, de
 Núm. policia: 15,17
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0107
 Denominació actual: Casa Fustegueres
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1112117
 Nom vial: Taules Velles, de les
 Núm. policia: 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0108
 Denominació actual: Edifici Arquitectura i Habitatge
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1211117
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 27
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0109
 Denominació actual: Cases Barates de Ferreries
 Denominació primitiva: Viviendas Protegidas Barrio de Ferreries
 Altres denominacions: Cases Barates
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0513801
 Nom vial: Cristòfor Colom
 Núm. policia: 35, 37, 39, 41
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0110
 Denominació actual: Casa Algueró
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008704
 Nom vial: Sant Idefons
 Núm. policia: 11
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0111
 Denominació actual: Casa Blanquet
 Denominació primitiva: Casa Blanquet Chavarria
 Altres denominacions: Casa Blanquet
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0112
 Denominació actual: Casa a Camp-Redó
 Nucli poblament: Camp-Redó
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0113
 Denominació actual: Casa Climent
 Denominació primitiva: Ricardo Climent
 Altres denominacions: Casa de la Funeraria
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1211702
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 32
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0114
 Denominació actual: Reials Col·legis
 Denominació primitiva: Reial Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties
 Altres denominacions: Col·legi de Sant Lluís
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1413114
 Nom vial: Sant Domènec (o Sant Domingo)
 Núm. policia: 21, 23
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0115
 Denominació actual: Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec
 Denominació primitiva: Reial Col·legi de Sant Jordi i Sant Domingo
 Altres denominacions: Casa Diocesana d'Exercicis
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1413115
 Nom vial: Sant Domènec
 Núm. policia: 14
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIN

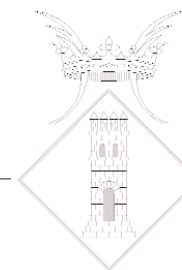
REFERÈNCIA. 0116
 Denominació actual: Antic Col·legi de la Immaculada
 Denominació primitiva: Convent de Jesús
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0117
 Denominació actual: Antic Seminari Diocesà
 Denominació primitiva: Seminari Diocesà i església de l'Assumpció
 Altres denominacions: Institut Joaquim Bau
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1110301
 Nom vial: Montcada
 Núm. policia: 24- 28
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0118
 Denominació actual: Col·legi de les Teresianes
 Denominació primitiva: Col·legi de la Companyia de Santa Teresa de Jesús
 Altres denominacions: Col·legi Teresià
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0704501
 Nom vial: Rosselló
 Núm. policia: 31, 33, 35, 37
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0119
 Denominació actual: Seminari Diocesà de Tortosa
 Denominació primitiva: Seminari Diocesà de Tortosa
 Altres denominacions: Seminari
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1503903
 Nom vial: Escales del Seminari
 Núm. policia: 14, 16, 18
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0120
 Denominació actual: Col·legi de Sant Josep
 Denominació primitiva: Col·legi dels Operaris Diocesans de Sant Josep
 Altres denominacions: Col·legi dels Josepets
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1411945
 Nom vial: Callao, de
 Núm. policia: 6 a 28
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0121
 Denominació actual: Escoles del Temple
 Denominació primitiva: Grup Escolar IES 20 Unitats del Temple
 Altres denominacions: Escoles Arceochotorena
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1000601
 Nom vial: Jaume I
 Núm. policia: 19
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0122
 Denominació actual: Escoles 13 de Gener
 Denominació primitiva: Escoles Arceochotorena
 Altres denominacions: Grup Escolar 13 de Gener
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0796401
 Nom vial: Papa Luna
 Núm. policia: 6- 8
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0123
 Denominació actual: Llotja de Tortosa
 Denominació primitiva: Llotja de Mar, Porxo del Blat
 Altres denominacions: Llotja de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0806802
 Nom vial: Parc Teodor González. Generalitat
 Núm. policia: 72
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0124
 Denominació actual: Antiga Peixateria de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011208
 Nom vial: Rosa, de la
 Núm. policia: 1
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0125
 Denominació actual: Escorxador Municipal
 Denominació primitiva: Escorxador Municipal de Tortosa
 Altres denominacions: Escorxador Nou
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1014301
 Nom vial: Felip Pedrell
 Núm. policia: 1, 3, 5
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0126
 Denominació actual: Mercat Municipal
 Denominació primitiva: Mercat Municipal
 Altres denominacions: Mercat Públic
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0909801
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 26, 40, 54
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0127
 Denominació actual: Botiga Casa Canivell
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1010206
 Nom vial: Àngel, de l'
 Núm. policia: 4
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0128
 Denominació actual: Estació RENFE
 Denominació primitiva: Estació Companyia del Nord
 Altres denominacions: Estació Ferrocarril de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1105601
 Nom vial: Francesc Vicent García
 Núm. policia: 2, 6
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0129
 Denominació actual: Estació del Carrilet
 Denominació primitiva: Estación Ferrocarriles Españoles de Via Estrecha F.E.V.E
 Altres denominacions: Estació Tortosa Ferrocarril Tortosa La Cava
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1003104
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 137
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0130
 Denominació actual: Universitat Nacional d'Educació a Distància
 Denominació primitiva: Banc d'Espanya
 Altres denominacions: U.N.E.D.-Conservatori
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1107807
 Nom vial: Miguel de Cervantes
 Núm. policia: 17
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

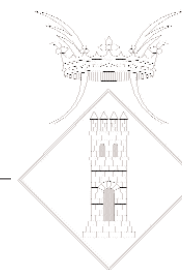
REFERÈNCIA. 0131
 Denominació actual: Botiga Olivetti
 Denominació primitiva: Botiga Olivetti
 Altres denominacions: Botiga Olivetti
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008102
 Nom vial: Sebina, d'En
 Núm. policia: 16
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0132
 Denominació actual: Mercat del Peix
 Denominació primitiva: Mercat de Peix
 Altres denominacions: Peixateria Municipal
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0808301
 Nom vial: Barcelona
 Núm. policia: 3- 4
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0133
 Denominació actual: Jutjats Municipals
 Denominació primitiva: Hospital de la Santa Creu
 Altres denominacions: Ajuntament Antic
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1413113
 Nom vial: Sant Domènec
 Núm. policia: 12
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0134
 Denominació actual: Farmàcia Sanmartín
 Altres denominacions: Farmàcia Sanmartín
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1010306
 Nom vial: Agustí Querol
 Núm. policia: 6
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0135
 Denominació actual: Habitatges Carrer Major de Remolins
 Denominació primitiva: Hospital de Sant Jordi
 Altres denominacions: Sinagoga
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1317606
 Nom vial: Major de Remolins
 Núm. policia: 44
 Època: (1466-1642)
 Protecció Llei 1993: BCIL

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

REFERÈNCIA. 0136
 Denominació actual: Habitatge Costa de Capellans
 Denominació primitiva: Hospital de la Catedral de Santa Maria
 Altres denominacions: Antic Hospital de Santa Maria
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1113905
 Nom vial: Costa dels Capellans
 Núm. policia: 7- 9
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0137
 Denominació actual: Ampliació Hospital Verge de la Cinta
 Denominació primitiva: Residència Sanitària de Tortosa
 Altres denominacions: Hospital Verge de la Cinta
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1309901
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0138
 Denominació actual: Banyes Nous
 Denominació primitiva: Banyes de la Ciutat
 Altres denominacions: Banyes Plaça de Banyes
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1008003
 Nom vial: Ricard Cirera
 Núm. policia: 3
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0139
 Denominació actual: Cinema Fèmina
 Denominació primitiva: Cinema Fèmina
 Altres denominacions: Cinema Fèmina
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1108101
 Nom vial: Teodor González
 Núm. policia: 45
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0140
 Denominació actual: Club de Rem
 Denominació primitiva: Club de Rem
 Altres denominacions: Club de Rem
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0705801
 Nom vial: Ribera, de
 Núm. policia: 1
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0141
 Denominació actual: Oficina de Turisme
 Denominació primitiva: Oficina Municipal de Turisme
 Altres denominacions: Oficina Patronat Municipal de Turisme
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1097914
 Nom vial: Bimil-lenari
 Núm. policia: s/n
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0142
 Denominació actual: Parc Municipal Teodor González
 Denominació primitiva: Parc dels Titets (Camp dels Titets)
 Altres denominacions: Parc Teodor González
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 0806802
 Nom vial: Generalitat
 Núm. policia: 72
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0143
 Denominació actual: Calvari de Sant Francesc
 Denominació primitiva: Calvari Venerable Orde Tercer de Sant Francesc
 Altres denominacions: Calvari de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1109210
 Nom vial: Sant Blai, de
 Núm. policia: 18- 20
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0144
 Denominació actual: Balneari Porcar
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1416701
 Nom vial: Font de la Salut
 Núm. policia: 14
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0145
 Denominació actual: Jardins del Príncep
 Denominació primitiva: Jardins Balneari del Porcar
 Altres denominacions: Museu Escultures Santiago de Santiago
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1416701
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0146
 Denominació actual: Baluard del Crist
 Nucli poblament: Tortosa

Protecció Llei 1993: BCIN

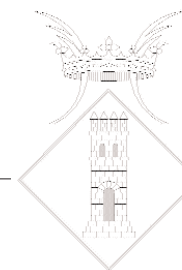
REFERÈNCIA. 0147
 Denominació actual: Làpida romana Edifici Bisbat
 Denominació primitiva: Làpida romana Edifici Bisbat
 Altres denominacions: Làpida romana Edifici Bisbat
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1012206
 Nom vial: Creuera, de la
 Núm. policia: 9
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0148
 Denominació actual: Cementiri Andalusí
 Denominació primitiva: Cementiri Andalusí
 Altres denominacions: Cementiri Andalusí
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1214501
 Nom vial: Castell de la Suda, del
 Núm. policia: 4
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0149
 Denominació actual: Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Denominació primitiva: Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Altres denominacions: Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011203
 Nom vial: Ciutat, de la
 Núm. policia: 10
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0150
 Denominació actual: Font de la Ciutat
 Denominació primitiva: Font del Mercat o de la Plaça de les Cols
 Altres denominacions: Font Palau Oliver de Boteller
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1011106
 Nom vial: Ciutat, de la
 Núm. policia: s/n
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0151
 Denominació actual: Creu de Terme de Bitem
 Denominació primitiva: Creu de Terme de Bitem
 Altres denominacions: Creu de Terme de Bitem
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0152
Denominació actual: Creu de Terme de la Petja
Denominació primitiva: Peiró d'En Samarra
Altres denominacions: Creu de Terme de la Petja
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0153
Denominació actual: Crist del Palau
Denominació primitiva: Creu del Forn de la Canonja
Altres denominacions: Creu Porta Palau
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1121104
Nom vial: Palau, del
Núm. policia: 6
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0154
Denominació actual: Monument Batalla de l'Ebre
Denominació primitiva: Monument a los Caídos en la Batalla del Ebro
Altres denominacions: Monument als Caiguts
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0155
Denominació actual: Monument del Bimil-lenari
Denominació primitiva: Monument del Bimil-lenari
Altres denominacions: Monument del Bimil-lenari
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0156
Denominació actual: Pont de la Pedra
Denominació primitiva: Pont de la Pedra
Altres denominacions: Pont de Pedra
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0157
Denominació actual: Pont de l'Estat
Denominació primitiva: Pont de l'Estat
Altres denominacions: Pont Eduardo Torroja
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0158
Denominació actual: Pont del Ferrocarril
Denominació primitiva: Pont del Ferrocarril Companyia Nord

Altres denominacions: Espanya
Nucli poblament: Pont del Ferrocarril RENFE
Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0159
Denominació actual: Pont del Bimil-lenari
Denominació primitiva: Pont del Bimil-lenari
Altres denominacions: Pont Nou
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0160
Denominació actual: Túnel del Canal de l'Esquerra de l'Ebre
Denominació primitiva: Túnel del Canal de l'Esquerra de l'Ebre a Tortosa
Altres denominacions: Túnel del Canal de Remolins
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0161
Denominació actual: Túnel del Canal de Barrugat
Denominació primitiva: Túnel del Canal de l'Esquerra de l'Ebre a Barrugat
Altres denominacions: Túnel del Canal de Bitem
Nucli poblament: Bitem
Època: (1939-2000)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0162
Denominació actual: Molins del Comte
Denominació primitiva: Molins del Comte
Altres denominacions: Molins del Barranc de Palomera
Nucli poblament: Jesús
Època: (1149-1466)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0163
Denominació actual: Casa de Llopis
Denominació primitiva: Molí de Llopis
Altres denominacions: Molí de Llopis
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0164
Denominació actual: Casa Roselló
Denominació primitiva: Farinera de la Providència
Altres denominacions: Casa Figueres
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0165
Denominació actual: Casa Sanabra
Denominació primitiva: Farinera La Jesusa
Nucli poblament: Jesús
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0166
Denominació actual: La Sénia d'Aixendri
Denominació primitiva: La Sénia dels Jordà
Altres denominacions: La Sénia de la Torra
Nucli poblament: Vinallop
Època: (1466-1642)
Protecció Llei 1993: Sense

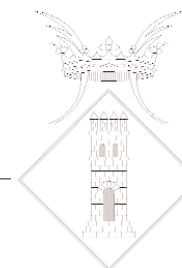
REFERÈNCIA. 0167
Denominació actual: Els Pous de la Neu
Denominació primitiva: Els Pous de la Neu
Altres denominacions: Pous de la Neu
Nucli poblament: Reguers
Època: (1466-1642)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0168
Denominació actual: Bòvila de Reverter I del Temple
Denominació primitiva: Bòvila de Reverter del Temple
Altres denominacions: Bòvila de Reverter
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0169
Denominació actual: Bòvila de Reverter II
Denominació primitiva: Bòvila d'Anguera
Altres denominacions: Bòvila d'Anguera
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0170
Denominació actual: La Sucreta
Nucli poblament: Tortosa
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0171
Denominació actual: Cooperativa de Remolins
Denominació primitiva: Cooperativa de Santiago
Altres denominacions: Cooperativa de Santiago
Nucli poblament: Tortosa
Ref. cadastral: 1215401
Nom vial: Immaculada, de la
Núm. policia: 15, 18
Època: (1860-1939)
Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0172

Denominació actual: Ajuntament de Tortosa
 Denominació primitiva: Ajuntament de Tortosa
 Altres denominacions: Casa Consistorial de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1009701
 Nom vial: Espanya, plaça d'
 Núm. policia: 1
 Època: (1939-2000)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0173

Denominació actual: Torre de Túbal
 Denominació primitiva: Torre de Túbal
 Altres denominacions: Punta del Diamant
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1214501
 Nom vial: Castell de la Suda, del
 Núm. policia: 4
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0174

Denominació actual: Portal de Remolins
 Denominació primitiva: Portal de Vimpeçol (o Vimpesol)
 Altres denominacions: Portal de la Vilanova
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0175

Denominació actual: Torre de la Petja
 Denominació primitiva: Torre de la Petja
 Altres denominacions: Torre de la Petja
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0176

Denominació actual: Torre del Coll de l'Alba
 Denominació primitiva: Torre del Coll de l'Alma
 Altres denominacions: Torre del Coll de l'Alba
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0177

Denominació actual: Estació de Mianes
 Denominació primitiva: Estació de Mianes
 Altres denominacions: Estació de Mianes
 Nucli poblament: Vinallop
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0178

Denominació actual: Restaurant Julivert
 Altres denominacions: Racó de Mig Camí
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 3212907
 Nom vial: Carretera de la Simpàtica
 Núm. policia: 101
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0179

Denominació actual: Portal de Tarragona
 Denominació primitiva: Portal del Miracle
 Altres denominacions: Portal de Santa Clara
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0180

Denominació actual: Central Hidroelèctrica
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0181

Denominació actual: Masos de Fullola
 Denominació primitiva: Masos de Fullola
 Altres denominacions: Masos de Fullola
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0182

Denominació actual: Mas de Lledó
 Denominació primitiva: Mas de Lledó
 Altres denominacions: Mas de Lledó
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0183

Denominació actual: Pedrera de la Cinta
 Denominació primitiva: Pedreres de la Cinta
 Altres denominacions: Pedreres del Barranc de la Llet
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0184

Denominació actual: Església de Fullola
 Denominació primitiva: Església de Fullola
 Altres denominacions: Església de Fullola
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1149-1466)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0185

Denominació actual: Mas de la Misa
 Nucli poblament: Camp-Redó
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0186

Denominació actual: Mas de l'Horta de Miravall
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0187

Denominació actual: Mas de Mianes
 Denominació primitiva: Mas de Borràs
 Altres denominacions: Mas de Guarnier
 Nucli poblament: Vinallop
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0188

Denominació actual: Casa Joan Abril
 Denominació primitiva: Casa Joan Abril i Guanyabens
 Altres denominacions: Casa Joan Abril
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0189

Denominació actual: Casa Domingo
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0190

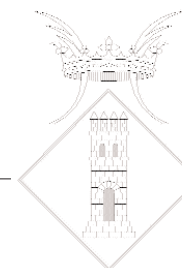
Denominació actual: Vil·la romana Barrugat
 Denominació primitiva: Vil·la romana Barrugat
 Altres denominacions: Vil·la romana Barrugat
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0191

Denominació actual: Pla de les Sitges
 Denominació primitiva: Pla del Sitjar
 Altres denominacions: Pla de les Sitges
 Nucli poblament: Vinallop
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0192

Denominació actual: Vil·la romana de Casablanca
 Nucli poblament: Jesús
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0193
 Denominació actual: Poblat ibèric de les Planetes
 Nucli poblament: Bitem
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0194
 Denominació actual: Residència Sant Miquel
 Denominació primitiva: Hermanitas de los Pobres;
 Residència d'Ancians de les
 Germanetes dels Pobres
 Altres denominacions: Residencia diocesana de ancianos
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 120901
 Nom vial: Francesc Vicent Garcia
 Núm. policia: 12
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0195
 Denominació actual: Casa Carrer Montcada
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: BCIL

REFERÈNCIA. 0196
 Denominació actual: Habitatges Ronda de Reus
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1860-1939)
 Protecció Llei 1993: Sense

REFERÈNCIA. 0197
 Denominació actual: Muralles del Rastre
 Denominació primitiva: Muralles del Rastre
 Altres denominacions: Segon recinte defensiu del Rastre
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0198
 Denominació actual: Baluard de la Victòria
 Denominació primitiva: Baluard de la Victòria
 Altres denominacions: Baluard del portal de Tarragona
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0199
 Denominació actual: Baluard del Carme
 Nucli poblament: Tortosa
 Època: (1642-1860)
 Protecció Llei 1993: BCIN

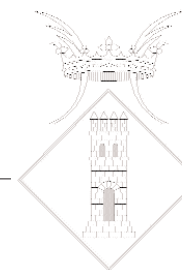
REFERÈNCIA. 0200
 Denominació actual: Punta del Diamant
 Denominació primitiva: Punta del Diamant
 Altres denominacions: Punta del Diamant
 Nucli poblament: Tortosa
 Ref. cadastral: 1214501
 Nom vial: Castell de la Suda, del
 Núm. policia: 4
 Època: (aC.-1149)
 Protecció Llei 1993: BCIN

REFERÈNCIA. 0201
 Denominació actual: Cementeri municipal de Tortosa
 Nucli poblament: Tortosa
 Protecció Llei 1993: Sense

Vegem, en síntesi, l'estadística d'edificis inventa-
 riats, agrupats segons les tipologies originals d'ús i
 les etapes històriques definides:

A) ESTADÍSTICA DELS EDIFICIS INVENTA-
 RIATS SEGONS ELS USOS ORIGINALS:

ARQUITECTURA MILITAR	AM	35
CASTELL	AMC	1
MURALLES	AMM	13
TORRES	AMT	14
PORTALS	AMP	7
ARQUITECTURA RELIGIOSA	ER	24
ESGLÉSIES	ERE	11
ERMITES	ERH	4
CONVENTS	ERC	9
ARQUITECTURA CIVIL	EC	78
PALAUS	ECP	9
MASOS	ECM	19
HABITATGES	ECH	50
ARQUITECTURA EQUIPAMENTS	EE	45

	ADMINISTRATIUS	EEA	1
	DOCENTS	EED	9
	COMERCIALS	EEC	11
	SANITARIS	EES	7
	RECREATIUS	AER	6
	PARCS	EEP	1
	FUNERARIS	EEF	4
	SINGULARS	EES	5
ARQUITECTURA INDUSTRIAL	AI		20
	ENGINYERIA	AIE	6
	FÀBRIGUES	AIF	14
TOTAL INVENTARIAT			201

B) ESTADÍSTICA DELS EDIFICIS PER ETAPES HISTÒRIQUES

1r. període (de l'època ibèrica a 1149):	12 elements
2n. període (de 1149 a 1466):	44 elements
3r. període (de 1466 a 1642):	10 elements
4t. període (de 1642 a 1860):	37 elements
5è període (de 1860 a 1939):	72 elements
6è període (de 1939 al 2000):	26 elements
TOTAL:	201 elements

2.3 Catàleg 2003, un instrument per a la formació del catàleg 2007.

Després de l'exposició pública del Document "Revisió del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la Ciutat de Tortosa 2002", l'Ajuntament de Tortosa va rebre diversos suggeriments, alguns dels quals han estat incorporats al llistat d'aquells elements patrimonials que són candidats a gaudir d'algun tipus de protecció.

D'altra banda, alguns dels edificis que pertanyien al llistat realitzat l'any 2000 han desaparegut. És el cas de:

Referència: 0087. Edifici Bar Trébol. C/ Sant Antoni nº5, Tortosa.
Ref. Cad. 1212718.

Altres elements del document han estat inclosos dins de l'apartat d'elements arqueològics. És el cas de:

Referència: 0148. Cementiri Andalusí, C/ Castell de la Suda, nº4, Tortosa.

Referència: 0162. Molins del Comte. Jesús.

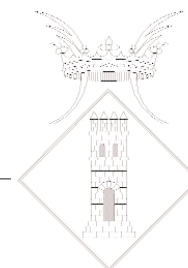
Referència: 0183. Pedrera de la Cinta. Tortosa.

Referència: 0190. Vil·la romana de Barrugat. Bítem.

Referència: 0191. Pla de les Sitges. Vinallop.

Referència: 0192. Vil·la romana de Casablanca. Jesús.

Referència: 0193. Poblament ibèric de les Planetes.

En el capítol de noves incorporacions, han estat contemplades, com a conseqüència dels suggeriments del concurs públic:

- Edifici de les Galeries Franquet, 1. Tortosa.
- Edifici de les Galeries Franquet, 2. Tortosa.
- Edifici de les Galeries Franquet, 3. Tortosa.
- Conjunt de les ceberes (magatzems de cebes). Camp-redó.
- Casa Mangraner. Jesús.

En el procés de revisió del Catàleg de 1983, l'equip redactor han incorporat per a l'aprovació inicial del Catàleg 2000-2002 els elements següents:

- Mas dels Frares. Camp-redó.
- Fàbrica de Ciment. Tortosa.
- Pous de la Neu, Pous de la Neu 2. Reguers.
- Edifici de la Ferreteria Margalef. Tortosa.
- Edifici davant de l'Estació del Ferrocarril. Tortosa.
- Casa Bau. tortosa.

A més en atenció a la parcel·lació cadastral dels elements urbans, s'ha subdividit algun dels elements inventariats l'any 2000, d'acord a l'estructura de la propietat es el cas:

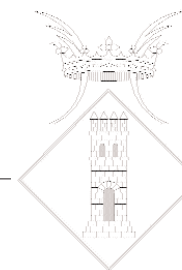
- Referència: 0070. Habitatges Porxos Plaça de l'Àngel, C/ de l'Àngel nº7. Tortosa. Ref. Cad. 1010401.

2.3.1 Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)

<u>Referència</u>	<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Conservació</u>
0045	Escorxador Municipal	Estructural	BCIL	BCIN	Bona
0049	Mercat Públic Municipal	Estructural	BCIL	BCIN	Bona
0056	Casa Brunet	Estructural	BCIL	BCIN	Bona

Els Béns Culturals d'Interès Nacional inclosos al Catàleg de 1983 continuen sent els següents:

<u>Referència</u>	<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Conservació</u>
0001	Palau Episcopal	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0002	Església Catedral de Sta. Maria	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0003	Palau Oliver de Boteller	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0004	Col·legi Sant Jaume i Sant Matias	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0005	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0006	Església Sant Domènec	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0007	Castell de la Zuda	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0008	Forti de Tenalles	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0009	Forti d'Orleans	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0010	Forti d'en Bonet	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0011	Fortificacions Antics Cuartels	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0012	Torre de Camp-redó	Integral	BCIN	BCIN	Ruïna
0013	Torre d'en Prior o d'en Pinyol	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0014	Torre d'en Corder	Integral	BCIN	BCIN	Deficient

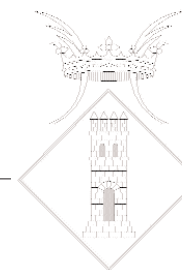
CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<u>Referència</u>	<u>Denominació</u>	<u>Protecció 1983</u>	<u>2002</u>	<u>Conservació</u>
0015	Torre de Gassjà	Integral	BCIN BCIN	Bona
0016	Torre de Vilaseca	Integral	BCIN BCIN	Deficient
0017	Torre de la Merla	Integral	BCIN BCIN	Deficient
0018	Fortificacions	Integral	BCIN BCIN	Deficient
0019	Pont de Pedra	Integral	BCIN BCIN	Deficient
0020	Llotja de Camp-redó	Integral	BCIN BCIN	Ruïna

Per tant, el nou Catàleg 2002 classifica com a Béns Culturals d'Interès Nacional, amb la nova denominació, els elements següents:

<u>nucli</u>	<u>ref</u>	<u>denominació</u>	<u>nomvial.n.</u>	<u>pol</u>	<u>Pol</u>	<u>Parcel·la</u>
Bitem	0016	Torre de la Merla		105	34	
Bitem	0151	Creu de Terme de Bitem		68	19	
Camp-Redó	0011	Torre de Camp-Redó		035	42	
Camp-Redó	0017	Torre de la Llotja de Camp-Redó		035	18	
Camp-Redó	0020	Torre de Soldevila	Tortosa-Aldea		124	34
Jesús	0012	Torre del Prior	Tortosa-Xerta		097	4
Jesús	0013	Torre d'En Corder	Tortosa-Xerta		103	62
Jesús	0018	Torre d'En Piñol		102	1	
Tortosa	0001	Parador Turisme la Suda	La Suda, de	4		
Tortosa	0002	Fortí de Tenalles	Tenalla, de la		133	3
Tortosa	0003	Fortí d'Orleans	La Suda, de	30		
Tortosa	0004	Fortí del Bonete	Rastre, del	28		
Tortosa	0005	Fortif.H. V. de la Cinta	Esplanetes, de les			
Tortosa	0006	Muralla de Remolins	Call, del			
Tortosa	0007	Muralla de Santa Clara	Callau, de	4-6		
Tortosa	0008	Avançades de Sant Joan	Pujada del Parador			
Tortosa	0009	Baluard de la Cortadura	Baluart			
Tortosa	0010	Potema General Ortega	Ronda, de			

<u>nucli</u>	<u>ref</u>	<u>denominació</u>	<u>nomvial</u>	<u>n.pol</u>	<u>Pol</u>	<u>Parcel·la</u>
Tortosa	0014	Torre de Gassjà				
Tortosa	0019	Torre de Fullola	Torre de Fullola, de la		014	10
Tortosa	0023	Portal dels Jueus	Figuereta, de la			
Tortosa	0024	Portal de la Bassa	Pujada del Parador	7		
Tortosa	0025	Portal de la Casa d'Exercicis	Sant Domenech	14		
Tortosa	0026	Catedral de Santa Maria	Croera, de la	18-20		
Tortosa	0027	Col·leccio Museu Ciutat Tortosa	Sant Domenech	12		
Tortosa	0048	Palau Episcopal	Croera, de la	5-7		
Tortosa	0049	Serveis Territorials Dep. de Cultura	Jaume Ferran	4		
Tortosa	0056	Cambra de Comerç	Miguel de Cervantes	7		
Tortosa	0114	Reials Col·legis	Sant Domenech	21-23		
Tortosa	0115	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	Sant Domenech	14		
Tortosa	0125	Escorxador Municipal	Felip Pedrell	1,3,5		
Tortosa	0126	Mercat Municipal Generalitat		26,40,54		
Tortosa	0146	Baluard del Crist	Esplanetes, de les			
Tortosa	0147	Làpida romana Edifici Bisbat	Croera, de la	9		
Tortosa	0149	Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver	Ciutat, de la	10		
Tortosa	0150	Font de la Ciutat	Ciutat, de la	s/n		
Tortosa	0152	Creu de Terme de la Petja			125	3
Tortosa	0153	Crist del Palau	Palau, del	6		
Tortosa	0173	Torre de Túbal	Castell de la Suda, de	4		
Tortosa	0174	Portal de Remolins	Portal de Remolins			
Tortosa	0179	Portal de Tarragona	Esplanetes, de les	s/n		
Tortosa	0197	Muralles del Rastre				
Tortosa	0198	Baluard de la Victoria	Esplanetes, de les			
Tortosa	0199	Baluard del Carne	Pujada de l'Hospital de la Cinta			
Tortosa	0200	Punta del Diamant	Castell de la Suda, de	4		
Vinallop	0015	Torre de Mingana			93	20

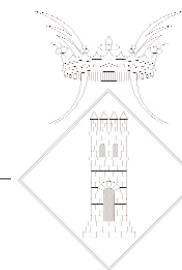

2.3.2 Béns Culturals d'Interès Local (BCIL)

El Catàleg 2003 continua reconeixent com a Béns Culturals d'Interès Local inclosos al Catàleg de 1983 els elements següents:

<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Estat</u>	<u>Réf.</u>
Portal del Romeu	Integral	BCIL	BCIL	Bona	0020
Llotja del Parc Teodor González	Integral	BCIL	BCIL	Bona	0021
Convent Santa Clara	Integral	BCIL	BCIL	Deficient	0023
Mas del Bisbe	Integral	BCIL	BCIL	Deficient	0024
Palau Despuig	Integral	BCIL	BCIL	Bona	0025
Palau Oriol	Integral	BCIL	BCIL	Bona	0026
Antiga Peixateria	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0027
Palau Romànic Episcopal	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0028
Palau Montagut	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0029
Palau Abaria	Estructural	BCIL	BCIL	Ruïna	0030
Palau Campmany	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0031
Convent i Església Puríssima	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0032
Ermита de la Petja	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0033
Ermита del Coll de l'Alba	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0034
Ermита de Mig-Camí	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0035
Ermита Mare de Déu de l'Aldea	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0036
Banys Nous	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0037
Palau del General	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0038
Església Parroquial de Jesús	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0039
Antic Col·legi de la Immaculada	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0040
Edifici dels Jutjats (Antic Hospital)	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0041
Antic Convent de Sant Joan (Casal)	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0042

Porxo Plaça de l'Àngel	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0043
Mas d'en Gasol	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0044
Passatge Franquet	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0046
Farmàcia Sanmartin	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0047
Edifici CCC	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0048
Edifici Carrer Mercè	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0050
Església de la Reparació	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0051
Noviciat de les Teresianes	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0052
Convent de les Carmelites Descalces	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0053
Edifici Vivendes	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0054
Casa Grego	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient	0055
Casa Albacar	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0057
Casa Pinyana	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0058
Casa Bau	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0059
Botiga Canivell	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0060
Casa Mateu	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0061
Casa Climent	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0062
Xalet de Pallares	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0063
Hort dels Safarejos	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0064
Casa Bernardo Grego	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0065
Fonda Siboni	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0066
Casa Llorca	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0067
Clinica Sabate	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0068
Casa Camós	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0069
Edifici Lopez Verges	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0070
Xalet d'Arasa	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0071
Convent de les Serve	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0072

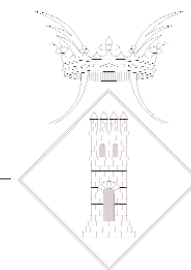

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Estat</u>	<u>Réf.</u>
Casa Margenat	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0074
Casa Ballester	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0075
Església del Roser	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0076
Casa Vericat	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0077
Sucrera	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0078
Casa Homedes	Estructural	BCIL	BCIL	Bona	0079
Parc Municipal "Teodor González"	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0080
Església de Sant Blai	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0081
Hort de la Vaqueria	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0088
Estació del Ferrocarril	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0089
Cooperativa Olivarrera	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0090
Centre del Comerç	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0091
Convent Oblates	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0092
Col·legi de les Teresianes	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0093
Església Noviciat de la Consolació	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0094
Estació del Carrilet	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0095
Pont de l'Estat	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0099
Banc d'Espanya	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0100
Cinema Femina	Ambiental	BCIL	BCIL	Deficient	0102
Seminari Diocesà	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0103
Mercat del Peix				Deficient	0105
Edifici Costat Casa Brunet	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0106
Col·legi Josepets	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona	0110

Per tant, el nou Catàleg de 2003 va classificar com a Béns Culturals d'Interès Local, amb la nova denominació, els elements següents:

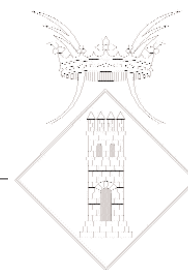
<u>nucli</u>	<u>ref</u>	<u>denominació</u>	<u>nomvial</u>	<u>n.pol</u>	<u>Pol.</u>	<u>Parcel·la</u>
Bitem	0057	Mas del Bisbe	Jardi Valverde Arnau			
Bitem	0058	Escola Experimental Agraria Gen. Cat.				
Bitem	0062	Hort de la Vaqueria		132		100
Camp-Redó	0039	Ermitea Restaurant del Ardiaca	Tortosa-Aldea	124		43
Jesus	0033	Esglesia Noviciat Consolació	Sta. M ^a Rosa Molas, de 2			
Jesús	0028	Temple Parroquial de Jesus	Daniel Mangrane, de	20		
Jesús	0043	Noviciat de les Teresianes	Santa Teresa	16		
Jesús	0044	Convent de les Carmelites	Xerta, de	169		
Jesús	0116	Antic Col·legi de la Immaculada D. Mangrane		22		
Reguers	0167	Pous de la Neu 1		55		83
Tortosa	0021	Portal del Romeu	P.I dels Romeus	4		
Tortosa	0022	Portal de Comunitat de Regants Santa Anna, de		3,5		
Tortosa	0029	Esglesia de la Reparació	Merçe, de la	4		
Tortosa	0030	Esglesia del Roser	Ebre, de l'	24,26		
Tortosa	0031	Esglesia de Sant Blai	Sant Blai, de	9		
Tortosa	0036	Ermitea de la Petja	Ermitea de la Petja, de l'	125		6
Tortosa	0037	Ermitea del Coll de l'Alba		139		67
Tortosa	0038	Ermitea de Mig Camí		146		96
Tortosa	0040	Convent de Santa Clara	Pujada de Santa Clara	19,21,23		
Tortosa	0041	Convent de La Purísima	Montcada	34,36		
Tortosa	0042	Escola d'Arts i Oficis Artístics	Sant Joan, de	5		
Tortosa	0045	Convent de les Serves	Miguel de Cervantes	19		

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<i>nucli</i>	<i>ref</i>	<i>denominacio</i>	<i>nomvial</i>	<i>n.pol</i>	<i>Pol.</i>	<i>Parcel·la</i>					
Tortosa	0046	Consell Comarcal	Barcelona, de	147	41		Tortosa	0088	Casa Margenat	Miguel de Cervantes	20
Tortosa	0050	Biblioteca Popular Infantil	Rosa, de la	8			Tortosa	0089	Casa Ballester I	Alfons XII	2
Tortosa	0051	Conservatori Musica Dip.	Rosa, de la	6			Tortosa	0090	Casa Vericat	Generalitat	24
Tortosa	0052	Casa Cadenes Reverter	Croera, de la	14,16			Tortosa	0091	Casa Homedes	Ildefons	8
Tortosa	0053	Comunitat Regants E.de l'Ebre	Santa Anna, de	3,5			Tortosa	0094	Edifici Casa Ballester II	Ricard Cirera	6
Tortosa	0054	Casa Tallada-Ravanals	Montcada	23			Tortosa	0097	Casa Ravanals	Ciutat, de la	1
Tortosa	0055	Edifici Assegurances Metròpolis	Rosa, de la	3,5			Tortosa	0101	Casa Gil de Frederic	Fransec Gil de Federic, Sant	2
Tortosa	0059	Casa Pallarés	Generalitat	108			Tortosa	0107	Casa Fustegueres	Taules Velles, de les	5
Tortosa	0060	Hort dels Safarejos	B. de Caputxins	1,7			Tortosa	0113	Casa Climent	Montacada	32
Tortosa	0061	Casa Arasa	Simpàtica	23			Tortosa	0118	Col·legi de les Teresianes	Roselló	31,33,35,37
Tortosa	0069	Casa del General	Canvis, dels	7			Tortosa	0118	Col·legi de les Teresianes	Roselló	31,33,35,37
Tortosa	0070	Habitatge Porxos Plaça Angel 1	Angel de l'	7			Tortosa	0119	Seminari Diocesa de Tortosa	Escales del Seminari	14,16,18
Tortosa	0071	Passatge Franquet	Ciutat, de la	5			Tortosa	0119	Seminari Diocesa de Tortosa	Escales del Seminari	14,16,18
Tortosa	0072	Edifici Portal dels Romeus	Portal dels Romeus	2,4			Tortosa	0120	Col·legi de Sant Josep	Callao, de	6 a 28
Tortosa	0073	Edifici Carrer de la Mercè	Merçe, de la	8			Tortosa	0123	Llotja de Tortosa	Generalitat	72
Tortosa	0074	Ampliació Palau del Bisbe	Jaume Ferran	1			Tortosa	0124	Antiga Peixateria de Tortosa	Rosa, de la	1
Tortosa	0075	Casa Urgell	Compte Banyelos	7			Tortosa	0127	Botiga Casa Canivell	Angel	4
Tortosa	0076	Casa Grego	Cinta	5,6			Tortosa	0128	Estació RENFE	F. Vicent Garcia	2,6
Tortosa	0077	Casa Albacar	Miguel de Cervantes	21			Tortosa	0129	Estació del Carrilet	Generalitat	137
Tortosa	0078	Casa Piñana	Generalitat	103			Tortosa	0130	Universitat Nacional de Educació a Distància	M.de Cervantes	17
Tortosa	0079	Casa Bau	Ramón Berenguer IV	26			Tortosa	0132	Mercat del Peix	Barcelona	3,4
Tortosa	0080	Casa Matheu	Miguel de Cervantes	2			Tortosa	0133	Jutjats Municipals	Estudis, dels	4
Tortosa	0081	Casa Jorda	Argentina, de l'	15			Tortosa	0134	Farmacia Lluís	Agustí Querol	6
Tortosa	0082	Edifici Junta Aigües Generalitat	Angel, de l'	6			Tortosa	0138	Banyes Nous	Ricard Cirera	3
Tortosa	0083	Casa Llorca	Catalunya	1			Tortosa	0139	Cinema Femina Teodor	Gonzalez	45
Tortosa	0084	Casa Sabate	Alfons XII	7			Tortosa	0142	Parc Teodoro Gonzalez	Generalitat	72
Tortosa	0085	Casa Camós	Catalunya	19-21			Tortosa	0143	Calvari de Sant Francesc	Pujada de St. Blai	18,20
Tortosa	0086	Casa López Verges	Agustí Querol	4			Tortosa	0144	Balneari Porcar	Font de la Salut	14
							Tortosa	0145	Jardins del Príncep	Castell de la Suda	3,5
							Tortosa	0156	Pont de la Pedra	Bisbe Aznar	

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

Tortosa	0157	Pont de l'Estat			
Tortosa	0158	Pont del Ferrocarril			
Tortosa	0159	Pont del Bimil.lenari			
Tortosa	0160	Tunel Canal Esquerra de l'Ebre	Barranc de Caputxins		
Tortosa	0170	La Sucrea		127	64
Tortosa	0171	Cooperativa de Remolins	Immaculada, de la	15,18	
Tortosa	0172	Ajuntament de Tortosa	Espanya	1	
Tortosa	0175	Torre de la Petja	Ermida de la Petja, de l'	125	6
Tortosa	0176	Torre del Coll de l'Alba		139	67
Tortosa	0201	Cementeri Municipal de Tortosa	Cementiri, del		
Tortosa	0206	Habitatge Porxos Plaça Angel 3	Angel, de l'	11	
Tortosa	0207	Habitatge Porxos Plaça Angel 4	Angel, de l'	13	
Totosa	0205	Habitatge Porxos Plaça Angel 2	Angel, de l'	9	

- 1.- Es propietat Municipal.
 - 2.- Manca d'un programa d'actuació definit.
 - 3.- Una reivindicació important per part de la ciutadania.
- Per tant es proposa:

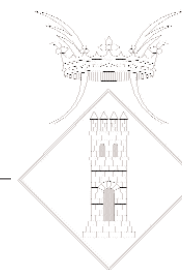
<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Conservació</u>	<u>Réf.</u>
Mercat del Peix	Ambiental	BCIL	BCIL	Ruïna	0105

Per tant, el nou Catàleg del 2003 els va classificar com a Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català amb (BIPCC) a nova denominació, els elements següents:.

2.3.3 Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català (BIPCC)

<u>Denominació</u>	<u>Protecció</u>	<u>1983</u>	<u>2002</u>	<u>Conservació</u>	<u>Réf.</u>
Antic Seminari	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0082
Sinagoga Jueva	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0084
Edifici Continuació Sinagoga	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0085
Església Dolors	Ambiental	BCIL	BIPCC	Ruïna	0086
Edifici Nivera	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0097
Casa Ravanals	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0098
Club de Rem	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0104

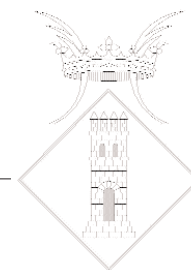
Dintre de la metodologia emprada estaria inclòs el Mercat del Peix, però donades les condicions

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<i>nucli</i>	<i>ref</i>	<i>denominacio</i>	<i>nomvial</i>	<i>n.pol</i>	<i>Pol.</i>	<i>Parcel·la</i>	<i>nucli</i>	<i>ref</i>	<i>denominacio</i>	<i>nomvial</i>	<i>n.pol</i>	<i>Pol.</i>	<i>Parcel·la</i>
Bitem	0063	Mas del Marqués d'Alos			002	7	Tortosa	0136	Habitatge Costa de Capellans	Costa dels Capellans	7,9		
Bitem	0161	Tunel Canal Barrugat	Tortosa-Tivenys				Tortosa	0137	Ampliació Hospital Verge de la Cinta	Esplanetes, de les	27		
Bitem	0186	Mas de l'Horta de Miravall		67		79	Tortosa	0140	Club de Rem	Ribera, de	1		
Camp-Redo	0162	Mas dels Frares		031		14	Tortosa	0141	Oficina de Turisme	Bimil·lenari	s/n		
Camp-Redo	0202	Conjunt de les Severes 2	Don Alvaro,	94			Tortosa	0154	Monument Batalla del Ebro				
Camp-Redó	0112	Casa a Camp-Redó	Pintor Llop Marques	29			Tortosa	0155	Monument Bimil·lenari	Bimil·lenari, del			
Camp-Redó	0148	Conjunt de la Ceberes 1	Don Alvaro	90			Tortosa	0163	Casa de Llopis	Tortosa-Aldea	130	47	
Camp-Redó	0185	Mas de la Misa			035	41	Tortosa	0164	Casa Roselló	Marceli Domingo			
Jesus	0111	Casa Blanquet	Major	51			Tortosa	0168	Bòbila de Reverter del Temple	Generalitat	122,124		
Jesus	0209	Casa Mangrane	Sebastià Ladrón				Tortosa	0169	Bòbila de Reverter II		127	112	
Jesús	0047	Noviciat de la Consolació	Santa M ^a Rosa Molas	2			Tortosa	0178	Restaurant Julivert	Carretera de la Simpàtica	101		
Jesús	0165	Casa Sanabra	Jesus, de		048	38	Tortosa	0181	Masos de Fullola	Torre de Fullola, de la	014	12	
Jesús	0180	Central Hidroelectrica			50	77	Tortosa	0182	Mas de Lledó		072	1	
Reguers	0065	Mas d'Alcacer			053	33	Tortosa	0183	Fàbrica de Ciment		139	38	
Reguers	0066	Mas Restaurant Panxampla	Tortosa- Alfara de Carles		053	37	Tortosa	0184	Esglesia de Fullola	Torre de Fullola, de la	014	10	
Reguers	0068	Casa Beltran			053	20	Tortosa	0188	Casa Joan Abril	Generalitat	97		
Reguers	0193	Pous de la Neu 2			55	85	Tortosa	0189	Casa Santiago Royo	Generalitat	3		
Tortosa	0032	Esglesia dels Dolors	Montcada		25		Tortosa	0190	Edifici Galeries Franquet 1	Ramón Berenguer IV	11		
Tortosa	0034	Esglesia de Sant Anton i	Montcada		17		Tortosa	0191	Edifici Galeries Franquet 2	Generalitat	73		
Tortosa	0035	Centre Obert de St. Fransec, ISSET	Pujada de Sant Blai	26-28			Tortosa	0192	Edifici Galeries Franquet 3	Generalitat	71		
Tortosa	0064	Universitat Internacional de Catalunya	Nova estació, de la	27			Tortosa	0194	Residencia Sant Miguel	Francesc Vicent Garcia	12		
Tortosa	0067	Casa Loras-Verges	Simpàtica		96		Tortosa	0195	Casa Carrer Montcada	Montcada	1		
Tortosa	0087	Edifici front Estació Ferrocaril	Ronda dels Docs		6		Tortosa	0196	Habitatge Ronda Reus	Ronda de Reus	1		
Tortosa	0092	Casa Carrer Major de Remolins	Major de Remolins		42		Tortosa	0203	Cases Barates de Ferreries 2	Cristofol Colom, de	43,45,47,49		
Tortosa	0093	Edifici Carrer del Vall	Nou del Vall		2		Tortosa	0204	Cases Barates de Ferreries 3	Cristofol Colom, de	44,46,48,50		
Tortosa	0095	Edifici Carn de Cavall	Sant Blai		18		Tortosa	0208	Casa Agusti Roig	Simpàtica			
Tortosa	0096	Edifici Ferreteria Nivera	Bisbe Aznar		12		Tortosa	0166	La Sènia d'Aixendri		128	49	
Tortosa	0098	Casa Franquet	Teodor Gonzalez		36		Tortosa	0177	Estació de Mianes		89	80	
Tortosa	0099	Edifici Macla 1	Fransec Gil de Federic, Sant		11		Tortosa	0187	Mas de Mianes 40		43		
Tortosa	0100	Edifici Macla 2	Fransec Gil de Federic, Sant		9								
Tortosa	0102	Edifici Casa Fabra	Montcada		13								
Tortosa	0103	Edifici Fundació Bayerri	Montcada		11								
Tortosa	0104	Edifici Fusteria C. Montcada	Montcada	9									
Tortosa	0105	Edifici Vora riu 1	Croera, de la		15								
Tortosa	0106	Casa Ramos	Santa Anna, de		15,17								
Tortosa	0108	Edifici Arquitectura i Habitatge	Montcada		27								
Tortosa	0109	Cases Barates de Ferreries 1	Cristofol Colon		35,37,39,41								
Tortosa	0110	Casa Algueró	San Ildefons		11								
Tortosa	0117	Porta Antic Seminari	Montcada		24,28								
Tortosa	0121	Escoles del Temple	Jaume I		19								
Tortosa	0122	Escoles 13 de Enero	Mossen Ovidi Tobias		6,8								
Tortosa	0131	Edifici Ferreteria Margalef	Argentina		11								
Tortosa	0135	Habitatge C. Major de Remolins	Major de Remolins	44									

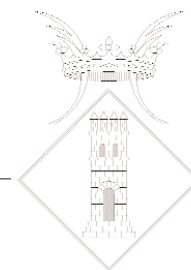
CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

2.3.4 Comparació de la classificació del Béns Patrimonials del Catàleg 1983-2003

Atenent a les consideracions anteriors s'especifiquen la comparació entre la classificació dels elements immobles d'acord a la numeració i protecció específica del Catàleg de 1983 i la revisió que es va realitzar a l'any 2003.

<u>Ref.</u>	<u>Denominació Catàleg 1983</u>	<u>Tipus protecció 1983</u>	<u>Llei 1983</u>	<u>Catàleg 2003</u>	<u>Conserv.</u>
0001	Palau Episcopal	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0002	Església Catedral de Santa Maria	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0003	Palau Oliver de Boteller	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0004	Col·legi Sant Jaume i Sant Matias	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0005	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0006	Església Sant Domènec	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0007	Castell de la Zuda	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0008	Forti de Tenalles	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0009	Forti d'Orleans	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0010	Forti d'en Bonet	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0011	Fortificacions Antics Cuartels	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0012	Torre de Camp-redó	Integral	BCIN	BCIN	Ruïna
0013	Torre d'en Prior o d'en Pinyol	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0014	Torre d'en Corder	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0015	Torre de Gassia	Integral	BCIN	BCIN	Bona
0016	Torre de Vilaseca	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0017	Torre de la Merla	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0018	Fortificacions	Integral	BCIN	BCIN	Deficient

<u>Ref.</u>	<u>Denominació Catàleg 1983</u>	<u>Tipus protecció 1983</u>	<u>Llei 1983</u>	<u>Catàleg 2003</u>	<u>Conserv.</u>
0019	Pont de Pedra	Integral	BCIN	BCIN	Deficient
0020	Portal del Romeu	Integral	BCIL	BCIL	Bona
0021	Llotja del Parc Teodor Gonzalez	Integral	BCIL	BCIL	Bona
0022	Llotja de Camp-redó	Integral	BCIN	BCIN	Ruïna
0023	Convent Santa Clara	Integral	BCIL	BCIL	Deficient
0024	Mas del Bisbe	Integral	BCIL	BCIL	Deficient
0025	Palau Despuig	Integral	BCIL	BCIL	Bona
0026	Palau Oriol	Integral	BCIL	BCIL	Bona
0027	Antiga Peixateria	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0028	Palau Romànic Episcopal	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0029	Palau Montagut	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0030	Palau Abaria	Estructural	BCIL	BCIL	Ruïna
0031	Palau Campmany	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0032	Convent i Església Purissima	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0033	Ermita de la Petja	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0034	Ermita del Coll de l'Alba	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0035	Ermita de Mig-Camí	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0036	Ermita Mare de Deu de l'Aldea	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0037	Bany Nous	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0038	Palau del General	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0039	Església Parroquial de Jesús	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0040	Antic Col·legi de la Immaculada	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0041	Edifici dels Jutjats (Antic Hospital)	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0042	Antic Convent de Sant Joan (Casal)	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0043	Porxo Plaça de l'Angel	Estructural	BCIL	BCIL	Bona

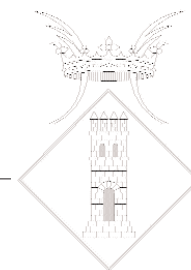

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<u>Ref.</u>	<u>Denominació Catàleg 1983</u>	<u>Tipus protecció 1983</u>	<u>Llei 1983</u>	<u>Catàleg 2003</u>	<u>Conserv.</u>
0044	Mas d'en Gasol	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0045	Escorxador Municipal	Estructural	BCIL	BCIN	Bona
0046	Passatge Franquet	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0047	Farmàcia Sanmartin	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0048	Edifici CCC	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0049	Mercat Públic Municipal	Estructural	BCIL	BCIN	Bona
0050	Edifici Carrer Mercè	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0051	Església de la Reparació	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0052	Noviciat de les Teresianes	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0053	Convent de les Carmelites Descalces	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0054	Edifici Vivendes	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0055	Casa Grego	Estructural	BCIL	BCIL	Deficient
0056	Casa Brunet	Estructural	BCIL	BCIN	Bona
0057	Casa Albacar	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0058	Casa Pinyana	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0059	Casa Bau	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0060	Botiga Canivell	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0061	Casa Mateu	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0062	Casa Climent	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0063	Xalet de Pallares	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0064	Hort dels Safarejos	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0065	Casa Bernardo Grego	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0066	Fonda Siboni	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0067	Casa Llorca	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0068	Clinica Sabate	Estructural	BCIL	BCIL	Bona

<u>Ref.</u>	<u>Denominació Catàleg 1983</u>	<u>Tipus protecció 1983</u>	<u>Llei 1983</u>	<u>Catàleg 2003</u>	<u>Conserv.</u>
0069	Casa Camós	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0070	Edifici Lopez Verges	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0071	Xalet d'Arasa	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0072	Convent de les Servas	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0073	Edifici de Vivendes	Estructural	BCIL	Excl	Desaparegut
0074	Casa Margenat	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0075	Casa Ballester	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0076	Església del Roser	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0077	Casa Vericat	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0078	Sucrera	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0079	Casa Homedes	Estructural	BCIL	BCIL	Bona
0080	Parc Municipal "Teodor Gonzalez"	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0081	Església de Sant Blai	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0082	Antic Seminari	Ambiental	BCIL	BIPCC	Desaparegut
0083	Portalada Antic Cementiri Municipal	Ambiental	BCIL	Exclòs	Desaparegut
0084	Sinagoga Jueva	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient
0085	Edifici Continuació Sinagoga	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient
0086	Església Dolors	Ambiental	BCIL	BIPCC	Ruïna
0087	Edifici Carrer del Vall	Ambiental	BCIL	Exclòs	Desaparegut
0088	Hort de la Vaqueria	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0089	Estació del Ferrocarril	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0090	Cooperativa Olivarrera	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0091	Centre del Comerç	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0092	Convent Oblates	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0093	Col·legi de les Teresianes	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona

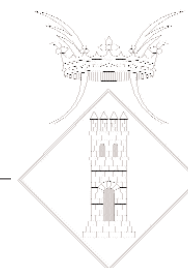

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

<u>Ref.</u>	<u>Denominació Catàleg 1983</u>	<u>Tipus protecció 1983</u>	<u>Llei 1983</u>	<u>Catàleg 2003</u>	<u>Conserv.</u>
0094	Església Noviciat de la Consolació	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0095	Estació del Carrilet	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0096	Edifici Carn de Cavall	Ambiental	BCIL		Exclòs
Desaparegut					
0097	Edifici Nivera	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient
0098	Casa Ravanals	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient
0099	Pont de l'Estat	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0100	Banc d'Espanya	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0101	Botiga Olivetti	Ambiental	BCIL	Exclòs	Desaparegut
0102	Cinema Femina	Ambiental	BCIL	BCIL	Deficient
0103	Seminari Diocesà	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0104	Club de Rem	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient
0105	Mercat del Peix	Ambiental	BCIL	BIPCC	Ruïna
0106	Edifici Costat Casa Brunet	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona
0107	Conjunt Edificis Carrer Ample	Ambiental	BCIN	BCIN	Deficient
0108	Conjunt Edificis Carrer Montcada	Ambiental	BCIN	BCIN	Deficient
0109	Conjunt Barri Jueu	Ambiental	BCIN	BCIN	Bona
0110	Col.legi Josepets	Ambiental	BCIL	BCIL	Bona

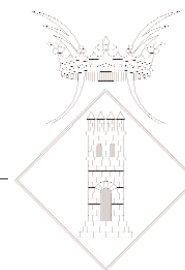
Llistat d'elements del Catàleg segons la seva classificació i comparació amb el Catàleg de 1983.

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

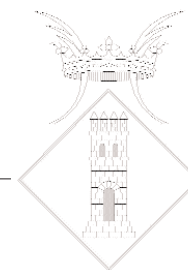
Proteccio 2003	ref	nucli urbà	denominació catàleg 2003	denominació catàleg 1983	proteccio 1983	ref.catàleg 1983	denom.primitiva
BCIN	0001	Tortosa	Parador Turisme Castell de la Suda	Castell de la Zuda	BCIN	7	La Suda
BCIN	0002	Tortosa	Fortí de Tenalles	Fortí de Tenalles	BCIN	8	Fortí de Tenalles
BCIN	0003	Tortosa	Fortí d'Orleans	Fortí d'Orleans	BCIN	9	Fortí d'Orleans
BCIN	0004	Tortosa	Fortí del Bonete	Forti d'en Bonet	BCIN	10	Fortí del Bonete
BCIN	0005	Tortosa	Fortificacions Hospital Verge de la Cinta	Fortificacions Antics Cuartels	BCIN	11	Fortificacions Turo del Sitjar
BCIN	0006	Tortosa	Muralla de Remolins	Fortificacions	BCIN	18	Muralla de Remolins
BCIN	0007	Tortosa	Muralla de Santa Clara	Fortificacions	BCIN	18	Muralla de Santa Clara
BCIN	0008	Tortosa	Avançades de Sant Joan	Fortificacions	BCIN	18	Honaberque Castell de Sant Joan
BCIN	0009	Tortosa	Baluard de la Cortadura	Fortificacions	BCIN	18	Baluard de la Muralla de la Cortadura
BCIN	0010	Tortosa	Poterna General Ortega	Fortificacions	BCIN	18	Poterna General Ortega
BCIN	0011	Camp-	Torre de Camp-Redó	Torre de Camp-redó	BCIN	12	Torre de Camp-Redó
BCIN	0012	Jesús	Torre del Prior	Torre d'en Prior o d'en Pinyol	BCIN	13	Torre de Barcat
BCIN	0013	Jesús	Torre d'En Corder	Torre d'en Corder	BCIN	14	Torre Llaber
BCIN	0014	Tortosa	Torre de Gassià	Torre de Gassià	BCIN	15	Torre de Gassià
BCIN	0015	Vinallop	Torre de Mingana	Torre de Vilaseca	BCIN	16	Torre de Mingana
BCIN	0016	Bitem	Torre de la Merla	Torre de la Merla	BCIN	17	Torre de la Merla
BCIN	0017	Campredo	Torre de la Llotja de Camp-Redó	Llotja de Camp-redó	BCIN	22	Casa Templera de Prat
BCIN	0018	Jesús	Torre d'En Piñol	La paret del Moro	Sense	0	Torre d'En Piñol
BCIN	0019	Tortosa	Torre de Fullola	Torre de Fullola	Sense	0	Torre de Fullola
BCIN	0020	Campredo	Torre de Soldevila	Torre de Soldevila	Sense	0	Torre de Soldevila
BCIN	0023	Tortosa	Portal dels Jueus	Fortificacions	BCIN	18	Portal del Ferre
BCIN	0024	Tortosa	Portal de la Bassa	Fortificacions	BCIN	18	Portal de la Bassa
BCIN	0025	Tortosa	Portal de la Casa d'Exercicis	Fortificacions	BCIN	18	Portal de l'Oliver
BCIN	0026	Tortosa	Catedral de Santa Maria	Església Catedral de Santa Maria	BCIN	2	Santa Maria de la Estrella
BCIN	0027	Tortosa	Col·leccio Museu Ciutat Tortosa	Església Sant Domènec	BCIN	6	Esglesia de Sant Domenech
BCIN	0048	Tortosa	Palau Episcopal	Palau Episcopal	BCIN	1	Palau del Bisbe
BCIN	0049	Tortosa	Serveis Territorials Departament de Cultura	Palau Oliver de Boteller	BCIN	3	Palau Oliver de Boteller
BCIN	0056	Tortosa	Cambra de Comerç	Casa Brunet	BCIL	56	Casa Brunet
BCIN	0114	Tortosa	Reials Col·legis	Col·legi Sant Jaume i Sant Matias	BCIN	4	Reial Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties
BCIN	0115	Tortosa	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec	BCIN	5	Reial Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec
BCIN	0125	Tortosa	Escorxador Municipal	Escorxador Municipal	BCIL	45	Escorxador Municipal de Tortosa
BCIN	0126	Tortosa	Mercat Municipal	Mercat Públic Municipal	BCIL	49	Mercat Municipal
BCIN	0146	Tortosa	Baluard del Crist	Fortificacions Antics Cuartels	BCIN	11	Baluard del Crist
BCIN	0147	Tortosa	Làpida romana Edifici Bisbat	Làpida romana Edifici Bisbat	Sense	0	Làpida romana Edifici Bisbat
BCIN	0149	Tortosa	Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver	Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver	Sense	0	Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
BCIN	0150	Tortosa	Font de la Ciutat	Font Palau Oliver de Boteller	Sense	0	Font del Mercat o de la Plaça de les Cols
BCIN	0151	Bitem	Creu de Terme de Bitem	Creu de Terme de Bitem	Sense	0	Creu de Terme de Bitem
BCIN	0152	Tortosa	Creu de Terme de la Petja	Creu de Terme de la Petja	Sense	0	Peiró d'en Samarra
BCIN	0153	Tortosa	Crist del Palau	Creu Porta Palau	Sense	0	Creu del Forn de la Canonja
BCIN	0173	Tortosa	Torre de Túbal	Castell de la Zuda	BCIN	7	Torre de Túbal
BCIN	0174	Tortosa	Portal de Remolins	Fortificacions	BCIN	18	Portal de Vimpeçol

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

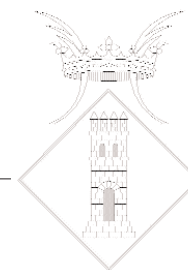
Proteccio 2003	ref	nucli urbà	denominació catàleg 2003	denominació catàleg 1983	proteccio1983	ref.catalog 1983	denom.primitiva
BCIN	0179	Tortosa	Portal de Tarragona	Fortificacions Antics Cuartels	BCIN	1	Portal del Miracle
BCIN	0197	Tortosa	Muralles del Rastre	Fortificacions	BCIN	8	Muralles del Rastre
BCIN	0198	Tortosa	Baluard de la Victoria	Fortificacions Antics Cuartels	BCIN	1	Baluard de la Victoria
BCIN	0199	Tortosa	Baluard del Carme	Fortificacions Antics Cuartels	BCIN	1	Baluard del Carme
BCIN	0200	Tortosa	Punta del Diamant	Castell de la Zuda	BCIN	7	Punta del Diamant
BCIL	0021	Tortosa	Portal del Romeu	Portal del Romeu	BCIL	20	Portal dels Romeus
BCIL	0022	Tortosa	Portal de Comunitat de Regants	Portal de la Volta de Sant Blai	Sense	0	Portal de Tamarit
BCIL	0028	Jesús	Temple Parroquial de Jesus	Església Parroquial de Jesús	BCIL	39	Esglesia del Convent dels Jesuïtes
BCIL	0029	Tortosa	Esglesia de la Reparació	Església de la Reparació	BCIL	51	Temple Germandat d'Operaris Diocesans
BCIL	0030	Tortosa	Esglesia del Roser	Església del Roser	BCIL	76	Esglesia del Roser
BCIL	0031	Tortosa	Esglesia de Sant Blai	Església de Sant Blai	BCIL	81	Esglesia del Convent Trinitaris de Sant Blai
BCIL	0033	Jesus	Esglesia Noviciat Consolació	Església Noviciat de la Consolació	BCIL	94	Esglesia Casa Mare RR. de N.S. de la Consolació a Jesus
BCIL	0036	Tortosa	Ermita de la Petja	Ermita de la Petja	BCIL	33	Ermita de la Mare de Deu dels Angels
BCIL	0037	Tortosa	Ermita del Coll de l'Alba	Ermita del Coll de l'Alba	BCIL	34	Ermita de la Mare de Deu del Coll de l'Alma
BCIL	0038	Tortosa	Ermita de Mig Camí	Ermita de Mig-Camí	BCIL	35	Ermita de Deu de la Providencia
BCIL	0039	Campredo	Ermita Restaurant del Ardiaca	Ermita Mare de Deu de l'Aldea	BCIL	36	Ermita Estació de La Mare de Deu de L'Aldea
BCIL	0040	Tortosa	Convent de Santa Clara	Convent de Santa Clara	BCIL	23	Convent de la Mare de Deu de les Neus
BCIL	0041	Tortosa	Convent de La Puríssima	Convent i Església Puríssima	BCIL	32	Convent Puríssima Concepció Victoria de Monjas
BCIL	0042	Tortosa	Escola d'Arts i Oficis Artistics	Antic Convent de Sant Joan (Casal)	BCIL	42	Convent de Sant Joan de Jerusalem
BCIL	0043	Jesús	Noviciat de les Teresianes	Noviciat de les Teresianes	BCIL	52	Noviciat de la Companyia de Santa Teresa de Jesus
BCIL	0044	Jesús	Convent de les Carmelites	Convent de les Carmelites Descalces	BCIL	53	Monestir de les Carmelites Descalces
BCIL	0045	Tortosa	Convent de les Serves	Convent de les Serves	BCIL	72	Casa de Tortosa de les RR Sierves de Jesús
BCIL	0046	Tortosa	Consell Comarcal	Convent Oblates	BCIL	92	Convent de les Oblates
BCIL	0050	Tortosa	Biblioteca Popular Infantil	Palau Despuig	BCIL	25	Palau Despuig
BCIL	0051	Tortosa	Conservatori Musica Diputació Tarragona	Palau Oriol	BCIL	26	Palau Oriol
BCIL	0052	Tortosa	Casa Cadenes Reverter	Palau Romànic Episcopal	BCIL	28	Antic Palau del Bisbe
BCIL	0053	Tortosa	Comunitat Regants Esquerra de l'Ebre	Palau Montagut	BCIL	29	Palau Montagut
BCIL	0054	Tortosa	Casa Tallada-Ravanals	Palau Abaria	BCIL	30	Palau dels Abaria
BCIL	0055	Tortosa	Edifici Assegurances Metròpolis	Palau Campany	BCIL	31	Palau Campmany
BCIL	0057	Bitem	Mas del Bisbe	Mas del Bisbe	BCIL	24	Mas del Bisbe
BCIL	0058	Bitem	Escola Experimental Agraria Gen. Cat.	Mas d'en Gasol	BCIL	44	Finca La Massada
BCIL	0059	Tortosa	Casa Pallarés	Xalet de Pallares	BCIL	63	Villa Alicia
BCIL	0060	Tortosa	Hort dels Safarejos	Hort dels Safarejos	BCIL	64	Hort dels Safarejos
BCIL	0061	Tortosa	Casa Arasa	Xalet d'Arasa	BCIL	71	Casa Arasa
BCIL	0062	Bitem	Hort de la Vaqueria	Hort de la Vaqueria	BCIL	88	Hort de la Vaqueria
BCIL	0069	Tortosa	Casa del General	Palau del General	BCIL	38	Casa de la Generalitat
BCIL	0070	Tortosa	Habitatge Porxos Plaça Angel 1	Porxo Plaça de l'Angel	BCIL	43	Habitatges Porxos Plaça del Angel
BCIL	0071	Tortosa	Passatge Franquet	Passatge Franquet	BCIL	46	Passatge Franquet
BCIL	0072	Tortosa	Edifici Portal dels Romeus	Edifici CCC	BCIL	48	Edifici Portal dels Romeus

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

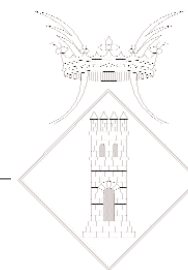
Proteccio2003	ref	nucli urbà	denominació catàleg 2003	denominació catàleg 1983	proteccio1983	ref.catàleg 1983	denom.primitiva
BCIL	0073	Tortosa	Edifici Carrer de la Mercè	Edifici Carrer Mercè	BCIL	50	Edifici Carrer de la Mercè
BCIL	0074	Tortosa	Ampliació Palau del Bisbe	Ampliació Palau del Bisbe	Sense	0	Ampliació Palau del Bisbe
BCIL	0075	Tortosa	Casa Urgell	Edifici Vivendes	BCIL	54	Casa Urgell
BCIL	0076	Tortosa	Casa Grego	Casa Grego	BCIL	55	Casa Vda. Fontcuberta
BCIL	0077	Tortosa	Casa Albacar	Casa Albacar	BCIL	57	Casa Albacar
BCIL	0078	Tortosa	Casa Piñana	Casa Pinyana	BCIL	58	Casa David Piñana
BCIL	0079	Tortosa	Casa Bau	Casa Bau	BCIL	59	Casa Bau
BCIL	0080	Tortosa	Casa Matheu	Casa Mateu	BCIL	61	Casa Facundo Segarra Rams
BCIL	0081	Tortosa	Casa Jorda	Casa Bernardo Grego	BCIL	65	Casa Bernardo Grego
BCIL	0082	Tortosa	Edifici Junta Aigües Generalitat	Fonda Siboni	BCIL	66	Casa Lamote de Grignon
BCIL	0083	Tortosa	Casa Llorca	Casa Llorca	BCIL	67	Casa Antonio Llorca
BCIL	0084	Tortosa	Casa Sabate	Clinica Sabate	BCIL	68	Casa Primitivo Sabate
BCIL	0085	Tortosa	Casa Camós	Casa Camós	BCIL	69	Casa Camós
BCIL	0086	Tortosa	Casa López Verges	Edifici Lopez Verges	BCIL	70	Casa Ramona Sechi
BCIL	0088	Tortosa	Casa Margenat	Casa Margenat	BCIL	74	Casa Margenat
BCIL	0089	Tortosa	Casa Ballester I	Casa Ballester	BCIL	75	Casa Jose Ballester
BCIL	0090	Tortosa	Casa Vericat	Casa Vericat	BCIL	77	Casa Vericat
BCIL	0091	Tortosa	Casa Homedes	Casa Homedes	BCIL	79	Casa Homedes
BCIL	0094	Tortosa	Edifici Casa Ballester II	Centre del Comerç	BCIL	91	Casa Joan Ballester
BCIL	0097	Tortosa	Casa Ravanals	Casa Ravanals	BCIL	98	Casa Ravanals
BCIL	0101	Tortosa	Casa Gil de Frederic	Casa Gil de Frederic	Sense	0	Casa Gil de Frederic
BCIL	0107	Tortosa	Casa Fustegueres	Mas de l'Horta de Miravall	Sense	0	Casa Fustegueres
BCIL	0113	Tortosa	Casa Climent	Casa Climent	BCIL	62	Ricardo Climent
BCIL	0116	Jesús	Antic Col.legi de la Immaculada	Antic Col.legi de la Immaculada	BCIL	40	Convent de Jesús
BCIL	0118	Tortosa	Col.legi de les Teresianes	Col.legi de les Teresianes	BCIL	93	Col.legi de la Companyia de Santa Teresa de Jesus
BCIL	0119	Tortosa	Seminari Diocesa de Tortosa	Seminari Diocesà	BCIL	103	Seminari Diocesa de Tortosa
BCIL	0120	Tortosa	Col.legi de Sant Josep	Col.legi Josepets	BCIL	110	Col.legi dels Operaris Diocesans de Sant Josep
BCIL	0123	Tortosa	Llotja de Tortosa	Llotja del Parc Teodor Gonzalez	BCIL	21	Llotja de Tortosa
BCIL	0124	Tortosa	Antiga Peixateria de Tortosa	Antiga Peixateria	BCIL	27	Peixateria Municipal
BCIL	0127	Tortosa	Botiga Casa Canivell	Botiga Canivell	BCIL	60	Botiga Canivel
BCIL	0128	Tortosa	Estació RENFE	Estació del Ferrocarril	BCIL	89	Estació Companyia del Nord
BCIL	0129	Tortosa	Estació del Carrilet	Estació del Carrilet	BCIL	95	Estació Ferrocarriles Españoles de Via Estrecha F.E.V.E
BCIL	0130	Tortosa	Universitat Nacional de Educació a Distància	Banc d'Espanya	BCIL	100	Banc d'Espanya
BCIL	0132	Tortosa	Mercat del Peix	Mercat del Peix	BCIL	105	Mercat de Peix
BCIL	0133	Tortosa	Jutjats Municipals	Edifici dels Jutjats (Antic Hospital)	BCIL	41	Hospital Santa Creu
BCIL	0134	Tortosa	Farmàcia Lluís	Farmàcia Sanmartín	BCIL	47	Farmacia Sammartín
BCIL	0138	Tortosa	Banys Nous	Banys Nous	BCIL	37	Banys de la Ciutat
BCIL	0139	Tortosa	Cinema Femina	Cinema Femina	BCIL	102	Cinema Femina
BCIL	0142	Tortosa	Parc Teodoro Gonzalez	Parc Municipal "Teodor Gonzalez"	BCIL	80	Parc dela Titets
BCIL	0143	Tortosa	Calvari de Sant Francesc	Calvari de Tortosa	Sense	0	Calvari Venerable Ordre Tercera de Sant Francesc
BCIL	0144	Tortosa	Balneari Porcar	Balneari Porcar	Sense	0	Balneari Porcar
BCIL	0145	Tortosa	Jardins del Princep	Museu Escultures Santiago de Santiago	Sense	0	Jardins Balneari del Porcar
BCIL	0156	Tortosa	Pont de la Pedra	Pont de Pedra	BCIL	19	Pont de la Pedra

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

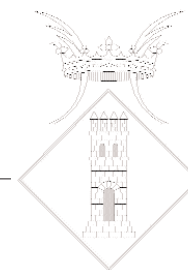
Proteccio 2003	ref	nucli urbà	denominació catàleg 2003	denominació catàleg 1983	proteccio1983	ref.catàleg 1983	denom.primitiva
BCIL	0157	Tortosa	Pont de l'Estat	Pont de l'Estat	BCIL	99	Pont de l'Estat
BCIL	0158	Tortosa	Pont del Ferrocarril	Pont del Ferrocarril RENFE	Sense	0	Pont del Ferrocarril Companya Nord Espanya
BCIL	0159	Tortosa	Pont del Bimil.lenari	Pont Nou	Sense	0	Pont del Bimil.lenari
BCIL	0160	Tortosa	Tunel Canal Esquerra de l'Ebre	Tunel Canal de Remolins	Sense	0	Tunel Canal Esquerra de l'Ebre a Tortosa
BCIL	0167	Reguers	Pous de la Neu 1	Pous de la Neu	Sense	0	Els Pous de la Neu
BCIL	0170	Tortosa	La Sucrea	Sucrea	BCIL	78	La Sucrea
BCIL	0171	Tortosa	Cooperativa de Remolins	Cooperativa Olivarera	BCIL	90	Cooperativa de Santiago
BCIL	0172	Tortosa	Ajuntament de Tortosa	Casa Consistorial de Tortosa	Sense	0	Ajuntament de Tortosa
BCIL	0175	Tortosa	Torre de la Petja	Ermita de la Petja	BCIN	33	Torre de la Petja
BCIL	0176	Tortosa	Torre del Coll de l'Alba	Ermita del Coll de l'Alba	BCIN	34	Torre del Coll de l'Alma
BCIL	0201	Tortosa	Cementeri Municipal de Tortosa	Cementeri Tortosa	Sense	0	Cementeri Nou.
BCIL	0205	Tortosa	Habitatge Porxos Plaça Angel 2	Porxos Plaça Angel	BCIL	43	Porxos Plaça Angel
BCIL	0206	Tortosa	Habitatge Porxos Plaça Angel 3	Porxos Plaça Angel	BCIL	43	Porxos Plaça Angel
BCIL	0207	Tortosa	Habitatge Porxos Plaça Angel 4	Porxos Plaça Angel	BCIL	43	Porxos Plaça Angel
BIPCC	0032	Tortosa	Esglesia dels Dolors	Església Dolors BCIL		86	Esglesia dels Dolors
BIPCC	0034	Tortosa	Esglesia de Sant Antoni	Esglesia de Sant Antoni	Sense	0	Esglesia Confraria de Sant Antoni
BIPCC	0035	Tortosa	Centre Obert de Sant Fransec, ISSET	Esglesia de Sant Francesc	Sense	0	Esglesia Venerable Ordre Tercera de Sant Francesc
BIPCC	0047	Jesús	Noviciat de la Consolació	Convent de la Consolació	Sense	0	Casa Mare RR. de N.S. de la Consolación a Jesus
BIPCC	0063	Bitem	Mas del Marqués d'Alos	Mas del Marqués d'Alos	Sense	0	Mas del Marqués d'Alos
BIPCC	0064	Tortosa	Universitat Internacional de Catalunya	Oficines Indusrias pinsos Fabra S.A.	Sense	0	Producciones Agropecuarias Fabra S.A.
BIPCC	0065	Reguers	Mas d'Alcacer	Molí de l'Alcàsser	Sense	0	Molí de l'Alcàsser
BIPCC	0066	Reguers	Mas Restaurant Panxampla	Mas d'Anguera	Sense	0	Mas d'Anguera
BIPCC	0067	Tortosa	Casa Loras-Verges	Casa Loras-Verges	Sense	0	Casa Loras-Verges
BIPCC	0068	Reguers	Casa Beltran	Casa Nomen	Sense	0	Casa Nomen
BIPCC	0087	Tortosa	Edifici front	Estació Ferrocarril	Sense	0	
BIPCC	0092	Tortosa	Casa Carrer Major de Remolins	Edifici Continuació Sinagoga	BCIL	85	Edifici Continuació Sinagoga
BIPCC	0093	Tortosa	Edifici Carrer del Vall	Edifici Carrer del Vall	Sense	87	Edifici Carrer del Vall
BIPCC	0095	Tortosa	Edifici Carn de Cavall	Edifici Carn de Cavall	BCIL	0	Edifici Carn de Cavall
BIPCC	0096	Tortosa	Edifici Ferreteria Nivera	Edifici Nivera	BCIL	97	Edifici Nivera
BIPCC	0098	Tortosa	Casa Franquet	Edifici Costat Casa Brunet	BCIL	106	Casa Fernando Franquet Molins
BIPCC	0099	Tortosa	Edifici Macla 1		Sense	0	
BIPCC	0100	Tortosa	Edifici Macla 2		Sense	0	
BIPCC	0102	Tortosa	Edifici Casa Fabra	Edifici Carn de Cavall	Sense	0	Edifici Carn de Cavall
BIPCC	0103	Tortosa	Edifici Fundació Bayerri	Conjunt Edificis Carrer Montcada	Sense	0	
BIPCC	0104	Tortosa	Edifici Fusteria Carrer Montcada	Conjunt Edificis Carrer Montcada	Sense	0	
BIPCC	0105	Tortosa	Edifici Vora riu 1		Sense	0	
BIPCC	0106	Tortosa	Casa Ramos		Sense	0	
BIPCC	0108	Tortosa	Edifici Arquitectura i Habitatge		Sense	0	Companya Canal Esquerra de l'Ebre
BIPCC	0109	Tortosa	Cases Barates de Ferreries 1	Cases Barates	Sense	0	Viviendas Protegidas Barrio de Ferreries
BIPCC	0110	Tortosa	Casa Algueró	Casa Algueró	Sense	0	Casa Algueró
BIPCC	0111	Jesus	Casa Blanquet	Casa Josep Blanquet	Sense	0	Casa Blanquet Chavarria
BIPCC	0112	Campredo	Casa a Camp-Redó	Casa carrer pintor Llop	Sense	0	Casa Machí

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

Proteccio 2003	ref	nucli urbà	denominació catàleg 2003	denominació catàleg 1983	proteccio1983	ref.cataleg 1983	denom.primitiva
BIPCC	0117	Tortosa	Porta Antic Seminari	Antic Seminari	BCIL	82	Seminari Diocesa
BIPCC	0121	Tortosa	Escoles del Temple	Escoles Arceochotorena	Sense	0	Grup Escolar IES 20 Unitats del Temple
BIPCC	0122	Tortosa	Escoles 13 de Enero	Grup Escolar 13 de Gener	Sense	0	Escoles Arceochotorena
BIPCC	0131	Tortosa	Edifici Ferreria Margalef		Sense	0	
BIPCC	0135	Tortosa	Habitatge Carrer Major de Remolins	Sinagoga Jueva	BCIL	84	Hospital de Sant Jordi
BIPCC	0136	Tortosa	Habitatge Costa de Capellans	Antic Hospital de Santa Maria	Sense	0	Hospital de la Catedral de Santa Maria
BIPCC	0137	Tortosa	Ampliació Hospital Verge de la Cinta	Hospital Verge de la Cinta	Sense	0	Residencia Sanitaria de Tortosa
BIPCC	0140	Tortosa	Club de Rem	Club de Rem	BCIL	104	Club de Rem
BIPCC	0141	Tortosa	Oficina de Turisme	Oficina Patronat Municipal de Turisme	Sense	0	Oficina Municipal de Turisme
BIPCC	0148	Campredo	Conjunt de la Ceberes 1	Les Ceberes	Sense	0	Les Ceberes
BIPCC	0154	Tortosa	Monument Batalla del Ebro	Monument als Caiguts	Sense	0	Monument a los Caidos en Batalla del Ebro
BIPCC	0155	Tortosa	Monument Bimil.lenari	Monument Bimil.lenari	Sense	0	Monument Bimil.lenari
BIPCC	0161	Bitem	Tunel Canal Barrugat	Tunel Canal de Bitem	Sense	0	Tunel Canal Esquerra de l'Ebre a Barrugat
BIPCC	0162	Campredo	Mas dels Frares		Sense	0	
BIPCC	0163	Tortosa	Casa de Llopis	Moli de Llopis	Sense	0	Moli de Llopis
BIPCC	0164	Tortosa	Casa Roselló	Casa Figueres	Sense	0	Farinera de la Providencia
BIPCC	0165	Jesús	Casa Sanabra	Farinera de Jesús	Sense	0	Farinera La Jesusa
BIPCC	0166	Vinallop	La Sénia d'Aixendri	La Sénia de la Torra	Sense	0	La Sénia dels Jordà
BIPCC	0168	Tortosa	Bòbila de Reverter del Temple	Bòbila de Reverter	Sense	0	Bòbila de Reverter
BIPCC	0169	Tortosa	Bòbila de Reverter II	Bòbila d'Anguera	Sense	0	Bòbila d'Anguera
BIPCC	0177	Vinallop	Estació de Mianes	Estació de Mianes	Sense	0	Estació de Mianes
BIPCC	0178	Tortosa	Restaurant Julivert	Racó de Mig Cami	Sense	0	Casa Prepons
BIPCC	0180	Jesús	Central Hidroelectrica		Sense	0	
BIPCC	0181	Tortosa	Masos de Fullola	Masos de Fullola	Sense	0	Masos de Fullola
BIPCC	0182	Tortosa	Mas de Lledó	Mas de Lledó	Sense	0	Mas de Lledó
BIPCC	0183	Tortosa	Fàbrica de Ciment	Fàbrica de Ciment	Sense	0	Fàbrica de Ciment
BIPCC	0184	Tortosa	Esglesia de Fullola	Esglesia de Fullola	Sense	0	Esglesia de Fullola
BIPCC	0185	Campredo	Mas de la Misa	Mas de la Misa	Sense	0	Mas de la Misa
BIPCC	0186	Bitem	Mas de l'Horta de Miravall	Mas de l'Horta de Miravall	Sense	0	Mas de Miravall
BIPCC	0187	Vinallop	Mas de Mianes	Mas de Guarnar	Sense	0	Mas de Borràs
BIPCC	0188	Tortosa	Casa Joan Abril	Casa Joan Abril	Sense	0	Casa Joan Abril i Guanyabens
BIPCC	0189	Tortosa	Casa Santiago Royo	Botiga Berta Pujol	Sense	0	Casa Domingo
BIPCC	0190	Tortosa	Edifici Galeries Franquet 1	Galeries Franquet	Sense	0	Galeries Franquet
BIPCC	0191	Tortosa	Edifici Galeries Franquet 2	Galeries Franquet	Sense	0	Galeries Franquet
BIPCC	0192	Tortosa	Edifici Galeries Franquet 3	Galeries Franquet	Sense	0	Galeries Franquet
BIPCC	0193	Reguers	Pous de la Neu 2	Pous de la Neu	Sense	0	Els Pous de la Neu
BIPCC	0194	Tortosa	Residencia Sant Miguel	Residencia diocesana de ancianos	Sense	0	Hermanitas de los Pobres
BIPCC	0195	Tortosa	Casa Carrer Montcada	Conjunt Edificis Carrer Montcada	BCIL	108	
BIPCC	0196	Tortosa	Habitatge Ronda Reus		Sense	0	
BIPCC	0202	Campredo	Conjunt de les Severes 2	Les Ceberes	Sense	0	Les Ceberes
BIPCC	0203	Tortosa	Cases Barates de Ferreries 2	Cases Barates	Sense	0	Cases Barates
BIPCC	0204	Tortosa	Cases Barates de Ferreries 3	Cases Barates	Sense	0	Cases Barates
BIPCC	0208	Tortosa	Casa Agustí Roig	Casa Bau	Sense	0	Casa Bau
BIPCC	0209	Jesus	Casa Mangrane		Sense	0	
BIPCC	0210	Jesus	Casa Jover		Sense	0	

2.4 Catàleg d'elements patrimonials. Aprovació provisional 2005

Per determinar les actuacions de la metodologia fixada en la elaboració del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", després de la Aprovació Inicial per part del Ple Municipal de 21 de febrer de 2003, es necessària la concreció de les diferents Al·legacions fruit de la concurrència i informació pública del planejament.

Sis son les qüestions bàsiques per acabar de resoldre el "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005".

a) La determinar les consideracions que ha determinat sobre la Revisió del Catàleg de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003, per part del organisme competent per aprovar el document que es la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en els informes del Exp. 72/2003 de 8 de juliol de 2003, i el complementaris de 19 de setembre de 2003 i el 25/2004 de 2 de març de 2004.

b) La contestació de les Al·legacions formulades a la redacció del document.

c) La de matisar i corregir d'ofici les errades materials que la aprovació inicial del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter

Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", a tinguut a fi d'esmenar-lo.

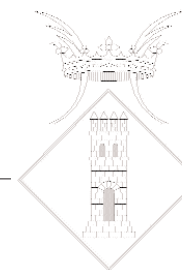
d) Incorporació de nous elements a proposta de l'Ajuntament de Tortosa; escrit R/N Doc S-2004-EAT-1842, R/N Ass X-2003-IMA-642 de 22 de març de 2004. Elements arqueològics nous en el període de tramitació del catàleg, d'acord al Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

e) Noves reflexions del equip redactor del Catàleg i el POUM amb els membres del Departament de Cultura de la Generalitat sobre les edificabilitats dels elements catalogats. Consideracions generals sobre les remuntes.

f) Canvis proposats a la Normativa de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2003 , sol·licitats pels Serveis Tècnics de l'Ajuntament i l'ajust final de les especificacions del apartat anterior e).

2.4.1 Consideracions de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre

La determinar les consideracions sobre la Revisió del Catàleg de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003, per part del organisme competent per aprovar

el document que es la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en el seu informe del Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003.

Vist l'informe de l'aprovació, i l'acord a la interpretació restrictiva del Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, que va deixar provisionalment en suspens l'aprovació de la revisió del Catàleg.

La proposta del Catàleg plantejava que en seu el desenvolupament i del que es desprèn dels respectius documents, plantejava la possibilitat de que el propi Catàleg del 2003, fora la justificació del expedient, respecte allò que preveu la Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), en els articles 8, respecte als béns culturals d'interès nacional, i del article 17.4. per als béns culturals d'interès local.

Atès que la Comissió interpreta un defecte de forma en la tramitació del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", en quan al procediment per afectar, desafectar o canvi de delimitacions de zones ja establertes en el Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983. Donat que l'Ajuntament de Tortosa de en la seva Aprovació Inicial de 21 de febrer de 2003, sol·licita la incoació de diferents expedients per proposar els canvis que recomanava l'esmentat document, i atès que la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, passats ja més de dos anys no ha

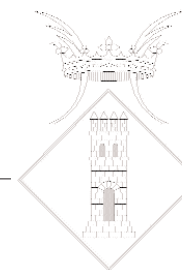
iniciat cap tràmit el "Catàleg Municipal d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2005", en el marc del Pla d'Ordenació Urbanística de Tortosa, estableix els ajust necessaris per als pocs béns afectats per les consideracions de la Comissió.

2.4.1.1 Canvis classificació de béns del catàleg de 1983

La metodologia general del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005", està regida per un marc general de reflexió i que millor des de aquesta abstracció, per poder valorar els petits canvis o matisos que sobre la catalogació del Patrimoni aporta el Catàleg del 2005, respecte al Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983, a través dels nous conceptes que aquests aporta, en la divisió específica:

a) Edificis i elements arquitectònics d'interès Històrico-Artístic del Terme Municipal de Tortosa.

La proposta del Catàleg, en el desenvolupament dels respectius documents, plantejava la possibilitat per realitzar i establir canvis per la classificació dels béns; BCIN i BCIL, que fora el propi Catàleg del 2003, la justificació del expedient, respecte allò que preveu la Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), en els articles 8, respecte als béns culturals d'interès nacional, i del article 17.4. per als béns culturals d'interès local.

Els canvis que es proposen al "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005" són:

a) La classificació com a BCIN alguns immobles del Catàleg 1983 que tenien com a BCIL, es tindrà com a procediment de la declaració allò establert a l'Art. 8, i serà l'Administració de la Generalitat de Catalunya la que n'incoï l'expedient.

b) La desqualificació de BCIL al Catàleg de 1983 per que han desaparegut o aquells que passaran a formar part de BIPCC. Els immobles, que haurà de seguir la tramitació prevista a l'Art. 17.4: serà competència del Ple de l'Ajuntament, previ informe favorable del Departament de Cultura, aquest tràmit, que de fet es realitza amb la pròpia tramitació del Catàleg en el marc legal del Pla General d'Ordenació Urbanística.

El canvis establerts es el Catàleg de 1983, es poden agrupar segons grups genèrics:

1. Canvis de qualificació de BCIN respecte al Catàleg de 1983
2. La desqualificació de BCIL del Catàleg de 1983

Canvis de qualificació de BCIN respecte al catàleg de 1983

Els casos establerts dintre dels apartats a) i c) es considera, a fi de resoldre les possibles contradiccions i a l'espera de l'aprovació Definitiva del Catàleg,

Proposta de canvis dels béns classificats com a BCIL al Catàleg de 1983, a la proposta de BCIN en la revisió Catàleg de 2003. Els següents elements restaran com a BCIL a l'espera de la incoació del expedient, d'acord a la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català, en la elaboració del Catàleg del 2005:

- 0056 Cambra de Comerç, C/ Miguel de Cervantes, 7
- 0125 Escorxador Municipal, C/ Felip Pedrell, 1,3, 5
- 0126 Mercat Municipal, Avd. Generalitat, 26,40,54

La desqualificació de BCIL al catàleg de 1983

Dos poden ser les condicions que poden concórrer;

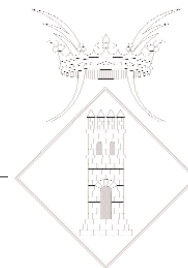
- a) Elements desapareguts.
- b) Canvis de BCIL a BIPCC

a) elements desapareguts

Dintre de la tramitació del "Catàleg Municipal d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2003" es va procedir en una primera instància a la elaboració del

Inventari 2000

En el moment de realitzar el primer document per realitzar la revisió del Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de

1983, i al hora de redactar el document del Inventari del Patrimoni Municipal de la Ciutat i Terme de Tortosa, anomenat "Revisió del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i municipi de Tortosa 2000-2020", havien desaparegut els següents elements del Catàleg de 1983:

Referència	Protecció	1983	Estat	nº	2000
Portalada Antic Cementiri	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0083	Exclòs
Edifici Carrer del Vall	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0087	Exclòs
Edifici Carn de Cavall	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0096	Exclòs
Botiga Olivetti	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0101	Exclòs

En aquell moment ja va excloure del document aquest elements. En una segona instància es va determinar la:

Aprovació inicial any 2003

Després de l'exposició pública del Document "Revisió del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i municipi de Tortosa 2000-2020", l'Ajuntament de Tortosa va rebre diversos suggeriments, alguns dels quals han estat incorporats al llistat d'aquells elements patrimonials que són candidats a gaudir d'algun tipus de protecció.

D'altra banda, alguns dels edificis que pertanyien al llistat realitzat l'any 2000 han desaparegut el element:

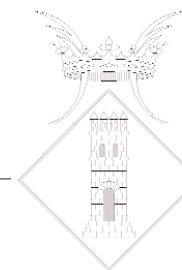
Referència: 0087. Edifici Bar Trébol. C/ Sant Antoni nº5, Tortosa. Ref. Cad. 1212718.

Referència	Protecció	1983	Estat	nº	2002
Edifici de Vivendes	Estructural	BCIL	Desaparegut	0073	Exclòs

Per tant han desaparegut del Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983:

Referència	Protecció	1983	Estat	nº	2003
Edifici de Vivendes	Estructural	BCIL	Desaparegut	0073	Exclòs
Portalada Antic Cementiri	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0083	Exclòs
Edifici Carrer del Vall	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0087	Exclòs
Edifici Carn de Caval	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0096	Exclòs
Botiga Olivetti	Ambiental	BCIL	Desaparegut	0101	Exclòs

En aquest cas els immobles que han estat enderrocats amb anterioritat a l'aprovació inicial de la revisió del Catàleg de 1983, es procedirà de fet a la seva descatalogació definitiva, ja que han perdut tots els valors patrimonials que aquest tenien.

b) Canvis de BCIL (1983) a BIPCC (2005)

La revisió del Catàleg en un sentit ample, actualitza la vigència patrimonial de nous elements. Els béns que han implicat aquest reconeixement, són tots aquells que pertanyen al Catàleg Municipal de 1983. La seva revisió planteja la nova catalogació d'alguns elements patrimonials que no hi eren catalogats i, a la vegada, també, el canvi de protecció específica que d'altres elements que pertanyen al Catàleg 1983.

En el document d'informació pública de l'Inventari 2000, el canvi de BCIL dintre del Catàleg de 1983, a BIPCC, en l'actual, venia definit pels factors i les consideracions següents:

- No tenir la característica de protecció integral o estructural al Catàleg de 1983.
- No tenir un ús definit en l'actualitat ni en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.25.1.
- Estar en condicions de ruïna imminent o econòmica en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.67.1.

Atès que no es van realitzar suggeriments ni al·legacions en aquest sentit, es planteja que tot edifici catalogat que complia aquestes consideracions, establertes en l'Annex I d'aquest document, passarà, en el moment de la seva reconsideració patrimonial dintre del Catàleg de 1983, a la condició de béns integrants del patrimoni cultural català (BIPCC) dintre del Catàleg actual.

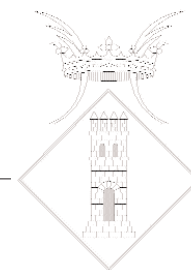
Aquest grup comprèn els edificis que pertanyen al Catàleg establert l'any 1983, a excepció d'aquells que han desaparegut o estan en un estat ruïnós, d'acord a l'Art. 190, Llei 2/2002, i que han de precisar d'una intervenció important per a la seva recuperació.

Els Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català vénen definits, també, en la revisió del Catàleg, com a Béns Culturals Locals Inventariats, amb un concepte nou dins de l'àmbit de la protecció patrimonial de la Ciutat i del Municipi.

En formen part aquells edificis amb uns valors històrico-artístics notables, que han de ser considerats com elements de referència de l'àmbit de catalogació històrica del municipi i que no han estat inclosos entre els que normativament ha de ser considerat com a Béns Culturals d'Interès Local. Pertanyen a aquest grup els edificis del Catàleg establert l'any 1983, a excepció d'aquells que han desaparegut, i s'incorporen al béns locals inventariats aquells elements catalogats anteriorment i que han de ser recuperats amb unes intervencions arquitectòniques importants.

Atenent a aquestes consideracions, els elements del Catàleg de 1983 que no tindran la consideració de Béns Culturals d'Interès Local són:

Denominació	Protecció	1983	2003	Conservació	Ref.
Portalada Antic Seminari	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0082
Sinagoga Jueva	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0084
Edifici Continuació Sinagoga	Ambiental	BCIL	BIPCC	Deficient	0085
Església Dolors	Ambiental	BCIL	BIPCC	Ruïna	0086

Denominació	Protecció	1983	2003	Conservació	Ref.
Edifici Nivera	Ambiental	BCIL	BIPCC Deficient		0097
Casa Ravanals	Ambiental	BCIL	BIPCC Deficient		0098
Club de Rem	Ambiental	BCIL	BIPCC Deficient		0104

Dintre de la metodologia emprada estaria inclòs el Mercat del Peix, però donades les condicions

- 1.- Es propietat Municipal.
- 2.- Manca d'un programa d'actuació definit.
- 3.- Una reivindicació important per part de la ciutadania.

Per tant es proposa:

Denominació	Protecció	1983	2002	Conservació	Réf.
Mercat del Peix	Ambiental	BCIL	BCIL	Ruïna	0105

Atès la justificació individualitzada d'aquest document i la manca d'al·legacions a la vista dels treballs de l'aprovació inicial del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Tortosa, exposats al públic segons acord del Ple de data 21 de febrer de 2003, en aquest sentit. Es proposa el canvi de classificació del següents; béns d'interès local determinats, considerats així dintre del Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983, segons Disposició addicional primera.1, establerts per la Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), passant a ser considerats béns integrants del patrimoni cultural català, dintre del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i

Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", seran els següents:

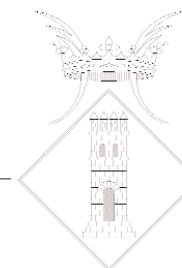
Denominació Catàleg 1983	Ref.
Portalada Antic Seminari	0082
Sinagoga Jueva	0084
Edifici Continuació Sinagoga	0085
Església Dolors	0086
Edifici Nivera	0097
Casa Ravanals	0098
Club de Rem	0104

A petició del Ajuntament de Tortosa a fi de poder ubicar al Col·legi de Sant Josep la futura seu de la Universitat Rovira i Virgili, es proposa la descatalogació com a BCIL, l'esmentat element:

Col·legi de Sant Josep	0110
------------------------	------

2.4.2 Metodologia de la resolució de les Al·legacions

Atès les diferents al·legacions presentades i que l'equip de redacció del planejament, ha decidit donar trasllat als redactors de la revisió del Catàleg i que han estat un total, en un número de 48 al·legacions, es poden classificar en quatre tipus:

A) Un petit grup de al·legacions, cinc sobre quatre edificis, van encaminades a la Catalogació d'alguns edificis, elements que dintre d'un context tan ampli, com es el Patrimoni Municipal, tenen sense dubte un interès específic, i que els criteris més amplis no van ser reconeguts en primera instància. El valor del Patrimoni es moltes vegades individual i atès al respecte a n'aquesta consideració, proposada en la majoria de casos pels propis propietaris, aquest elements, es poden recollir-se con a Béns Integrants al Patrimoni Cultural Català, BIPCC, i per tant es poden acordar les al·legacions presentades.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Tip.
08468	Amics dels Castells Nou	Nou	Mas del Fortinet	A
07967	Giner A; Matheu J.	Nou	Casa Horta del Temple	A
11034	Nicolau, P.	Nou	Casa Carretera Tortosa a Xerta	A
08560	Sanz, J	Nou	Casa Carretera Tortosa Roquetes	A
08614	Climent, F	Nou	Casa Carretera Tortosa Roquetes	A

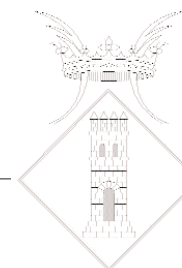
B) Un altre petit grup de al·legacions, tant sols tres, van encaminades a la descatalogació d'alguns edificis. Un d'aquests casos, es proposa el canvi de BCIL a BIPCC, Ref. 2003-EAT-008228, on el bé ja era considerat com a BCIL des de l'any 1983. La competència estricta per la descatalogació es facultat de l'Ajuntament Tortosa, i en alguns dels casos, d'acord a la metodologia, ja van ser justificats en la Memòria del Catàleg. Aquesta circumstància, pel que fa al canvi de catalogació, es precisa l'aprovació de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la

Generalitat de Catalunya, i on d'acord a la interpretació del Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, sempre ha tingut un caire molt restrictiu.

Altres dues al·legacions, ho faran per proposar la descatalogació com a Béns Integrants al Patrimoni Cultural Català, BIPCC, en el aprovats inicialment en el Catàleg del 2003.

La revisió del Catàleg; en el cas béns considerats com els BCIL, ha de reconèixer el valor normatiu d'aquests, al estar ja catalogats en anterioritat a la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català, dintre del Catàleg de l'any 1983, i per tant aquells que no aconsegueixen les consideracions de la metodologia reconeguda en la revisió del Catàleg de 2003, han de ser desestimades. En el cas dels béns considerats com a BIPCC, la tasca del Catàleg del 2003 ha estat la de reconèixer alguna de les propietats i valors que fins ara no havien estat reconeguts, en la voluntat de preservació futura d'aquest Patrimoni s'han de preservar. Per tant la consideració d'aquest grup d'al·legacions es la seva desestimació, ja que tots aquests casos es van plantejar específicament del document reconegut com Inventari; "Revisió del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i municipi de Tortosa 2000-2020", i en aquell moment, ja es van desestimar.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Tip.
08228	Torres, Ll; Matheu A.	0139	Cine Femina	B
05634	Domingo, F. J.	0188	Casa Abril	B
08616	Monclus, J.M ^a .	2012	Cases Barates	B

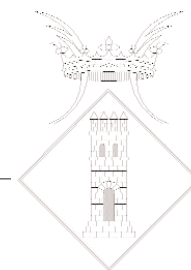

C) Un grup important de al·legacions, 26 al·legacions, considerades pels sol·licitants, com una al·legació específica al Catàleg, son en realitat suggeriments, en quan el propòsit d'aquestes, va encaminat a determinar, les actuacions que s'han de realitzar sobre determinats edificis. La voluntat d'aquestes al·legacions va encaminada a accions projectuals, sobre un determinat Bé Cultural; però en cas hi ha una proposta concreta basada en una metodologia d'actuació concreta, ni informes tècnics que ho avalen. Algunes de les propostes podrien ser recollides en altres marcs més específics, com es el cas d'aquelles referents a les actuacions en l'arquitectura militar de la ciutat. La redacció del Pla Director del Conjunt Militar de la Ciutat que el propi "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003" recomana, podria recollir part d'aquestes demandes, dintre de la concurrència del Concurs públic d'aquesta possibilitat.

Altres al·legacions incideixen sobre el criteris que proposa el Catàleg 2003 sobre la "Protecció i Intervenció" que en cada cas ha de ser analitzat i matissat en detall.

Algunes al·legacions, i que no afecten en cap cas a la Catalogació específica del Béns, volen otorgar al "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", unes competències que ultrapassen l'àmbit d'aquests, d'acord a la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català. Per tant al no tenir aquesta consideració, ni la competència específica d'aquestes actuacions, hi ha que desestimar-les com al·legacions.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Tip.
08459	Amics dels Castells	0029	Església de la Reparació	C
08457	Amics dels Castells	0026	Catedral de Santa Maria	C
08483	Amics dels Castells	0146	Baluard del Crist	C
08463	Amics dels Castells	0037	Ermita del Coll de l'Alba	C
15486	Ferre, A.	0036	Ermita de la Petja	C
08479	Amics dels Castells	0144	Balneari Porcar	C
08477	Amics dels Castells	0142	Parc Teodoro Gonzalez	C
08490	Amics dels Castells	0176	Torre del Coll de l'Alba	C
08460	Amics dels Castells	0032	Església dels Dolors	C
08461	Amics dels Castells	0035	Centre obert Sant Francesc ISSET	C
08466	Amics dels Castells	Genèrica	Xarxa elèctrica municipal	C
08495	Amics dels Castells	Genèrica	Patada de l'antic Col·legi de la Mercè	C
08488	Amics dels Castells	0150	Font de la Ciutat	C
04658	Ribas, R.	0088	Casa Margenat	C
08475	Amics dels Castells	0138	Banyes Nous	C
08474	Amics dels Castells	0135	Habitatge C/ Major Remolins	C
08499	Amics dels Castells	Genèrica	Cami de Sirga	C
08497	Amics dels Castells	Genèrica	Vegetació i ambients	C
08502	Amics dels Castells	Genèrica	Eixos del nucli antic	C
08503	Amics dels Castells	Genèrica	Carta de Colors de façanes	C
08476	Amics dels Castells	0140	Club de Rem	C
08472	Amics dels Castells	Genèrica	Pass., ref. i bunquers G. civil	C
08496	Amics dels Castells	Genèrica	Pass. Rda. Bal de la Victòria el Bonete	C
08470	Amics dels Castells	Genèrica	Barri Sant Jaume	C
08486	Amics dels Castells	Genèrica	Incrip i làp diferents èpoques i motius	C
08489	Amics dels Castells	0152	Creu Terme de la Petja	C

D) Un altre grup d'aquestes, catorze al·legacions, son concrecions i puntualitzacions d'alguns elements catalogats, en quan a situació, toponímia o imatge. En cada cas concret s'ha de resoldre l'al·legació, a més d'aguir la iniciativa.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Tip.
06168	Roig, J.R	0152	Creu Terme Petja	D
08465	Amics dels Castells	0038	Palau Episcopal	D
08464	Amics dels Castells	0040	Covent de Santa Clara	D
08446	Amics dels Castells	Genèrica	Cocepte de Consolidació	D
08454	Amics dels Castells	Genèrica	Prot arqueològica Torres	D
08451	Amics dels Castells	0005	Fort hospital Verge de la Cinta	D
08491	Amics dels Castells	0195	Casa Carrer Ample	D
08494	Amics dels Castellcs	0199	Baluard del Carme	D
08493	Amics dels Castells	0198	Baluard de la Victòria	D
08452	Amics dels Castells	0006	Muralla de Remolins	D
08453	Amics dels Castells	0007	Muralla de Santa Clara	D
08455	Amics dels Castells	0023	Portal del Jueus	D
08456	Amics dels Castells	0024	Portal Basa	D
03443	Galiana, M.P.	0169	Bovila d'Anguera	D

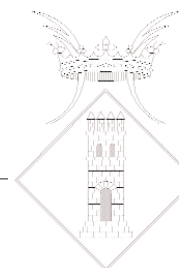
D'acord al criteri general de contestació de les al·legacions del equip redactor del POUM de Tortosa, han estat motivades les següents contestacions:

a) Estimades: El criteri es incorporar tot el contingut de l'al·legació al Catàleg 2003. Han estat estimades un total de 16 al·legacions.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Resposta
04658	Ribas, R.	0088	Casa Margenat	Si
07967	Giner A; Matheu J.	Nou	Casa Horta del Temple	Si
11034	Nicolau, P.	Nou	Casa Carretera Tortosa a Xerta	Si
08560	Sanz, J	Nou	Casa Carretera Tortosa Roquetes	Si
08614	Climent, F	Nou	Casa Carretera Tortosa Roquetes	Si
06168	Roig, J.R	0152	Creu Terme Petja	Si
08486	Amics dels Castells	Genèrica	Insc làp diferents èpoques motius	Si
08503	Amics dels Castells	Genèrica	Carta de Colors de façanes	Si
08494	Amics dels Castells	0199	Baluard del Carme	Si
03443	Galiana, M.P.	0169	Bòvila d'Anguera	Si
08468	Amics dels Castells	Nou	Mas del Fortinet	Si
08466	Amics dels Castells	Genèrica	Xarxa elèctrica municipal	Si
08454	Amics dels Castells	Genèrica	Prot arqueològica Torres	Si
08493	Amics dels Castells	0198	Baluard de la Victòria	Si
08461	Amics dels Castells	0035	Centre obert Sant Francesc ISSET	Si
08491	Amics dels Castells	0195	Casa Carrer Ample	Si
08502	Amics dels Castells	Genèrica	Eixos del nucli antic	Si

b) Estimades en part: El criteri es incorporar part del contingut de l'al·legació al Catàleg 2003. Han estat estimades en part un total de 19 al·legacions.

Registre	Nom	Element	Descripció del element	Resposta
04658	Ribas, R.	0088	Casa Margenat	Part
08483	Amics dels Castells	0146	Baluard del Crist	Part
08456	Amics dels Castells	0024	Portal Basa	Part

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

08477	Amics dels Castells	0142	Parc Teodoro González	Part
08495	Amics dels Castells	Genèrica	Portalada de l'antic Col·legi de la Mercè	Part
08490	Amics dels Castells	0176	Torre del Coll de l'Alba	Part
08488	Amics dels Castells	0150	Font de la Ciutat	Part
15486	Ferre, A.	0036	Ermita de la Petja	Part
08470	Amics dels Castells	Genèrica	Barri Sant Jaume	Part
08475	Amics dels Castells	0138	Banyes Nous	Part
08474	Amics dels Castells	0135	Habitatge C/ Major Remolins	Part
08497	Amics dels Castells	Genèrica	Vegetació i ambients	Part
08489	Amics dels Castells	0152	Creu Terme de la Petja	Part
08472	Amics dels Castells	Genèrica	Passadissos, refugis i búnquers de la guerra civil	Part
08455	Amics dels Castells	0023	Portal del Jueus	Part
08496	Amics dels Castells	Genèrica	Passeig Ronda Balurad de la Victòria i el Bonete	Part
08453	Amics dels Castells	0007	Muralla de Santa Clara	Part
08451	Amics dels Castells	0005	Fortificacions hospital Verge de la Cinta	Part
08452	Amics dels Castells	0006	Muralla de Remolins	Part

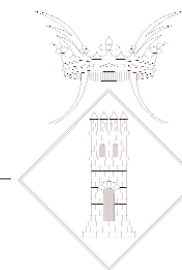
Registre	Nom	Element	Descripció del element	Resposta
08228	Torres, Ll; Matheu A.	0139	Cine Femina	No
08476	Amics dels Castells	0140	Club de Rem	No
08460	Amics dels Castells	0032	Església dels Dolors	No
08479	Amics dels Castells	0144	Balneari Porcar	No
05634	Domingo, F. J.	0188	Casa Abril	No
08616	Montclús, J.M ^a .	2012	Cases Barates	No
08499	Amics dels Castells	Genèrica	Camí de Sirga	No
08459	Amics dels Castells	0029	Església de la Reparació	No
08464	Amics dels Castells	0040	Convent de Santa Clara	No
08465	Amics dels Castells	0038	Palau Episcopal	No
08457	Amics dels Castells	0026	Catedral de Santa Maria	No
08463	Amics dels Castells	0037	Ermita del Coll de l'Alba	No
08446	Amics dels Castells	Genèrica	Concepte de Consolidació	No

2.4.3 Correcció d'errades i esmenes

S'han detectat diferents errades materials en l'elaboració del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", en la es classifiquen segons els diferents informes i al·legacions segons:

b) Desestimades: El criteri es no incorporar el contingut de l'al·legació al Catàleg 2003, ja que contradiu l'esperit i la metodologia utilitzada, atès altres qüestions de incompatibilitat en la Llei de Patrimoni Cultural Català. Han estat desestimades un total de 13 al·legacions.

g) Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en el seu informe del Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003.

h) La presentació de les Al·legacions formulades a la redacció del document.

i) Equip Redactor del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", Serveis Tècnics Municipals, i Oficina del POUM.

Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre

La comissió es fa ressò de dos qüestions diferents especificades en el apartats 2 i 3:

2.- "cal afegir també l'edifici 106 de l'any 1983 amb referència actual núm.98".

Es tracta de la:

00098. Casa Franquet. La casa situada al carrer Teodoro González nº36, considerada com a BIPCC, i es en realitat un BCIL.

3.- "existeixen uns edificis on s'ha variat l'àmbit de la zona declarada com a BCIL, disminuït sense la justificació corresponent. És el cas dels edificis amb referència 88 i núm. 74 de l'any 1983 i de la referència 79 i núm. 59 de l'any 1983".

Es tracta dels àmbits:

00079. Casa Bau. Incorporar els magatzems.

00088. Casa Margenat. Incorporar les altres dos parcel·les. De fet l'element es dividirà en dos elements patrimonials.

La presentació de les Al·legacions formulades a la redacció del document

Algunes al·legacions fon incidència sobre errades, toponímia i altres qüestions que indiquem a continuació segons l'ordre de registre.

00169. Bòbila de Reverté II. Hi ha que dir Bòbila d'Anguera, any 1908.

00088. Casa Margenat. Àmbit protecció. Façana i parcel·lació.

00152. Creu de Terme de la Petja. Canvi de localització sobre la circumferència.

00029. Església de la Reparació. Propostes. Actuació campanar i cripta.

00035. Centre Obert de Sant Francesc, ISSET. Propostes. Recuperació volumetria interior de la nau.

00037. Ermita del Coll de l'Alba. Propostes. Actuació estructura interior.

00040. Convent de Santa Clara. Propostes. Actuació arqueria església vella.

00048. Palau Episcopal. Propostes. Actuació arqueria Sala gòtica.

00135. Habitatge Carrer Major Remolins. Propostes. Retornar marlets.

00142. Parc Teodoro González. Propostes. Recuperació llac vell.

00144. Balneari Porcar. Propostes. Revisió i reparació estructural.

00150. Font de la Ciutat. Propostes. Utilitat funcional.

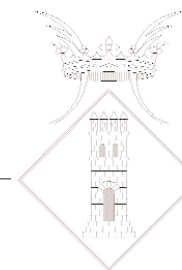
00152. Creu de Terme de la Petja. Propostes. Intervencions a l'entorn.

00169. Bòbila de Reverté II. Hi ha que dir Bòbila d'Anguera, any 1908.

00195. Casa Carrer Montcada. Canvi de fotografia.

00198. Baluard de la Victòria. Canvi de fotografia.

00199. Baluard del Carme. Canvi fotografia.

2.4.4 Incorporació nous elements per demanda de les Administracions

La incorporació de nous elements ve provocada a proposta:

a) Ajuntament de Tortosa; escrit R/N Doc S-2004-EAT-1842, R/N Ass X-2003-IMA-642 de 22 de març de 2004.

Es sol·licita a més la incorporació de "Lo molí de la Jordia", situat a la Carretera de València nº17.

2.4.5 Edificabilitats de Catàleg. Remuntes

El Catàleg fixa com una nova reflexió del equip redactor del Catàleg i el POUM amb els membres del Departament de Cultura de la Generalitat sobre les edificabilitats dels elements catalogats. Existeixen elements patrimonials que avui per avui i d'acord a les determinacions del planejament urbanístic son susceptibles d'un considerable augment de la edificabilitat. Per tant el Catàleg fixa els elements patrimonials que per la seva qualitat arquitectònica han de preservar el valor volumètric del mateix. Després d'estudiar els elements que resten per sota de l'alçada reguladora, es determina especialment als edificis considerats com a BCIL, majoritàriament els edificis d'aquestes característiques pertanyen al modernisme.

Aquests béns tindran com àmbit de protecció el que s'anomena a la normativa del document com a protecció Exterior, es a dir l'addició de la pro-

tecció volumètrica, definida, com la geometria espacial del element, es a dir els seus límits exteriors, la de la coberta, com a superfície de cobriment i les façanes con els plans verticals que defineix l'edifici.

Remuntes d'edificis catalogats, no es permetran remuntes als béns:

00088. Casa Margenat I, Excepcionalment es permet la remunta de una planta, sota els criteris de integració volumètrica tot mantenint la façana.

No es permet remunta i per tant te com a valor de protecció exterior general de l'edificació als següents elements:

00052. Casa Cadenes Reverter.

00053. Comunitat Regants Esquerra de l'Ebre.

00055. Edifici Assegurances Metròpolis.

00056. Cambra de Comerç.

00071. Passatge Franquet.

00075. Casa Urgell.

00077. Casa Albacar.

00078. Casa Piñana.

00080. Casa Matheu.

00082. Edifici Junta Aigües Generalitat.

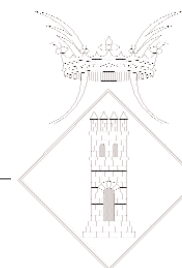
00085. Casa Camós.

00139. Cinema Femina.

00171. Cooperativa de Remolins.

00213. Casa Margenat II.

2.4.6. Canvis a la Normativa de Protecció del Catàleg

Les consideracions sobre les remunes han definir en precisió el concepte de protecció exterior del edifici, definida con l'addició dels àmbits que la defineixen, volum, coberta i façanes.

Canvis al articulat

1. art. 20) en la definició de protecció exterior i definició de remunes.

Deia :

3.- En l'Àmbit de Protecció es precisen i defineixen els aspectes següents;

Exterior:

Volum general: Constitueix la geometria espacial de l'element, és a dir, els seus límits físics exteriors.

Coberta: Superfície de cobriment superior de l'element, amb la seva morfologia, materials i cromatisme.

Façanes: Plans verticals que limiten el volum exterior de l'element.

Dirà:

3.- En l'Àmbit de Protecció es precisen i defineixen els aspectes següents;

Exterior:

Façanes: Plans verticals que limiten el volum exterior de l'element.

Volum: Constitueix la geometria espacial de l'element, és a dir, els seus límits físics exteriors que sobresurten de la façana.

Coberta: Superfície de cobriment superior de l'element, amb la seva morfologia, materials i cromatisme.

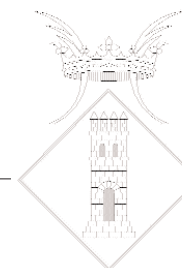
Exterior: Es l'addició de la protecció de la façana, el volum i la coberta

2. Art. 30) en les mesures de foment i ajut

A proposta del equip jurídic de l'Ajuntament, als efectes dels projectes de Reparcel·lació, i la nova legislació urbanística, en especial el art.30.2).

Deia:

2.- En l'execució dels Plans Parcialis o de Plans de millora urbana, els immobles catalogats dintre de l'Art. 5.1, seran exclosos de la reparcel·lació, inclosa la modalitat d'indemnització substitutiva, aplicant-se en aquest cas d'altres mecanismes de compensació i redistribució de càrregues i beneficis urbanístics que contempla el Reglament de Gestió Urbanística.

Dirà:

2.- En l'execució dels Plans Parcialis o de Plans de millora urbana, els immobles catalogats dintre de l'Art. 5.1, tindran efectes preferents als efectes dels projecte de Reparcel·lació.

2.4.7 Conclusions

a) Canvis al Béns BCIN:

Deixar sense efecte la qualificació de Béns Culturals d'Interès Nacional proposada inicialment pel Catàleg 2003, a la espera dels expedient individual per la seva declaració:

0056 Cambra de Comerç, C/ Miguel de Cervantes, 7

0125 Escorxador Municipal, C/ Felip Pedrell, 1,3, 5

0126 Mercat Municipal, Avd. Generalitat, 26,40,54

Aquests elements d'acord a la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català tindran la qualificació de BCIL.

b) Canvis al Béns BCIL:

Incorporar com a Béns Culturals d'Interès Local (BCIL):

0056 Cambra de Comerç.

0125 Escorxador Municipal.

0126 Mercat Municipal.

Introduir com element diferenciat la casa Margenat, tot creant un nou element;

0213 Casa Margenat 2

c) Canvis al Béns BIPCC:

Mantenir el canvi de la classificació de BCIL el següents elements del Catàleg de 1983, proposada inicialment pel Catàleg de 2003 que passen a ser BIPCC :

0032 Església Dolors

0092 Edifici Continuació Sinagoga

0096 Edifici Nivera

0097 Casa Ravanals

0117 Portalada Antic Seminari

0120 Col·legi de Sant Josep

0135 Sinagoga Jueva

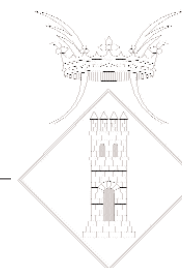
0140 Club de Rem

Incorporar com a Béns Integrants del Patrimoni cultural Català (BIPCC):

0211 Casa Horta del Temple

0212 Casa Domingo

0214 Casa Blanca.

0215 Lo molí de la Jordia

d) Canvis i correcció de dades inicials.

00029. Església de la Reparació. Propostes. Actuació campanar i cripta.
00032. Església dels Dolors, canviar denominació actual per Plaça Palau Abaria.
00035. Centre Obert de Sant Francesc, ISSET. Propostes. Recuperació volumetria interior de la nau.
00037. Ermita del Coll de l'Alba. Propostes. Actuació estructura interior.
00040. Convent de Santa Clara. Propostes. Actuació arqueria església vella.
00048. Palau Episcopal. Propostes. Actuació arqueria Sala gòtica.
00053. Comunitat Regants Esquerra de l'Ebre, altra denominació Casa Condesa Torres Español.
00054. Palau Abaria, afegir també la Denominació Delegació del Govern.
00056. Cambra de Comerç, afegir també fundació Acadèmia Cots.
00075. Casa Urgell, element estava mal situat.
00078. Casa Piñana, l'element estava mal situat.
00079. Casa Bau. Incorporar els magatzems.
00087. Edifici Carrer Ronda dels Docs, nº, està mal situat.
00088. Casa Margenat. Incorporar les altres dos parcel·les, dividir en dos elements. Àmbit protecció, façana i parcel·lació, es permet remunta d'una planta.
00098. Casa Franquet. Considerada com a BIPCC, i es un BCIL.
00135. Habitatge Carrer Major Remolins. Propostes. Retornar marlets.
00139. Cine Femina, consideracions d'us, sense limitació a excepció us

residencial.

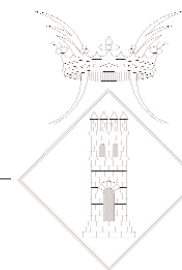
00142. Parc Teodoro González. Propostes. Recuperació llac vell.
00144. Balneari Porcar. Propostes. Revisió i reparació estructural.
00150. Font de la Ciutat. Propostes. Utilitat funcional.
00152. Creu de Terme de la Petja. Canvi de localització sobre la circumferència.
Propostes. Intervencions a l'entorn.
00168. Canvi de nom denominació actual Bòbila Anguera, any 1908.
00195. Casa Carrer Montcada. Canvi de fotografia.
00198. Baluard de la Victoria. Canvi de fotografia.
00199. Baluard del Carme. Canvi de fotografia.
00210. Casa Jover. Canviar per la denominació per Vila Sant Antonio.

e) Remuntes d'edificis catalogats, no es permetran remuntes als béns:

00088. Casa Margenat I, Excepcionalment es permet la remunta de una planta, sota els criteris de integració volumètrica tot mantenint la façana.

No es permet remunta i per tant te com a valor de protecció exterior general de l'edificació als següents elements:

00052. Casa Cadenes Reverter.
00053. Comunitat Regants Esquerra de l'Ebre.
00055. Edifici Assegurances Metròpolis.
00056. Cambra de Comerç.
00071. Passatge Franquet.
00075. Casa Urgell.

00077. Casa Albacar.
00078. Casa Piñana.
00080. Casa Matheu.
00082. Edifici Junta Aigües Generalitat.
00085. Casa Camós.
00139. Cinema femina.
00171. Cooperativa de Remolins.
00213. Casa Margenat II.

d) Canvis al articulat de la Normativa

art. 20) en la definició de protecció exterior i definició de remuntes.

Art. 30) en les mesures de foment i ajut, en especial el art.30.2), als efectes dels projectes de Reparcel·lació.

2.5. Catàleg 2007. TEXT REFÓS.

INFORME SOBRE EL TEXT REFÓS DEL "CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA-2007"

Per determinar les actuacions de la metodologia fixada en la elaboració del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2007", després de la Aprovació Provisional, es necessària la concreció de les diferents matisacions finals fruit de la concurrència i informació per part de les Administracions Públiques.

Les qüestions bàsiques per acabar de resoldre el "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2007", han de ser.

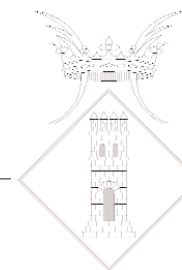
a) La determinar les consideracions que ha determinat sobre la Revisió del Catàleg de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2007, per part del organisme competent per aprovar el document que es la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en els informes del Exp. 72/2003 de 8 de juliol de 2003, i el complementaris de 19 de setembre de 2003 i el 25/2004 de 2 de març de 2004, i a més, de les consideracions de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de 2 de març de 2006.

b) Incorporació de nous elements a proposta de l'Ajuntament de Tortosa, i exclusió d'elements que han desaparegut en el transcurs de l'aprovació Provisional i el Text Refós.

El criteri de revisió del text de l'aprovació definitiva acabarà en unes conclusions que provocaran el refer tots els documents del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2007", consistents en:

I. Memòria de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2007.

II. Normativa de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2007.

III. Fitxes de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2007.

IV. Plànols de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2007.

1. CONSIDERACIONS DE LA COMISSIÓ TERRITORIAL DEL PATRIMONI CULTURAL DE LES TERRES DEL EBRE

Les consideracions sobre la Revisió del Catàleg de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005, per part del organisme competent per aprovar el document que es la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de 2 de març de 2006.

Vist l'informe de l'aprovació del POUM i les consideracions de la Comissió Territorial de 2 de març de 2006, i vist l'acord definitiu que afecta en general a les determinacions del POUM, i en allò que referència al document Catàleg tan sols afecta als següents elements que l'informe del secretari de la Comissió, Joan Martínez i Tomàs afecta a elements que ell anomena:

Casa Margenat: Element (0213), que la Comissió considera que ha de mantenir la volumetria.

Palau Episcopal Romànic: Element (0052), en la consideració de protegir l'àmbit interior. L'informe no esmena la situació actual de l'edifici, en elements interposats entre els elements de valor patrimonial, es fa esmena

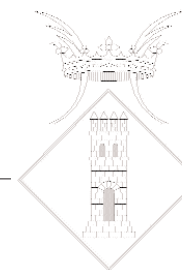
de Palau Episcopal Romànic, sense entrar en la consideració de tipologies i cronologies. En principi els elements que poden interferir en la visualització futura dels elements històrics del monument podrien ser reformats.

2. INCORPORACIÓ DE NOUS ELEMENTS PER DEMANDES DE LES ADMINISTRACIONS I ELEMENTS DESAPAREGUTS.

La incorporació de nous elements ve provocada a proposta del Ajuntament de Tortosa, per suggeriment de diferents ciutadans:

0216 Casa Català, Carrer Cervantes nº12

Altres elements entre el transcurs de la redacció de l'aprovació provisional i el text refós han desaparegut. En uns casos ha estat causa d'incendis con els de la Farinera de Jesus, element (0165) i l'altre l'Oficina de Turisme, element (0141), que formava part de la Guia d'Arquitectura Catalana que s'havia fet amb motiu del Congrés Internacional d'Arquitectes de l'any 1996. Per altra banda el conjunt de les Severes de Campredó, element (0202), va sol·licitar l'enderroc de l'edifici d'acord de les prescripcions establertes pel propi document Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005, i per tant en l'actualitat no existeix. Per donar coherència al document i resaltar els valors patrimonials dels Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa, es considerent dintre del document com a elements desapareguts.

3. ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG.

3.1 Reconeixement dels Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)

Tradicionalment, els valors patrimonials essencials de Tortosa s'han derivat del reconeixement arquitectònic dels edificis gòtics i renaixentistes de la ciutat, i, per aquest motiu, van ser declarats Monuments Històrico-Artístics, segons Decret de 3 de juny de 1931 (Gac. 4-6-1931) el edificis següents, la **catedral de Santa Maria** i el **Palau del Bisbe**. Més tard, es va incorporar el Palau dels Oliver de Boteller, segons Decret de 26 de juny de 1963 (BOE 25-6-1963) i els **Reials Col·legis de Sant Lluís i de Sant Domènec**, segons Decret de 10 d'octubre de 1974 (BOE 14-11-1974). Igualment, la declaració monumental dels conjunts **d'arquitectura militar i castells** per Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE 5-5-1949), ha implicat la seva consideració de béns culturals d'interès nacional (BCIN) per la Llei catalana 9/1993.

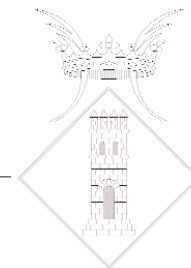
La catedral de Tortosa, en base a l'Acuerdo de Colaboración entre el Ministerio de Educación y Cultura y la Iglesia Católica para el Plan Nacional de Catedrales, de 25 de febrer de 1997, disposa d'un Pla Director que va ser aprovat per la Comissió del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en data (Exp. 46.- 14-12-2000), on es marquen les directrius bàsiques per actuar en aquest important conjunt monumental entre el període 2001-2007, després de les actuacions prèvies realitzades entre els anys 1995-2000. L'acabament de les obres dels béns immobles que afecten el Pla Director actual, han d'obrir el debat cap un nou plantejament de la Catedral i la Ciutat. Fruit d'això ha de ser la vinculació dels valors del subsòl per reconèixer en un futur la vinculació estratègica del conjunt monumental de la Catedral vers l'anàlisi de la ciu-

tat històrica.

Els altres tres edificis declarats Béns Culturals d'Interès Nacional (el Palau del Bisbe, els Reials Col·legis i el Palau Oliver de Boteller), no disposen d'un pla concret d'actuació; el bon estat de tots tres edificis i l'ús específic que es desenvolupa en cada un d'ells en l'actualitat, fan que en ara per ara no precisin d'un pla d'actuació direccional.

L'important conjunt patrimonial d'elements d'arquitectura militar obliga a una reflexió encaminada a donar unes directrius bàsiques d'actuació sobre la protecció específica de les muralles de Tortosa. Atesa la importància i transcendència del conjunt emmurallat, s'aconsella l'elaboració d'un Pla Director de les muralles de la ciutat, on es defineixi l'estratègia bàsica de la funcionalitat i usos de les fortificacions. Fins ara es recomana que tan sols es puguin realitzar accions preventives, de consolidació i drenatge, ateses les característiques dels reblerts dels intradossos dels murs.

La revisió de la trajectòria històrica de la ciutat fa pensar que aquesta tingué un ressorgiment important a finals del segle XIX, període arquitectònic que ha estat tardanament reconegut: la casa Brunet és mencionada, com arquitectura modernista, en l'informe de la delimitació del conjunt històric artístic del casc antic de la ciutat de Tortosa de 31 de desembre de 1969, que conclourà en el Decret 559/1976 de 26 de febrer. En el dit informe no apareixen altres obres destacades, com el Mercat Municipal i l'Escorxador. Tal vegada, la incorporació d'aquests tres edificis, recentment restaurats, en un àmbit de protecció més ampli, estaria justificada pels seus valors patrimonials destacables en el si del conjunt de l'arquitectura de les Terres de l'Ebre; és a dir, es pot plantejar la declaració dels tres elements com a

Béns Culturals d'Interès Nacional, en lloc de considerar-los només BCIL. Amb aquestes premisses, el Catàleg 2000-2002, en l'aprovació inicial, d'acord a la Llei de Patrimoni Cultural Català i a la iniciativa de la Llei d'urbanisme, planteja la declaració com a Béns Culturals d'Interès Nacional els elements següents, que dintre del Catàleg de 1983 van ser declarats com a Béns Culturals d'Interès Local, com a Béns Culturals d'Interès Nacional:

3.2 Reconeixement dels Béns Culturals d'Interès Local (BCIL)

La revisió del Catàleg en un sentit ample, actualitza la vigència patrimonial de nous elements. Els béns que han implicat aquest reconeixement són tots aquells que pertanyen al Catàleg Municipal de 1983. La seva revisió planteja la nova catalogació d'alguns elements patrimonials que no hi eren catalogats i, a la vegada, també, el canvi de protecció específica que d'altres elements del Catàleg 1983

Els canvis que s'hi proposen són: a) La classificació com a BCIN alguns immobles del Catàleg 1983. es tindrà com a procediment de la declaració allò establert a l'Art. 8, i serà l'Administració de la Generalitat la que n'incoï l'expedient. b) La desqualificació de BCIL d'altres immobles, que haurà de seguir la tramitació prevista a l'Art. 17: serà competència del Ple de l'Ajuntament, previ informe favorable del Departament de Cultura, aquest tràmit, que de fet es realitza amb la pròpia tramitació del Catàleg en el marc legal del Pla General d'Ordenació Urbanística.

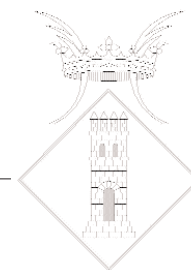
En el document d'informació pública de l'Inventari 2000, el canvi de BCIL a BIPCC venia definit pels factors i les consideracions següents:

- No tenir la característica de protecció integral o estructural al Catàleg de 1983.
- No tenir un ús definit en l'actualitat ni en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.25.1.
- Estar en condicions de ruïna imminent o econòmica en el moment de l'entrada en vigor de la Llei de 1993; per tant no compleixen l'Art.67.1.

Atès que no es van realitzar suggeriments ni al·legacions en aquest sentit, es planteja que tot edifici catalogat passarà, en el moment de la seva reconsideració patrimonial dintre del Catàleg de 1983, a la condició de béns integrants del patrimoni cultural català (BIPCC). En el cas dels immobles que han estat enderrocats amb anterioritat a l'aprovació inicial de la revisió del Catàleg de 1983, es procedirà de fet a la seva descatalogació definitiva.

En formen part aquells edificis més característics dintre de l'àmbit de catalogació històrica del municipi, no inclosos entre els que normativament han de ser considerats com a Béns Culturals d'Interès Nacional. Aquest grup comprèn els edificis que pertanyen al Catàleg establert l'any 1983, a excepció d'aquells que han desaparegut o estan en un estat ruïnós, d'acord a l'Art. 190, Llei 2/2002, i que han de precisar d'una intervenció important per a la seva recuperació.

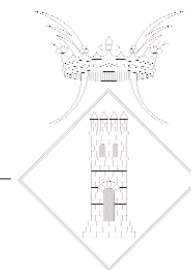
3.3 Reconeixement dels Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català (BIPCC)

Els Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català vénen definits, també, en la revisió del Catàleg, com a Béns Culturals Locals Inventariats, amb un concepte nou dins de l'àmbit de la protecció patrimonial de la Ciutat i del Municipi.

En formen part aquells edificis amb uns valors històrico-artístics notables, que han de ser considerats com elements de referència de l'àmbit de catalogació històrica del municipi i que no han estat inclosos entre els que normativament ha de ser considerat com a Béns Culturals d'Interès Local. Pertanyen a aquest grup els edificis del Catàleg establert l'any 1983, a excepció d'aquells que han desaparegut, i s'incorporen al béns locals inventariats aquells elements catalogats anteriorment i que han de ser recuperats amb unes intervencions arquitectòniques importants.

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

001

Referència catàleg 2002 0001
 Denominació catàleg 1983 Parador Turisme Castell de la Suda
 Denominació altres catàleg 1983 Castell de la Suda
 Denominació primitiva La Suda
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Castell de la Suda, del
 Núm. policia 4
 Ref-cadastral 1 1214502
 Ref-cadastral 2
 Ref-cadastral 3
 Polígon
 Parcel·la

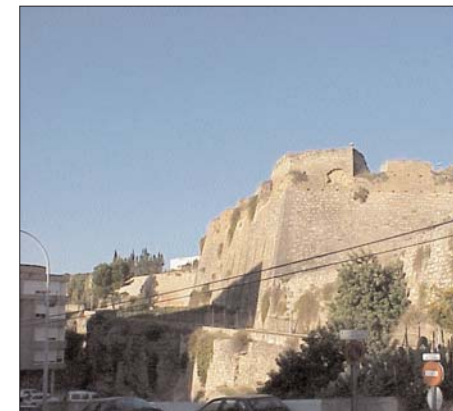
004

Referència catàleg 2002 0004
 Denominació catàleg 1983 Fortí del Bonete
 Denominació altres catàleg 1983 Fortí d'en Bonet
 Denominació primitiva Fortí del Bonete
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Rastre, del
 Núm. policia 28
 Ref-cadatral 1 1411946
 Ref-cadatral 2 1411945
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

002

Referència catàleg 2002 0002
 Denominació catàleg 1983 Fortí de Tenalles
 Denominació altres catàleg 1983 Fortí de Tenalles
 Denominació primitiva Fortí de Tenalles
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Tenalla, de la
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 133
 Parcel·la 3

005

Referència catàleg 2002 0005
 Denominació catàleg 1983 Fortificacions Hospital Verge de la Cinta
 Denominació altres catàleg 1983 Fotificacions Antics Cuartels
 Denominació primitiva Fortificacions Turo del Sitjar
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Esplanetes, de les
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1309901
 Ref-cadatral 2 1208916
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

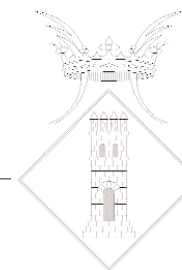
003

Referència catàleg 2002 0003
 Denominació catàleg 1983 Fortí d'Orleans
 Denominació altres catàleg 1983 Fortí d'Orleans
 Denominació primitiva Fortí d'Orleans
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Castell de la Suda, del
 Núm. policia 30
 Ref-cadatral 1 1206306
 Ref-cadatral 2 1206306
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

006

Referència catàleg 2002 0006
 Denominació catàleg 1983 Muralla de Remolins
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Muralla de Remolins
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Call, del
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 Sense
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

007

Referència catàleg 2002 0007
 Denominació catàleg 1983 Muralla de Santa Clara
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Muralla de Santa Clara
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Callau, de
 Núm. policia 4-6
 Ref-cadatral 1 1411965
 Ref-cadatral 2 1411909
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

010

Referència catàleg 2002 0010
 Denominació catàleg 1983 Poterna General Ortega
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Poterna General Ortega
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ronda, de
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1214502
 Ref-cadatral 2 1214501
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

008

Referència catàleg 2002 0008
 Denominació catàleg 1983 Avançades de Sant Joan
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Honaberque Castell de Sant Joan
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Pujada del Parador
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1915940
 Ref-cadatral 2 1915930
 Ref-cadatral 3 1415613
 Polígon
 Parcel·la

011

Referència catàleg 2002 0011
 Denominació catàleg 1983 Torre de Camp-redó
 Denominació altres catàleg 1983 Torre de Camp-redó
 Denominació primitiva Torre de Camp-redó
 Nucli urbà Camp-redó
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 035
 Parcel·la 42

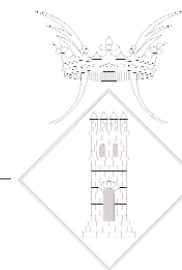
009

Referència catàleg 2002 0009
 Denominació catàleg 1983 Baluard de la Cortadura
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Baluard de la Muralla de la Cortadura
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Baluart
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1214501
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

012

Referència catàleg 2002 0012
 Denominació catàleg 1983 Torre del Prior
 Denominació altres catàleg 1983 Torre d'en Prior o d'en Pinyol
 Denominació primitiva Torre de Barcat
 Nucli urbà Jesús
 Nom vial Tortosa-Xerta
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 097
 Parcel·la 4

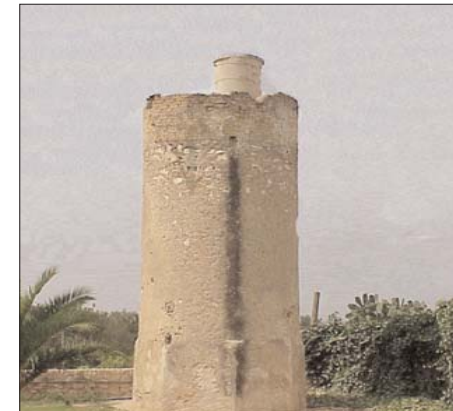

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

013

Referència catàleg 2002 0013
 Denominació catàleg 1983 Torre d'En Corder
 Denominació altres catàleg 1983 Torre d'en Corder
 Denominació primitiva Torre Llaber
 Nucli urbà Jesús
 Nom vial Tortosa-Xerta
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 103
 Parcel·la 62

016

Referència catàleg 2002 0016
 Denominació catàleg 1983 Torre de la Merla
 Denominació altres catàleg 1983 Torre de la Merla
 Denominació primitiva Torre de la Merla
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 105
 Parcel·la 34

014

Referència catàleg 2002 0014
 Denominació catàleg 1983 Torre de Gassia
 Denominació altres catàleg 1983 Torre de Gassia
 Denominació primitiva Torre de Gassia
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 4810218
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

017

Referència catàleg 2002 0017
 Denominació catàleg 1983 Torre de la Llotja de Camp-redó
 Denominació altres catàleg 1983 Llotja de Camp-redó
 Denominació primitiva Casa Templera de Prat
 Nucli urbà Camp-redó
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 035
 Parcel·la 18

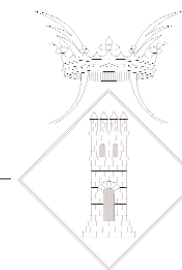
015

Referència catàleg 2002 0015
 Denominació catàleg 1983 Torre de Mingana
 Denominació altres catàleg 1983 Torre de Vilaseca
 Denominació primitiva Torre de Mingana
 Nucli urbà Vinallop
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 93
 Parcel·la 20

018

Referència catàleg 2002 0018
 Denominació catàleg 1983 Torre d'En Piñol
 Denominació altres catàleg 1983 La paret del Moro
 Denominació primitiva Torre d'En Piñol
 Nucli urbà Jesús
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 102
 Parcel·la 1

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

019

Referència catàleg 2002 0019
 Denominació catàleg 1983 Torre de Fullola
 Denominació altres catàleg 1983 Torre de Fullola
 Denominació primitiva Torre de Fullola
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Torre de Fullola, de la
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 014
 Parcel·la 10

022

Referència catàleg 2002 0022
 Denominació catàleg 1983 Portal de Comunitat de Regants
 Denominació altres catàleg 1983 Portal de la Volta de Sant Blai
 Denominació primitiva Portal de Tamarit
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Santa Anna, de
 Núm. policia 3,5
 Ref-cadatral 1 1114717
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

020

Referència catàleg 2002 0020
 Denominació catàleg 1983 Torre de Soldevila
 denominació altres catàleg 1983 Torre de Soldevila
 Denominació primitiva Torre de Soldevila
 Nucli urbà Camp-redó
 Nom vial Tortosa-Aldea
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 124
 Parcel·la 034

023

Referència catàleg 2002 0023
 Denominació catàleg 1983 Portal dels Jueus
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Portal del Ferre
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Figuereta, de la
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 Sense
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

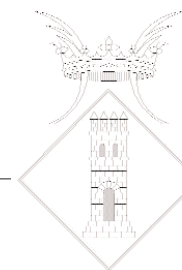
021

Referència catàleg 2002 0021
 Denominació catàleg 1983 Portal del Romeu
 Denominació altres catàleg 1983 Portal del Romeu
 Denominació primitiva Portal dels Romeus
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Portal dels Romeus
 Núm. policia 4
 Ref-cadatral 1 1111111
 Ref-cadatral 2 1111124
 Ref-cadatral 3 1111110
 Polígon
 Parcel·la

024

Referència catàleg 2002 0024
 Denominació catàleg 1983 Portal de la Bassa
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Portal de la Bassa
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Pujada del Parador
 Núm. policia 7
 Ref-cadatral 1 1413106
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

025

Referència catàleg 2002 0025
Denominació catàleg 1983 Portal de la Casa d'Exercicis
Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
Denominació primitiva Portal de l'Oliver
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Domenech
Núm. policia 14
Ref-cadatral 1 1413114
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

028

Referència catàleg 2002 0028
Denominació catàleg 1983 Temple Parroquial de Jesús
Denominació altres catàleg 1983 Església Parroquial de Jesús
Denominació primitiva Església del Convent dels Jesuïtes
Nucli urbà Jesús
Nom vial Daniel Mangrane, de
Núm. policia 20
Ref-cadatral 1 0225601
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

026

Referència catàleg 2002 0026
Denominació catàleg 1983 Catedral de Santa Maria
Denominació altres catàleg 1983 Església Catedral de Santa
Denominació primitiva Santa Maria de la Estrella
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Croera, de la
Núm. policia 18-20
Ref-cadatral 1 1112108
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

029

Referència catàleg 2002 0029
Denominació catàleg 1983 Església de la Reparació
Denominació altres catàleg 1983 Església de la Reparació
Denominació primitiva Temple Germandat d'Operaris Diocesans
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Merçe, de la
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1111114
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

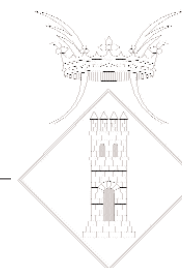
027

Referència catàleg 2002 0027
Denominació catàleg 1983 Col·lecció Museu Ciutat Tortosa
Denominació altres catàleg 1983 Església Sant Domènec
Denominació primitiva Església de Sant Domènech
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Domènech
Núm. policia 12
Ref-cadatral 1 1413113
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

030

Referència catàleg 2002 0030
Denominació catàleg 1983 Església del Roser
Denominació altres catàleg 1983 Església del Roser
Denominació primitiva Església del Roser
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ebre, de l'
Núm. policia 24,26
Ref-cadatral 1 0812701
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

031

Referència catàleg 2002 0031
Denominació catàleg 1983 Església de Sant Blai
Denominació altres catàleg 1983 Església de Sant Blai
Denominació primitiva Església del Convent Trinitaris De Sant Blai
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Blai, de
Núm. policia 9
Ref-cadatral 1 1110702
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

034

Referència catàleg 2002 0034
Denominació catàleg 1983 Església de Sant Antoni
Denominació altres catàleg 1983 Església de Sant Antoni
Denominació primitiva Església Confraria de Sant Antoni
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 17
Ref-cadatral 1 1111414
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

032

Referència catàleg 2002 0032
Denominació catàleg 1983 Església dels Dolors
Denominació altres catàleg 1983 Església Dolors
Denominació primitiva Església dels Dolors
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 25
Ref-cadatral 1 1211118
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

035

Referència catàleg 2002 0035
Denominació catàleg 1983 Centre Obert de Sant Francesc
Denominació altres catàleg 1983 Església de Sant Francesc
Denominació primitiva Església Venerable Ordre Tercera de Sant Francesc
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Pujada de Sant Blai
Núm. policia 26-28
Ref-cadatral 1 1109210
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

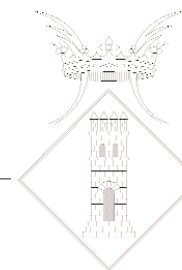
033

Referència catàleg 2002 0033
Denominació catàleg 1983 Església Noviciat Consolació
Denominació altres catàleg 1983 Església Noviciat de la Mare RR. de N.S. de la Consolació a Jesús
Denominació primitiva Església Casa Mare RR. de N.S. de la Consolació a Jesús
Nucli urbà Jesús
Nom vial Santa Maria Rosa Molas, de
Núm. policia 2
Ref-cadatral 1 0127501
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

036

Referència catàleg 2002 0036
Denominació catàleg 1983 Ermita de la Petja
Denominació altres catàleg 1983 Ermita de la Petja
Denominació primitiva Ermita de la Mare de Deu dels Angels
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ermita de la Petja, de l'
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 125
Parcel·la 6

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

037

Referència catàleg 2002 0037
Denominació catàleg 1983 Ermita del Coll de l'Alba
Denominació altres catàleg 1983 Ermita del Coll de l'Alba
Denominació primitiva Ermita de la Mare de Deu del coll de l'Alma
Nucli urbà Tortosa
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 139

040

Referència catàleg 2002 0040
Denominació catàleg 1983 Convent de Santa Clara
Denominació altres catàleg 1983 Convent de Santa Clara
Denominació primitiva Convent de la Mare de Deu de les Neus
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Pujada de Santa Clara
Núm. policia 19,21,23
Ref-cadatral 1 1411909
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

038

Referència catàleg 2002 0038
Denominació catàleg 1983 Ermita de Mig Camí
Denominació altres catàleg 1983 Ermita de Mig-Camí
Denominació primitiva Ermita de Deu de la Providencia
Nucli urbà Tortosa
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 146
Parcel·la 96

041

Referència catàleg 2002 0041
Denominació catàleg 1983 Convent de La Puríssima
Denominació altres catàleg 1983 Convent i Església Purrissima
Denominació primitiva Convent Puríssima Concepció Victoria de Monjas Descalces
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 34,36
Ref-cadatral 1 1211901
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

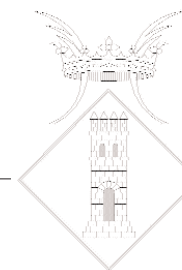
039

Referència catàleg 2002 0039
Denominació catàleg 1983 Ermita Restaurant del Ardiaca
Denominació altres catàleg 1983 Ermita Mare de Deu de l'Aldea
Denominació primitiva Ermita Estació de La Mare de Deu de L'Aldea
Nucli urbà Camp-redó
Nom vial Tortosa-Aldea
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 124

042

Referència catàleg 2002 0042
Denominació catàleg 1983 Escola d'Arts i Oficis Artístics
Denominació altres catàleg 1983 Antic Convent de Sant Joan
Denominació primitiva Convent de Sant Joan de Jerusalem
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Joan, de
Núm. policia 5
Ref-cadatral 1 1411932
Ref-cadatral 2 1411964
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

043

Referència catàleg 2002 0043
Denominació catàleg 1983 Noviciat de les Teresianes
Denominació altres catàleg 1983 Noviciat de les Teresianes
Denominació primitiva Noviciat de la Companyia de Santa Teresa de Jesús
Nucli urbà Jesús
Nom vial Santa Teresa
Núm. policia 16
Ref-cadatral 1 9729902
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

046

Referència catàleg 2002 0046
Denominació catàleg 1983 Consell Comarcal
Denominació altres catàleg 1983 Convent Oblates
Denominació primitiva Convent de les Oblates
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Barcelona, de
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 147
Parcel·la 41

044

Referència catàleg 2002 0044
Denominació catàleg 1983 Convent de les Carmelites
Denominació altres catàleg 1983 Convent de les Carmelites
Denominació primitiva Monestir de les Carmelites Descalces
Nucli urbà Jesús
Nom vial Xerta, de
Núm. policia 169
Ref-cadatral 1 0029903
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

047

Referència catàleg 2002 0047
Denominació catàleg 1983 Noviciat de la Consolació
Denominació altres catàleg 1983 Convent de la Consolació
Denominació primitiva Casa Mare RR. de N.S. de la Consolación a Jesús
Nucli urbà Jesús
Nom vial Santa Maria Rosa Molas
Núm. policia 2
Ref-cadatral 1 0127501
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

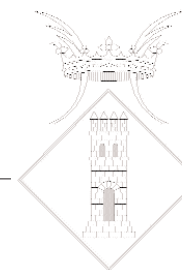
045

Referència catàleg 2002 0045
Denominació catàleg 1983 Convent de les Serves
Denominació altres catàleg 1983 Convent de les Serves
Denominació primitiva Casa de Tortosa de les RR Sierves de Jesús
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Miguel de Cervantes
Núm. policia 19
Ref-cadatral 1 1106108
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

048

Referència catàleg 2002 0048
Denominació catàleg 1983 Palau Episcopal
Denominació altres catàleg 1983 Palau Episcopal
Denominació primitiva Palau del Bisbe
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Croera, de la
Núm. policia 5,7
Ref-cadatral 1 1012207
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

049

Referència catàleg 2002 0049
Denominació catàleg 1983 Serveis Territorials
Denominació altres catàleg 1983 Palau Oliver de Boteller
Denominació primitiva Palau Oliver de Boteller
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Jaume Ferran
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1011106
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

052

Referència catàleg 2002 0052
Denominació catàleg 1983 Casa Cadenes Reverter
Denominació altres catàleg 1983 Palau Romànic Episcopal
Denominació primitiva Antic Palau del Bisbe
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Croera, de la
Núm. policia 14,16
Ref-cadatral 1 1112107
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

050

Referència catàleg 2002 0050
Denominació catàleg 1983 Biblioteca Popular Infantil
Denominació altres catàleg 1983 Palau Despuig
Denominació primitiva Palau Despuig
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Rosa, de la
Núm. policia 8
Ref-cadatral 1 1111104
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

053

Referència catàleg 2002 0053
Denominació catàleg 1983 Comunitat Regants Esquerra
Denominació altres catàleg 1983 Palau Montagut
Denominació primitiva Palau Montagut
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Santa Anna, de
Núm. policia 3,5
Ref-cadatral 1 1114717
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

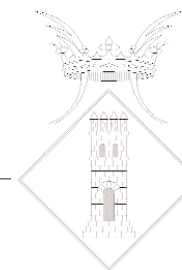
051

Referència catàleg 2002 0051
Denominació catàleg 1983 Conservatori Musica
Denominació altres catàleg 1983 Palau Oriol
Denominació primitiva Palau Oriol
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Rosa, de la
Núm. policia 6
Ref-cadatral 1 1111103
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

054

Referència catàleg 2002 0054
Denominació catàleg 1983 Casa Tallada-Ravanals
Denominació altres catàleg 1983 Palau Abaria
Denominació primitiva Palau dels Abaria
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 23
Ref-cadatral 1 1211119
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

055

Referència catàleg 2002 0055
 Denominació catàleg 1983 Edifici Assegurances Metrópolis
 Denominació altres catàleg 1983 Palau Campany
 Denominació primitiva Palau Campmany
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Rosa, de la
 Núm. policia 3,5
 Ref-cadatral 1 1011207
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

058

Referència catàleg 2002 0058
 Denominació catàleg 1983 Escola Experimental Agraria
 Denominació altres catàleg 1983 Mas d'en Gasol
 Denominació primitiva Finca La Massada
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1270501
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

056

Referència catàleg 2002 0056
 Denominació catàleg 1983 Cambra de Comerç
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Brunet
 Denominació primitiva Casa Brunet
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Miguel de Cervantes
 Núm. policia 7
 Ref-cadatral 1 1108808
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

059

Referència catàleg 2002 0059
 Denominació catàleg 1983 Casa Pallarés
 Denominació altres catàleg 1983 Xalet de Pallarés
 Denominació primitiva Villa Alicia
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Generalitat
 Núm. policia 108
 Ref-cadatral 1 0802306
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

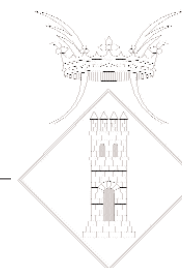
057

Referència catàleg 2002 0057
 Denominació catàleg 1983 Mas del Bisbe
 Denominació altres catàleg 1983 Mas del Bisbe
 Denominació primitiva Mas del Bisbe
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial Jardí Valverde Arnau
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1360110
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

060

Referència catàleg 2002 0060
 Denominació catàleg 1983 Hort dels Safarejos
 Denominació altres catàleg 1983 Hort dels Safarejos
 Denominació primitiva Hort dels Safarejos
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Barranc de Caputxins
 Núm. policia 1,7
 Ref-cadatral 1 1503938
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

061

Referència catàleg 2002 0061
 Denominació catàleg 1983 Casa Arasa
 Denominació altres catàleg 1983 Xalet d'Arasa
 Denominació primitiva Casa Arasa
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Simpàtica
 Núm. policia 23
 Ref-cadatral 1 1811808
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

064

Referència catàleg 2002 0064
 Denominació catàleg 1983 Universitat Internacional de
 Denominació altres catàleg 1983 Oficines Industrias pinsos
 Denominació primitiva Producciones Agropecuarias Fabra S.A.
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Nova estació, de la
 Núm. policia 27
 Ref-cadatral 1 0013614
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

062

Referència catàleg 2002 0062
 Denominació catàleg 1983 Hort de la Vaqueria
 Denominació altres catàleg 1983 Hort de la Vaqueria
 Denominació primitiva Hort de la Vaqueria
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 132
 Parcel·la 100

065

Referència catàleg 2002 0065
 Denominació catàleg 1983 Mas d'Alcacer
 Denominació altres catàleg 1983 Molí de l'Alcàsser
 Denominació primitiva Molí de l'Alcàsser
 Nucli urbà Reguers
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 053
 Parcel·la 33

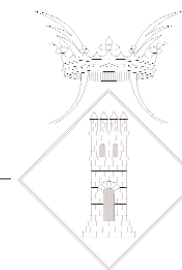
063

Referència catàleg 2002 0063
 Denominació catàleg 1983 Mas del Marqués d'Alos
 Denominació altres catàleg 1983 Mas del Marqués d'Alos
 Denominació primitiva Mas del Marqués d'Alos
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 002
 Parcel·la 7

066

Referència catàleg 2002 0066
 Denominació catàleg 1983 Mas Restaurant Panxampla
 Denominació altres catàleg 1983 Mas d'Anguera
 Denominació primitiva Mas d'Anguera
 Nucli urbà Reguers
 Nom vial Tortosa- Alfara de Carles
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 053
 Parcel·la 37

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

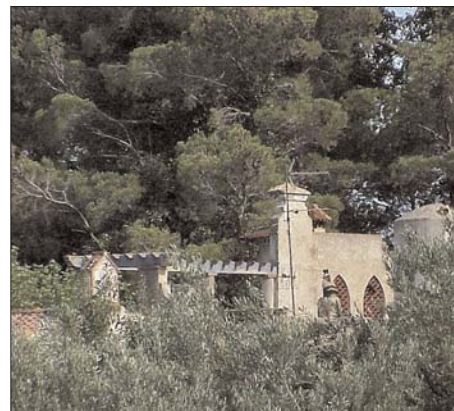
067

Referència catàleg 2002 0067
 Denominació catàleg 1983 Casa Loras-Verges
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Loras-Verges
 Denominació primitiva Casa Loras-Verges
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Simpàtica
 Núm. policia 96
 Ref-cadatral 1 3210803
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

070

Referència catàleg 2002 0070
 Denominació catàleg 1983 Habitatge Porxos Plaça Àngel 1
 Denominació altres catàleg 1983 Porxo Plaça de l'Àngel
 Denominació primitiva Habitatges Porxos Plaça de l'Àngel
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Àngel de l'
 Núm. policia 7
 Ref-cadatral 1 1010401
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

068

Referència catàleg 2002 0068
 Denominació catàleg 1983 Casa Beltran
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Nomen
 Denominació primitiva Casa Nomen
 Nucli urbà Reguers
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 053
 Parcel·la 20

071

Referència catàleg 2002 0071
 Denominació catàleg 1983 Passatge Franquet
 Denominació altres catàleg 1983 Passatge Franquet
 Denominació primitiva Passatge Franquet
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ciutat, de la
 Núm. policia 5
 Ref-cadatral 1 1011104
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

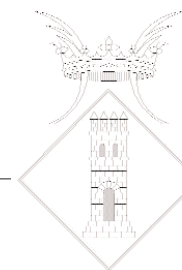
069

Referència catàleg 2002 0069
 Denominació catàleg 1983 Casa del General
 Denominació altres catàleg 1983 Palau del General
 Denominació primitiva Casa de la Generalitat
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Canvis, dels
 Núm. policia 7
 Ref-cadatral 1 1012703
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

072

Referència catàleg 2002 0072
 Denominació catàleg 1983 Edifici Portal dels Romeus
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici CCC
 Denominació primitiva Edifici Portal dels Romeus
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Portal dels Romeus
 Núm. policia 2,4
 Ref-cadatral 1 1111124
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007-

073

Referència catàleg 2002 0073
Denominació catàleg 1983 Edifici Carrer de la Mercè
Denominació altres catàleg 1983 Edifici Carrer Mercè
Denominació primitiva Edifici Carrer de la Mercè
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Merçe, de la
Núm. policia 8
Ref-cadatral 1 1111116
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

076

Referència catàleg 2002 0076
Denominació catàleg 1983 Casa Grego
Denominació altres catàleg 1983 Casa Grego
Denominació primitiva Casa Vda. Fontcuberta
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Cinta
Núm. policia 5,6
Ref-cadatral 1 1111110
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

074

Referència catàleg 2002 0074
Denominació catàleg 1983 Ampliació Palau del Bisbe
Denominació altres catàleg 1983 Ampliació Palau del Bisbe
Denominació primitiva Ampliació Palau del Bisbe
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Jaume Ferran
Núm. policia 1
Ref-cadatral 1 1012207
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

077

Referència catàleg 2002 0077
Denominació catàleg 1983 Casa Albacar
Denominació altres catàleg 1983 Casa Albacar
Denominació primitiva Casa Albacar
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Miguel de Cervantes
Núm. policia 21
Ref-cadatral 1 1106107
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

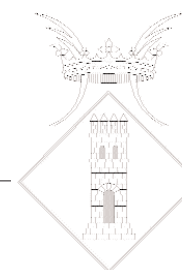
075

Referència catàleg 2002 0075
Denominació catàleg 1983 Casa Urgell
Denominació altres catàleg 1983 Edifici Vivendes
Denominació primitiva Casa Urgell
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Compte Banyelos
Núm. policia 7
Ref-cadatral 1 0905906
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

078

Referència catàleg 2002 0078
Denominació catàleg 1983 Casa Piñana
Denominació altres catàleg 1983 Casa Pinyana
Denominació primitiva Casa David Piñana
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 103
Ref-cadatral 1 0905319
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

079

Referència catàleg 2002 0079
 Denominació catàleg 1983 Casa Bau
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Bau
 Denominació primitiva Casa Bau
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ramón Berenguer IV
 Núm. policia 26
 Ref-cadatral 1 1207201
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

082

Referència catàleg 2002 0082
 Denominació catàleg 1983 Edifici Junta Aigües Generalitat
 Denominació altres catàleg 1983 Fonda Siboni
 Denominació primitiva Casa Lamote de Grignon
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Àngel, de l'
 Núm. policia 6
 Ref-cadatral 1 1010902
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

080

Referència catàleg 2002 0080
 Denominació catàleg 1983 Casa Matheu
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Mateu
 Denominació primitiva Casa Facundo Segarra Rams
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Miguel de Cervantes
 Núm. policia 2
 Ref-cadatral 1 1008304
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

083

Referència catàleg 2002 0083
 Denominació catàleg 1983 Casa Llorca
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Llorca
 Denominació primitiva Casa Antonio Llorca
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Catalunya
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 0812204
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

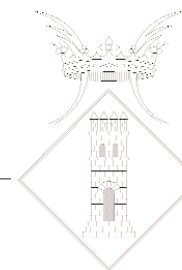
081

Referència catàleg 2002 0081
 Denominació catàleg 1983 Casa Jorda
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Bernardo Grego
 Denominació primitiva Casa Bernardo Grego
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Argentina, de l'
 Núm. policia 15
 Ref-cadatral 1 0908604
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

084

Referència catàleg 2002 0084
 Denominació catàleg 1983 Casa Sabate
 Denominació altres catàleg 1983 Clinica Sabate
 Denominació primitiva Casa Primitivo Sabate
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Alfons XII
 Núm. policia 7
 Ref-cadatral 1 1007901
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

085

Referència catàleg 2002 0085
Denominació catàleg 1983 Casa Camós
Denominació altres catàleg 1983 Casa Camós
Denominació primitiva Casa Camós
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Catalunya
Núm. policia 19-21
Ref-cadatral 1 0713110
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

088

Referència catàleg 2002 0088
Denominació catàleg 1983 Casa Margenat
Denominació altres catàleg 1983 Casa Margenat
Denominació primitiva Casa Margenat
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Miguel de Cervantes
Núm. policia 20
Ref-cadatral 1 1006205
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

086

Referència catàleg 2002 0086
Denominació catàleg 1983 Casa López Verges
Denominació altres catàleg 1983 Edifici Lopez Verges
Denominació primitiva Casa Ramona Sechi
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Agustí Querol
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1010305
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

089

Referència catàleg 2002 0089
Denominació catàleg 1983 Casa Ballester I
Denominació altres catàleg 1983 Casa Ballester
Denominació primitiva Casa Jose Ballester
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Alfons XII
Núm. policia 2
Ref-cadatral 1 1008703
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

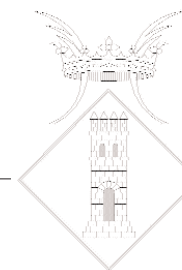
087

Referència catàleg 2002 0087
Denominació catàleg 1983 Edifici front Estació Ferrocaril
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ronda dels Docs
Núm. policia 6
Ref-cadatral 1 0906902
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

090

Referència catàleg 2002 0090
Denominació catàleg 1983 Casa Vericat
Denominació altres catàleg 1983 Casa Vericat
Denominació primitiva Casa Vericat
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 24
Ref-cadatral 1 0910605
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

091

Referència catàleg 2002 0091
 Denominació catàleg 1983 Casa Homedes
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Homedes
 Denominació primitiva Casa Homedes
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial lldedons
 Núm. policia 8
 Ref-cadatral 1 0908603
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

094

Referència catàleg 2002° 0094
 Denominació catàleg 1983 Edifici Casa Ballester II
 Denominació altres catàleg 1983 Centre del Comerç
 Denominació primitiva Casa Joan Ballester
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ricard Cirera
 Núm. policia 6
 Ref-cadatral 1 1008702
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

092

Referència catàleg 2002 0092
 Denominació catàleg 1983 Casa Carrer Major de Remolins
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Continuació Sinagoga
 Denominació primitiva Edifici Continuació Sinagoga
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Major de Remolins
 Núm. policia 42
 Ref-cadatral 1 1317605
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

095

Referència catàleg 2002 0095
 Denominació catàleg 1983 Edifici Carn de Cavall
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Carn de Cavall
 Denominació primitiva Edifici Carn de Cavall
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Sant Blai
 Núm. policia 18
 Ref-cadatral 1 1009909
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

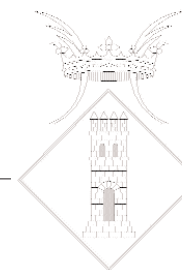
093

Referència catàleg 2002 0093
 Denominació catàleg 1983 Edifici Carrer del Vall
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Carrer del Vall
 Denominació primitiva Edifici Carrer del Vall
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Nou del Vall
 Núm. policia 2
 Ref-cadatral 1 1011501
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

096

Referència catàleg 2002 0096
 Denominació catàleg 1983 Edifici Ferreteria Nivera
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Nivera
 Denominació primitiva Edifici Nivera
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Bisbe Aznar
 Núm. policia 12
 Ref-cadatral 1 1011906
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

097

Referència catàleg 2002 0097
 Denominació catàleg 1983 Casa Ravanals
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Ravanals
 Denominació primitiva Casa Ravanals
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ciutat, de la
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 1011108
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

100

Referència catàleg 2002 0100
 Denominació catàleg 1983 Edifici Macla 2
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Fransec Gil de Federic, Sant
 Núm. policia 9
 Ref-cadatral 1 1111806
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

098

Referència catàleg 2002 0098
 Denominació catàleg 1983 Casa Franquet
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Costat Casa Brunet
 Denominació primitiva Casa Fernando Franquet Molins
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Teodor González
 Núm. policia 36
 Ref-cadatral 1 1108801
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

101

Referència catàleg 2002 0101
 Denominació catàleg 1983 Casa Gil de Frederic
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Gil de Frederic
 Denominació primitiva Casa Gil de Frederic
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Fransec Gil de Federic, Sant
 Núm. policia 2
 Ref-cadatral 1 1111701
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

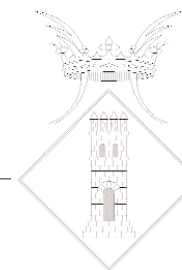
099

Referència catàleg 2002 0099
 Denominació catàleg 1983 Edifici Macla 1
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Fransec Gil de Federic, Sant
 Núm. policia 11
 Ref-cadatral 1 1111805
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

102

Referència catàleg 2002 0102
 Denominació catàleg 1983 Edifici Casa Fabra
 Denominació altres catàleg 1983 Edifici Carn de Cavall
 Denominació primitiva Edifici Carn de Cavall
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Montcada
 Núm. policia 13
 Ref-cadatral 1 1111416
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

103

Referència catàleg 2002 0103
Denominació catàleg 1983 Edifici Fundació Bayerri
Denominació altres catàleg 1983 Conjunt Edificis Carrer Montcada
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 11
Ref-cadatral 1 1111417
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

106

Referència catàleg 2002 0106
Denominació catàleg 1983 Casa Ramos
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Santa Anna, de
Núm. policia 15,17
Ref-cadatral 1 1114711
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

104

Referència catàleg 2002 0104
Denominació catàleg 1983 Edifici Fustería Carrer Montcada
Denominació altres catàleg 1983 Conjunt Edificis Carrer Montcada
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 9
Ref-cadatral 1 1111418
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

107

Referència catàleg 2002 0107
Denominació catàleg 1983 Casa Fustegueres
Denominació altres catàleg 1983 Mas de l'Horta de Miravall
Denominació primitiva Casa Fustegueres
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Taules Velles, de les
Núm. policia 5
Ref-cadatral 1 1112117
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

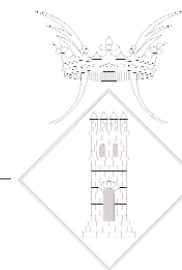
105

Referència catàleg 2002 0105
Denominació catàleg 1983 Edifici Vora riu 1
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Croera, de la
Núm. policia 15
Ref-cadatral 1 1012203
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

108

Referència catàleg 2002 0108
Denominació catàleg 1983 Edifici Arquitectura i Habitatge
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva Companya Canal Esquerra de l'Ebre
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 27
Ref-cadatral 1 1211117
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

109

Referència catàleg 2002 0109
Denominació catàleg 1983 Cases Barates de Ferreries 1
Denominació altres catàleg 1983 Cases Barates
Denominació primitiva Viviendas Protegidas Barrio de Ferreries
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Cristofol Colon
Núm. policia 35,37,39,41
Ref-cadatral 1 0513801
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

112

Referència catàleg 2002 0112
Denominació catàleg 1983 Casa a Camp-redó
Denominació altres catàleg 1983 Casa carrer pintor Llop
Denominació primitiva Csa Machí
Nucli urbà Camp-redó
Nom vial Pintor Llop Marques
Núm. policia 29
Ref-cadatral 1 3652230
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

110

Referència catàleg 2002 0110
Denominació catàleg 1983 Casa Algueró
Denominació altres catàleg 1983 Casa Algueró
Denominació primitiva Casa Algueró
Nucli urbà Tortosa
Nom vial San Ildefons
Núm. policia 11
Ref-cadatral 1 1008704
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

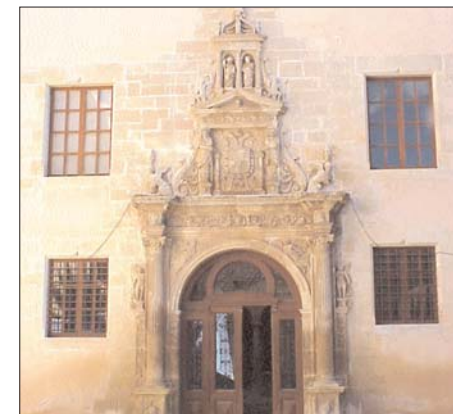
113

Referència catàleg 2002 0113
Denominació catàleg 1983 Casa Climent
Denominació altres catàleg 1983 Casa Climent
Denominació primitiva Ricardo Climent
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montacada
Núm. policia 32
Ref-cadatral 1 1211702
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

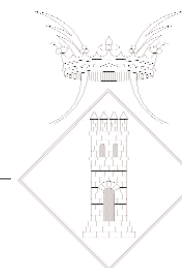
111

Referència catàleg 2002 0111
Denominació catàleg 1983 Casa Blanquet
Denominació altres catàleg 1983 Casa Josep Blanquet
Denominació primitiva Casa Blanquet Chavarria
Nucli urbà Jesus
Nom vial Major
Núm. policia 51
Ref-cadatral 1 0325101
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

114

Referència catàleg 2002 0114
Denominació catàleg 1983 Reials Col·legis
Denominació altres catàleg 1983 Col·legi Sant Jaume i Sant Matias
Denominació primitiva Reial Col·legi de Sant Jaume i Sant Maties
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Domenech
Núm. policia 21,23
Ref-cadatral 1 1413115
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

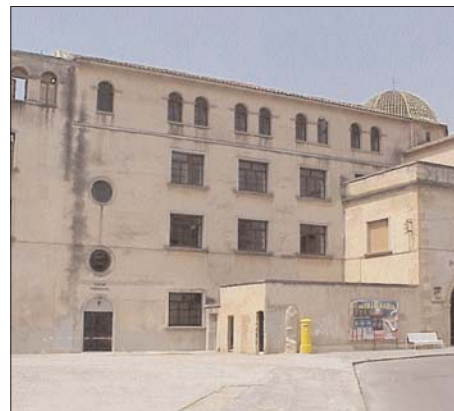
115

Referència catàleg 2002 0115
Denominació catàleg 1983 Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec
Denominació altres catàleg 1983 Col·legi Sant Jordi i Sant Domènec
Denominació primitiva Reial Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Sant Domenech
Núm. policia 14
Ref-cadatral 1 1413114
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

118

Referència catàleg 2002 0118
Denominació catàleg 1983 Col·legi de les Teresianes
Denominació altres catàleg 1983 Col·legi de les Teresianes
Denominació primitiva Col·legi de la Companyia de Santa Teresa de Jesús
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Roselló
Núm. policia 31,33,35,37
Ref-cadatral 1 0704501
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

116

Referència catàleg 2002 0116
Denominació catàleg 1983 Antic Col·legi de la Immaculada
Denominació altres catàleg 1983 Antic Col·legi de la Immaculada
Denominació primitiva Convent de Jesús
Nucli urbà Jesús
Nom vial Daniel Mangrane
Núm. policia 22
Ref-cadatral 1 0225601
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

119

Referència catàleg 2002 0119
Denominació catàleg 1983 Seminari Diocesà de Tortosa
Denominació altres catàleg 1983 Seminari Diocesà
Denominació primitiva Seminari Diocesà de Tortosa
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Escales del Seminari
Núm. policia 14,16,18
Ref-cadatral 1 1503903
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

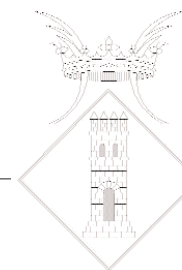
117

Referència catàleg 2002 0117
Denominació catàleg 1983 Porta Antic Seminari
Denominació altres catàleg 1983 Antic Seminari
Denominació primitiva Seminari Diocesà
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Montcada
Núm. policia 24,28
Ref-cadatral 1 1110301
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

120

Referència catàleg 2002 0120
Denominació catàleg 1983 Col·legi de Sant Josep
Denominació altres catàleg 1983 Col·legi Josepets
Denominació primitiva Col·legi dels Operaris Diocesans de Sant Josep
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Callao, de
Núm. policia 6 a 28
Ref-cadatral 1 1411945
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

121

Referència catàleg 2002 0121
Denominació catàleg 1983 Escoles del Temple
Denominació altres catàleg 1983 Escoles Arceochotorena
Denominació primitiva Grup Escolar IES 20 Unitats del Temple
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Jaume I
Núm. policia 19
Ref-cadatral 1 1000601
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

124

Referència catàleg 2002 0124
Denominació catàleg 1983 Antiga Peixateria de Tortosa
Denominació altres catàleg 1983 Antiga Peixateria
Denominació primitiva Peixateria Municipal
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Rosa, de la
Núm. policia 1
Ref-cadatral 1 1011208
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

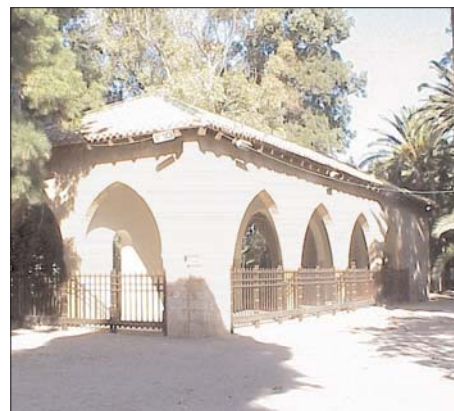
122

Referència catàleg 2002 0122
Denominació catàleg 1983 Escoles 13 de Enero
Denominació altres catàleg 1983 Grup Escolar 13 de Gener
Denominació primitiva Escoles Arceochotorena
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Mossen Ovidi Tobias
Núm. policia 6,8
Ref-cadatral 1 0796401
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

125

Referència catàleg 2002 0125
Denominació catàleg 1983 Escorxador Municipal
Denominació altres catàleg 1983 Escorxador Municipal
Denominació primitiva Escorxador Municipal de Tortosa
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Felip Pedrell
Núm. policia 1,3, 5
Ref-cadatral 1 1014301
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

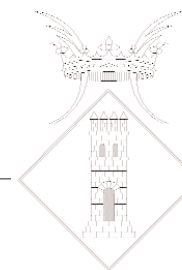
123

Referència catàleg 2002 0123
Denominació catàleg 1983 Llotja de Tortosa
Denominació altres catàleg 1983 Llotja del Parc Teodor
Denominació primitiva Llotja de Tortosa
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 72
Ref-cadatral 1 0806802
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

126

Referència catàleg 2002 0126
Denominació catàleg 1983 Mercat Municipal
Denominació altres catàleg 1983 Mercat Públic Municipal
Denominació primitiva Mercat Municipal
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 26,40,54
Ref-cadatral 1 0909801
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

127

Referència catàleg 2002 0127
Denominació catàleg 1983 Botiga Casa Canivell
Denominació altres catàleg 1983 Botiga Canivell
Denominació primitiva Botiga Canivel
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Àngel
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1010206
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

130

Referència catàleg 2002 0130
Denominació catàleg 1983 Universitat Nacional de Educació a Distància
Denominació altres catàleg 1983 Banc d'Espanya
Denominació primitiva Banc d'Espanya
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Miguel de Cervantes
Núm. policia 17
Ref-cadatral 1 1107807
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

128

Referència catàleg 2002 0128
Denominació catàleg 1983 Estació RENFE
Denominació altres catàleg 1983 Estació del Ferrocarril
Denominació primitiva Estació Companyia del Nord
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Francesc Vicent García
Núm. policia 2,6
Ref-cadatral 1 1105601
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

131

Referència catàleg 2002 0131
Denominació catàleg 1983 Edifici Ferrreteria Margalef
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Argentina
Núm. policia 11
Ref-cadatral 1 0908606
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

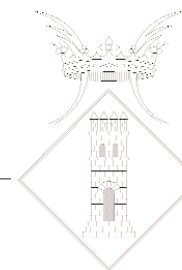
129

Referència catàleg 2002 0129
Denominació catàleg 1983 Estació del Carrilet
Denominació altres catàleg 1983 Estació del Carrilet
Denominació primitiva Estació Ferrocarrils Españoles de Via Estrecha F.E.V.E
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 137
Ref-cadatral 1 1003104
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

132

Referència catàleg 2002 0132
Denominació catàleg 1983 Mercat del Peix
Denominació altres catàleg 1983 Mercat del Peix
Denominació primitiva Mercat de Peix
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Barcelona
Núm. policia 3,4
Ref-cadatral 1 0808301
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

133

Referència catàleg 2002 0133
Denominació catàleg 1983 Jutjats Municipals
Denominació altres catàleg 1983 Edifici dels Jutjats (Antic Hospital)
Denominació primitiva Hospital Santa Creu
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Estudis, dels
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1413110
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

136

Referència catàleg 2002 0136
Denominació catàleg 1983 Habitatge Costa de Capellans
Denominació altres catàleg 1983 Antic Hospital de Santa Maria
Denominació primitiva Hospital de la Catedral de Santa Maria
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Costa dels Capellans
Núm. policia 7,9
Ref-cadatral 1 1113905
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

134

Referència catàleg 2002 0134
Denominació catàleg 1983 Farmàcia Lluís
Denominació altres catàleg 1983 Farmàcia Sanmartín
Denominació primitiva Farmàcia Sammartín
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Agustí Querol
Núm. policia 6
Ref-cadatral 1 1010306
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

137

Referència catàleg 2002 0137
Denominació catàleg 1983 Ampliació Hospital Verge de la Cinta
Denominació altres catàleg 1983 Hospital Verge de la Cinta
Denominació primitiva Residència Sanitaria de Tortosa
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Esplanetes, de les
Núm. policia 27
Ref-cadatral 1 1309901
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

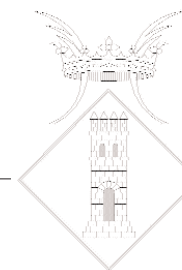
135

Referència catàleg 2002 0135
Denominació catàleg 1983 Habitatge Carrer Major de Remolins
Denominació altres catàleg 1983 Sinagoga Jueva
Denominació primitiva Hospital de Sant Jordi
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Major de Remolins
Núm. policia 44
Ref-cadatral 1 1317606
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

138

Referència catàleg 2002 0138
Denominació catàleg 1983 Banys Nous
Denominació altres catàleg 1983 Banys Nous
Denominació primitiva Banys de la Ciutat
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ricard Cirera
Núm. policia 3
Ref-cadatral 1 1008003
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

139

Referència catàleg 2002 0139
 Denominació catàleg 1983 Cinema Femina
 Denominació altres catàleg 1983 Cinema Femina
 Denominació primitiva Cinema Femina
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Teodor Gonzalez
 Núm. policia 45
 Ref-cadatral 1 1108101
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

142

Referència catàleg 2002 0142
 Denominació catàleg 1983 Parc Teodoro Gonzalez
 Denominació altres catàleg 1983 Parc Municipal "Teodor González"
 Denominació primitiva Parc dela Titets
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Generalitat
 Núm. policia 72
 Ref-cadatral 1 0806802
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

140

Referència catàleg 2002 0140
 Denominació catàleg 1983 Club de Rem
 Denominació altres catàleg 1983 Club de Rem
 Denominació primitiva Club de Rem
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ribera, de
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 0705801
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

143

Referència catàleg 2002 0143
 Denominació catàleg 1983 Calvari de Sant Francesc
 Denominació altres catàleg 1983 Calvari de Tortosa
 Denominació primitiva Calvari Venerable Ordre Tercera de Sant Francesc
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Pujada de Sant Blai
 Núm. policia 18,20
 Ref-cadatral 1 1109210
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon

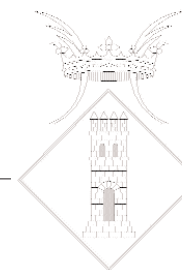
141

Referència catàleg 2002 0141
 Denominació catàleg 1983 Oficina de Turisme
 Denominació altres catàleg 1983 Oficina Patronat Municipal de
 Denominació primitiva Oficina Municipal de Turisme
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Bimil·lenari
 Núm. policia s/n
 Ref-cadatral 1 1097914
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

144

Referència catàleg 2002 0144
 Denominació catàleg 1983 Balneari Porcar
 Denominació altres catàleg 1983 Balneari Porcar
 Denominació primitiva Balneari Porcar
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Font de la Salut
 Núm. policia 14
 Ref-cadatral 1 1416701
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

145

Referència catàleg 2002 0145
 Denominació catàleg 1983 Jardins del Prncep
 Denominació altres catàleg 1983 Museu Escultures Santiago de Santiago
 Denominació primitiva Jardins Balneari del Porcar
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Castell de la Suda
 Núm. policia 3,5
 Ref-cadatral 1 1415601
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

148

Referència catàleg 2002 0148
 Denominació catàleg 1983 Conjunt de la Ceberes 1
 Denominació altres catàleg 1983 Les Ceberes
 Denominació primitiva Les Ceberes
 Nucli urbà Camp-Redó
 Nom vial Don Alvaro
 Núm. policia 90
 Ref-cadatral 1 3754202
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

146

Referència catàleg 2002 0146
 Denominació catàleg 1983 Baluard del Crist
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions Antics Cuartels
 Denominació primitiva Baluard del Crist
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Esplanetes, de les
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1309901
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

149

Referència catàleg 2002 0149
 Denominació catàleg 1983 Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Denominació altres catàleg 1983 Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Denominació primitiva Inscripcions C/. Ciutat- C/. Oliver
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ciutat, de la
 Núm. policia 10
 Ref-cadatral 1 1011203
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

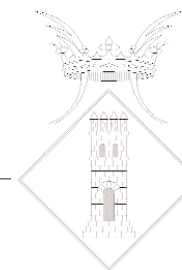
147

Referència catàleg 2002 0147
 Denominació catàleg 1983 Làpida romana Edifici Bisbat
 Denominació altres catàleg 1983 Làpida romana Edifici Bisbat
 Denominació primitiva Làpida romana Edifici Bisbat
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Croera, de la
 Núm. policia 9
 Ref-cadatral 1 1012206
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

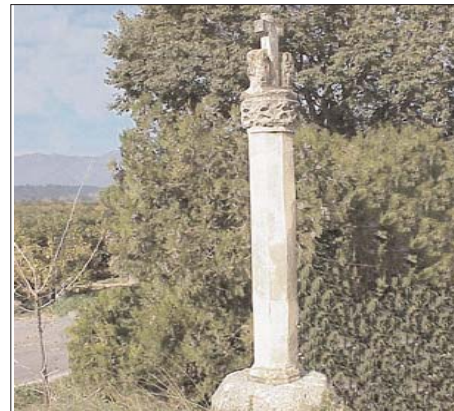
150

Referència catàleg 2002 0150
 Denominació catàleg 1983 Font de la Ciutat
 Denominació altres catàleg 1983 Font Palau Oliver de Boteller
 Denominació primitiva Font del Mercat o de la Plaça de les Cols
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ciutat, de la
 Núm. policia s/n
 Ref-cadatral 1 Sense
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

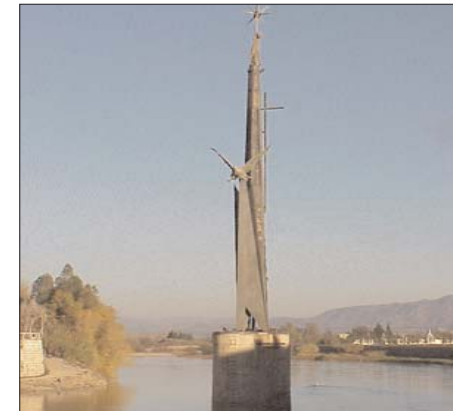

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

151

Referència catàleg 2002 0151
Denominació catàleg 1983 Creu de Terme de Bitem
Denominació altres catàleg 1983 Creu de Terme de Bitem
Denominació primitiva Creu de Terme de Bitem
Nucli urbà
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 68
Parcel·la 19

154

Referència catàleg 2002 0154
Denominació catàleg 1983 Monument Batalla del Ebro
Denominació altres catàleg 1983 Monument als Caiguts
Denominació primitiva Monument a los Caidos en Batalla del Ebro
Nucli urbà Tortosa
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon

152

Referència catàleg 2002 0152
Denominació catàleg 1983 Creu de Terme de la Petja
Denominació altres catàleg 1983 Creu de Terme de la Petja
Denominació primitiva Peiró d'en Samarra
Nucli urbà Tortosa
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 125
Parcel·la 3

155

Referència catàleg 2002 0155
Denominació catàleg 1983 Monument Bimil.lenari
Denominació altres catàleg 1983 Monument Bimil.lenari
Denominació primitiva Monument Bimil.lenari
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Bimil.lenari, del
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

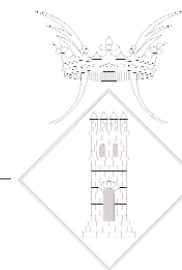
153

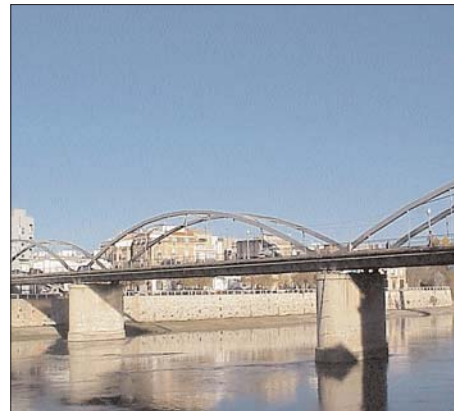
Referència catàleg 2002 0153
Denominació catàleg 1983 Crist del Palau
Denominació altres catàleg 1983 Creu Porta Palau
Denominació primitiva Creu del Forn de la Canonja
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Palau, del
Núm. policia 6
Ref-cadatral 1 1112104
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

156

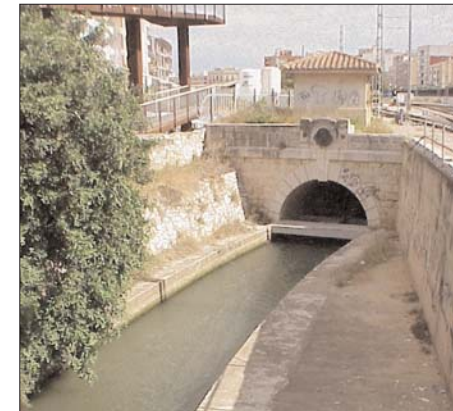
Referència catàleg 2002 0156
Denominació catàleg 1983 Pont de la Pedra
Denominació altres catàleg 1983 Pont de Pedra
Denominació primitiva Pont de la Pedra
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Bisbe Aznar
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

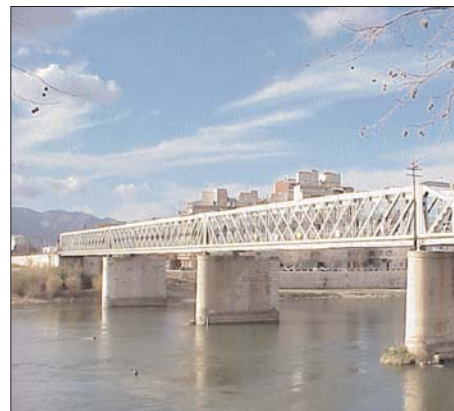
157

Referència catàleg 2002 0157
 Denominació catàleg 1983 Pont de l'Estat
 Denominació altres catàleg 1983 Pont de l'Estat
 Denominació primitiva Pont de l'Estat
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

160

Referència catàleg 2002 0160
 Denominació catàleg 1983 Tunel Canal Esquerra de l'Ebre
 Denominació altres catàleg 1983 Tunel Canal de Remolins
 Denominació primitiva Tunel Canal Esquerra de l'Ebre a Tortosa
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Barranc de Caputxins
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon

158

Referència catàleg 2002 0158
 Denominació catàleg 1983 Pont del Ferrocarril
 Denominació altres catàleg 1983 Pont del Ferrocarril RENFE
 Denominació primitiva Pont del Ferrocarril Companya Nord Espanya
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon

161

Referència catàleg 2002 0161
 Denominació catàleg 1983 Tunel Canal Barrugat
 Denominació altres catàleg 1983 Tunel Canal de Bitem
 Denominació primitiva Tunel Canal Esquerra de l'Ebre a Barrugat
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial Tortosa-Tivenys
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon

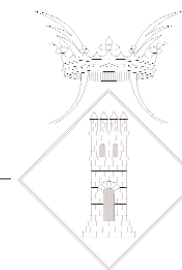
159

Referència catàleg 2002 0159
 Denominació catàleg 1983 Pont del Bimil.lenari
 Denominació altres catàleg 1983 Pont Nou
 Denominació primitiva Pont del Bimil.lenari
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

162

Referència catàleg 2002 0162
 Denominació catàleg 1983 Mas dels Frares
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Camp-redó
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 031
 Parcel·la 14

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

163

Referència catàleg 2002 0163
 Denominació catàleg 1983 Casa de Llopis
 Denominació altres catàleg 1983 Moli de Llopis
 Denominació primitiva Moli de Llopis
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Tortosa-Aldea
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 130
 Parcel·la 47

166

Referència catàleg 2002 0166
 Denominació catàleg 1983 La Sénia d'Aixendri
 Denominació altres catàleg 1983 La Sénia de la Torra
 Denominació primitiva La Sénia dels Jordà
 Nucli urbà Vinallop
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 128
 Parcel·la 49

164

Referència catàleg 2002 0164
 Denominació catàleg 1983 Casa Roselló
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Figueres
 Denominació primitiva Farinera de la Providència
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Marcell Domingo
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 0013610
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

167

Referència catàleg 2002 0167
 Denominació catàleg 1983 Pous de la Neu 1
 Denominació altres catàleg 1983 Pous de la Neu
 Denominació primitiva Els Pous de la Neu
 Nucli urbà Reguers
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 55
 Parcel·la 83

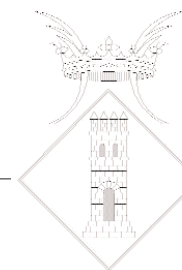
165

Referència catàleg 2002 0165
 Denominació catàleg 1983 Casa Sanabra
 Denominació altres catàleg 1983 Farinera de Jesús
 Denominació primitiva Farinera La Jesusa
 Nucli urbà Jesús
 Nom vial Jesús, de
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 048
 Parcel·la 38

168

Referència catàleg 2002 0168
 Denominació catàleg 1983 Bòbila de Reverter del Temple
 Denominació altres catàleg 1983 Bòbila de Reverter
 Denominació primitiva Bòbila de Reverter
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Generalitat
 Núm. policia 122,124
 Ref-cadatral 1 0898203
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

169

Referència catàleg 2002 0169
 Denominació catàleg 1983 Bòbila de Reverter II
 Denominació altres catàleg 1983 Bòbila d'Anguera
 Denominació primitiva Bòbila d'Anguera
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 127
 Parcel·la 112

172

Referència catàleg 2002 0172
 Denominació catàleg 1983 Ajuntament de Tortosa
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Consistorial de Tortosa
 Denominació primitiva Ajuntament de Tortosa
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Espanya
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 1009701
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

170

Referència catàleg 2002 0170
 Denominació catàleg 1983 La Sucreta
 Denominació altres catàleg 1983 Sucreta
 Denominació primitiva La Sucreta
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 127
 Parcel·la 64

173

Referència catàleg 2002 0173
 Denominació catàleg 1983 Torre de Túbal
 Denominació altres catàleg 1983 Castell de la Zuda
 Denominació primitiva Torre de Túbal
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Castell de la Suda, de
 Núm. policia 4
 Ref-cadatral 1 1214502
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

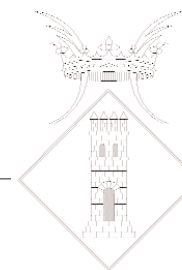
171

Referència catàleg 2002 0171
 Denominació catàleg 1983 Cooperativa de Remolins
 Denominació altres catàleg 1983 Cooperativa Olivarrera
 Denominació primitiva Cooperativa de Santiago
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Immaculada, de la
 Núm. policia 15,18
 Ref-cadatral 1 1215401
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

174

Referència catàleg 2002 0174
 Denominació catàleg 1983 Portal de Remolins
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Portal de Vimpeçol
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Portal de Remolins
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 Sense
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

175

Referència catàleg 2002 0175
Denominació catàleg 1983 Torre de la Petja
Denominació altres catàleg 1983 Ermita de la Petja
Denominació primitiva Torre de la Petja
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ermita de la Petja, de l'
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 125
Parcel·la 6

178

Referència catàleg 2002 0178
Denominació catàleg 1983 Restaurant Julivert
Denominació altres catàleg 1983 Racó de Mig Cami
Denominació primitiva Casa Prepons
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Carretera de la Simpatica
Núm. policia 101
Ref-cadatral 1 2411307
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

176

Referència catàleg 2002 0176
Denominació catàleg 1983 Torre del Coll de l'Alba
Denominació altres catàleg 1983 Ermita del Coll de l'Alba
Denominació primitiva Torre del Coll de l'Alma
Nucli urbà Tortosa
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 139
Parcel·la 67

179

Referència catàleg 2002 0179
Denominació catàleg 1983 Portal de Tarragona
Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions Antiques Casernes
Denominació primitiva Portal del Miracle
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Esplanetes, de les
Núm. policia s/n
Ref-cadatral 1 1411956
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

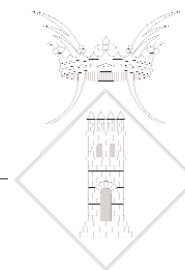
177

Referència catàleg 2002 0177
Denominació catàleg 1983 Estació de Mianes
Denominació altres catàleg 1983 Estació de Mianes
Denominació primitiva Estació de Mianes
Nucli urbà Vinallop
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 89
Parcel·la 80

180

Referència catàleg 2002 0180
Denominació catàleg 1983 Central Hidroelectrica
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva Jesús
Nucli urbà
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 50
Parcel·la 77

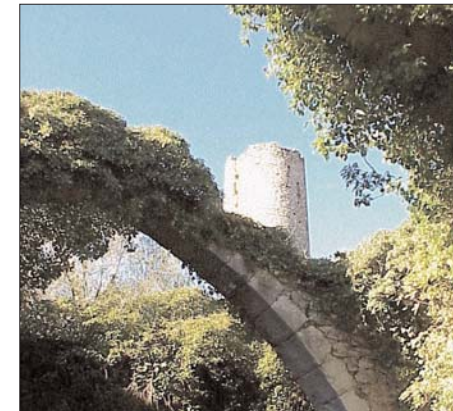

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

181

Referència catàleg 2002 0181
 Denominació catàleg 1983 Masos de Fullola
 Denominació altres catàleg 1983 Masos de Fullola
 Denominació primitiva Masos de Fullola
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Torre de Fullola,de la
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 014
 Parcel·la 12

184

Referència catàleg 2002 0184
 Denominació catàleg 1983 Església de Fullola
 Denominació altres catàleg 1983 Església de Fullola
 Denominació primitiva Església de Fullola
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Torre de Fullola, de la
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 014
 Parcel·la 10

182

Referència catàleg 2002 0182
 Denominació catàleg 1983 Mas de Lledó
 Denominació altres catàleg 1983 Mas de Lledó
 Denominació primitiva Mas de Lledó
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 072
 Parcel·la 1

185

Referència catàleg 2002 0185
 Denominació catàleg 1983 Mas de la Misa
 Denominació altres catàleg 1983 Mas de la Misa
 Denominació primitiva Mas de la Misa
 Nucli urbà Camp-redó
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 035
 Parcel·la 41

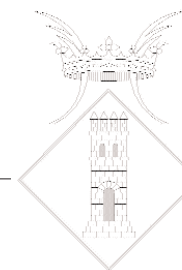
183

Referència catàleg 2002 0183
 Denominació catàleg 1983 Fàbrica de Ciment
 Denominació altres catàleg 1983 Fàbrica de Ciment
 Denominació primitiva Fàbrica de Ciment
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 139
 Parcel·la 38

186

Referència catàleg 2002 0186
 Denominació catàleg 1983 Mas de l'Horta de Miravall
 Denominació altres catàleg 1983 Mas de l'Horta de Miravall
 Denominació primitiva Mas de Miravall
 Nucli urbà Bitem
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 67
 Parcel·la 79

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

187

Referència catàleg 2002 0187
Denominació catàleg 1983 Mas de Mianes
Denominació altres catàleg 1983 Mas de Guarner
Denominació primitiva Mas de Borràs
Nucli urbà Vinallop
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 40
Parcel·la 43

190

Referència catàleg 2002 0190
Denominació catàleg 1983 Edifici Galeries Franquet 1
Denominació altres catàleg 1983 Galeries Franquet
Denominació primitiva Galeries Franquet
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Ramón Berenguer IV
Núm. policia 11
Ref-cadatral 1 0907205
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

188

Referència catàleg 2002 0188
Denominació catàleg 1983 Casa Joan Abril
Denominació altres catàleg 1983 Casa Joan Abril
Denominació primitiva Casa Joan Abril i Guanyabens
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 97
Ref-cadatral 1 0905322
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

191

Referència catàleg 2002 0191
Denominació catàleg 1983 Edifici Galeries Franquet 2
Denominació altres catàleg 1983 Galeries Franquet
Denominació primitiva Galeries Franquet
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 73
Ref-cadatral 1 0907201
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

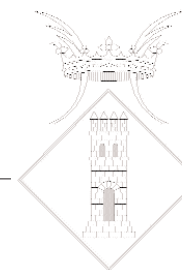
189

Referència catàleg 2002 0189
Denominació catàleg 1983 Casa Santiago Royo
Denominació altres catàleg 1983 Botiga Berta Pujol
Denominació primitiva Casa Domingo
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 3
Ref-cadatral 1 1010801
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

192

Referència catàleg 2002 0192
Denominació catàleg 1983 Edifici Galeries Franquet 3
Denominació altres catàleg 1983 Galeries Franquet
Denominació primitiva Galeries Franquet
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Generalitat
Núm. policia 71
Ref-cadatral 1 0907202
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

193

Referència catàleg 2002 0193
 Denominació catàleg 1983 Pous de la Neu 2
 Denominació altres catàleg 1983 Pous de la Neu
 Denominació primitiva Els Pous de la Neu
 Nucli urbà Reguers
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon 55
 Parcel·la 85

196

Referència catàleg 2002 0196
 Denominació catàleg 1983 Habitatge Ronda Reus
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Ronda de Reus
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 0807309
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

194

Referència catàleg 2002 0194
 Denominació catàleg 1983 Residencia Sant Miguel
 Denominació altres catàleg 1983 Residencia diocesana de
 Hermanitas de los Pobres
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Francesc Vicent Garcia
 Núm. policia 12
 Ref-cadatral 1 1202901
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

197

Referència catàleg 2002 0197
 Denominació catàleg 1983 Muralles del Rastre
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions
 Denominació primitiva Muralles del Rastre
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

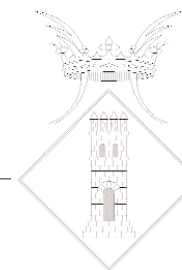
195

Referència catàleg 2002 0195
 Denominació catàleg 1983 Casa Carrer Montcada
 Denominació altres catàleg 1983 Conjunt Edificis Carrer
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Montcada
 Núm. policia 1
 Ref-cadatral 1 1010309
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

198

Referència catàleg 2002 0198
 Denominació catàleg 1983 Baluard de la Victoria
 Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions Antigues Casernes
 Denominació primitiva Baluard de la Victoria
 Nucli urbà Tortosa
 Nom vial Esplanetes, de les
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1 1411956
 Ref-cadatral 2 1411955
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

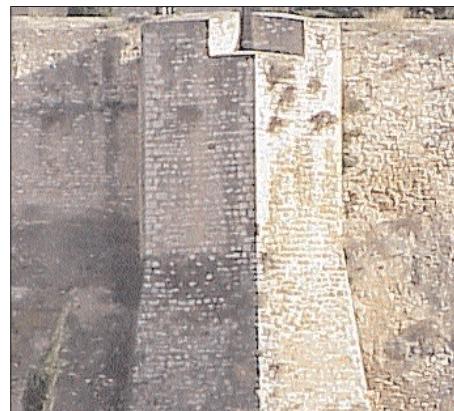
199

Referència catàleg 2002 0199
Denominació catàleg 1983 Baluard del Carme
Denominació altres catàleg 1983 Fortificacions Antigues Casernes
Denominació primitiva Baluard del Carme
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Pujada de l'Hospital de la
Núm. policia
Ref-cadatral 1 1309901
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

202

Referència catàleg 2002 0202
Denominació catàleg 1983 Conjunt de les Severes 2
Denominació altres catàleg 1983 Les Ceberes
Denominació primitiva Les Ceberes
Nucli urbà Camp-redó
Nom vial Don Alvaro,
Núm. policia 94
Ref-cadatral 1 3754203
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

200

Referència catàleg 2002 0200
Denominació catàleg 1983 Punta del Diamant
Denominació altres catàleg 1983 Castell de la Zuda
Denominació primitiva Punta del Diamant
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Castell de la Suda, de
Núm. policia 4
Ref-cadatral 1 1214502
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

203

Referència catàleg 2002 0203
Denominació catàleg 1983 Cases Barates de Ferreries 2
Denominació altres catàleg 1983 Cases Barates
Denominació primitiva Cases Barates
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Cristofol Colom, de
Núm. policia 43,45,47,49
Ref-cadatral 1 0413901
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

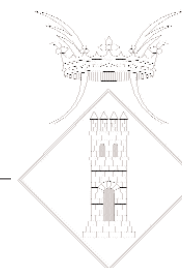
201

Referència catàleg 2002 0201
Denominació catàleg 1983 Cementeri Municipal de Tortosa
Denominació altres catàleg 1983 Cementeri Tortosa
Denominació primitiva Cementeri Nou.
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Cementiri, del
Núm. policia
Ref-cadatral 1 1696912
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

204

Referència catàleg 2002 0204
Denominació catàleg 1983 Cases Barates de Ferreries 3
Denominació altres catàleg 1983 Cases Barates
Denominació primitiva Cases Barates
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Cristofol Colom, de
Núm. policia 44,46,48,50
Ref-cadatral 1 0414602
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

205

Referència catàleg 2002 0205
Denominació catàleg 1983 Habitatge Porxos Plaça Àngel 2
Denominació altres catàleg 1983 Porxos Plaça Àngel
Denominació primitiva Porxos Plaça Àngel
Nucli urbà Totosa
Nom vial Àngel, de l'
Núm. policia 9
Ref-cadatral 1 1010412
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

208

Referència catàleg 2002 0208
Denominació catàleg 1983 Casa Agusti Roig
Denominació altres catàleg 1983 Casa Bau
Denominació primitiva Casa Bau
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Simpàtica
Núm. policia
Ref-cadatral 1 2710815
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

206

Referència catàleg 2002 0206
Denominació catàleg 1983 Habitatge Porxos Plaça Àngel 3
Denominació altres catàleg 1983 Porxos Plaça Àngel
Denominació primitiva Porxos Plaça Àngel
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Àngel, de l'
Núm. policia 11
Ref-cadatral 1 1010411
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

209

Referència catàleg 2002 0209
Denominació catàleg 1983 Casa Mangrane
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Jesús
Nom vial Sebastià Ladrón
Núm. policia
Ref-cadatral 1 0024501
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

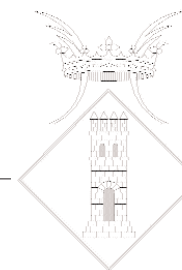

207

Referència catàleg 2002 0207
Denominació catàleg 1983 Habitatge Porxos Plaça Àngel 4
Denominació altres catàleg 1983 Porxos Plaça Àngel
Denominació primitiva Porxos Plaça Àngel
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Àngel, de l'
Núm. policia 13
Ref-cadatral 1 1010410
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

Referència catàleg 2002 0210
Denominació catàleg 1983 Casa Jover
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva
Nucli urbà Jesús
Nom vial
Núm. policia
Ref-cadatral 1
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon 97
Parcel·la 32

ELS ELEMENST DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

Referència catàleg 2002 0211
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva Casa Horta del temple
 Nucli urbà
 Nom vial Camí del Mig
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

Referència catàleg 2002 0214
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva Casa Blanca
 Nucli urbà Totosa
 Nom vial Camí de Casa Blanca
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

Referència catàleg 2002 0212
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983 Casa Domingo
 Denominació primitiva
 Nucli urbà Totosa
 Nom vial Camí del Lloron
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

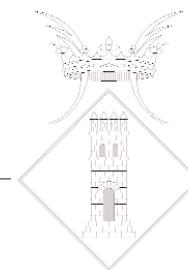
Referència catàleg 2002 0215
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva Lo Moli de la jordia
 Nucli urbà Totosa
 Nom vial Camí del Pont
 Núm. policia
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

Referència catàleg 2002 0213
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva casa Margenat 2
 Nucli urbà Totosa
 Nom vial Ronda Reus
 Núm. policia 23
 Ref-cadatral 1
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

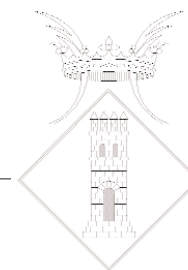

Referència catàleg 2002 0216
 Denominació catàleg 1983
 Denominació altres catàleg 1983
 Denominació primitiva Casa Català
 Nucli urbà Totosa
 Nom vial Carrer Cervantes,
 Núm. policia 12
 Ref-cadatral 1 10007204
 Ref-cadatral 2
 Ref-cadatral 3
 Polígon
 Parcel·la

Referència catàleg 2002 0217
Denominació catàleg 1983
Denominació altres catàleg 1983
Denominació primitiva Capella carrer Major de Remolins
Nucli urbà Tortosa
Nom vial Carrer Major de Remolins
Núm. policia 27
Ref-cadatral 1 1317707
Ref-cadatral 2
Ref-cadatral 3
Polígon
Parcel·la

**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

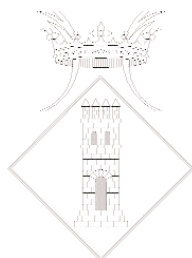

PART II

**ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I
RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA
CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

CONJUNT I AMBIENTS URBANS DEL CATÀLEG 2007

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

4 ELS CONJUNTS I AMBIENTS URBANS D'INTERÈS DEL TERME MUNICIPAL DE TORTOSA

Determinades zones urbanes de Tortosa presenten per elles mateixes una sèrie de característiques que les fan singulars dintre dels diferents teixits urbans. Aquesta particularitat es basa, essencialment, en què són visualment reconeixibles com a conjunts més o menys uniformes. Als anys seixanta del segle XX, el Patronat de Conservació i Reconstrucció de Monuments ja va informar aquesta característica, tot definint com a Zones Especials de Caràcter Ambiental les tres següents:

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental (I), que delimita el sector comprès entre la Catedral i la part inferior de la Suda.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental (II), que delimita els sectors de Santa Clara i Sant Francesc.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental (III), que delimita el barri de Remolins, entre el carrer Major i la muralla.

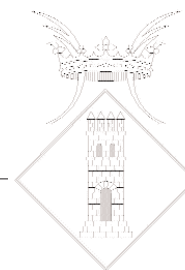
Els criteris de protecció es derivaven del mateix paisatge urbà, d'allò que en algun punt es diria "pintoresquisme". La normativa era taxativa al respecte: "a les zones ambientals, excepte en casos excepcionals degudament justificats, s'exigirà, pel general, que les cornises, remats, forats de balcó, finestres i demés elements respectin les normes tradicionals de composició, i es farà prohibició de la utilització de materials que no harmonitzin amb l'adequat caràcter de barri".

Dins de l'àmbit de protecció del conjunt patrimonial va destacar la Declaració de Conjunt històric-artístic del Casc Antic, segons el Decret 26-2-1976. La delimitació comprèn part de l'antic recinte emmurallat de la ciutat, i, a més, incorpora el recinte de l'actual Parc Teodor González. Els criteris de protecció sorgeixen d'aquesta consideració i es realitza a través dels criteris, primer, del responsable delegat del patrimoni, i, després, dels col·legiats de la Comissió Tècnica del Patrimoni Cultural dels Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

En aquest context cal remarcar el criteri de delimitació del Casc Antic adoptat l'any 1976 i que s'havia iniciat el 1969; tant sols trenta anys després del final de la Guerra Civil Espanyola el 1939, o potser per la ingent tasca de reconstrucció que s'havia de dur a terme, no van ser incorporats en l'esmentada delimitació els nous teixits urbans dins de l'àmbit de la denominació de Casc Antic. Pel fet que la ciutat queda històricament encerclada pel recinte emmurallat, és adient considerar la necessitat de reconèixer en el futur de Tortosa una idea de ciutat patrimonialment tancada fins al segle XIX i, per tant, que la definició de Casc Antic estigui molt més a prop de la urbs i de la trama que apareix en el primer plànol parcel·lari, realitzat per Medín Sabater l'any 1868.

4.1 La revisió del Catàleg 1983

Al Catàleg Municipal de 1983, també hi ha zones que resten dins del seu àmbit de protecció i que són conegudes com zones de protecció ambiental, entre les que es determinen el carrer de Montcada (fitxa núm. 108), el carrer Ample (fitxa núm. 107) i el Barri Jueu (fitxa núm. 109).

Amb la revisió d'aquests conceptes es pretén que el Pla General doni una resposta de caràcter integral, en el sentit que contempli també uns determinats àmbits que la ciutat té; es tracta d'ampliar aquesta definició, que tradicionalment s'ha limitat al Casc Antic, a d'altres espais situats fora de la ciutat històrica. El concepte genèric que caracteritza a les definides com a zones ambientals és la homogeneïtat urbana. En primer lloc, existeixen uns espais que tenen una tipologia comú, la qual conforma morfològicament un teixit urbà; en segon lloc, hi ha uns altres espais que han estat desenvolupats per normatives concretes i que han arribat a configurar trossos de ciutat amb una singularitat específica i de fàcil lectura estructural; i, finalment, hi ha un altre conjunt d'espais homogenis que han estat generats com a conseqüència d'un fet projectiu, on l'estructura i la definició del projecte acaben construint la imatge de la ciutat. Per tant, tenim tres tipus de conceptes que han donat lloc a la consideració de trames ambientals de ciutat:

Zones on la tipologia edificatòria ha generat un determinat teixit urbà

Aquest concepte va lligat a l'ofici de l'arquitectura, però des de la seva vessant més constructiva. És a dir, la manera tradicional de construir sobre un territori, amb uns materials determinats, ha produït trossos de ciutat que poden ser identificats per ells mateixos. El sistema constructiu s'ha erigit com a valor i des d'aquesta experiència de la tradició s'ha anat creant la trama urbana, ha primat l'ofici, i la necessitat de l'usuari ha estat per sobre d'un model de ciutat dissenyada. Aquesta arquitectura és anònima, no hi ha tècnics al darrere; tan sols les limitacions de la normativa referida a la Zona Polèmica Militar i als Costums de Tortosa tenen alguna influència

sobre el fet. Les zones d'aquests àmbits particulars estan incloses en la ciutat històrica i coincideixen amb la identificació i la definició que fa l'Ajuntament de Tortosa i que aprova el 9 de novembre de 1968, com a Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental, i amb el que ratifica l'informe del Patronat de Conservació i Reconstrucció de Monuments, de 8 de gener de 1965. És evident que l'essencial a definir en aquestes trames és el tipus edificatori, i des de la seva capacitat de situar-se sobre el teixit urbà podrà aquest concepte regenerar i canviar la morfologia urbana.

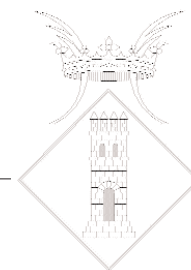
Les zones que han estat objecte de consideració en la revisió del Catàleg són les següents:

1. El barri Jueu (Remolins)
2. El barri de Santa Clara
3. El barri del Castell

que coincideixen amb la delimitació aprovada l'any 1968.

Zones compactes que han estat generades per normatives concretes

La ciutat de Tortosa va necessitar, des de mitjan segle XIX, d'una sèrie de transformacions que van ser plasmades en els diferents eixamples de la ciutat. Les Lleis d'Eixamples espanyoles van introduir uns nous conceptes higienistes sobre les ciutats; així, el traçat morfològic d'aquestes és una conseqüència fonamental i immediata del planejament. Els Plans desenvolupen diferents normatives que les construccions noves han de complir, lligades a l'estructura dels carrers dels nous eixamples. L'ambient d'a-

questes zones és directament proporcional a les intencions dels planificadors i a la normativa del Pla: aquesta és la manera de generar la ciutat. Els conceptes definits en el planejament, com ara les alçades dels pisos, el nombre de plantes, les amplades dels carrers i les illes, etc., dissenyen un tipus determinat de ciutat. A Tortosa resten espais que mantenen aquestes característiques; són els eixamples més antics, es van formar en un breu espai de temps i, per tant, tenen un caràcter homogeni. D'aquí es deriva el reconeixement de la singularitat ambiental dels eixamples. L'essencial d'aquestes trames és la morfologia de la ciutat; a més, el reconeixement no es fa tan sols des del teixit, sinó també des de la captació de la imatge que van generar. És així que la recuperació de les normatives que els van engendrar pot ser el camí de recuperar, també, la ciutat.

Les zones ambientals que configuren aquest tipus i que han estat recollides en la revisió del Catàleg són les delimitades per:

1. L'Eixample del Rastre, de 1864, aprovat el 21 de setembre de 1886
2. La zona compresa al Pla del Temple, redactat per Sebastià Cabot, el 1879, aprovat el 2 de gener de 1886

Zones determinades per accions projectives

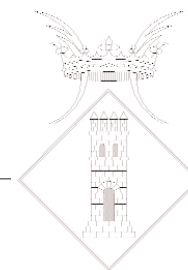
Una de les maneres de fer ciutat ha estat, tradicionalment, el resoldre un creixement urbà a través d'una acció projectiva contundent, on la característica de l'homogeneïtat venia donada precisament des del disseny del propi projecte. El reconeixement d'una determinada arquitectura des de dins de la mateixa ciutat era la manera de operar d'aquestes parts urba-

nes, que normalment venien condicionades per les directrius d'un projecte i eren desenvolupades en un molt curt espai de temps, cosa que accentuava la intenció projectiva i el caràcter homogeni de la intervenció.

A Tortosa, aquestes operacions es realitzen després de la Guerra Civil Espanyola. (Cal dir que aquesta mena d'operacions són més pròpies del segle XIX; a Tortosa tan sols resta l'exemple del passatge Franquet, però aquest exemple, per si sol, no acaba de construir un tros homogeni de ciutat, ateses les seves dimensions reduïdes). L'acció de la Direcció General de Regiones Devastadas a partir del 1939, té com a objectiu reconstruir la ciutat (per pal·liar els efectes de les destrosses ocasionades durant els bombardeigs de la guerra civil i, sobretot, per respondre a la demanda d'habitatges), i des d'aquesta necessitat reestructora es realitzarien diferents operacions urbanes. Els projectes, executats conjuntament per l'oficina de Regiones Devastadas i pels Serveis Tècnics de l'Ajuntament de Tortosa, van constituir intervencions contundents:

- La gran transformació del barri de Pescadors, destruït totalment durant la guerra, que va donar lloc a la reordenació de l'actual plaça d'Espanya.
- La construcció d'habitatges socials, com ara les Cases Barates de Ferreries, concebudes des d'una acció de projecte de blocs d'habitatges aïllats i amb un determinat estil arquitectònic.
- Finalment, una operació urbanística encara més important, palesada en el grup d'habitatges del barri "13 de Gener" (el Grup del Temple), arriba a donar una imatge unitària als conjunts i, per tant, tenen aquest caràcter ambiental que definíem.

L'aspecte més notori d'aquestes operacions és el projecte arquitectònic,

que constitueix la base per a la creació d'aquesta imatge de ciutat. D'aquí que calgui considerar el projecte com l'element generador d'aquests ambients, i la recuperació dels seus valors com el tret fonamental de cara a la conservació.

Els trossos de ciutat que reuneixen aquestes característiques són:

1. La plaça d'Espanya
2. El conjunt de les Cases Barates de Ferreries
3. El conjunt del barri "13 de Gener" (Grup del Temple).

Tot aquest conjunt de definicions no tan sols ha d'estar plantejat des del reconeixement com a valor patrimonial de la ciutat, sinó que ha de tenir un tractament més integral en el propi Pla General. Així, i amb aquesta intenció, el Pla Normatiu ha de recollir les característiques pròpies de cada sector, per tal de conservar i regenerar els valors intrínsecs de la ciutat de Tortosa.

Espais de recuperació i revaloració urbana

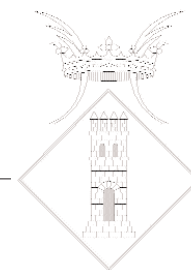
La ciutat de Tortosa i, essencialment, el seu centre històric, conté un gran nombre de monuments de notable interès arquitectònic, que es concentren en una sèrie d'espais en trames molt diferents. La ciutat, en aquests llocs, neix i es forma d'una manera marcada pel tipus d'edificis que s'hi construeixen, amb escales molt superiors a les trames tradicionals de Tortosa. La tipologia d'un edifici de gran escala i la seva articulació sobre la ciutat

fa que aquesta tingui una singularitat específica en cada punt o zona on es concentren. Aquests edificis constitueixen els equipaments importants de la ciutat, que, a més, coincideixen amb moments històrics determinats, ocupant els llocs estratègics que en cada època la ciutat disposa.

L'espai religiós de la Catedral comporta, a més, l'edificació de la Canònica i del Palau del Bisbe. Aquesta és la ciutat del XIV, que ocupa el lloc de l'antiga mesquita, però, a més, és la Tortosa gòtica.

L'espai de l'ensenyament se situa a les esplanades de la sortida oriental de la ciutat, sobre el portal de l'Olivera, i acaba per inutilitzar la sortida: el conjunt dels Reials Col·legis de Sant Jaume i Sant Maties, i de Sant Domènec amb la seva església, formen un conjunt amb una escala molt diferent; és l'època de l'emperador, del Renaixement. Allí coexisteixen aquesta essència morfològica de la ciutat en una forma molt poc urbana, i la pròpiament estilística de l'arquitectura renaixentista.

Un nou episodi bèl·lic, els esdeveniments de la Guerra dels Segadors i el setge de la ciutat per les tropes franceses, condueixen a una important transformació urbana al sector de l'actual carrer de Montcada: la construcció del convent de la Puríssima, el trasllat de l'església de Sant Antoni, la construcció del Seminari Conciliar i de l'església dels Dolors, creen tot un moviment d'ordes religiosos a l'entorn d'un espai en plena transformació. És la Tortosa de la Contrareforma, la Tortosa del barroc. Finalment, podem parlar d'un altre espai en transformació. A finals del segle XIX, poques eren les esplanades que restaven lliures dintre del conjunt més o menys emmurallat; la manca d'equipaments bàsics per a l'època, amb un

fort creixement demogràfic, fa que els terrenys del passeig interior de l'Arsenal siguin ocupats pel Mercat Municipal, que tants maldecaps va portar a l'Ajuntament tortosí. És la ciutat del modernisme la que genera aquest projecte.

L'interès patrimonial d'aquestes intervencions radica essencialment en la vàlua dels seus edificis, que ja neixen des d'una voluntat de crear monuments, de monumentalitzar la ciutat: Catedral, Palau del Bisbe, conjunt dels Reials Col·legis, convent de la Puríssima, Mercat Municipal, etc. Però una característica important és que totes aquestes intervencions han sorgit des d'operacions molt radicals sobre la ciutat. Les seves trames estan descontextualitzades sobre la resta de la ciutat històrica i, per tant, són susceptibles d'actuacions al seu entorn que puguin aportar a la ciutat antiga tota una sèrie de transformacions capaces de recuperar el centre de Tortosa, evitant així la constant degradació del Casc Antic. Aquestes zones s'han de entendre com a motors que, des de certes intervencions estratègiques, puguin transformar i consolidar la ciutat històrica. És el Pla d'ordenació urbanística 2000-2020, amb una sèrie d'intervencions decidides, qui ha de ser capaç de resoldre la recuperació del Casc Antic, que, a més, està declarat Conjunt Històric Artístic des de 1976.

Les zones que determinem com a monumentals són les següents:

- Zona de la Catedral i Palau del Bisbe. La façana fluvial de Tortosa

Es mantindrà la mateixa delimitació que la realitzada per l'Ajuntament de Tortosa el 9 de novembre de 1968, definida com a Zona Especial de Caràcter Artístic Monumental. Catedral.

Estratègies a definir: Actuacions sobre la imatge fluvial de la Ciutat, recuperació de l'antic espai canonical de la Catedral i possibilitat de concentrar les exposicions permanents o museus de la ciutat.

- Zona del Reials Col·legis i els Jutjats

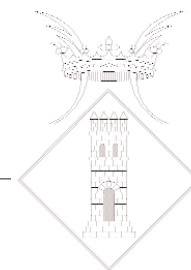
Es mantindrà la mateixa delimitació que la realitzada per l'Ajuntament de Tortosa el 9 de novembre de 1968, definida com a Zona Especial de Caràcter Artístic Monumental. Sant Lluís, Sant Domènec.

Estratègies a definir: Actuacions per crear fluxos i connexió del barri del Rastre amb el Castell de la Suda, acabament del passeig de Ronda i obertura del Conjunt Monumental cap a la Ciutat.

- Zona del Carrer de Montcada

Es delimitarà el sector de l'antic Seminari, convent de la Puríssima, esglésies dels Dolors i de Sant Antoni, a més del Carrer de Montcada i del Carrer Ample, segons el Catàleg de 1983.

Estratègies a definir: Actuacions d'equipaments i habitatges per reforçar l'eix del carrer de Montcada, com a lloc de circulació per a vianants, i actuacions per donar sortida al barri del Rastre i al de Santa Clara.

- Zona del Mercat Municipal

Es delimitarà el Mercat del Peix i el central. El valor de referència del mercat com a centre del comerç, comporta un reforçament de l'espai de l'entorn amb la possibilitat de la creació d'un mercat a l'aire lliure, més polivalent, i la creació d'una reserva d'aparcament de qualitat.

4.2 L'Inventari 2000: una primera declaració d'intencions

En el redactat inicial de la revisió del Catàleg, dins de l'àmbit d'aportació de suggeriments, es van proposar les diferents àrees, sense qualificar normativament els conjunts de referència en aquells aspectes relacionats amb la Llei del Patrimoni Cultural Català. Tan sols es va fer referència a la delimitació del Conjunt Històric-Artístic i la seva Zona de Protecció, que es va incorporar en el Pla General de 1986.

Es van definir les zones següents:

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental, que comprenia la Catedral i la part inferior de la Suda.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental, que delimitava els sectors de Santa Clara i Sant Francesc.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental, que delimita el barri de Remolins.

Es van definir, a més, els sectors d'actuació específica:

- Zona d'Actuació de la Catedral i el Palau del Bisbe.

- Zona d'Actuació dels Reials Col·legis i els Jutjats

- Zona d'Actuació del Carrer de Montcada i del Carrer Ample.

- Zona d'Actuació del conjunt del Mercat Municipal i el Mercat del Peix.

Dintre dels teixits dels eixamples es van delimitar:

- Eixample del Rastre (ER), que forma part del projecte de l'any 1864.

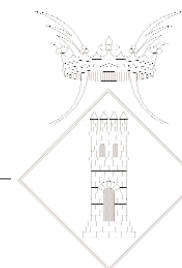
- Eixample Antic (EA), delimitat pel projecte de Sebastià Cabot de l'any 1886.

Dintre de les àrees definides per accions projectives es van assenyalar:

- El conjunt de la Plaça d'Espanya.

- El conjunt de les Cases Barates del barri de Ferreries.

- El conjunt urbà "13 de Gener".

4.3 El Catàleg 2003 un instrument per la formació del Catàleg 2005.

El caràcter normatiu del Catàleg de 1983, d'acord a la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/1993, obliga a la tramitació específica per a la renovació de les característiques dels elements catalogats; aquest fet comporta que sigui necessari complir amb la tramitació dels corresponents expedients pel que respecta al canvi de la seva qualificació, incorporat en aquest cas a la tramitació de la revisió del Catàleg d'acord a la Llei d'Urbanisme.

Es proposa el canvi de la delimitació del Conjunt Històric-Artístic del Casc Antic de la ciutat de Tortosa, definit pel Decret 559/1976 de 26 de febrer.

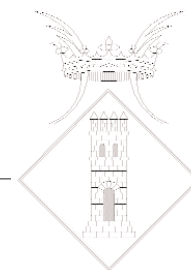
La delimitació del "casco antiguo" aprovada en el Decret 559/1976, no perfila adequadament el perímetre del recinte de la ciutat històrica de Tortosa i només contempla el seu recinte emmurallat existent fins a finals del segle XIX. La no inclusió en aquell Decret de zones profundament alterades per les destruccions de la Guerra Civil Espanyola (les zones pròximes a l'actual Ajuntament), o no ocupades amb anterioritat, com la zona del Portal interior de Remolins, sobre la Plaça de Sant Jaume, provoca que el reconeixement d'aquests sectors de ciutat amb un valor central evident, juntament amb d'altres que gaudeixen de la protecció específica de Béns Culturals d'Interès Nacional, pot crear evidents dissonàncies entre els valors patrimonials respectius, tant des del punt de vista semàntic com des del control específic d'aquestes dues zones. De la mateixa manera, el Decret 559/1976 inclou la zona del Parc Teodor González i la Llotja, a l'antic camp dels Titets, ocupat per les antigues Drassanes extramurs de la ciutat, l'expropiació del qual es va portar a terme sota la tutela de l'alcalde

Trinidad García de Bermejo l'any 1860. Aquest espai, qualificat en l'actualitat segons el dit Decret 559/1976 com a Casc Antic, té poc a veure amb el concepte històric de "Casc Antic" de la ciutat emmurallada.

La necessitat que, en un futur, la ciutat de Tortosa sigui identificada com un conjunt emmurallat que va perdurar fins al segle XIX, fa que el reconeixement semàntic de la ciutat històrica i, per tant, de casc antic, estigui molt més a prop de la ciutat i la trama que apareixen en el primer plànol parcel·lari realitzat per Medín Sabater l'any 1868. La planimetria permet delimitar perfectament el contorn de la ciutat antiga i, a més, s'hi poden percebre sensiblement les alineacions del traçat vuitcentista de Tortosa.

Per comprendre millor la importància de la delimitació del conjunt emmurallat mancaria el treball acurat de projectar sobre la cartografia digitalitzada actual l'antic recinte fortificat. A tal efecte caldria portar a terme dues accions importants:

- a) Referenciar les troballes arqueològiques de la ciutat i en especial les seves fortificacions, segons dades cartogràfiques universals, coordenades UTM, a fi de poder situar adequadament sobre la planimetria municipal les restes arqueològiques i poder gaudir així d'una visió completa de la ciutat antiga.
- b) Restituir els límits de les muralles segons la planimetria que es va realitzar per al concurs del Pla aprovat per l'Ajuntament de Tortosa el 2 de gener de 1886. L'expedient municipal contemplava amb tota precisió la cartografia realitzada per l'arquitecte guanyador, Sebastià

Cabot, a escala 1/500. El document recollia els punts de contacte entre les antigues fortificacions i els eixamples de la ciutat. Malauradament, aquesta documentació està extraviada a l'ACTE.

En compliment de la Llei del Patrimoni Cultural Català, Article 6, Municipis històrico-artístics, serà preceptiu la creació d'un òrgan d'estudi i proposta per la preservació, la conservació, la protecció i la vigilància de llur patrimoni cultural.

4.4 Catàleg d'elements patrimonials 2005.

Per determinar les actuacions de la metodologia fixada en la elaboració del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", després de la Aprovació Inicial per part del Ple Municipal de 21 de febrer de 2003, es necessària la concreció de les diferents Al·legacions fruit de la concurrència i informació pública del planejament.

Quatre son les qüestions bàsiques per acabar de resoldre el "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005".

a) La determinar les consideracions que ha determinat sobre la Revisió del Catàleg de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003, per part del organisme competent per aprovar el document que es la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció

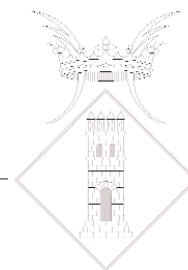
General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en els informes del Exp. 72/2003 de 8 de juliol de 2003, i el complementaris de 19 de setembre de 2003 i el 25/2004 de 2 de març de 2004.

4.4.1 Consideracions de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre

Vist l'informe de l'aprovació, i l'acord a la interpretació restrictiva del Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, que va deixar provisionalment en suspens l'aprovació de la revisió del Catàleg.

La proposta del Catàleg plantejava que en seu el desenvolupament i del que es desprèn dels respectius documents, plantejava la possibilitat de que el propi Catàleg del 2003, fora la justificació del expedient, respecte allò que preveu la Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), en els articles 8, respecte als béns culturals d'interès nacional, i del article 17.4. per als béns culturals d'interès local.

Atès que la Comissió interpreta un defecte de forma en la tramitació del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", en quan al procediment per afectar, desafectar o canvi de delimitacions de zones ja establertes en el Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983. Donat que l'Ajuntament de Tortosa de en la seva

Aprovació Inicial de 21 de febrer de 2003, sol·licita la incoació de diferents expedients per proposar els canvis que recomanava l'esmentat document, i atès que la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, passats ja més de dos anys no ha iniciat cap tràmit el "Catàleg Municipal d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2005", en el marc del Pla d'Ordenació Urbanística de Tortosa, estableix els ajust necessaris per als pocs béns afectats per les consideracions de la Comissió.

4.4.1.1 Canvis classificació de béns del catàleg de 1983

La metodologia general del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005", està regida per un marc general de reflexió i que millor des de aquesta abstracció, per poder valorar els petits canvis o matisos que sobre la catalogació del Patrimoni aporta el Catàleg del 2005, respecte al Catàleg Municipal del Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa de 1983, a través dels nous conceptes que aquests aporta, en la divisió específica entre:

b) Conjunts i ambients urbans d'interès del Terme Municipal de Tortosa.

La proposta del Catàleg, en el desenvolupament dels respectius documents, plantejava la possibilitat per realitzar i establir canvis per la delimitació de béns BCIN, referits al Centre històric de Tortosa, fora el propi Catàleg del 2003, la justificació del expedient, respecte allò que preveu la

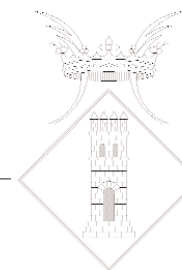
Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), en els articles 8, respecte als béns culturals d'interès nacional.

Els canvis que es proposen al "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005" són:

La Proposta de nova delimitació del Conjunt Històric-Artístic del Decret 559/1967 de 26 de febrer, al límits establerts per la revisió del Catàleg de 2003, es tindrà com a procediment de la declaració allò establert a l'Art. 8, i serà l'Administració de la Generalitat de Catalunya la que n'incoï l'expedient. L'Ajuntament va requerir dintre del tràmit de l'aprovació inicial del 21 de febrer de 2003, que el Departament de Cultura incoés l'expedient a fi de fer coherent la proposta de protecció del Centre Històric de Tortosa, malgrat això aquest procés no ha començat.

Per tan seran vigents, efectius i d'aplicació específica, la Disposició addicional primera.1, establerts per la Llei 9/1993, de 30 de setembre, patrimoni cultural català (DOGC núm.1807, d'11.10.1992), en quan a les classificacions de béns, fins que no es tramiten i s'aproven els respectius expedients, segons l'article 8, respecte als béns culturals d'interès nacional., es això que no es que fins que no es realitzi l'expedient es vigent l'anomenat (CAHA).

Per tant existiran quatre zones específiques.

1.- El Conjunt Històric-Artístic del Decret 559/1967 de 26 de febrer. (CAHA)

2.- Zona de Protecció del Conjunt Històric-Artístic del Decret 559/1967 de 26 de febrer (ZP)

3.- El Centre Històric de Tortosa (CHT), com el perímetre queda delimitat, al Nord pel Carrer i les muralles, a l'Est pel conjunt defensiu de les Fortificacions de les Avançades de Sant Joan i muralla del Rastre, pel Sud pel carrer Teodor González i per l'Oest per la Rambla de Felip Pedrell. Aquesta zona forma part del (CAHA), ampliant els límits fins arribar al recinte intramuros del segle XIX.

4.- El Casc Antic, (CA), inclòs dintre del (CHT), per que resta fora de la delimitació del (CAHA).

A tots els efectes el Catàleg promou com element bàsic per la protecció del béns establerts con a conjunts urbans el (CHT) i que als efectes Normatius seran els d'aplicació específica.

4.4.2 Conclusions

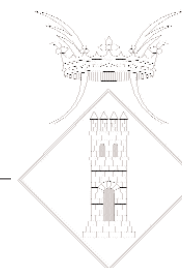
Per tal cosa es proposa sigui introduïda dintre de:

II. Normativa de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2005, una disposició transitòria que digui:

Determinar com a caràcter normatiu el Centre Històric de Tortosa (CHT), com el perímetre queda delimitat, al Nord pel Carrer i les muralles, a l'Est pel conjunt defensiu de les Fortificacions de les Avançades de Sant Joan i

muralla del Rastre, pel Sud pel carrer Teodor González i per l'Oest per la Rambla de Felip Pedrell, i l'aplicació de la II. Normativa de Protecció del Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental de la ciutat i el municipi de Tortosa 2005. La normativa del Centre Històric de Tortosa (CHT), serà d'aplicació directa fins a la determinació específica, si escau, del desenvolupament dels Plans de Millora Urbana.

Es manté la zona denominada Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), i la seva zona de protecció definida per Decret 559/1976, com a BCIN.

4.4 Elements patrimonials. Aprovació provisional de l'any 2005

La revisió del Catàleg contempla la definició dels Conjunts urbans d'interès que seran objecte de protecció específica en base a la Llei 9/1993. Com a conclusió de l'exposició anterior, aquests conjunts es classificaran com:

4.5.1 Béns Culturals d'Interès Nacional

1. El Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), amb la delimitació fixada en el procés de revisió del Catàleg i basada en la del Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència, i la zona de protecció (Z.P.) del esmentat Decret, fixades en el Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa 1986. La zona (CAHA) tindrà la qualificació de bé cultural d'interès Nacional.

2. El Centre històric de Tortosa (CHT). El forma el Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), amb la nova delimitació fixada en el procés de revisió del Catàleg i basada en la del Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència, i una part de la zona definida com a Casc Antic (CA), que coincideix amb els sectors de la ciutat emmurallada no inclosos en el Decret 559/1976. La zona definida com a Casc Antic (CA), que coincideix amb els sectors de la ciutat emmurallada no inclosa en els límits del Decret 559/1976, no rebran la protecció específica de BCIN.

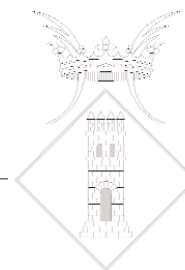
A tots els efectes normatius del Catàleg la zona del Centre històric de Tortosa, es la que ha de garantir la protecció patrimonial del nucli antic de la ciutat.

Dintre d'aquest àmbit del CHT en delimiten les zones:

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental I (ZEC I), que delimita el sector comprès entre la Catedral i la part inferior de la Suda.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental II (ZEC II), que delimita els sectors de Santa Clara i Sant Francesc.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental III (ZEC III), que delimita el barri de Remolins, entre el carrer Major i la muralla.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental IV (ZEC IV), que delimita el barri de l'Eixample del Rastre (ER) i que forma part del projecte de 1864.
- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental V (ZEC V), que delimita el Conjunt Plaça d'Espanya.

Existeixen quatre sectors d'actuació específica:

- Zona d'Actuació Específica I (ZAE I), que delimita la Catedral i el Palau de Bisbe. La façana fluvial de Tortosa.
- Zona d'Actuació Específica II (ZAE II), que delimita els Reials Col·legis i els Jutjats
- Zona d'Actuació Específica III (ZAE III), que delimita el Carrer de Montcada i el Carrer Ample.
- Zona d'Actuació Específica IV (ZAE IV), que delimita el conjunt del Mercat Municipal i el Mercat del Peix

4.5.2 Béns catalogats. Béns Culturals d'Interès Local

3. Eixample Antic (EA). Delimitat pel projecte de Sebastià Cabot de 1886.

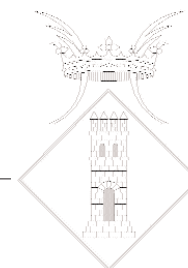
4.5.3 Béns Integrants del Patrimoni Cultural Català. Béns Locals Inventariats

4. Conjunt de les Cases Barates del barri de Ferreries (CCB). Delimitat sota l'eix de l'avinguda Colom.

5. Conjunt del barri "13 de Gener" (C13G). Delimitat per tot el recinte urbà del barri "13 de Gener".

Els conjunts i ambients urbans d'interès patrimonial específic

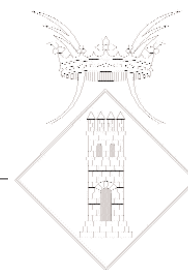
<u>Ref.</u>	<u>Denominació Planejament</u>	<u>Abreviat</u>	<u>Denominació Inicial</u>	<u>Protecció 2005</u>
2014	Casc Antic Històric-Artístic	CAHA	Casc Antic	BCIN
2015	Zona Protecció CAHA	ZP		BCIN
2001	Centre Històric de Tortosa	CHT	Casc Antic	BCIN
2002	Zona Especial de Caràcter Ambiental I	ZEC I	Zona de la Suda	BCIN
2003	Zona Especial de Caràcter Ambiental II	ZEC II	Zona de Santa Clara	BCIN
2004	Zona Especial de Caràcter Ambiental III	ZEC III	Zona de Remolins	BCIN
2005	Zona Especial de Caràcter Ambiental IV	ZEC IV	Zona del Rastre	BCIN
2006	Zona Especial de Caràcter Ambiental V	ZEC V	Zona Plaça Espanya	
2007	Zona d'Actuació Específica I	ZAE I	Zona de la Catedral	BCIN
2008	Zona d'Actuació Específica II	ZAE II	Zona Reials Col·legis	BCIN
2009	Zona d'Actuació Específica III	ZAE III	Zona Carrer Montcada	BCIN
2010	Zona d'Actuació Específica IV	ZAE IV	Zona Mercat Municipal	BCIN
2011	Eixample Antic	EA	Eixample	BCIL
2012	Conjunt Cases Barates de Ferreries	CCB	Cases Barates Ferreries	BIPCC
2013	Conjunt 13 de Gener	C13G	Cases 13 de Gener	BIPCC

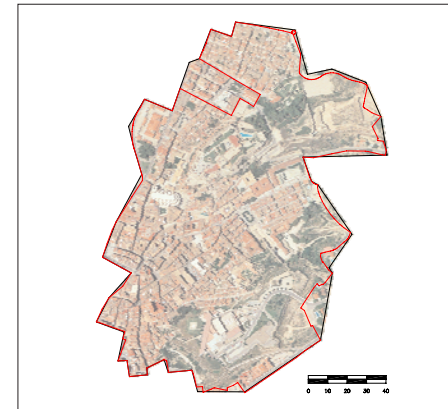

DELIMITACIÓ CONJUNT HISTÒRIC ARTÍSTIC 1976 (CAHA).

El Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), amb la delimitació fixada en el procés de revisió del Catàleg i basada en la del Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència.

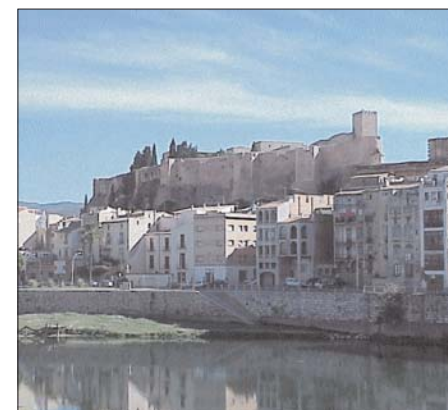
Rambla Felip Pedrell.

Travessia Mur.

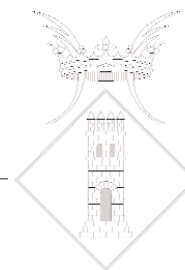
C. Major de Remolins.

Rambla Felip Pedrell.

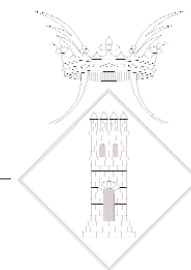
Rambla Felip Pedrell.

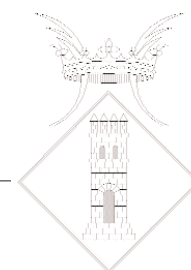
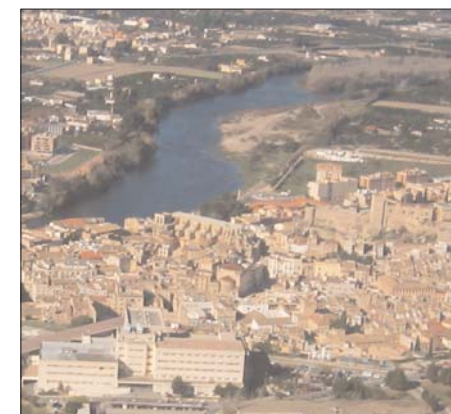
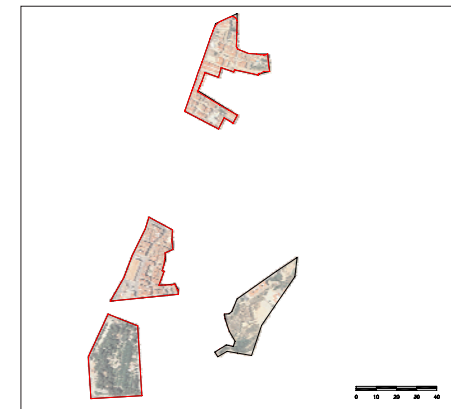
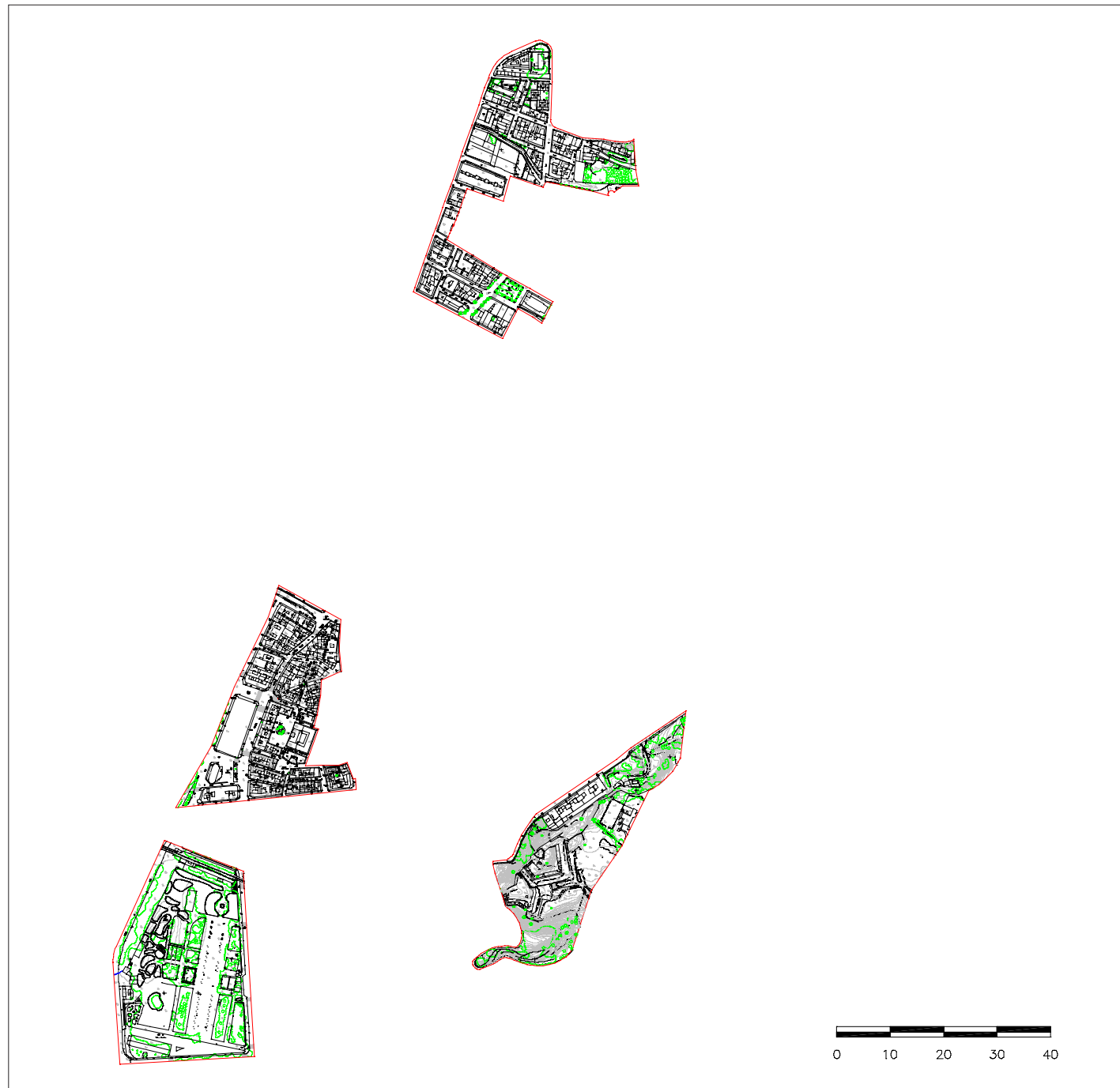

ZONA DE PROTECCIÓ CONJUNT HISTÒRIC ARTÍSTIC. PLA GENERAL D'ORDENACIÓ URBANA DE 1986 (Z.P.)

El Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), amb la delimitació fixada en el procés de revisió del Catàleg i basada en la del Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència. Es va fixar també una zona de protecció (Z.P.) Decret, fixades en el Pla General d'Ordenació Urbanística de Tortosa 1986.

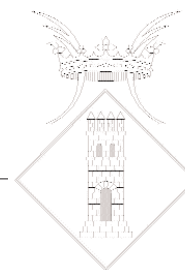
CENTRE HISTÒRIC DE TORTOSA (CHT)

1. Centre històric de Tortosa (CHT). El forma el Casc Antic Històric-Artístic (CAHA), amb la nova delimitació fixada en el procés de revisió del Catàleg i basada en la del Decret 559/1976 del Ministeri d'Educació i Ciència, i una part de la zona definida en el Catàleg 2002 com a Casc Antic (CA), que coincideix amb els sectors de la ciutat emmurallada no inclosos en el Decret 559/1976.

Llistat de carrers:

PAU (DE LA), PL
ANGEL (DE L'), TRAV
SANG (DE LA) SEGON, CRO
ANGEL (DE L'), C
SANG (DE LA) PRIMER, CRO
SANG (DE LA), C
ANGEL (DE L'), PL
CARBO (D'EN), C
MARE DE DEU DE MONTSERRAT, PL
CARME (DEL), C
MERCADERS (DELS), CRO
MERCADERS (DELS), C
SANT FRANCESC (DE), PDA
SANT BLAI (DE), C
SANT BLAI (DE), PDA
GARROFER (DEL), C
PROGRES (DEL), C
FONOLL (DEL), C
JOSEP FRANQUET (DE), PL
SANT TOMAS DEL GARROFER, C

SANT TOMAS DEL GARROFER, TRAV
MURADA DE SANT JOAN, C
CRISTOFOL DESPUIG (DE), C
JOAN D'ALDANA (DE), C
MIGUEL DE CERVANTES (DE), C
TEODOR GONZALEZ (DE), C
HOSPITAL VERGE DE CINTA, PDA
ESPLANETES (DE LES), C
RICARD CIRERA (DE), C
SANT ILDEFONS (DE), C
PARRA (DE LA), C
PARRA (DE LA), TRAV
BARCELONA (DE), PL
BONAVISTA (DE), C
PESCADORS (DELS), C
MANUEL VILA (DE), C
SANTA TERESA (DE), C
SANTA TERESA (DE), TRAV
ESPANYA (D'), PL
ENRIC BAYERRI (D'), C

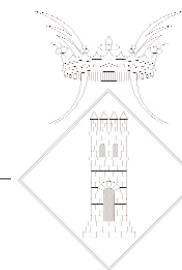
CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

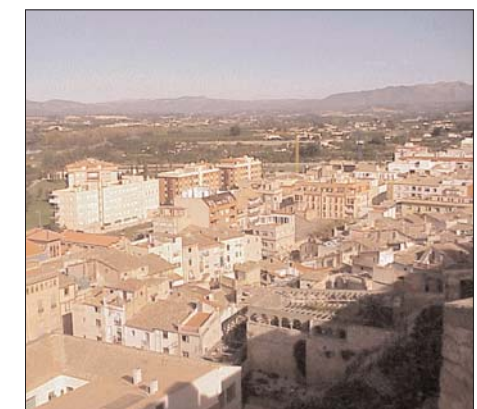
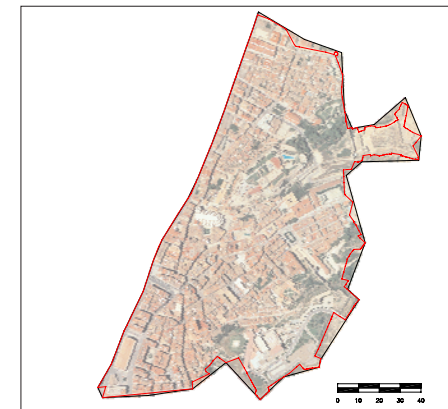
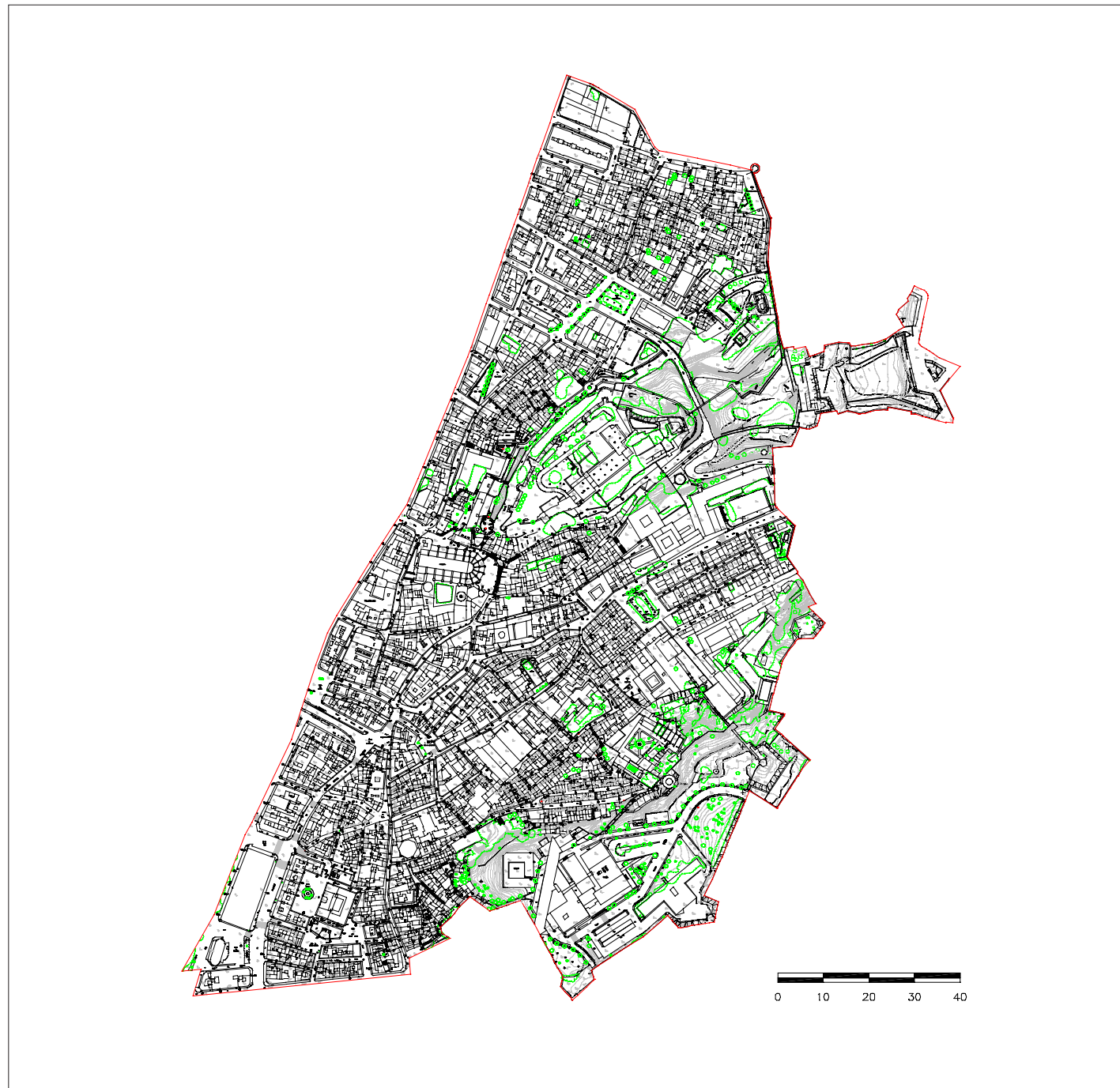
LLUIS MILLET (DE), C
 SEBINA (D'EN), C
 SANT PERE (DE), C
 RAMON CABRERA (DE), PL
 EMILI SANZ (D'), PL
 NAPRON (DE), C
 NAPRON (DE), TRAV
 BANYS (DELS), C
 BANYS (DELS), PL
 BENASQUER (DE), C
 BENASQUER (DE), COSTA
 CABANES (DE), C
 SEMINARI (DEL), CRO
 CABANES (DE), CRO
 SANT LLUIS (DE), C
 SANT LLUIS (DE), TRAV
 NOU DE SANTA CLARA, C
 SANT FRANCESC DE DALT, C
 SANT FRANCESC (DE), TRAV
 SANT FRANCESC (DE), C
 SANTA CLARA (DE), TRAV
 SANTA CLARA (DE), C
 SANT TOMAS DE SANTA CLARA, C
 TRAS PURISSIMA, C
 TRAS PURISSIMA, CRO
 SANT LLUIS (DE), C
 CABANES (DE), C
 SANTA CLARA (DE), PDA
 SANT LLUIS (DE), C
 ESPLANETES (DE LES), C
 MURADA DE SANT JOAN, C
 NOU CIRERA, C
 FELIP PEDRELL (DE), RBLA
 SANT TOMAS DEL GARROFER, C
 BANYS (DELS), PL
 BARCELONA (DE), PL
 FELIP PEDRELL (DE), RBLA
 PAIOLET (DEL), PL
 PORTAL DE REMOLINS (DEL), C
 FELIP PEDRELL (DE), TRAV
 SANT ILDEFONS (DE), C
 SANTA TERESA (DE), C
 FELIP PEDRELL (DE), RBLA
 SOL (DEL), C
 MENAHEM BEN SARUQ (DE), PL

GINESTAR (DE), C
 MUR (DEL), TRAV
 GINESTAR (DE), C
 TIVISSA (DE), C
 MAJOR DE REMOLINS, C
 TAULES VELLES (DE LES), C
 MAJOR DE REMOLINS, C
 TRAS PURISSIMA, C
 MAJOR DE REMOLINS, C
 VILANOVA (DE LA), C
 SOL (DEL), TRAV
 GENTILDONES (DE), TRAV
 JERUSALEM (DE), TRVA
 JERUSALEM (DE), C
 FORTO (D'EN), C
 FORTO (D'EN), CRO
 ESPLANADA (DE L'), CRO
 ESPLANADA (DE L'), TRAV
 JAUME TIO (DE), C
 IMMACULADA (DE LA), PL
 GENTILDONES (DE), C
 FONT DE LA SALUT (DE LA), TRAV
 CAVALLER DE GRACIA (DE), C
 FIGUERETA (DE LA), CRO
 FIGUERETA (DE LA), C
 FONT DE LA SALUT (DE LA), C
 VILANOVA (DE LA) PRIMER, CRO
 RUBI (D'EN), C
 MURADA (DE LA), C
 MURADA (DE LA), TRAV
 POU (DEL), PL
 PLATGE (DEL), C
 PLATGE (DEL), PL
 VILANOVA (DE LA) SEGON, CRO
 MENAHEM BEN SARUQ (DE), PL
 VANDELLOS (DE), TRAV
 CEC, CRO
 VILANOVA (DE LA), TRAV
 VANDELLOS (DE), C
 CALL (DEL), CRO
 CASTELL DE LA SUDA (DEL), C
 BENIFALLET (DE), C
 DAVID FERRANDO (DE), C
 SINDICAT (DEL), C
 RASQUERA (DE), C

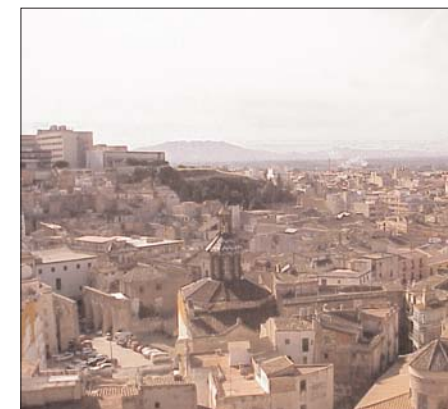
HOSPITALET (DE L'), C
 ANTONI CASANOVA (D'), PL
 ANTONI CASANOVA (D'), C
 TIVENYS (DE), C
 MAJOR DE SANT JAUME, C
 SANT JAUME (DE), PL
 SANT JAUME (DE), TRAV
 SANT JOSEP (DE), C
 CORTADURA (DE LA), C
 BALUARD (DEL), C
 RONDA (DE), PG
 BALUARD (DEL), C
 SANT JOSEP (DE), TRAV
 MAÇANA (DE LA), PL
 MAÇANA (DE LA), CRO
 ALDEA (DE L'), C
 ALDEA (DE L'), CRO
 RATLLA DE SANT JAUME, TRAV
 LLARG DE SANT JAUME, C
 SANTA ANNA (DE), C
 RATLLA DE SANT JAUME, C
 TRAS L'ESCORXADOR VELL, C
 ESCORXADOR VELL (DE L'), C
 CAPELLANS (DELS), COSTA
 CANVIS (DELS), C
 BISBE AZNAR (DEL), C
 CIUTAT (DE LA), C
 CROERA (DE LA), C
 PALAU (DEL), C
 JAUME FERRAN (DE), C
 ROSA (DE LA), C
 CINTA (DE LA), PL
 CAPELLANS (DELS), CRO
 MERCE (DE LA), C
 SANT FELIP NERI (DE), C
 ESTUDIS (DELS), TRAV
 ESTUDIS (DELS), PL
 MARTI MIRALLES (DE), C
 SANT DOMENEC (DE), C
 SANT DOMENEC (DE), TRAV
 CASTELL (DEL), COSTA
 CAPELLANS (DELS), C
 CASTELL (DEL) SEGON, CRO
 CASTELL (DEL) PRIMER, CRO
 OLIVER (D'), C

PONT DE PEDRA (DEL), PL
 NOU DEL VALL, C
 PORTAL DELS ROMEUS (DEL), C
 VALL (DEL), C
 MONTCADA (DE), C
 VALL (DEL), TRAV
 S FRANCESC GIL FREDERIC, C
 SANT ANTONI (DE), C
 CEC (DEL), TRAV
 CEC (DEL), C
 CENSAL SACOSTA (DEL), C
 REPLA (DEL), C
 BOU (DEL), C
 MIG (DEL), C
 ESCORXADOR (DE L'), C
 SANT JOAN (DE), PL
 MOSSEN SOL (DE), PL
 PARADOR (DEL), PDA
 PORTAL DEL RASTRE (DEL), C
 MARE DEU PROVIDENCIA, C
 ROS DE MEDRANO (DE), C
 MENDEZ NU/EZ (DE), C
 CALLAO (DE), C
 JOAN B. TOPETE (DE), C
 CONSOL (DEL), C
 SANT JOSEP DE LA MUNTANYA, PDA
 SANT ROC (DE), C
 FRANCESC GIMENO (DE), C
 BONAIRE (DE), C
 PONT DE PEDRA (DEL), PL
 AGUSTI QUEROL (D'), PL
 CONSTITUCIO (DE LA), PL
 BOTIGUES DE LA SAL, C
 GENERALITAT (DE LA), AV
 LLOTJA (DE LA), C

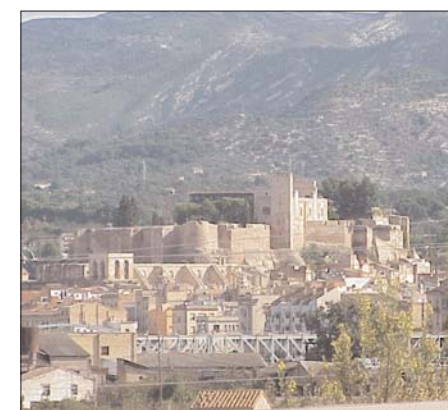
Zona de Remolins

Zona centre històric.

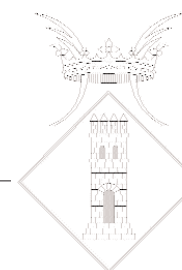
Rambla Felip Pedrell

Castell de la Zuda

Zona Santa Clara.

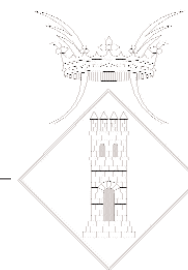

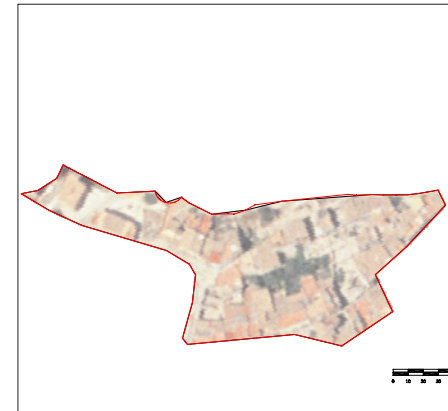
ZONA ESPECIAL DE CARÀCTER AMBIENTAL (ZEC I)

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental I (ZEC I), que delimita el sector comprès entre la Catedral i la part inferior de la Suda.

Llistat de carrers:

RONDA (DE), PG
SANTA ANNA (DE), C
ESCORXADOR VELL (DE L'), C
CAPELLANS (DELS), COSTA
CAPELLANS (DELS), CRO
SANT FELIP NERI (DE), C
ESTUDIS (DELS), TRAV
ESTUDIS (DELS), PL
SANT DOMENEC (DE), C
SANT DOMENEC (DE), TRAV
CASTELL (DEL), COSTA
CAPELLANS (DELS), C
CASTELL (DEL) PRIMER, CRO

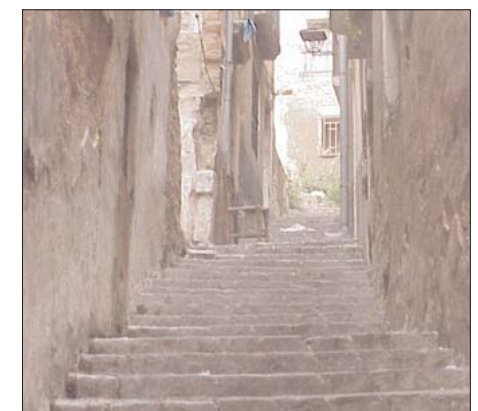

C. Sant Felip Neri.

C. Sant Felip Neri.

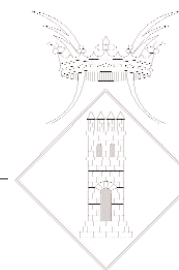
C. del Castell.

C. Sant Felip Neri.

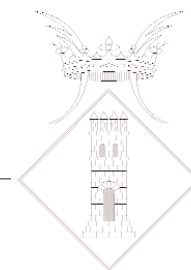
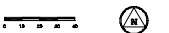
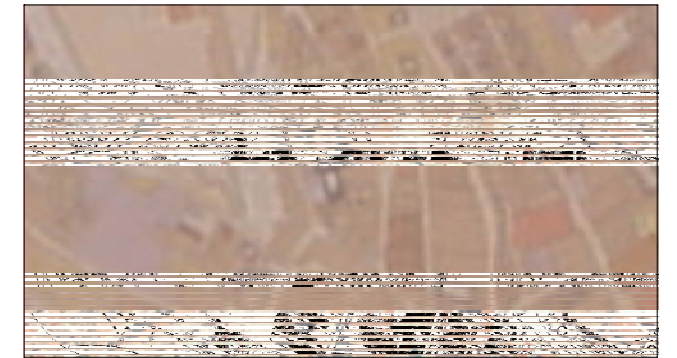
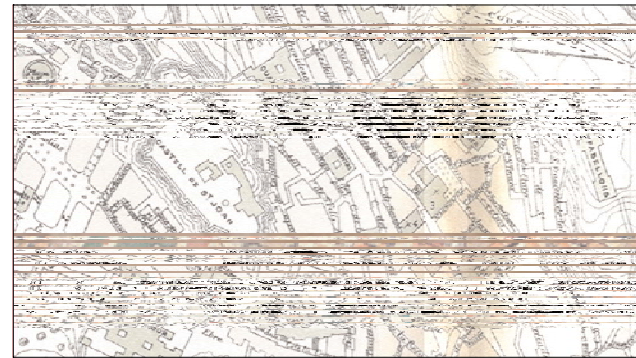
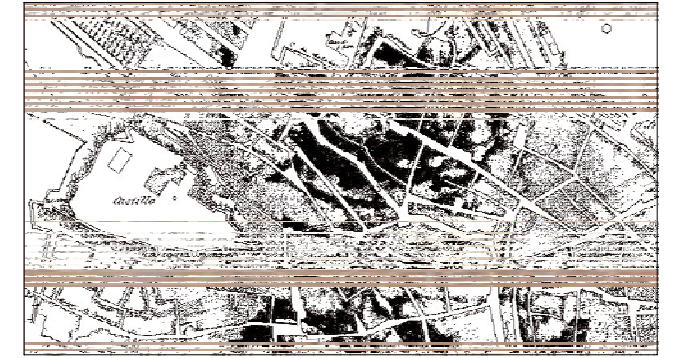
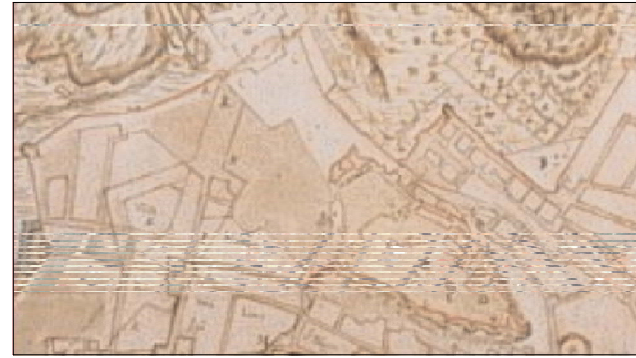

C. del Capellans.

Referència 2002 2002
Denominació Pla 2002 Zona Especial de Caràcter
Denominació Inicial 1983 Zona de la Suda
Denominació Avebriada ZEC I
Nucli Tortosa
Promotor
Epoca (1148-1466)
Segle XII
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

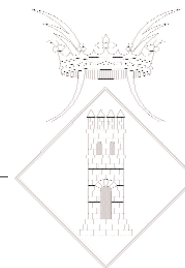
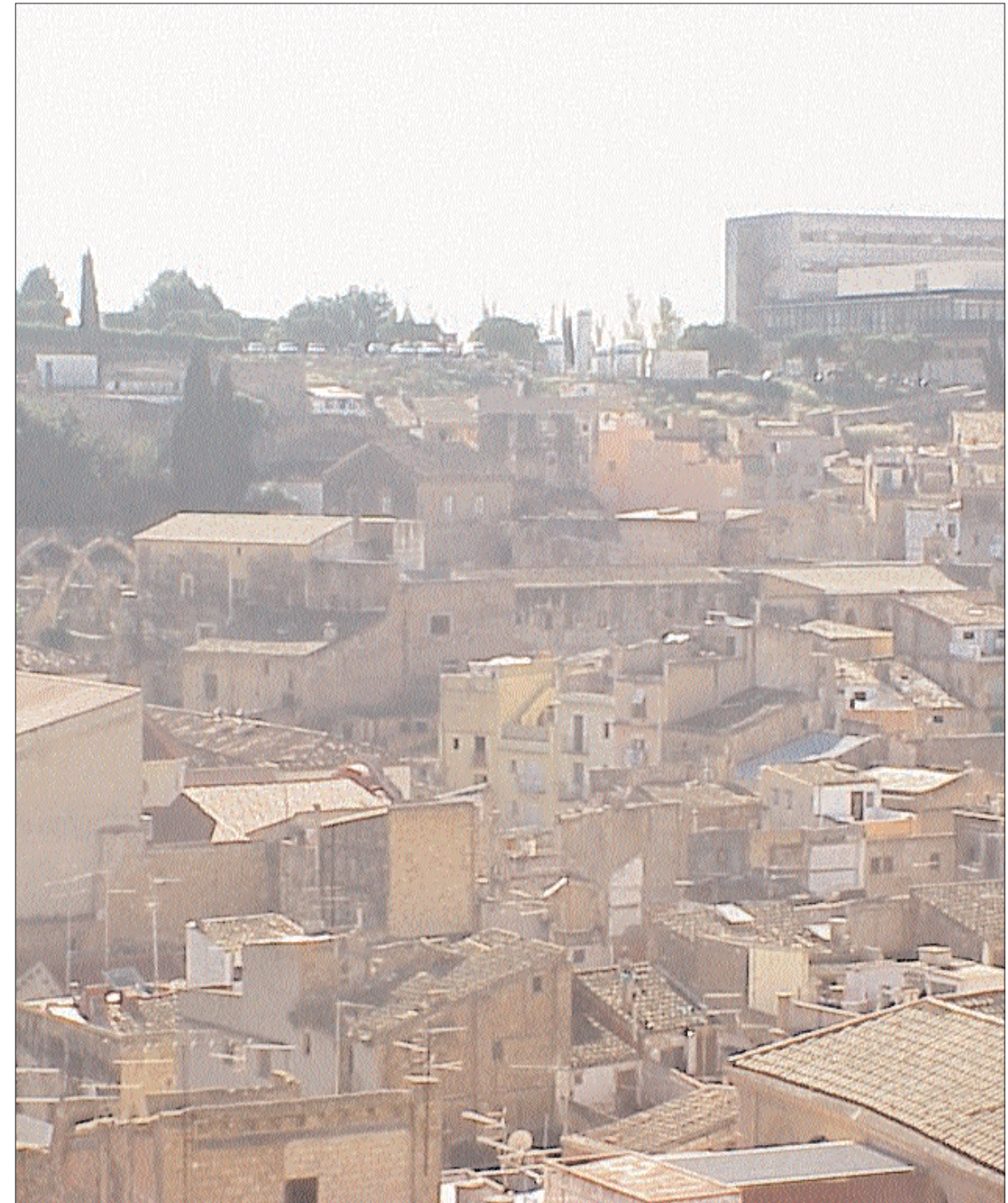

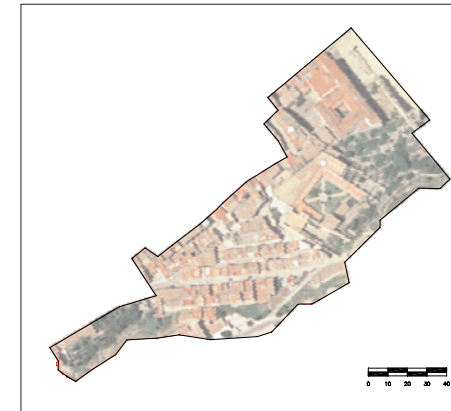
ZONA ESPECIAL DE CARÀCTER AMBIENTAL (ZEC II)

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental II (ZEC II), que delimita els sectors de Santa Clara i Sant Francesc.

Llistat de carrers:

SANT FRANCESC (DE), PDA
SANT BLAI (DE), PDA
ESPLANETES (DE LES), C
BENASQUER (DE), COSTA
CABANES (DE), C
CABANES (DE), CRO
SANT LLUIS (DE), C
SANT LLUIS (DE), TRAV
NOU DE SANTA CLARA, C
SANT FRANCESC DE DALT, C
SANT FRANCESC (DE), TRAV
SANT FRANCESC (DE), C
SANTA CLARA (DE), TRAV
SANTA CLARA (DE), C
SANT TOMAS DE SANTA CLARA, C
TRAS PURISSIMA, CRO
SANT LLUIS (DE), C
SANTA CLARA (DE), PDA
SANT LLUIS (DE), C
ESPLANETES (DE LES), C
NOU CIRERA, C
REPLA (DEL), C
ESCORXADOR (DE L'), C
SANT JOAN (DE), PL
MOSEN SOL (DE), PL
CALLAO (DE), C

C. Sant Francesc de dalt

C. Sant Francesc.

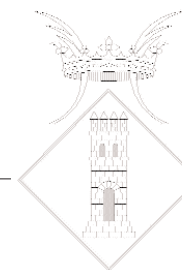
C. de Santa Clara

Pujada de Santa Clara.

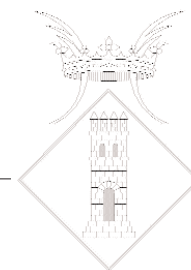
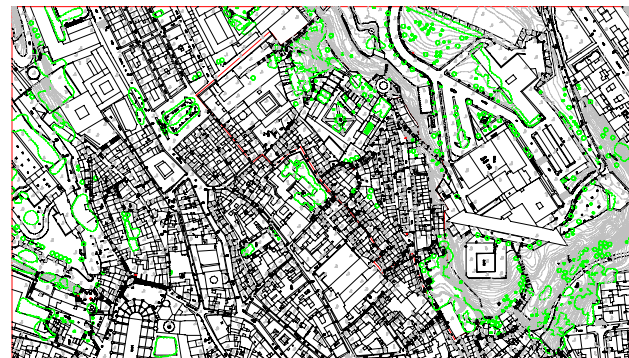
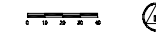
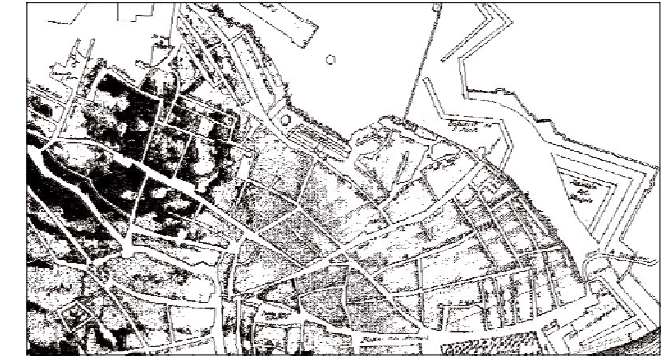

C. de Santa Clara.

Referència 2002 2003
Denominació Pla 2002 Zona Especial de Caràcter
Denominació Inicial 1983 Zona de Santa Clara
Denominació Avebriada ZEC II
Nucli Tortosa
Promotor
Epoca (1148-1466)
Segle XII
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

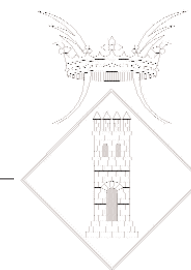

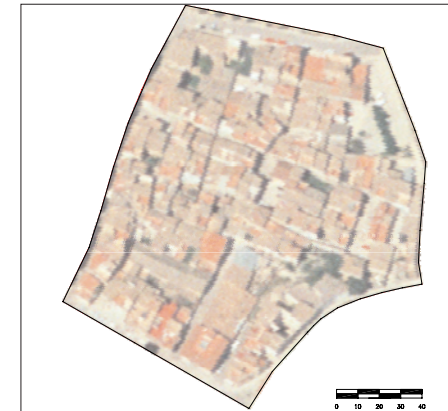
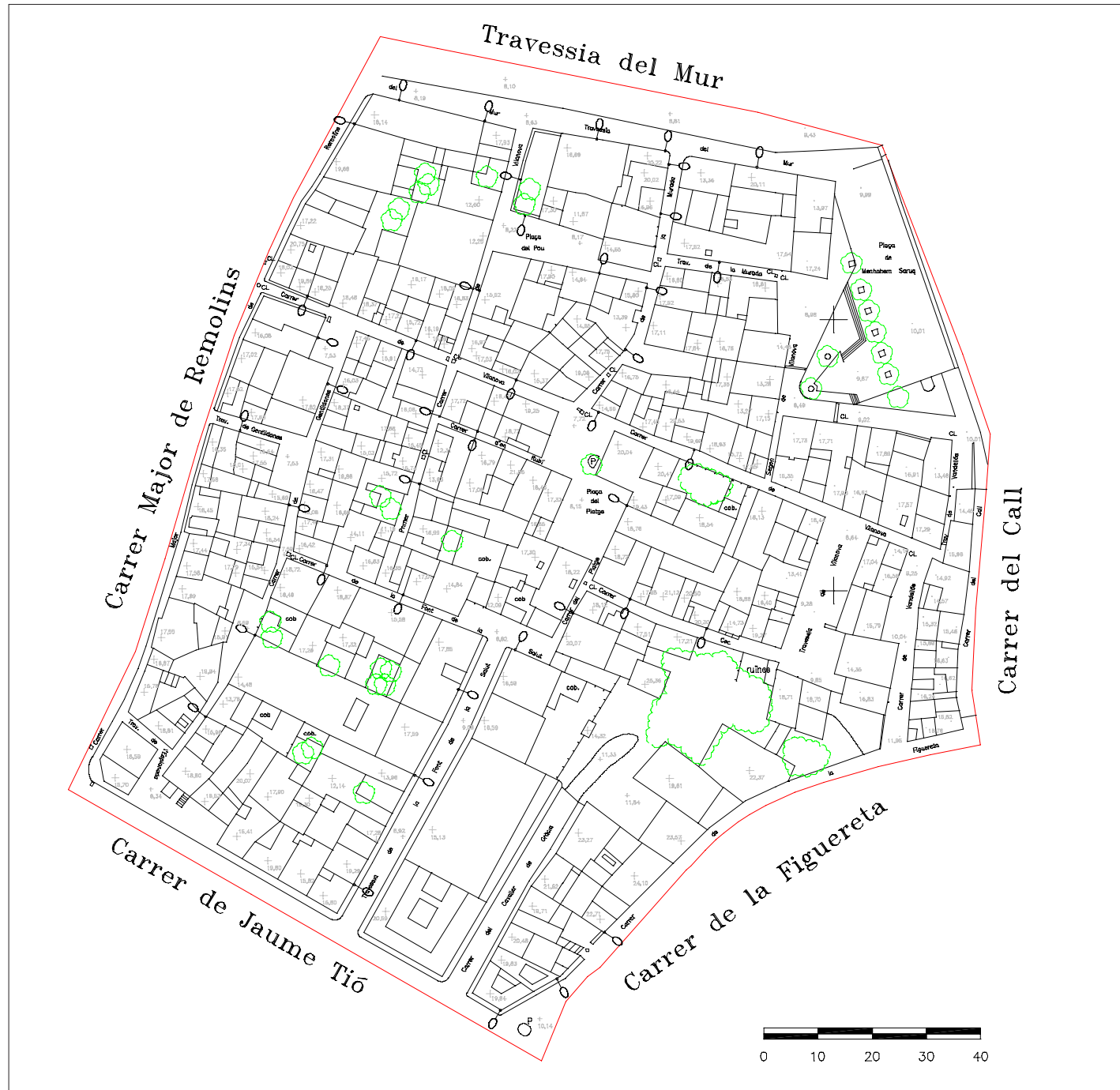
ZONA ESPECIAL DE CARÀCTER AMBIENTAL (ZEC III)

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental III (ZEC III), que delimita el barri de Remolins, entre el carrer Major i la muralla.

Llistat de carrers:

MUR (DEL), TRAV
MENAHEM BEN SARUQ (DE), PL
MUR (DEL), TRAV
MAJOR DE REMOLINS, C
VILANOVA (DE LA), C
GENTILDONES (DE), TRAV
ESPLANADA (DE L'), TRAV
JAUME TIO (DE), C
IMMACULADA (DE LA), PL
GENTILDONES (DE), C
FONT DE LA SALUT (DE LA), TRAV
CAVALLER DE GRACIA (DE), C
FIGUERETA (DE LA), CRO
FIGUERETA (DE LA), C
FONT DE LA SALUT (DE LA), C
VILANOVA (DE LA) PRIMER, CRO
RUBI (D'EN), C
MURADA (DE LA), C
MURADA (DE LA), TRAV
POU (DEL), PL
PLATGE (DEL), C
PLATGE (DEL), PL
VILANOVA (DE LA) SEGON, CRO
MENAHEM BEN SARUQ (DE), PL
VANDELLOS (DE), TRAV
CEC, CRO
VILANOVA (DE LA), TRAV
VANDELLOS (DE), C
CALL (DEL), CRO

Travessia Mur.

Plaça de Menhahem Saruq.

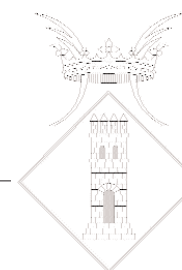
C. Vilanova.

C. Major de Remolins.

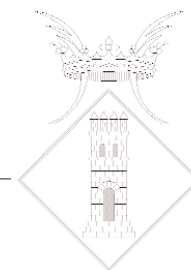
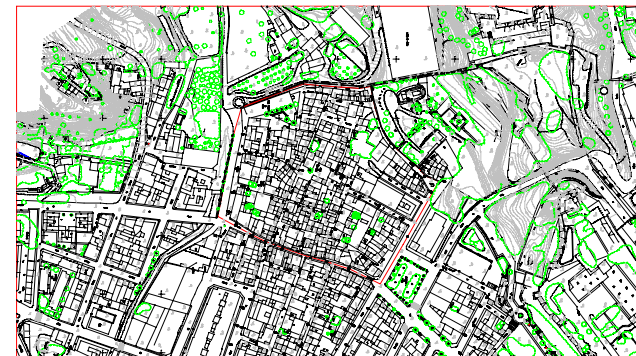
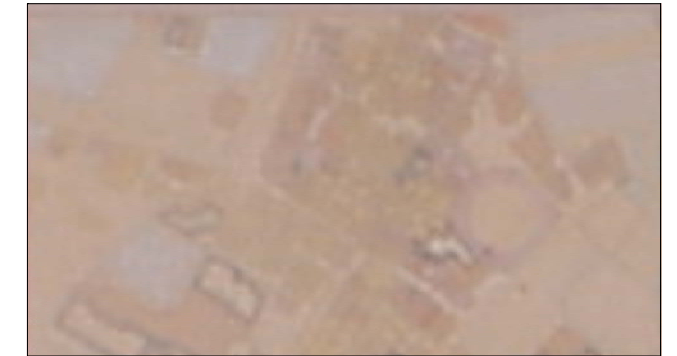
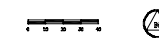
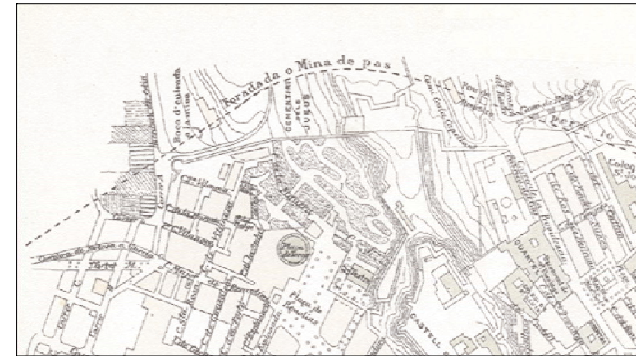
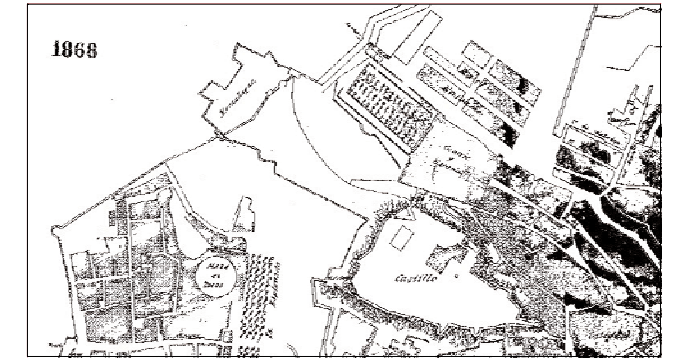

C. Major de Remolins.

Referència 2002 2004
Denominació Pla 2002 Zona Especial de Caràcter
Denominació Inicial 1983 Zona de Remolins
Denominació Avebriada ZEC III
Nucli Tortosa
Promotor
Epoca (1466-1648)
Segle XV
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

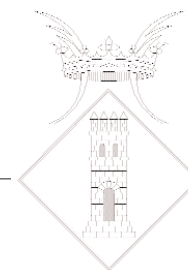

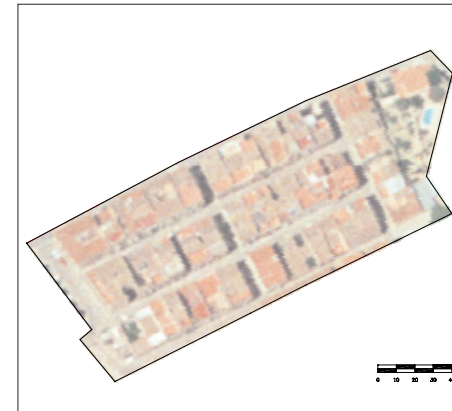
ZONA ESPECIAL DE CARÀCTER AMBIENTAL (ZEC IV)

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental IV (ZEC IV), que delimita el barri de l'Eixample del Rastre (ER) i que forma part del projecte de 1864.

Llistat de carrers:

MOSSEN SOL (DE), PL
PORTAL DEL RASTRE (DEL), C
MARE DEU PROVIDENCIA, C
ROS DE MEDRANO (DE), C
MENDEZ NU/EZ (DE), C
CALLAO (DE), C
JOAN B. TOPETE (DE), C
CONSOL (DEL), C

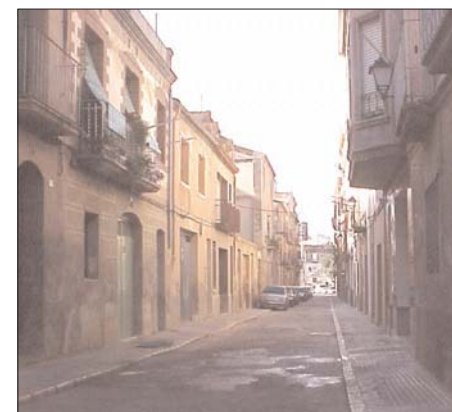
C. Ros de Medrano.

C. Mare de Deu de la Providencia.

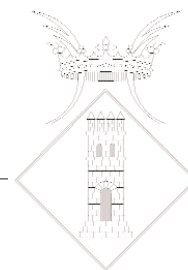
C. Juan B. Topete.

C. Mendez Nuñez.

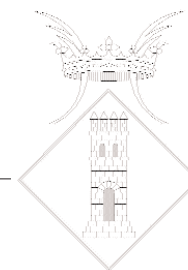
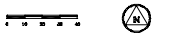
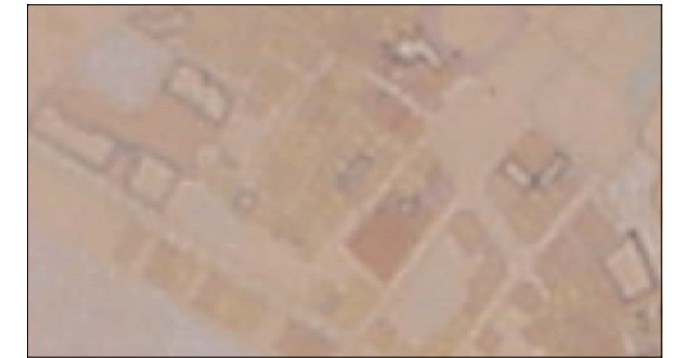
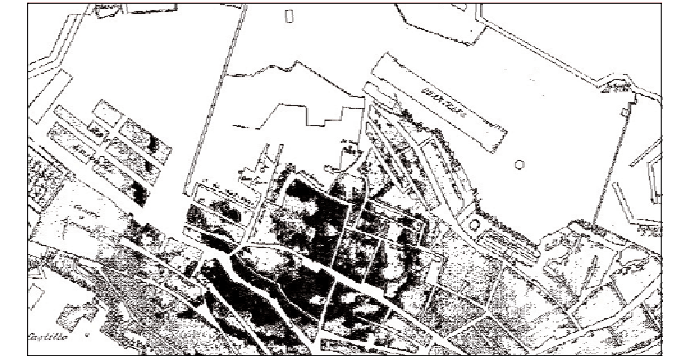

C. de Callao.

Referència 2002 2005
Denominació Pla 2002 Zona Especial de Caràcter
Denominació Inicial 1983 Zona del Rastre
Denominació Avebriada ZEC IV
Nucli Tortosa
Promotor Manuel Cordoba
Epoca (1860-1939)
Segle XIX
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor Jaime Ortega

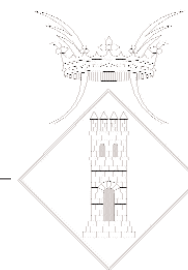

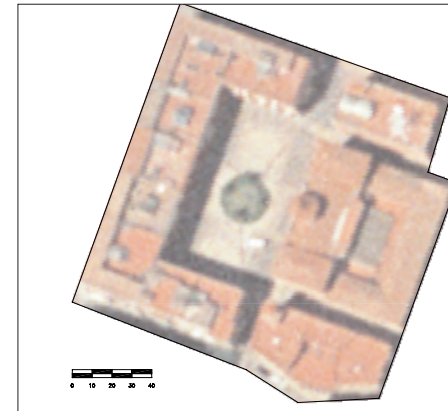
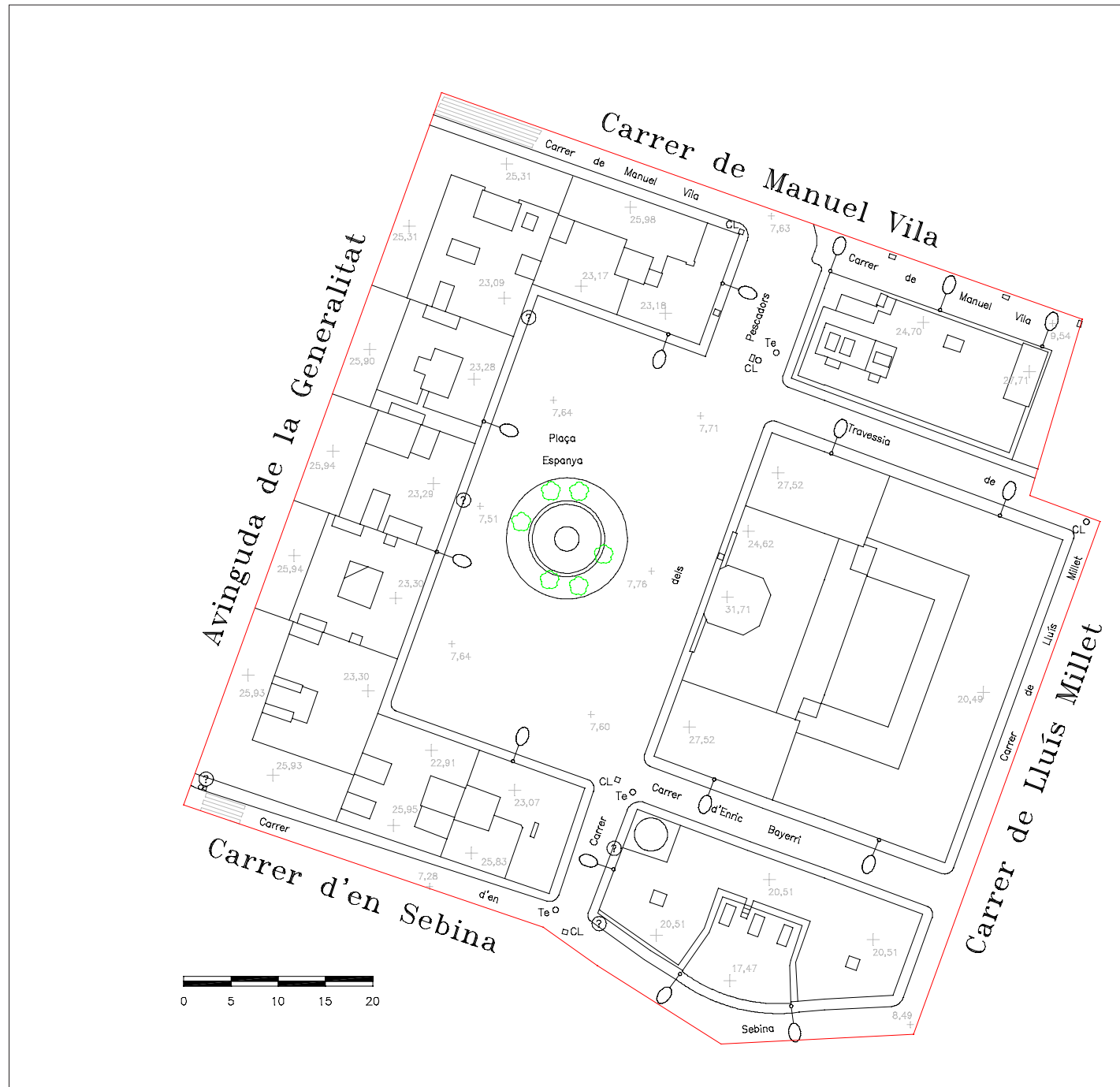
ZONA ESPECIAL DE CARÀCTER AMBIENTAL (ZEC V)

- Zona Especial de Caràcter Artístic Ambiental V (ZEC V), que delimita el Conjunt Plaça d'Espanya.

Llistat de carrers:

PESCADORS (DELS), C
MANUEL VILA (DE), C
SANTA TERESA (DE), C
SANTA TERESA (DE), TRAV
ESPANYA (D'), PL
ENRIC BAYERRI (D'), C
LLUIS MILLET (DE), C
SEBINA (D'EN), C
RAMON CABRERA (DE), PL
MILI SANZ (D'), PL
SANTA TERESA (DE), C
GENERALITAT (DE LA), AV

Plaça d'Espanya.

trav. de Santa Teresa.

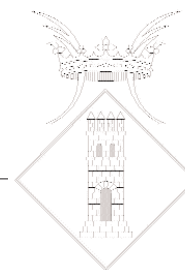
Porxos Plaça d'Espanya.

Plaça d'Espanya.

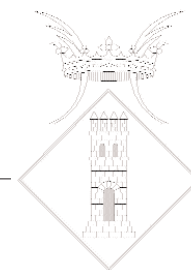
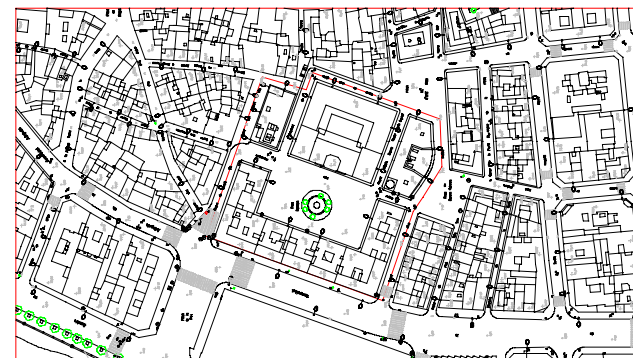
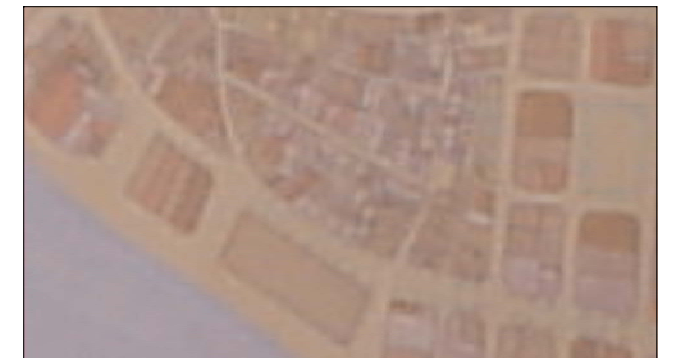
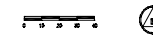

C. Lluís Millet.

Referència 2002 2006
Denominació Pla 2002 Zona Especial de Caràcter
Denominació Inicial 1983 Zona de la Plaça Espanya
Denominació Avebriada ZEC V
Nucli Tortosa
Promotor Dirección general de Regiones
Devastadas
Epoca (1939-2000)
Segle 1945
Any
Protecció 1993 Sense
Protecció 2002 BCIN
Autor E. Torrallas, S. Sanguinetti

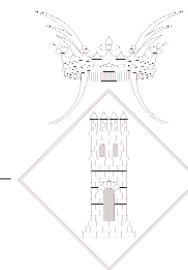

ZONA D'ACTUACIÓ ESPECÍFICA (ZAE I)

- Zona d'Actuació Específica I (ZAE I), que delimita la Catedral i el Palau de Bisbe. La façana fluvial de Tortosa.

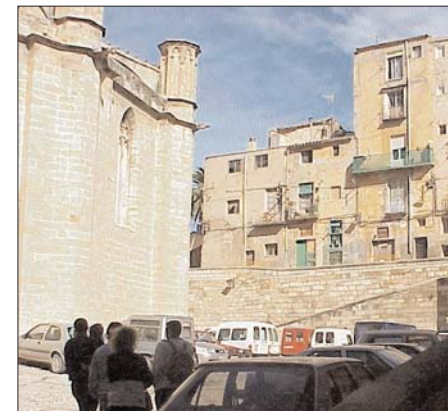
Llistat de carrers:

FELIP PEDRELL (DE), RBLA
TAULES VELLES (DE LES), C
CAPELLANS (DELS), COSTA
CROERA (DE LA), C
PALAU (DEL), C
JAUME FERRAN (DE), C
CINTA (DE LA), PL
CAPELLANS (DELS), CRO

C. dels Capellans.

Plaça de l'absis

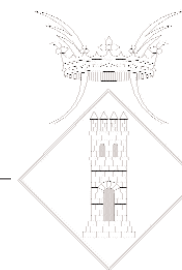
C. Taules Velles.

Rambla Felip Pedrell.

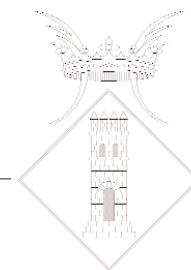
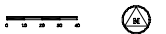
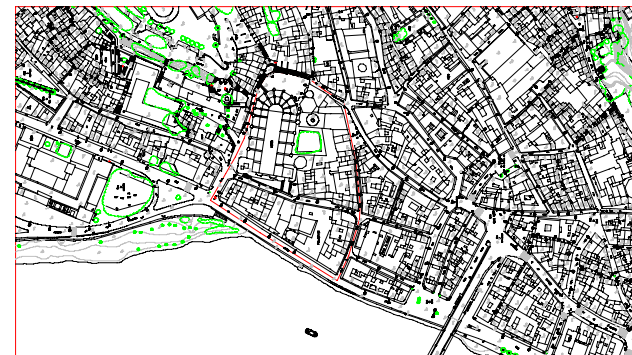
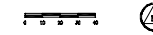

Rambla Felip Pedrell.

Referència 2002 2007
Denominació Pla 2002 Zona d'Actuació Especifica I
Denominació Inicial 1983 Zona de la Catedral
Denominació Avebriada ZAE I
Nucli Tortosa
Promotor
Època (1148-1466)
Segle XIV
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

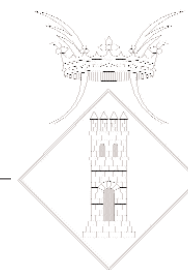

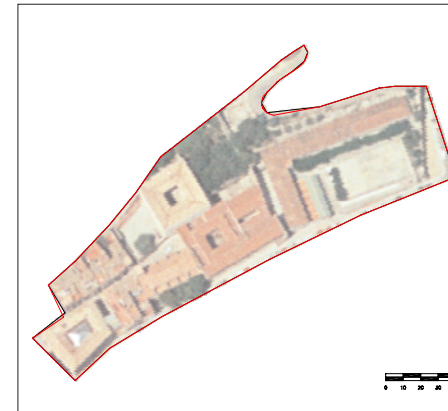
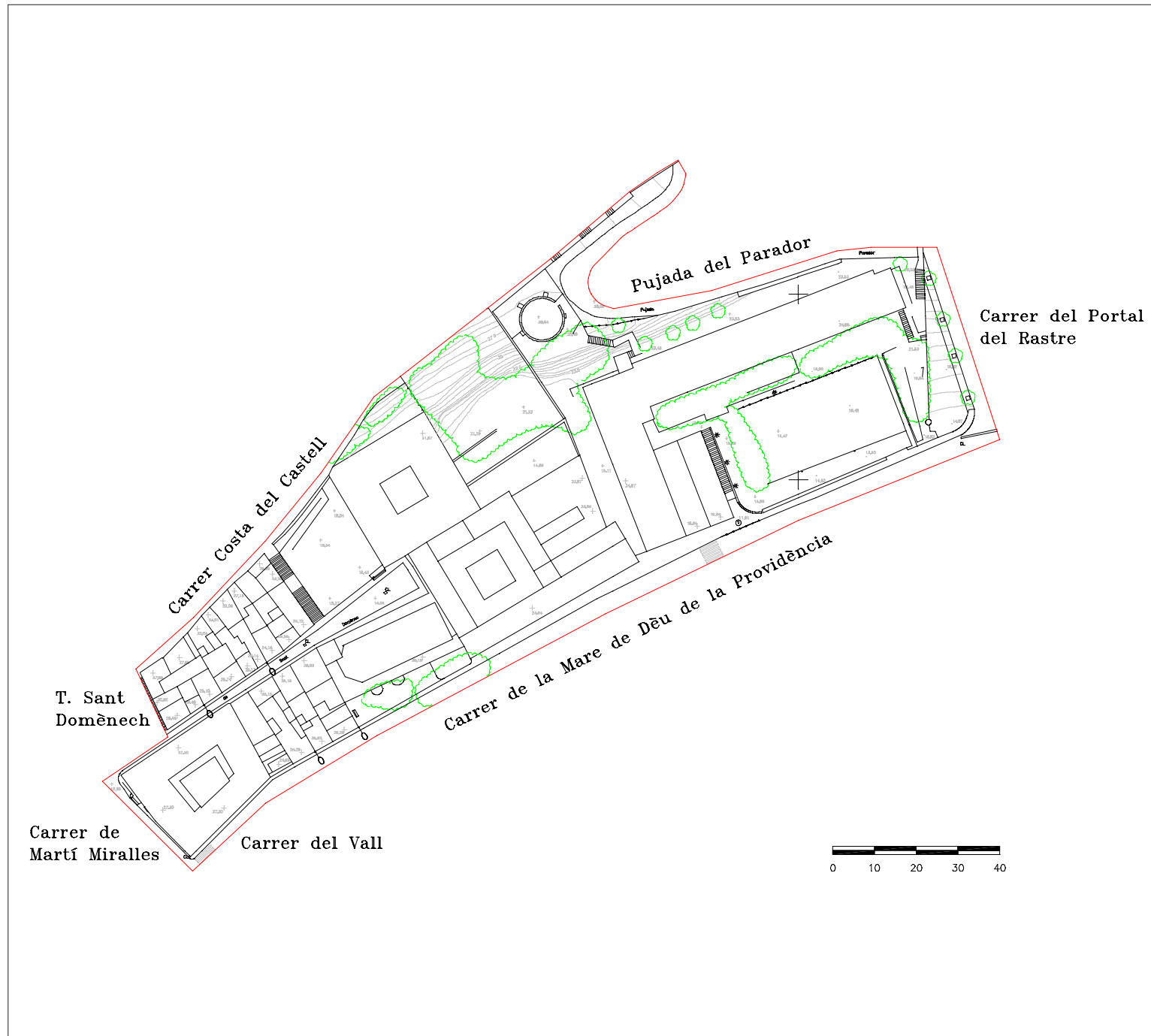
ZONA D'ACTUACIÓ ESPECÍFICA (ZAE II)

- Zona d'Actuació Específica II (ZAE II), que delimita els Reials Col·legis i els Jutjats.

Llistat de carrers:

CASTELL DE LA SUDA (DEL), C
ESTUDIS (DELS), PL
MARTI MIRALLES (DE), C
SANT DOMENEC (DE), C
SANT DOMENEC (DE), TRAV
CASTELL (DEL), COSTA
VALL (DEL), C
MOSSÈN SOL (DE), PL
PARADOR (DEL), PDA
PORTAL DEL RASTRE (DEL), C
MARE DEU PROVIDENCIA, C
SANT JOSEP DE LA MUNTANYA, PDA

Reials Col·legis.

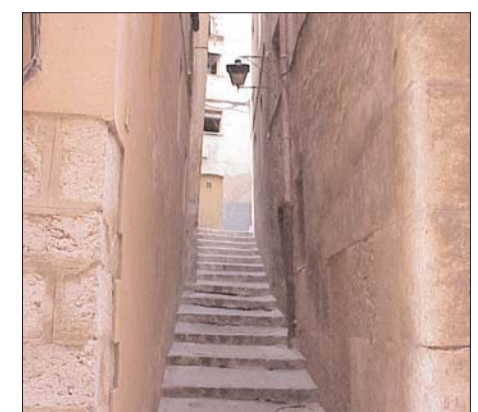
C. costa del Castell.

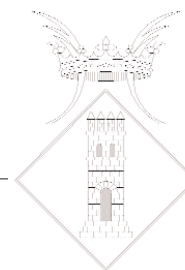
C. Sant Domènech

C. Sant Domènech.

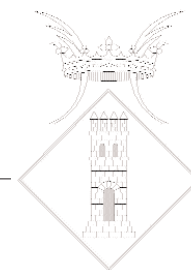
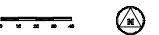
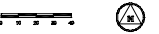
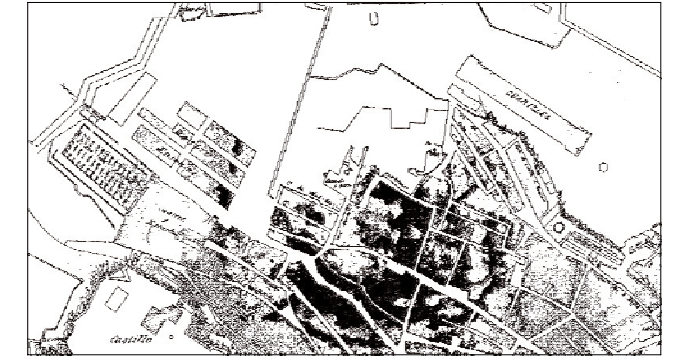
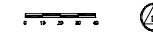

Trav. Sant Domènech.

Referència 2002 2008
Denominació Pla 2002 Zona d'Actuació Especifica II
Denominació Inicial 1983 Zona dels Reials Col·legis
Denominació Avebriada ZAE II
Nucli Tortosa
Promotor
Època (1466-1648)
Segle XVI
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

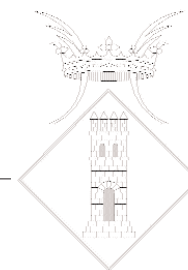

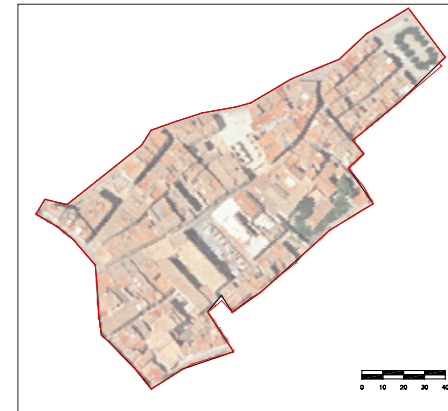
ZONA D'ACTUACIÓ ESPECÍFICA (ZAE III)

- Zona d'Actuació Específica III (ZAE III), que delimita el Carrer de Montcada i el Carrer Ample.

Llistat de carrers:

MARE DE DEU DE MONTSERRAT, PL	MOSSEN SOL (DE), PL
CARME (DEL), C	BONAIRE (DE), C
MERCADERS (DELS), C	
SANT FRANCESC (DE), PDA	
BENASQUER (DE), C	
BENASQUER (DE), COSTA	
CABANES (DE), C	
SEMINARI (DEL), CRO	
CABANES (DE), CRO	
SANT LLUIS (DE), C	
SANT LLUIS (DE), TRAV	
TRAS PURÍSSIMA, C	
TRAS PURÍSSIMA, CRO	
SANT LLUIS (DE), C	
CABANES (DE), C	
SANTA CLARA (DE), PDA	
PONT DE PEDRA (DEL), PL	
NOU DEL VALL, C	
VALL (DEL), C	
MONTCADA (DE), C	
VALL (DEL), TRAV	
S FRANCESC GIL FREDERIC, C	
SANT ANTONI (DE), C	
CEC (DEL), TRAV	
CEC (DEL), C	
CENSAL SACOSTA (DEL), C	
REPLA (DEL), C	
BOU (DEL), C	
MIG (DEL), C	
ESCORXADOR (DE L'), C	

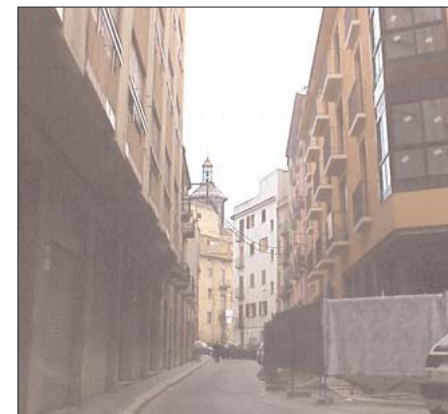
C. Montcada.

C. Replà.

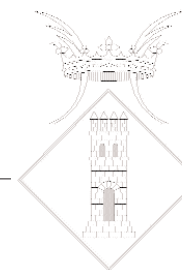
C. Montcada.

C. del Vall.

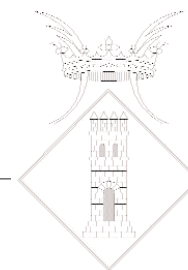
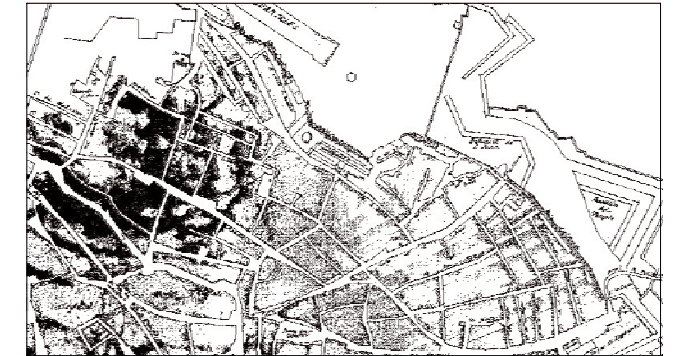
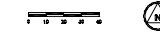

C. del Vall.

Referència 2002 2009
Denominació Pla 2002 Zona d'Actuació Especifica III
Denominació Inicial 1983 Zona Carrer montcada
Denominació Avebriada ZAE III
Nucli Tortosa
Promotor
Època (1466-1648)
Segle XVII
Any
Protecció 1993 BCIN
Protecció 2002 BCIN
Autor

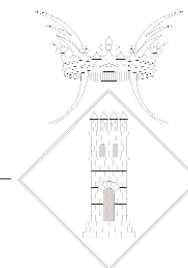

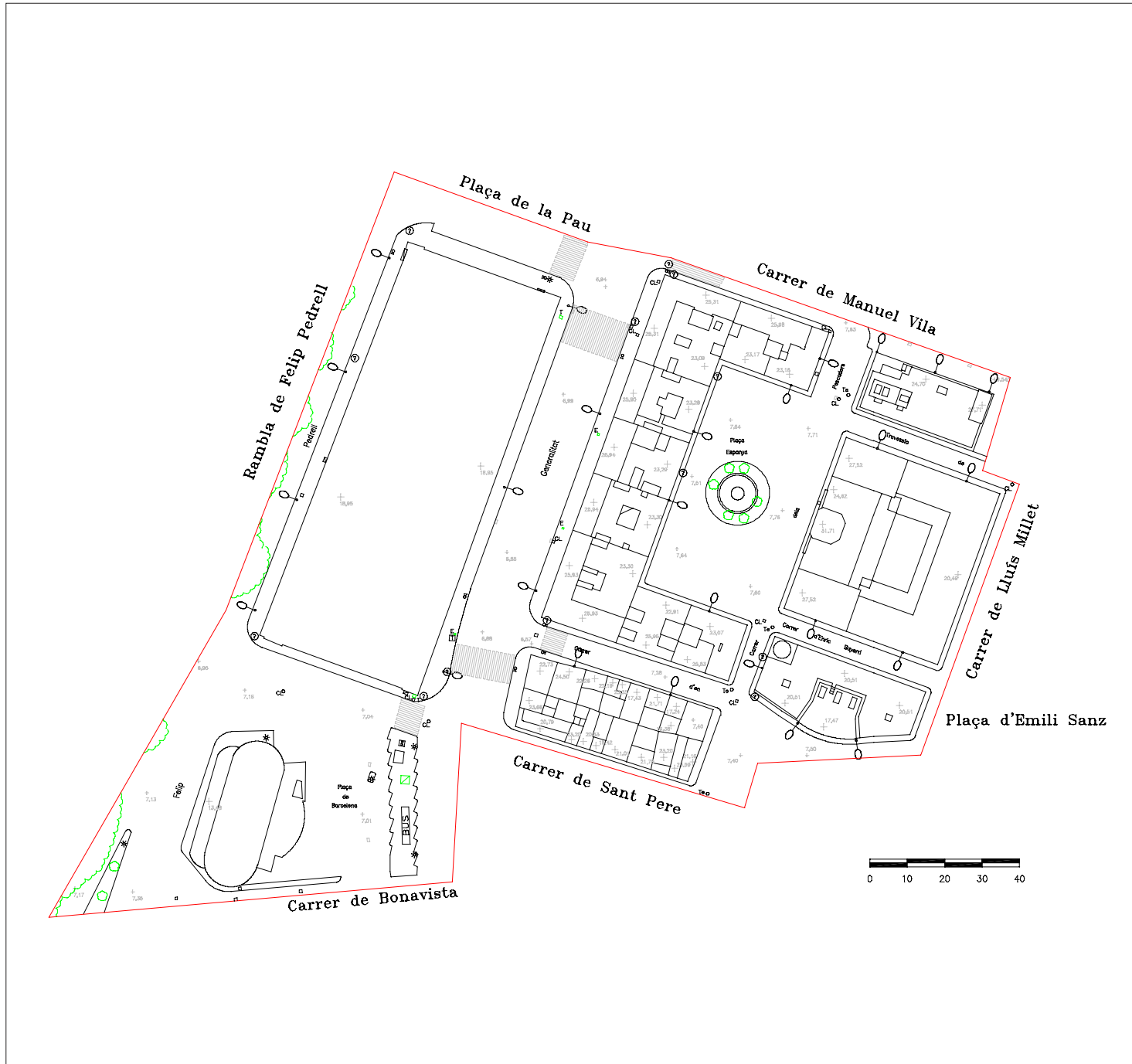
ZONA D'ACTUACIÓ ESPECÍFICA (ZAE IV)

- Zona d'Actuació Específica IV (ZAE IV), que delimita el conjunt del Mercat Municipal i el Mercat del Peix.

Llistat de carrers:

PAU (DE LA), PL
BARCELONA (DE), PL
BONAVISTA (DE), C
PESCADORS (DELS), C
MANUEL VILA (DE), C
SANTA TERESA (DE), C
SANTA TERESA (DE), TRAV
ESPANYA (D'), PL
ENRIC BAYERRI (D'), C
LLUIS MILLET (DE), C
SEBINA (D'EN), C
SANT PERE (DE), C
RAMON CABRERA (DE), PL
EMILI SANZ (D'), PL
FELIP PEDRELL (DE), RBLA
BARCELONA (DE), PL
SANTA TERESA (DE), C
GENERALITAT (DE LA), AV

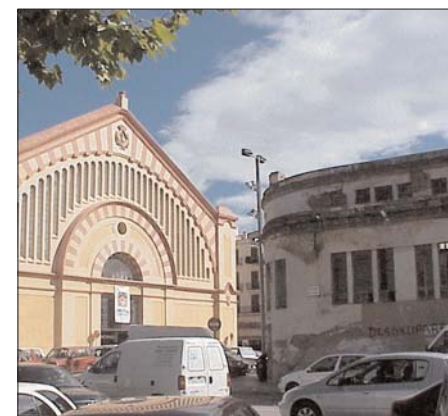
Av. Generalitat.

Av. Generalitat.

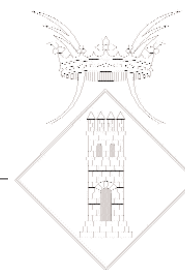
Plaça de Palau.

Plaça Barcelona.

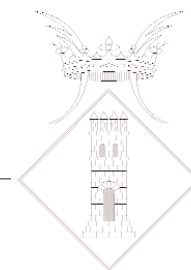
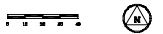
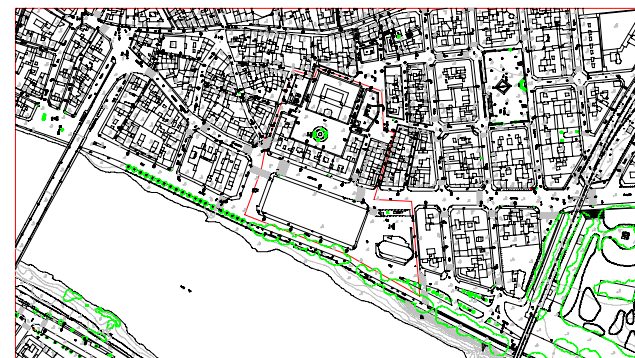
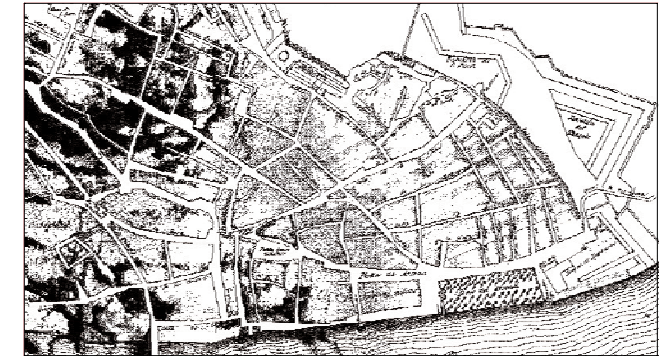
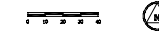

Av. Generalitat.

Referència 2002 2010
Denominació Pla 2002 Zona d'Actuació Especifica IV
Denominació Inicial 1983 Zona Mercat Municipal
Denominació Avebriada ZAE IV
Nucli Tortosa
Promotor
Època (1860-1939)
Segle XIX
Any
Protecció 1993 Sense
Protecció 2002 BCIN
Autor

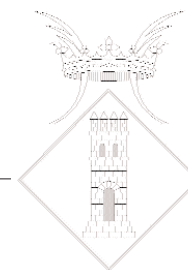
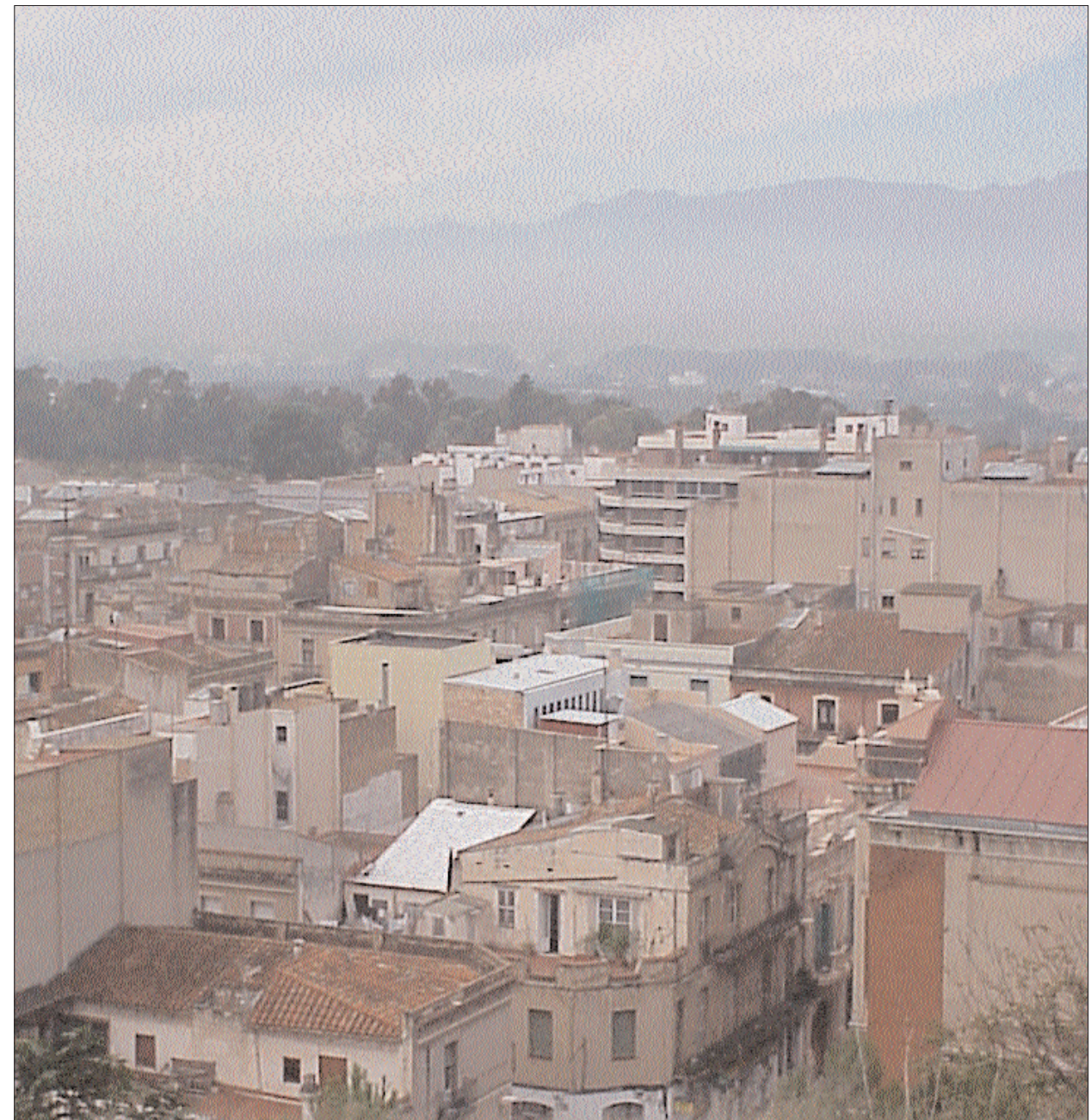

EIXAMPLE ANTIC (EA)

3. Eixample Antic (EA). Delimitat pel projecte de Sebastià Cabot de 1886.

Llistat de carrers:

CRISTOFOL DESPUIG (DE), C
MIGUEL DE CERVANTES (DE), C
TEODOR GONZALEZ (DE), C
ARGENTINA (DE L'), C
ALFONS XII (D'), PL
RAMON BERENGUER IV (DE), C
ALFONS XII (D'), PL
RAMON BERENGUER IV (DE), C
ARTURO ANGUERA VALLES, C
REUS (DE), RONDA
GENOVESOS (DELS), C
SANT JOAN B. DE LA SALLE, C
RICARD CIRERA (DE), C
SANT ILDEFONS (DE), C
ALFONS XII (D'), PL
MARTIRS DE 1640 (DELS), C
REUS (DE), RONDA
MIGUEL DE CERVANTES (DE), C
FELIP PEDRELL (DE), RBLA
GENOVESOS (DELS), C
GENERALITAT (DE LA), AV

Plaça d'Alfons XII.

C. Ronda Reus.

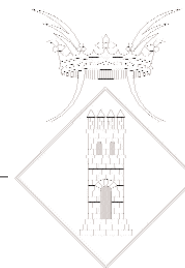
C. Cristófor Despuig.

C. Berenguer IV.

C. Cervantes.

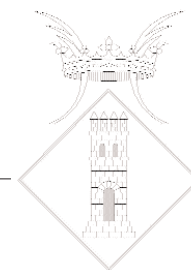

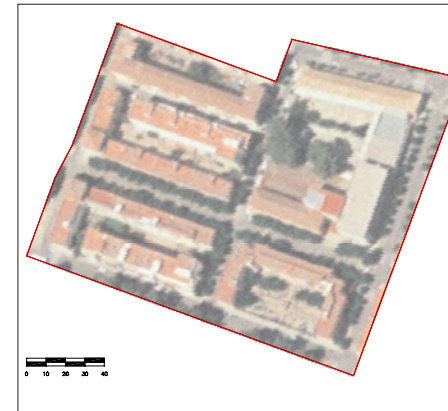
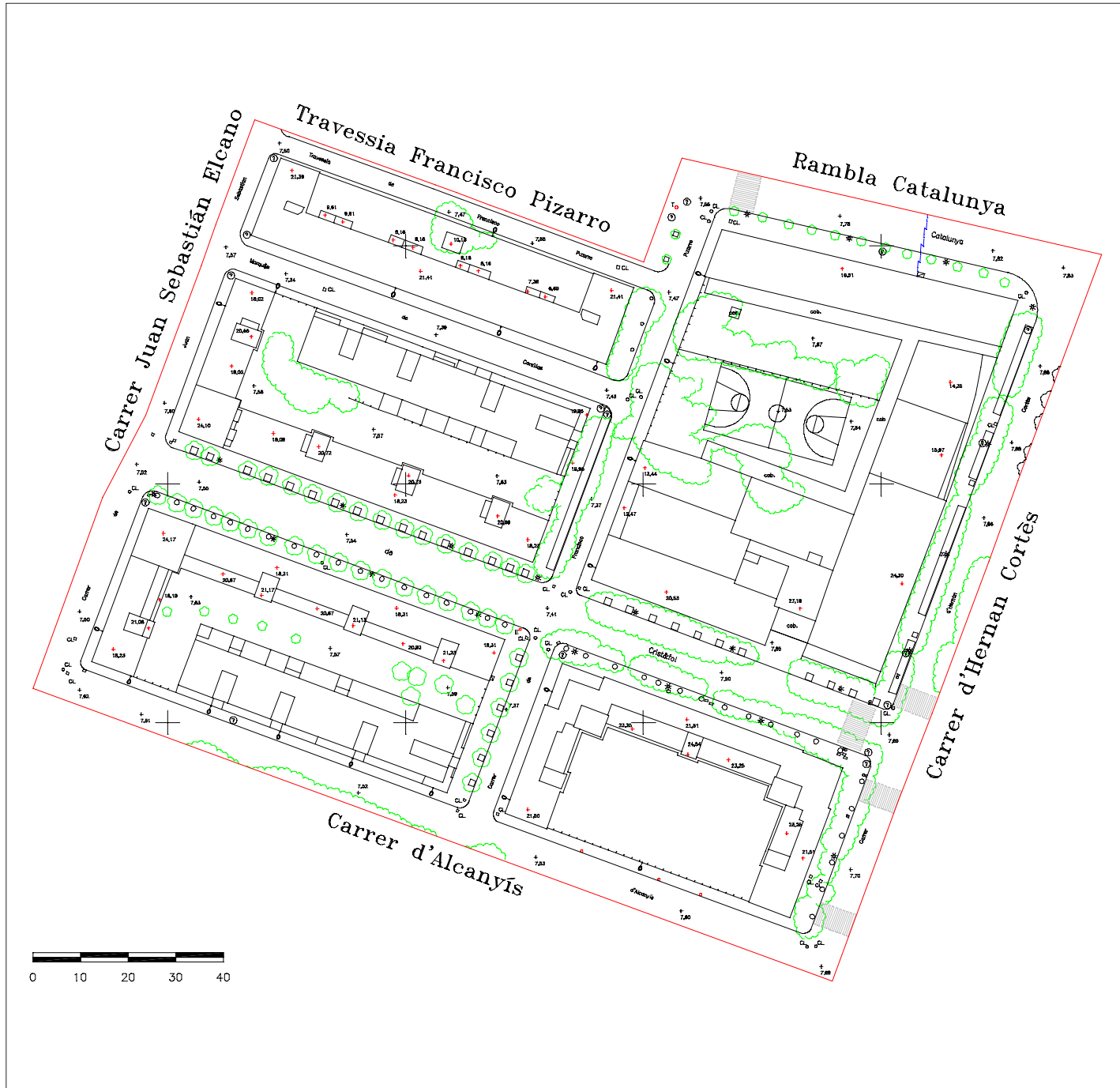
**CONJUNT DE LES CASES BARATES DE FERRERIES
(CCB)**

4. Conjunt de les Cases Barates del barri de Ferreries
(CCB). Delimitat sota l'eix de l'avinguda Colom.

Llistat de carrers:

CATALUNYA (DE), AV
MARQUES DE COMILLAS (DEL), C
CRISTOFOL COLOM (DE), AV
ALCANYIS (D'), C
JUAN SEBASTIAN ELCANO, C
FRANCISCO PIZARRO (DE), C
FRANCISCO PIZARRO (DE), TRAV
HERNAN CORTES (D'), C
JOAQUIM BAU (DE), PL

C. Alcanyís.

C. J.S.Elcano

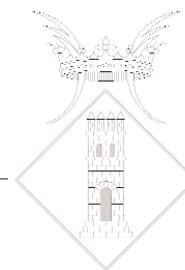
Av. Colom.

C. F. Pizarro.

Av. Colom.

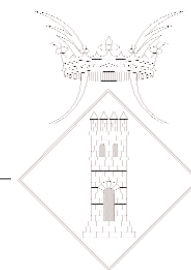

CONJUNT 13 DE GENER (C13G)

5. Conjunt del barri 13 de Gener (C13G). Delimitat per tot el recinte urbà del 13 de Gener.

Llistat de carrers:

ABRIL GUANYABENS (D'), C
MOSSEN OVIDI TOBIAS (DE), PL
MANUEL BES (DE), C
BOSCH FUSTEGUERAS (DE), C
FRANCESC MARTORELL (DE), C
FRANCESC MESTRE (DE), C
JOSEP MONPOU (DE), C
PAPA LUNA (DEL), C
LOUIS BRAILLE (DE), C
MANUEL BEGUER (DE), C
JOSEP RODRIGUEZ (DE), C
MIG (DEL), CAMI
GENERALITAT (DE LA), AV

C. Joan Abril Guanyabens.

C. Josep Monpou.

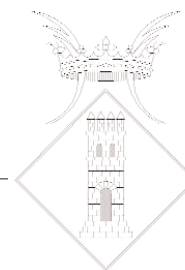
C. Manuel Bes.

C. Manuel Beguer.

C. Bosch Fustegueres.

**CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS
DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL
DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

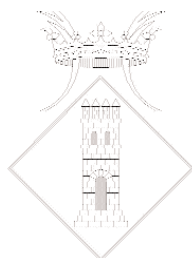

PART II

**ELS ELEMENTS DEL CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I
RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA
CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007**

ELS JACIMENTS ARQUEOLÒGICS.

TEXT REFÓS. JULIOL 2007

5. ELS JACIMENTS ARQUEOLÒGICS

La ciutat de Tortosa inclou dins del seu nucli històric un important conjunt de restes materials d'una llarga i rica evolució urbana. A l'igual que dins del seu terme municipal i de les diferents poblacions que la componen tenim documentats un número important d'assentaments arqueològics de diferents èpoques.

La revisió del Catàleg de la ciutat representa una oportunitat d'aprofundir i millorar el tractament del patrimoni arqueològic de la ciutat en els seus diferents aspectes: protecció, conservació i tutela, gestió, finançament i difusió. Les actuals circumstàncies permeten i aconsellen adequar i adaptar el tractament del patrimoni arqueològic a la normativa legal vigent, diferent en alguns aspectes de la que regia en el moment de l'aprovació del pla general anterior, molt especialment pel que fa referència a la Llei del Patrimoni Cultural Català del 17 de setembre de 1993.

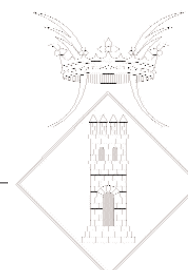
L'arqueologia urbana a la ciutat de Tortosa ha de proposar-se l'objectiu de desenvolupar els mecanismes de gestió i organització més eficaços, per tal de rendibilitzar millor les intervencions arqueològiques i especialment les conseqüents d'un procés urbanístic d'una ciutat del segle XXI. Aquest aspecte ha de comportar la creació dels serveis humans i tècnics necessaris per tirar endavant la protecció del patrimoni arqueològic urbà, especialment la vinculació del tractament del patrimoni arqueològic a la dinàmica urbana actual i als actius culturals del centre històric, i en conseqüència, als òrgans i instruments de gestió d'aquest. Sense oblidar els jaciments i les zones arqueològiques que formen part del terme municipal.

L'interès cap a l'arqueologia no apareix fins a finals del segle XIX. Forçosament hem de parlar de Joan Abril i Guanyabens, nascut a Mataró l'any 1853 i que morí a Tortosa l'any 1939. Arquitecte municipal des del març de 1882 (*La Verdad*, 25-III-1882) i arquitecte diocesà des del març de 1885 (*La Verdad*, 6-III-1885). Com a arquitecte participà en l'enderrocament de les muralles de la ciutat i en l'execució de l'eixample. La seva condició d'arquitecte, i el seu interès pel passat de la ciutat, li facilitava el fet que pogués recollir força informació i materials de l'antiguitat tortosina en les obres que practicava, iniciant una col·lecció formidable de materials arqueològics, amb els quals fundà l'any 1900 el Museu d'Ilercavònia, del qual fou el primer director.

El primer museu de la ciutat de Tortosa estava ubicat a la planta baixa del col·legi de la Mercè fins a l'any 1910, en què seria traslladat a l'església de Sant Domènec, on encara es troba actualment, juntament amb l'Arxiu Històric Comarcal.

Entre els anys 1903 i 1909, Joan Abril publica al setmanari *La Veu de la Comarca*, on edita en forma d'opuscles la *Historia de la antigua Híbera* de Martorell, *Los coloquis de la insigne ciutat de Tortosa* de Despuig i les *Reflexiones sobre los diálogos de Despuig*, de Gil de Federich.

En la seva obra *Un capítol de la meva actuació a Tortosa*, J. Abril descriu les troballes més interessants i junt amb l'article publicat com a complement de l'edició de les *Reflexions als diàlegs de Despuig*, on descriu i esmenta les troballes al temple de la Reparació, han estat eines imprescindibles per al nostre estudi.

Joan Abril esmenta dins de la seva obra la realització d'un llibre registre de les troballes realitzades, en el qual indica el lloc d'aparició. Malauradament, el llibre va desaparèixer l'any del trasllat del museu, junt amb gran quantitat de material arqueològic, que fou llançat al riu. Així i tot, disposem d'un plànol on estan senyalitzades totes les troballes arqueològiques.

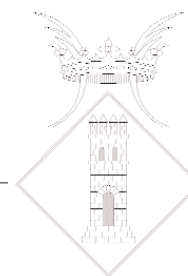
No va ser fins la postguerra que aquestes comarques van ser objecte d'una activitat arqueològica, deguda a F. Esteve Gálvez. Llicenciat en Filosofia i Lletres l'any 1926 i doctor per la Universitat de Madrid amb la tesi *Estudios acerca de la ceràmica cardial y el origen del vaso campaniforme*. Fundador del Museu Provincial de Belles Arts de Castelló (1930), d'on era natural, i del que fou el primer conservador fins l'any 1935. Durant la Guerra Civil fou apartat dels seus càrrecs per la seva confessió republicana, vedat per la universitat i relegat primer a l'Institut d'Ensenyament Mitjà de Tortosa (1943) i després a l'Institut Laboral R. Berenguer IV d'Amposta (1954).

En aquest temps Julio Martínez Santa Olalla encapçala entre 1939 i 1956 l'arqueologia oficial de l'Estat espanyol des de la Comissaria General de Excavaciones Arqueológicas i organitza una xarxa de comissaris de zona, a la vegada subdividides en delegacions provincials, locals i insulars. F. Esteve serà nomenat comissari local de Tortosa l'any 1954. Engegà un pla de recerques, fundà el Museu Arqueològic d'Amposta i inicià un cicle de conferències sobre arqueologia, convertit posteriorment, en un curs programat en dos anys, per tal de formar un equip de recerques.

És a partir del anys 60 del segle XX quan trobem una petita revifalla de l'arqueologia a tota Catalunya, deguda en part a la tornada a Barcelona de J. Maluquer de Motes, que inicià l'any 1966 per aquestes terres, l'excavació de la necròpolis de Mas de Mussols, una sepultura neolítica a Mas Benita (l'Aldea), la necròpolis de Mianes, entre 1970-71, i el 1972, el poblat ibèric de la Ferradura (Ulldecona).

El 6 de juny de 1960, Jesús Massip i Fonollosa seria director del Museu-Arxiu de Tortosa, en substitució d'Enric Bayerri. Com a director del museu, J. Massip, a partir del 23-XI-61, seria delegat local del Servicio Nacional de Excavaciones Arqueológicas, a proposta del delegat de zona.

J. Massip s'ocuparà del seguiment d'aquelles obres de la ciutat que afecten el substrat arqueològic, encara que les seves actuacions no van ser molt fructíferes. La manca d'excavacions sistemàtiques, era substituïda per algun seguiment de màquina o simplement una recollida de material, que era emmagatzemat al museu. L'any 1972 es produiria una de les pèrdues arqueològiques més importants i irreparables. Amb motiu de la construcció del Parador Nacional de Turisme en el Castell de la Suda, es destrueix pràcticament tot el substrat arqueològic i la possibilitat de documentar les diferents fases d'ocupació del castell, màxim exponent de l'arquitectura militar en aquestes terres. La poca informació arribada al museu es deu a l'actuació d'un grup d'aficionats de l'associació Omnium Cultural, que realitzaren la recollida de material i l'entregaren al Museu-Arxiu de Tortosa. J. Massip resumeix totes les seves actuacions en la memòria *Un quart de segle del Museu i Arxiu Municipal de Tortosa* (1987).

Amb el restabliment de la Generalitat de Catalunya, la creació del Servei d'Arqueologia i la decisió d'instal·lar a Tortosa uns Serveis Territorials de Cultura, que comprenen les comarques del Montsià, Baix Ebre i Terra Alta, i estan dotats amb un arqueòleg territorial, es produeix en un principi un canvi substancial en el desenvolupament de l'arqueologia d'aquestes comarques. En aquest canvi és també important la creació de la Comissió Tècnica del Consell del Patrimoni Cultural, que ha d'aprovar qualsevol obra que es faci dins del perímetre de la ciutat considerat Conjunt Històric Artístic des de 1976, que es convertirà en nova legislació en un bé cultural d'interès nacional (BCIN). Per primera vegada els poders públics comencen a fer-se responsables dels seus deures envers el Patrimoni Arqueològic. Així i tot, no s'ha pogut evitar que es produïssin algunes destruccions importants, com la de la plaça d'Alfons XII.

A partir d'aquests anys 80 es realitzaran les primeres intervencions arqueològiques en extensió, amb metodologia moderna. El 1982-83, es practiquen sondeigs al solar de l'antiga casa cantonera entre el C/ de la Rosa i Taules Velles, localitzant-se nivells andalusins. L'any 1984, dins del Pla de Solidaritat amb l'Atur de la Generalitat de Catalunya, s'excava la plaça de l'Olivera amb una potència estratigràfica de 6 metres, i resultats brillants que demostren una ocupació continuada des de l'època baix-imperial romana fins al segle XII d.C., moment en què el lloc es converteix en plaça.

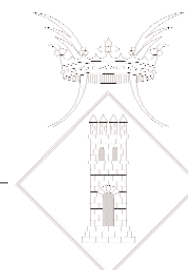
Una altra excavació important realitzada durant el Pla de Solidaritat amb l'Atur, fou la necròpolis andalusina del Castell de la Suda, que continuaria durant els anys 85, 86 i 87 com a excavació programada.

L'any 1985 es realitzen els sondeigs en els solars de les cases 4 i 5 de la Costa de Capellans, on es localitza gran quantitat de material romà datable entre les darreries del segle I aC i la primera meitat del segle I dC.

Els sondeigs realitzats a la plaça d'Alfons XII, l'any 1986, van demostrar la importància del jaciment. L'excavació en extensió de la plaça havia de dur-se a terme a finals de 1987, però aprofitant el canvi d'arqueòleg territorial, les màquines van rebaixar més del que s'havia acordat, destruint part del jaciment. La part que va poder ser excavada va donar com a resultat enterraments romans baix-imperials, enterraments d'època andalusina, l'absis d'una basílica cimenterial paleocristiana, un forn per a coure ceràmica, restes del baluard de la Mitja Lluna i gran nombre de sitges.

L'any 1989, s'excavaria el solar comprès entre el carrer Rasquera i el carrer Hospital, on es realitzen tres cales de sondeig, localitzant-se restes de la muralla de la Cortadura i d'habitacions anteriors a la construcció de la muralla. Cal destacar les estructures baix-imperials a 6 metres de fondària.

La intervenció més ambiciosa d'aquests últims anys, ha estat l'excavació realitzada a la plaça de Sant Jaume, en el barri de Remolins, on a més de documentar-se totes les fases de l'església que hi havia ubicada des del segle XII, van aparèixer estructures domèstiques andalusies, que juntament amb les trobades a la plaça de l'Olivera l'any 1984, ens donen els únics exemples d'aquest tipus d'arquitectura de totes les comarques de Tarragona. Recentment la intervenció al solar de la futura biblioteca comarcal han donat uns resultats excel·lents, amb la localització d'un sector urbà de la ciutat andalusí.

A nivell comarcal la realització de la carta arqueològica del Baix Ebre (1992), ha permès tenir un ampli i millor coneixement del patrimoni arqueològic de la totalitat del terme de la ciutat de Tortosa.

5.1 Programa d'arqueologia urbana l'any 1992.

L'any 1992 es realitza un important treball de recerca i d'inventari dels jaciments arqueològics de l'entramat urbà de la ciutat antiga. En aquest projecte participen un equip format per dos arqueòlegs: Pere Lluís Artigues i Joan Martínez, i una documentalista, Maria Utgés, que per encàrrec del Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura en conveni amb l'Ajuntament de Tortosa, executen aquests treballs dins del Programa d'Arqueologia Urbana de Catalunya. Aquest programa progressivament s'ha portat a terme a diferents ciutats catalanes que tenen un important patrimoni conservat al subsòl.

L'estudi realitzat al Programa d'Arqueologia urbana de la ciutat de Tortosa s'incorpora a la present revisió del catàleg, amb l'aportació de tots els jaciments urbans coneguts, des de les troballes fortuïtes, les fonts orals, la consulta d'hemeroteca, el recull bibliogràfic i principalment les, excavacions realitzades amb metodologia científica a la ciutat des de l'any 1982 amb la creació del Servei d'Arqueologia. En aquest treball s'afegeix el treball d'investigació realitzat directament a les fons documentals municipals de l'Arxiu Comarcal de les Terres de l'Ebre que aporta noves dades sobre la localització al subsòl d'elements urbans i defensius de la ciutat.

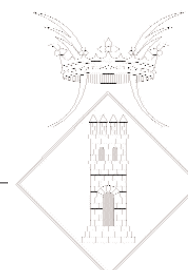
Exposem a continuació una síntesi dels resultats. Un percentatge important de les intervencions arqueològiques s'han produït degut a actuacions

d'urgència. Aquestes intervencions han demostrat una notable mancança de criteri científic, i en moltes ocasions han faltat els mitjans tècnics i humans adients, car responen purament a un fet administratiu davant d'una acció urbanística immediata que afecta el subsòl. És un fet significatiu que només s'hagi realitzat a la ciutat una única intervenció dintre d'un programa de recerca. Ens referim al jaciment de la necròpolis islàmica de la Suda, estudiat en campanyes successives des de 1983 a 1985.

Un altre aspecte fonamental, i malauradament negatiu, ha estat la falta d'un complet i satisfactori registre arqueològic de tots els jaciments intervinguts. Un clar exemple, n'és el desconeixement de la ciutat romana, motivat per la manca de mitjans suficients a conseqüència d'una notable potència estratigràfica, que arriba a un mínim de sis metres de profunditat. Normalment les àrees excavades, tot i que es tractava de superfícies aptes per a obrir en extensió, han consistit en cales de mida reduïda, sense tenir en compte la manca de dades arqueològiques i les característiques físiques de la intervenció, determinades especialment per l'aparició de la capa freàtica, que ha fet impossible realitzar els treballs amb normalitat sense el material adequat (sistemes de drenatge i seguiment dels treballs amb un correcte apuntament i aplicació de mesures de seguretat).

És un fet que, des de la creació del Servei d'Arqueologia, a l'inici dels 80, s'han realitzat les primeres intervencions sistemàtiques a la ciutat, però l'impacte en 10 anys ha estat mínim en el progrés del seu coneixement històric i arqueològic.

Abans de l'entrada en escena de les excavacions de salvament, la pèrdua del registre arqueològic urbà ha estat notable. Dels jaciments estudiats i localitzats, un 41 % han estat greument afectats tant per obres públiques,

com privades. D'aquest percentatge, tenim dades fiables de la destrucció total de pràcticament la meitat d'aquests jaciments; mentre que la resta han resultat parcialment destruïts, com és el cas de les obres de construcció "ex novo" de les instal·lacions del Parador Nacional de Turisme, sobre el Castell de la Suda, l'any 1975.

Entre els jaciments destruïts, tenim el solar del carrer Mercaders, que ocupava una extensa superfície i on estava l'antic palau de Purroy, s'hi localitzà en tota l'àrea les restes d'una necròpolis romana. Un fet més greu, va ser l'actuació de salvament l'any 1988 a la plaça d'Alfons XII, on es va destruir el jaciment en quasi la seva totalitat, davant la falta de control i la ineficàcia dels responsables de l'administració en aquell moment.

En un total de 10 jaciments, es va efectuar durant els anys 60 i 70 un seguiment de les obres que es realitzaven, procedint únicament a una recollida puntual del material arqueològic més significatiu. No tenim cap registre científic d'aquestes intervencions.

Els treballs que es van realitzar l'any 1992 sobre l'anomenat Programa d'Arqueologia Urbana de la ciutat de Tortosa a partir d'un treball exhaustiu de les fonts bibliogràfiques, cartogràfiques i documentals, han donat molt bons resultats, aportant un total de 53, 17 dels quals totalment inèdits, a més de completar l'estudi de la resta. El sistema de registre adoptat ha implicat l'anàlisi individual de l'evolució històrica de cada jaciment i de la seva inserció dintre de la evolució urbana de la ciutat. Un altre conjunt important són els jaciments arqueològics coneguts dins del terme municipal que ens proporciona un total d'uns 30 jaciments. Aquests jaciments van ser inclosos en la Carta Arqueològica del Baix Ebre, realitzada l'any 1993 per Joan Martínez, P. Lluís Artigues i Toni Forcadell. S'han incorporat jaciments inèdits.

ments inèdits.

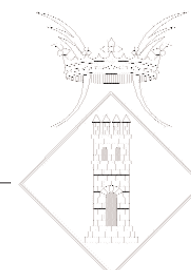
A l'àrea urbana les intervencions han estat motivades en un 43 % dels casos per les actuacions urbanístiques, i en un percentatge elevat han estat promogudes per l'administració pública, encara que també trobem representada la iniciativa privada, cada cop més important. Aquestes intervencions, en un 47,8 %, han estat caracteritzades per la seva condició d'excavacions d'urgència. És un símptoma evident d'un augment de l'actuació urbanística en el nucli antic de la ciutat en els últims 25 anys.

El finançament de les actuacions l'ha realitzat l'administració pública, a excepció d'alguns casos en què la iniciativa privada ha cobert les despeses de la intervenció. Per part de l'ens públic, en ocasions els costos han estat compartits entre l'administració municipal i l'autonòmica.

Pel que fa a la protecció existent, respecte als jaciments estudiats al Programa d'Arqueologia Urbana l'any 1992, un 68% dels jaciments estudiats es troben dintre del C.H.A., mentre que la resta no té cap protecció normativa.

Projectant aquestes dades sobre el plànol de la ciutat, podem comprovar que queda subjecte a un grau d'intervenció màxima tot l'antic recinte emmurallat baix medieval amb les fortificacions dels segles XVII i XVIII, englobant d'aquesta manera les zones d'aquest clos que no havien estat considerades en la declaració de C.H.A. (D. 26/02/75). Els jaciments que queden fora d'aquest recinte emmurallat, corresponen a la zona de concentració d'edificis religiosos medievals del Temple i als dos eixos viaris principals del barri de Ferreries.

Del total de jaciments intervinguts, un 8% presenta un estat de conservació excel·lent, un 32% bo, un 36% regular, un 4% dolent i un 20% dels jaciments inèdits.

ments estan destruïts.

Quant al marc cronològic dels jaciments, el moment pitjor representat i, per tant, el pitjor documentat i estudiat, són els nivells romans. Però malgrat aquesta manca d'informació, les expectatives són bones, ja que l'estudi estratigràfic en diferents punts de la ciutat demostra una bona conservació de les restes romanes, deguda a la notable potència estratigràfica proporcionada per les contínues aportacions al.luvials. En alguns punts de la ciutat, els nivells baix-imperials es troben sota la capa freàtica, entre 5 i 6 metres de profunditat .

La documentació de nivells arqueològics andalusins és molt més rica, sobre tot arran de les intervencions dels últims 15 anys. Les dades sobre la ciutat medieval cristiana són encara més abundants - tot i que pesa molt més la informació documental que no pas l'arqueològica- la qual cosa ens proporciona una visió més aproximada de l'evolució urbana d'aquell moment .

L'objectiu prioritari d'aquest treball és la protecció del patrimoni arqueològic de la nostra ciutat, mitjançant l'establiment d'un marc de comportament de les futures actuacions urbanístiques públiques i privades, en relació a aquest patrimoni. Ha de ser, per tant, una eina de consulta prèvia a l'acció constructiva i a la planificació urbanística, que serveixi de base per a l'establiment definitiu d'una política arqueològica preventiva.

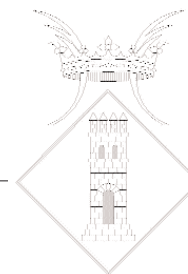
Per a dur a terme aquests objectius d'una forma àgil i eficient, i tenint en compte la gran riquesa arqueològica de Tortosa, cal l'existència d'un equip d'investigació estable dedicat només a l'àmbit urbà. L'administració municipal hauria d'assumir aquesta necessitat per tal de donar una resposta efectiva a la problemàtica plantejada, com ja han fet altres ciutats catalanes amb la creació d'un Servei d'arqueologia municipal.

5.2. Treballs d'inventari l'any 2000

Els primers treballs inclouen la relació d'elements arquitectònics; a més, s'incorpora el treball realitzat l'any 1992 amb el Programa d'Arqueologia Urbana amb 53 jaciments arqueològics urbans.

La relació dels 53 jaciments són:

- 1- Jaciment Castell de la Suda
- 2- Pça Sant Jaume
- 3- Pça Ntra Sra de la Cinta/ Pça de l'Olivera
- 4- Solar c/ Rasquera- Hospitalet
- 5- C/ Dr. Ferran/ Pont de Barques
- 6- C/ Costa de Capellans, 5
- 7- C/ Taules Velles
- 8- Pça Alfons XII
- 9- Portal del Temple
- 10- Necròpolis de la Suda
- 11- C/ Major de Remolins, 40 ("Sinagoga")
- 12- Pça dels Estudis, 3 i 5/ abans P. O'Callaghan
- 13- C/ Mercaders, 2
- 14- C/ Sant Domènec, 9
- 15- Església de Sant Blai
- 16- Solar edifici telefònica
- 17- Solar de l'antiga Casa de la Ciutat (actual Palau Oliver)
- 18- C/ Costa de Capellans, 4
- 19- C/ Jerusalem- c/ Sol
- 20- C/ Sol, 18
- 21- Església i cementiri de St. Joan del Camp

- 22- Sector de fortificació: Portal de Sant Joan- Baluard de Sant Pere
- 23- Sector de fortificació: Esperó del Temple-La Cortadura
- 24- Sector de fortificació: muralla de la Cortadura
- 25- Sector de fortificació: La Cortadura- Torre d'en Celio
- 26- Sector de fortificació: Cap de Pont
- 27- Necròpolis del turó del Sitjar
- 28- Col·legi de la Mercè /Antic Seminari
- 29- Residència Sanitària "Verge de la Cinta "
- 30- Temple de la Reparació
- 31- C/ Major de Remolins/ c/ Jerusalem
- 32- Casa Andreu
- 33- Catedral de Sta. Maria (substrat arqueològic)
- 34- Necròpolis dels Reials Col·legis
- 35- Cementiri de la Seu vella
- 36- Cementiri islàmic anterior a 1149
- 37- Peixateria/ Pont de l'Herba
- 38- Convent de Ntra Sra. del Miracle o convent del Carme
- 39- Convent de Sant Francesc
- 40- Hospital de la Santa Creu
- 41- Convent de la Mercè o convent de Santa Caterina (I)
- 44- Església de Santa Maria del Temple
- 45- Casa de Benifassà i capella de Santa Llúcia
- 46- Convent dels Trinitaris de Sant Blai
- 47- Convent de Ntra. Sra. de la Ràpita
- 48- Església de Sant Nicolau
- 49- Carnisseria dels moros
- 50- Cementiri jueu
- 51- Convent de la Mercè (II)
- 52- Convent de Franciscans de Jesús
- 53- Eixos viaris del Raval de Sant Vicent i Raval de la Creu

A aquesta relació s'incorporen elements que prèviament es trobaven al llistat d'elements arquitectònics, i que ara són considerats com jaciments arqueològics. Aquests elements, dintre de l'inventari de l'any 2000, van tenir les següents referències:

Referència: 0148. cementiri Andalusí, C/. Castell de la Suda, núm 4, Tortosa

Referència: 0162. Molins del Comte. Jesús.

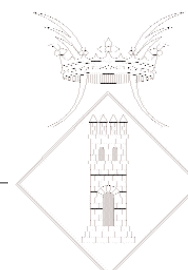
Referència: 0183. Pedrera de la Cinta. Tortosa.

Referència: 0190. Vil·la romana de Barrugat. Bítem.

Referència: 0191. Pla de les Sitges. Vinallop

Referència: 0192. Vil·la romana de Casablanca. Jesús.

Referència: 0193. Poblament ibèric de les Planetes.

5.3. Catàleg 2003 un instrument per a l'aprovació del catàleg 2005.

El llistat de jaciments arqueològics inclou tots els jaciments estudiats al Programa d'Arqueologia Urbana; a més, s'incorporen aquells elements introduïts al catàleg de patrimoni arquitectònic, que són tractats com a jaciments. Sobre aquest inventari s'incorporen tots els jaciments del terme municipal, inclosos a la Carta arqueològica del Baix Ebre, així com noves incorporacions d'enclaus arqueològics desconeguts.

El patrimoni arqueològic municipal tortosí, a excepció de l'àrea inclosa dins de la zona declarada conjunt històric l'any 1976, presenta la particularitat d'estar mancat en la seva pràctica totalitat de protecció jurídica, si fem excepció de la genèrica que li concedeix el ministeri de la Llei. Dotar de règim jurídic específic per al tractament del patrimoni arqueològic municipal és, doncs, el primer objectiu a obtenir.

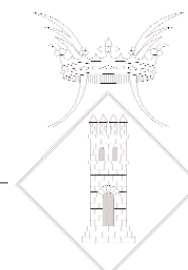
En virtut de les disposicions de la norma vigent a Catalunya, la Llei del Patrimoni Cultural Català, les zones arqueològiques i els jaciments arqueològics poden acollir-se des d'un punt de vista jurídic a tres figures de protecció: el bé cultural d'interès nacional- zona arqueològica (art.7 de la Llei de Patrimoni), la declaració de bé cultural d'interès local (art.17) i l'espai de protecció arqueològica (article 49).

El bé cultural d'interès nacional (BCIN) constitueix el nivell màxim de protecció que estableix la llei i està subjecte, en l'essencial, a les disposicions següents: és declarat, prèvia incoació d'expedient (arts. 8 i 9), pel Govern de la Generalitat a proposta del conseller de Cultura (art.10) i inclòs en el

Registre de Bens Culturals d'Interès Nacional que gestiona el Departament de Cultura (art.13), -entre d'altres mesures relatives a la conservació i visites (arts.29 i 30), criteris d'intervenció (art.35), canvis d'ús (art.36), desplaçaments (art.37) i expropiació (art.38). La llei estableix que l'ajuntament corresponent ha d'elaborar un instrument urbanístic de protecció o adequar-ne un de vigent que requereixen l'informe favorable del departament de Cultura de la Generalitat (art.33) i que, de totes maneres, qualsevol intervenció que es pretengui realitzar en el BCIN ha de comptar, prèviament a la concessió de la llicència municipal corresponent, amb l'autorització del Departament de Cultura de la Generalitat (art. 34).

El bé cultural d'interès local (BCIL) es regeix, segons la norma legal vigent, per les següents prescripcions: la competència per a la declaració d'un bé com a tal correspon, en els municipis de més de cinc mil habitants, al ple de l'Ajuntament, previ expedient administratiu; la declaració ha de ser comunicada al departament de Cultura de la Generalitat que l'inscriu en el catàleg del patrimoni Cultural Català, passant així el BCIL a ser sinònim, a efectes de les disposicions normatives de la Llei del Patrimoni Català, de bé catalogat. Per tal de deixar sense efecte la declaració s'ha de repetir el procés, amb la particularitat que la descatalogació ha de comptar amb l'informe favorable previ del Departament de Cultura (art.17). La llei estableix que els BCIL comporten l'aplicació immediata del règim jurídic que la mateixa disposa per als Béns Catalogats i que qualsevol norma addicional de protecció s'ha d'establir mitjançant els instruments determinats per la legislació urbanística (art.39).

El règim aplicable als Béns Catalogats (i, per tant, als BCIL) fa referència a l'obligació per part dels propietaris, titulars i posseïdors de preservar-los,

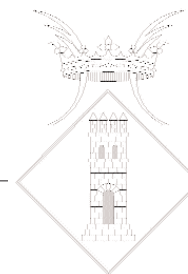
a les limitacions en aquest sentit del seu ús, a la prohibició de destrucció, a les facilitats d'accés (art 25), al dret de tempteig i retracte (art.26), a la formalització d'escriptures públiques (art.27) i a les limitacions a la transmissió (art.28). Pel que fa a la suspensió d'obres en cas d'aparició inesperada de restes arqueològiques, pot ser acordada indistintament per la Generalitat o l'ajuntament competent (art.77).

L'espai de protecció arqueològica (EPA) és una figura pròpia únicament de la legislació catalana. Es tracta de "llocs que no han estat declarats d'interès nacional, on, per evidències materials, per antecedents històrics o per altres indicis, es presumeix l'existència de restes arqueològiques o paleontològiques" (art.49.1). És una figura que determina el Conseller de Cultura mitjançant resolució i prèvia audiència dels interessats i de l'ajuntament afectat (art 49.2); la realització d'obres en EPA requereix la presentació, juntament amb la sol·licitud de llicència, d'un estudi d'incidència arqueològica i de l'informe favorable del Departament de Cultura, que pot exigir com a condició la realització i execució d'un projecte arqueològic (art.49.39). Aquest darrer es finançarà amb la col·laboració del Departament de Cultura en el cost d'execució del projecte, col·laboració que aquest farà, quan s'escaigui, amb càrrec a l'ú per cent cultural, i podrà també col·laborar en el finançament l'ajuntament afectat (arts. 48, 49.3 i 57.5). Tenint en compte que els EPA s'han d'incloure, per dictat de la llei, en el Catàleg de béns Immobles (art.17,5), els són, a la vegada, d'aplicació les normes per a la protecció de béns catalogats.

Les excavacions arqueològiques o paleontològiques es regiran pel nou decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

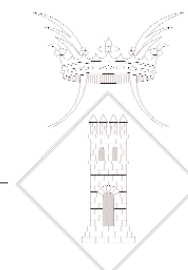
INDEX GENERAL DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS :

- 1- Jaciment Castell de la Suda
- 2- Pça Sant Jaume
- 3- Pça Ntra Sra de la Cinta/ Pça de l'Olivera
- 4- Solar c/ Rasquera- Hospitalet
- 5- C/ Dr. Ferran/ Pont de Barques
- 6- C/ Costa de Capellans, 5
- 7- C/ Taules Velles
- 8- Pça Alfons XII
- 9- Portal del Temple
- 10- Necròpolis de la Suda
- 11- C/ Major de Remolins, 40 ("Sinagoga")
- 12- Pça dels Estudis, 3 i 5/ abans P. O'Callaghan
- 13- C/ Mercaders, 2
- 14- C/ Sant Domènec, 9
- 15- Església de Sant Blai
- 16- Solar edifici telefónica
- 17- Solar de l'antiga Casa de la Ciutat (actual Palau Oliver)
- 18- C/ Costa de Capellans, 4
- 19- C/ Jerusalem- c/ Sol
- 20- C/ Sol, 18
- 21- Església i cementiri de S. Joan del Camp
- 22- Sector de fortificació: Portal de Sant Joan- Baluard de Sant Pere
- 23- Sector de fortificació: Esperó del Temple-La Cortadura
- 24- Sector de fortificació: Muralla de la Cortadura
- 25- Sector de fortificació: La Cortadura- Torre d'en Celio
- 26- Sector de fortificació: Cap de Pont

- 27- Necròpolis del turó del Sitjar
- 28- Col·legi de la Mercè/Antic Seminari
- 29- Residència Sanitària "Verge de la Cinta "
- 30- Temple de la Reparació
- 31- C/ Major de Remolins/ c/ Jerusalem
- 32- Casa Andreu
- 33- Catedral de Sta. Maria (substrat arqueològic)
- 34- Necròpolis dels Reials Col·legis
- 35- Cementiri de la Seu vella
- 36- Cementiri islàmic anterior a 1149
- 37- Peixateria/ Pont de l'Herba
- 38- Convent de Ntra. Sra. del Miracle o convent del Carme
- 39- Convent de Sant Francesc
- 40- Hospital de la Santa Creu
- 41- Convent de la Mercè o convent de Santa Caterina (I)
- 42- Hospital i església de Sant Llàtzer
- 43- Casa del Temple
- 44- Església de Santa Maria del Temple
- 45- Casa de Benifassà i capella de Santa Llúcia
- 46- Convent dels Trinitaris de Sant Blai
- 47- Convent de Ntra. Sra. de la Ràpita
- 48- Església de Sant Nicolau
- 49- Carnisseria dels moros
- 50- Cementiri jueu
- 51- Convent de la Mercè (II)
- 52- Convent de Franciscans de Jesús
- 53- Eixos viaris del Raval de Sant Vicent i Raval de la Creu
- 54- Plaça Cabrera/Carrer Sant Ildefons
- 55- Solar Cooperativa Santiago
- 56- Travessia Mur- Ginestar
- 57- Subsòl Portal dels jueus
- 58- Baluard de Sant Pere- pàrking edifici
- 59- Clavegueram del Vall
- 60- Restes basílica paleocristiana
- 61- Avda. Felip Pedrell
- 62- Muralla segle XIV- Antic Convent de Sant Joan
- 63- Plaça de Barcelona/mercat del Peix
- 64- Antic Seminari Jesuïtes- necròpolis
- 65- Abric Cervereta
- 66- Baumes de Mianes
- 67- Esplanada Soldevila
- 68- Pla de les Sitges
- 69- Barranc de Pasqualet
- 70- Necròpolis de Mianes
- 71- Plana de la Mora
- 72- Les Planetes
- 73- Poblat ibèric Barranc de Sant Antoni.
- 74- Mas Despatx
- 75- Vil·la romana de Barrugat
- 76- Vil·la romana de Casablanca
- 77- Hort d'en Xiprès
- 78- Jaciment de la Capella dels Reis
- 79- Molins del Comte
- 80- Pedreres de la Cinta
- 81- Terrasses de Vinallop.
- 82- Conjunt de Fullola.

5.4 Catàleg d'elements patrimonials. Aprovació provisional 2005

Per determinar les actuacions de la metodologia fixada en la elaboració del "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2003", després de la Aprovació Inicial per part del Ple Municipal de 21 de febrer de 2003, es necessària la concreció de les diferents Al·legacions fruit de la concurrència i informació pública del planejament.

Dos son les qüestions bàsiques per acabar de resoldre el "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005".

- a) La contestació de les Al·legacions formulades a la redacció del document.
- b) Elements arqueològics nous en el període de tramitació del catàleg, d'acord al Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

5.4. 1 Incorporació d'elements fruit de les al·legacions.

El criteri de incorporació de nous elements ha estat regit en el mateix sentit, que el de la resolució de les al·legacions a l'aprovació inicial del Catàleg 2003, tipificades com A. El valor del Patrimoni es moltes vegades indivi-

dual i atès al respecte a n'aquesta consideració, proposada en la majoria de casos per les Administracions vinculades directament en el Catàleg del Municipi i ciutat de Tortosa, aquest elements proposats, es poden recollir-se con a Béns Integrants al Patrimoni Cultural Català, BIPCC, i per tant es poden incorporar com elements dintre de la "Catàleg d'Edificis i Conjunts Urbans i Rurals de Caràcter Històric, Artístic i Ambiental de la Ciutat i Municipi de Tortosa-2005".

Fruit d'això s'ha sol·licitat la incorporació del:

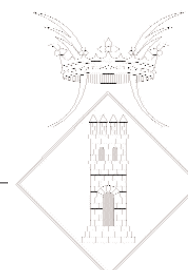
- Mas del Fortinet a Tortosa, Mas d'en Traval o Mas del Princep.

5.4.2 Incorporació nous elements per demanda de les Administracions

La Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres del Ebre, de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Exp. 72/2003 de 19 de setembre de 2003, demana la incorporació de nous jaciments arqueològics, localitzats durant el període que ha estat redactat el Catàleg 2003.

Els jaciments són fruits de les últimes excavacions de la campanya preventiva de prospeccions del Pla Hidrològic Nacional:

- La Granja de Cirera, situat a Jesús, al límit del Terme en la partida dels Paulens d'Aldover. Restes ibero-romanes.
- El Terre Roig. Finca rústica davant de Primitivo Conesa i prop de la Casa Jover. Restes ibero-romanes.

Incorporar com a Béns Integrants del Patrimoni cultural Català (BIPCC):

3082 Granja de Cirera, a El Reguers

3083 El Terre Roig, a Jesús.

3084 Mas del Fortinet a Tortosa, Mas d'en Traval o Mas del Princep.

5.4.3 *Reconeixement de BCNI. La zona arqueològica al nucli antic*

En lo que respecta als barris històrics de la ciutat, la majoria dels jaciments òbviament es localitzen dintre del nucli primitiu de la ciutat. Però amb el present estudi, l'aportació de nous jaciments ens dóna una realitat més aproximada del nucli urbà i de la ciutat extramurs, especialment en època medieval, i també de la ciutat de Tortosa com a plaça forta militar en els segles XVII i XVIII, especialment.

La zona declarada conjunt històric, i com a tal declarada bé cultural d'interès nacional, inclou la majoria del subsòl arqueològic urbà. Aquest fet és evident dins del llistat de jaciments i intervencions arqueològiques contemplades al present Catàleg, on aquest marc legal ha definit la majoria de les intervencions arqueològiques realitzades a la ciutat. Però fora del conjunt declarat i dins de l'entorn de protecció s'han localitzat altres jaciments importants.

També dins de l'àrea urbana, però fora de l'entorn de protecció, hi ha importants elements arqueològics al subsòl. Un aspecte evident és que una part considerable del recinte emmurallat que es conserva al subsòl,

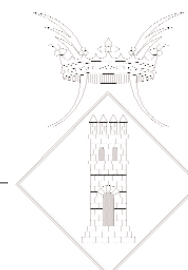
es localitza fora de la zona protegida i altres edificis i elements documentats, preferentment de cronologia medieval, que no presenten cap tipus de protecció. Es proposa la incorporació al BCIN del Conjunt històric de Tortosa de tot el recinte urbà delimitat per les fortificacions dels segles XVII i XVIII.

La primera zona arqueològica té la categoria de bé cultural d'interès nacional (BCIN); es tracta de la zona delimitada dins del conjunt i l'entorn declarat com a conjunt històric de Tortosa. Totes les intervencions urbanes han motivat una intervenció arqueològica, des de l'excavació, al control o seguiment arqueològic. La declaració de BCIN inclou en una ciutat com Tortosa que conserva un excel·lent patrimoni del subsòl tot aquest patrimoni arqueològic, que fa que el contingut del BCIN contempli una doble figura: la de conjunt històric pròpiament i la de zona arqueològica.

La Zona de Protecció Arqueològica 1 (BCIN), anomenada Conjunt Històric de Tortosa (CHT), correspon genèricament a la ciutat emmurallada del segle XIV, que inclou el sectors fortificats annexos al sistema defensiu, construïts durant els segles XVII-XVIII.

Centre Històric de Tortosa (CHT), amb els jaciments següents:

- 1- Jaciment Castell de la Suda
- 2- Pça Sant Jaume
- 3- Pça Ntra Sra de la Cinta/ Pça de l'Olivera
- 4- Solar c/ Rasquera- Hospitalet
- 5- C/ Dr. Ferran/ Pont de Barques
- 6- C/ Costa de Capellans, 5
- 7- C/ Taules Velles

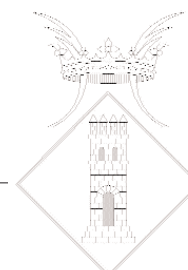

- 8- Pça Alfons XII
- 9- Portal del Temple
- 10- Necròpolis de la Suda
- 11- C/ Major de Remolins, 40 ("Sinagoga")
- 12- Pça dels Estudis, 3 i 5/ abans P. O'Callaghan
- 13- C/ Mercaders, 2
- 14- C/ Sant Domènec, 9
- 15- Església de Sant Blai
- 16- Solar edifici telefònica
- 17- Solar de l'antiga Casa de la Ciutat (actual Palau Oliver)
- 18- C/ Costa de Capellans, 4
- 19- C/ Jerusalem- c/ Sol
- 20- C/ Sol, 18
- 22- Sector de fortificació: Portal de Sant Joan- Baluard de Sant Pere
- 23- Sector de fortificació: Esperó del Temple-La Cortadura
- 24- Sector de fortificació: Muralla de la Cortadura
- 25- Sector de fortificació: La Cortadura- Torre d'en Celio
- 26- Sector de fortificació: Cap de Pont
- 27- Necròpolis del turó del Sitjar
- 28- Col·legi de la Mercè/Antic Seminari
- 29- Residència Sanitària "Verge de la Cinta "
- 30- Temple de la Reparació
- 31- C/ Major de Remolins/ c/ Jerusalem
- 32- Casa Andreu
- 33- Catedral de Sta. Maria (substrat arqueològic)
- 34- Necròpolis dels Reials Col·legis
- 35- Cementiri de la Seu vella
- 37- Peixateria/ Pont de l'Herba

- 38- Convent de Ntra. Sra. del Miracle o convent del Carme
- 43- Casa del Temple
- 44- Església de Santa Maria del Temple
- 45- Casa de Benifassà i capella de Santa Llúcia
- 46- Convent dels Trinitaris de Sant Blai
- 47- Convent de Ntra. Sra. de la Ràpita
- 48- Església de Sant Nicolau
- 49- Carnisseria dels moros
- 50- Cementiri jueu
- 51- Convent de la Mercè (II)
- 54- Plaça Cabrera/Carrer Sant Ildefons
- 55- Solar Cooperativa Santiago
- 56- Travessia Mur- Ginestar
- 57- Subsòl Portal dels jueus
- 58- Baluard de Sant Pere- pàrking edifici
- 59- Clavegueram del Vall
- 60- Restes basílica paleocristiana
- 61- Avda Felip Pedrell
- 62- Muralla segle XIV- Antic Convent de Sant Joan
- 63- Plaça de Barcelona/mercat del Peix
- 64- Antic Seminari Jesuïtes- necròpolis

5.4.4 La zona arqueològica a l'eixample. Jaciments arqueològics fora del nucli urbà. Proposta de mesures de protecció: Declaració de BCIL

La segona zona arqueològica és fora de l'àmbit de protecció declarat BCIN

i contempla un àrea extensa que ocupa la resta de la ciutat antiga. És l'àrea urbana de l'Eixample Antic (EA). Hi formen part els espais religiosos com els convents de Santa Caterina i de Sant Francesc, l'antic Hospital de la Santa Creu o l'important nucli de Sant Joan del Camp amb el cementiri de la ciutat.

En aquesta segona zona arqueològica es proposa l'opció de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL). Ens inclinem per aquesta opció, que plantegem també per als jaciments arqueològics en zona no urbanitzada, fonamentalment pel fet que creiem que facilitaria la gestió municipal al no estar sotmesa la concessió de llicències al dictamen d'instàncies superiors, sense que això exclougui, naturalment, la funció tutelar última que respecte a tot el conjunt patrimonial català té la Generalitat de Catalunya.

La proposta d'aquests dues zones urbanes es justifica pel fet que la primera zona arqueològica inclou l'actual delimitació de BCIN que conté part del nucli antic de la ciutat, encara que les zones que queden excloses es troben englobades dins de l'entorn de protecció del conjunt històric declarat. Respecte a la segona zona arqueològica urbana, inclosa dins de l'Eixample Antic (EA), l'experiència recent en els últims deu anys, des de l'execució del programa d'arqueològic urbà l'any 1992, mostra mancances importants en la protecció del subsòl d'aquest sector important de la ciutat. Així tenim pèrdua de patrimoni del subsòl en intervencions urbanístiques en aquells sectors de la ciutat antiga no inclosos dins de l'àmbit de protecció del conjunt. Aquest fet es pot constatar clarament en la localització dels elements patrimonials arqueològics situats a l'Eixample Antic (EA).

La Zona de Protecció Arqueològica 2 (BCIL), anomenada Eixample Antic

(EA), correspon a tota l'àrea urbana que ocupa l'eixample fins a l'estació de ferrocarril. En aquests espais hi ha importants trams del recinte fortificat i altres construccions religioses i civils documentades dins del procés d'evolució urbana de la ciutat.

La Normativa de la Zona de Protecció arqueològica 2 s'hauria de basar en els criteris següents:

1- En els solars on es volen obres que impliquen moviments de terres en el moment d'atorgar una llicència, s'indicarà si aquesta està condicionada a sondeigs previs. En cas que sigui així, es portaran a terme dins d'un termini màxim de 2 mesos, i aniran a càrrec del promotor. En cas contrari, l'ajuntament facultarà un tècnic arqueòleg que realitzi un seguiment i control arqueològic de l'obra.

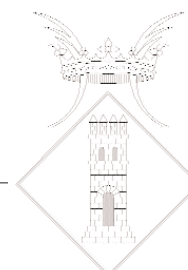
2- Si de la prospecció és després l'existència de restes arqueològiques, es procedirà a la seva excavació en un termini màxim de 6 mesos.

3- Potenciar l'execució d'intervencions amb caràcter preventiu.

Tant a la zona de protecció arqueològica 1 Conjunt històric de Tortosa, declarat BCIN, com a la zona de protecció arqueològica 2, s'apliquen els fonaments de dret propis:

1- La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

2- Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Cal tenir en compte que, les zones de protecció arqueològica proposades, parteixen de l'estat actual de coneixement de la qüestió i que, per tant, a mig o llarg termini podrien necessitar d'un replantejament.

Eixample Antic (EA), amb els següents jaciments:

- 21- Església i cementiri de S. Joan del Camp
- 39- Convent de Sant Francesc
- 40- Hospital de la Santa Creu
- 41- Convent de la Mercè o convent de Santa Caterina (I)

El patrimoni arqueològic del terme municipal fora de l'àrea urbana és poc conegut, fins al moment tenim documentada una relació de jaciments destacats i de diversa cronologia.

Els elements militars inclosos al Catàleg, com són els recintes fortificats i les torres de guaita, s'incorporen amb el subsòl, dins del Catàleg d'elements arquitectònics.

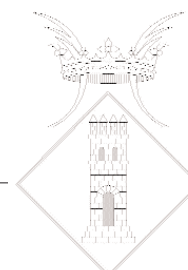
Per a la catalogació de jaciments arqueològics ubicats en zona no urbana, o fora de l'àmbit del nucli antic, hem pres com a base de partida les dades proporcionades per la Carta Arqueològica del Baix Ebre. Aquesta important font documental és encara insuficient, ja que respon als jaciments coneguts. Aquest procés de documentació del conjunt patrimonial en àrees no urbanes manca d'un treball de prospecció i anàlisi arqueològica acurat de tot el territori del terme municipal. La majoria dels jaciments no són detectats completament amb la Carta arqueològica.

Dins del conjunt de jaciments arqueològics proposem dues categories : una primera, que correspon als jaciments perfectament documentats, en els quals s'ha realitzat intervenció arqueològica (en alguns casos completa com el jaciment ibèric de les Planetes a Bitem); es tenen referències documentals clares de la seva delimitació sobre el terreny. Es tracta de jaciments amb entitat pròpia, que conserven o mostren parts visibles de les seves estructures, que han donat evidències materials prou importants de la seva qualitat i interès científic. Aquest jaciments són:

- 65- Abric Cervereta
- 68- Pla de les Sitges
- 70- Necròpolis de Mianes
- 71- Plana de la Mora
- 72- Les Planetes
- 73- Poblat ibèric Barranc de Sant Antoni.
- 74- Mas Despatx de Camp-redó.
- 75- Vil·la romana de Barrugat
- 76- Vil·la romana de Casablanca
- 79- Molins del Comte
- 80- Pedreres de la Cinta
- 82- Conjunt de Fullola.

La proposta de protecció per aquests béns patrimonials és la seva declaració com a Be Cultural d'Interès Local (BCIL),

Amb un tractament específic, normativament poden tenir un tracte especial per les seves peculiars característiques de conservació, espai histò-

ric, interès científic; el conjunt de Fullola, els Molins del Comte i la Pedrera de la Cinta.

El conjunt de Fullola conté dins del catàleg tres elements arquitectònics: la torre de Fullola (ref. 0019), església (ref.0184) i masos (ref. 0181). La proposta més pràctica sobre aquests tres elements és realitzar un de sol, o diferenciar clarament dos conjunts:

1) el conjunt que conforma el poder polític i religiós del nou assentament, amb dues cartes de poblament en un curt període de temps a la segona meitat del segle XIII. Espacialment, sobre una plataforma lleugerament elevada sobre l'entorn, tenim l'església, amb la torre de guaita pròxima i tot un conjunt d'estructures en superfície encara avui visibles que probablement conformaven diferents estances de magatzematge o d'altre tipus de funció comunal. També s'aprecien sitges excavades al subsòl.

L'església té afegit un interès especial l'existència de dos carreus a la zona absidal de l'edifici amb escuts de la ciutat de Tortosa.

És evident que aquest conjunt presenta una singularitat en la protecció jurídica de la torre, que es tracta d'un BCIN com a monument militar, per tant és compatible de mantenir una fitxa únicament per a la torre, però l'objectiu primordial és protegir amb la figura de BCIL tota la plataforma d'aquest excepcional conjunt patrimonial, tant en la seva vessant arquitectònica com arqueològica.

Per la mateixa reflexió, també cal incloure els masos de Fullola, i cal evitar la intrusió d'elements estranys al medi ambiental: línies elèctriques, modificacions del paisatge, transformacions o noves adaptacions arquitectòniques d'aquests espais, afectacions del subsòl, etc.

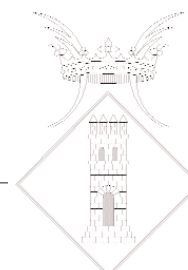
Genèricament, tots els jaciments arqueològics, especialment els ubicats en zona no urbana, necessiten d'una protecció específica, ja que desgraciadament l'experiència en actual demostra la destrucció i desaparició progressiva d'aquests jaciments . La proposta de protecció per aquests bens patrimonials es la seva declaració com a Be Cultural d'Interès Local (BCIL),

Aquesta figura de protecció facilita la gestió municipal al no estar sotmesa la concessió de llicències al dictamen d'instàncies superiors, sense que això exclogui, naturalment, la funció tutelar última que respecte a tot el conjunt patrimonial català té la Generalitat de Catalunya.

5.4.5. Reconeixement de BIPCC. Els jaciments arqueològics fora del nucli antic. Proposta de mesures de protecció

Una segona categoria son aquells jaciments arqueològics dels quals tenim poques dades respecte a la seva delimitació espacial i poques evidències materials. Es proposa que aquests jaciments siguin tractats com àrees amb expectativa arqueològica. Aquests jaciments són:

- 66- Baumes de Mianes
- 67- Esplanada Soldevila
- 69- Barranc de Pasqualet
- 77- Hort d'en Xiprès
- 78- Jaciment de la Capella dels Reis
- 81- Terrasses de Vinallop.
- 83-Granja de Cirera
- 84-Terrer Roig

85-Casa d'En Princep o Mas d'en Traval

Inclouen també els jaciments urbans situats fora de l'àmbit de protecció del Conjunt Històric de Tortosa (Zona de Protecció Arqueològica 1) i de l'Eixample Antic (Zona de Protecció Arqueològica 2), que són:

36- Cementiri islàmic anterior a 1149

42- Hospital i església de Sant Llàtzer

53- Eixos viaris del Raval de Sant Vicent i Raval de la Creu

Es proposa la inclusió d'aquest jaciments com Béns Integrats del Patrimoni Cultural. En el cas que intervencions sobre aquests jaciments proporcionin nous resultats, caldrà valorar l'inici d'expedient per a la seva declaració com a BCIL .

INDEX GENERAL DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS :

1- Jaciment Castell de la Suda

2- Pça Sant Jaume

3- Pça Ntra Sra de la Cinta/ Pça de l'Olivera

4- Solar c/ Rasquera- Hospitalet

5- C/ Dr. Ferran/ Pont de Barques

6- C/ Costa de Capellans, 5

7- C/ Taules Velles

8- Pça Alfons XII

9- Portal del Temple

10- Necròpolis de la Suda

11- C/ Major de Remolins, 40 ("Sinagoga")

12- Pça dels Estudis, 3 i 5/ abans P. O'Callaghan

13- C/ Mercaders, 2

14- C/ Sant Domènec, 9

15- Església de Sant Blai

16- Solar edifici telefónica

17- Solar de l'antiga Casa de la Ciutat (actual Palau Oliver)

18- C/ Costa de Capellans, 4

19- C/ Jerusalem- c/ Sol

20- C/ Sol, 18

21- Església i cementiri de S. Joan del Camp

22- Sector de fortificació: Portal de Sant Joan- Baluard de Sant Pere

23- Sector de fortificació: Esperó del Temple-La Cortadura

24- Sector de fortificació: Muralla de la Cortadura

25- Sector de fortificació: La Cortadura- Torre d'en Celio

26- Sector de fortificació: Cap de Pont

27- Necròpolis del turó del Sitjar

28- Col·legi de la Mercè/Antic Seminari

29- Residència Sanitària "Verge de la Cinta "

30- Temple de la Reparació

31- C/ Major de Remolins/ c/ Jerusalem

32- Casa Andreu

33- Catedral de Sta. Maria (substrat arqueològic)

34- Necròpolis dels Reials Col·legis

35- Cementiri de la Seu vella

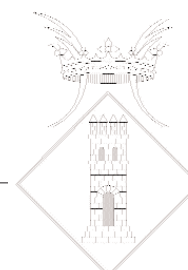
36- Cementiri islàmic anterior a 1149

37- Peixateria/ Pont de l'Herba

38- Convent de Ntra. Sra. del Miracle o convent del Carme

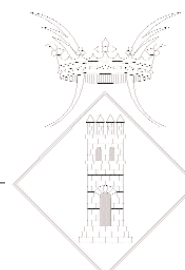
39- Convent de Sant Francesc

40- Hospital de la Santa Creu

- 41- Convent de la Mercè o convent de Santa Caterina (I)
- 42- Hospital i església de Sant Llàtzer
- 43- Casa del Temple
- 44- Església de Santa Maria del Temple
- 45- Casa de Benifassà i capella de Santa Llúcia
- 46- Convent dels Trinitaris de Sant Blai
- 47- Convent de Ntra. Sra. de la Ràpita
- 48- Església de Sant Nicolau
- 49- Carnisseria dels moros
- 50- Cementiri jueu
- 51- Convent de la Mercè (II)
- 52- Convent de Franciscans de Jesús
- 53- Eixos viaris del Raval de Sant Vicent i Raval de la Creu
- 54- Plaça Cabrera/Carrer Sant Ildefons
- 55- Solar Cooperativa Santiago
- 56- Travessia Mur- Ginestar
- 57- Subsòl Portal dels jueus
- 58- Baluard de Sant Pere- pàrking edifici
- 59- Clavegueram del Vall
- 60- Restes basílica paleocristiana
- 61- Avda. Felip Pedrell
- 62- Muralla segle XIV- Antic Convent de Sant Joan
- 63- Plaça de Barcelona/mercat del Peix
- 64- Antic Seminari Jesuïtes- necròpolis
- 65- Abric Cervereta
- 66- Baumes de Mianes
- 67- Esplanada Soldevila
- 68- Pla de les Sitges
- 69- Barranc de Pasqualet
- 70- Necròpolis de Mianes
- 71- Plana de la Mora
- 72- Les Planetes
- 73- Poblat ibèric Barranc de Sant Antoni.
- 74- Mas Despatx
- 75- Vil·la romana de Barrugat
- 76- Vil·la romana de Casablanca
- 77- Hort d'en Xiprès
- 78- Jaciment de la Capella dels Reis
- 79- Molins del Comte
- 80- Pedreres de la Cinta
- 81- Terrasses de Vinallop.
- 82- Conjunt de Fullola.
- 83-Granja de Cirera
- 84-Terrer Roig
- 85-Casa d'En Princep o Mas d'en Traval

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

001

Referència catàleg 2002 3001
Jaciment fitxa Castell de la Suda
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1214502
Carrer Castell de la Suda, del
Numero 4
Polígon
Parcel·la

004

Referència catàleg 2002 3004
Jaciment fitxa C. Rasquera - C. Hospitalet
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1215804 - 1215806
Carrer Hospitalet i Rasquera
Numero 8 i 6
Polígon
Parcel·la

002

Referència catàleg 2002 3002
Jaciment fitxa Subsòl de la Plaça Sant Jaume
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Plaça de Sant Jaume
Numero
Polígon
Parcel·la

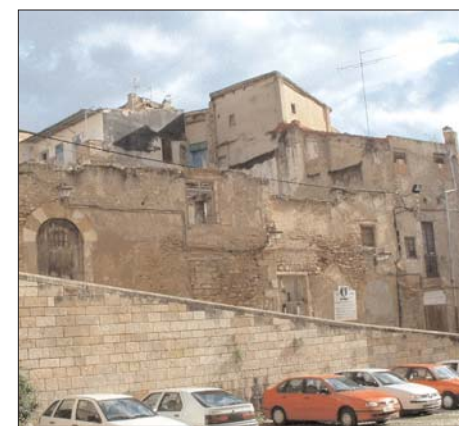
005

Referència catàleg 2002 3005
Jaciment fitxa Subsòl dels carrers Dr. Ferran / Pont de Barques
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Jaume Ferrer i Croera
Numero
Polígon
Parcel·la

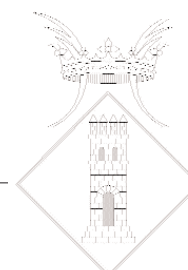
003

Referència catàleg 2002 3003
Jaciment fitxa Subsòl de la Plaça de la Cinta
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Plaça de la Cinta
Numero
Polígon
Parcel·la

006

Referència catàleg 2002 3006
Jaciment fitxa Subsòl de la Costa de Capellans, 5
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1212102
Carrer Carreró dels Capellans
Numero 14
Polígon
Parcel·la

007

Referència catàleg 2002 3007
Jaciment fitxa C. Taules Velles, 4
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1212512
Carrer d'oliver, de la Rosa i Taules Velles
Número 12, 9 i 4
Polígon
Parcel·la

010

Referència catàleg 2002 3010
Jaciment fitxa Necròpolis Islàmica del Castell de la Suda
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1214502
Carrer Castell de la Suda
Número 4
Polígon
Parcel·la

008

Referència catàleg 2002 3008
Jaciment fitxa Subsòl de la Plaça d'Alfons XII
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Plaça d'Alfons XII
Número
Polígon
Parcel·la

011

Referència catàleg 2002 3011
Jaciment fitxa C. Major de Remolins, 40
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1317606
Carrer Travessia del Mur, Major de Remolins
Número 38, 44
Polígon
Parcel·la

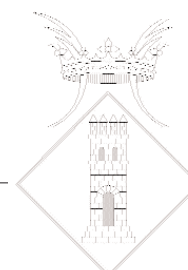
009

Referència catàleg 2002 3009
Jaciment fitxa Subsòl del Portal del Temple
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Generalitat
Número
Polígon
Parcel·la

012

Referència catàleg 2002 3012
Jaciment fitxa Subsòl de la Plaça dels Estudis, 3 i 5
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1212205 - 1212206
Carrer Plaça dels Estudis
Número 2,3
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

013

Referència catàleg 2002 3013
Jaciment fitxa C. Mercaders, 2
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1110706
Carrer Mercaders, dels
Número 2,4
Polígon
Parcel·la

016

Referència catàleg 2002 3016
Jaciment fitxa Solar Edifici Telefònica
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1009801
Carrer dels Pescadors, Manuel Vial,
 Santa Teresa, Travessia
 Santa Teresa
Número 5, 8, 20, 1
Polígon
Parcel·la

014

Referència catàleg 2002 3014
Jaciment fitxa C. Sant Domènec, 9
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1212221
Carrer Sant Domenech
Número 9
Polígon
Parcel·la

017

Referència catàleg 2002 3017
Jaciment fitxa Antiga Casa de la Ciutat
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1011106
Carrer Jaume Ferran
Número 4
Polígon
Parcel·la

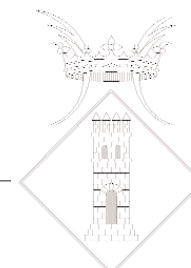
015

Referència catàleg 2002 3015
Jaciment fitxa Església de Sant Blai
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1110701 - 1110702
Carrer Sant Blai
Número 9
Polígon
Parcel·la

018

Referència catàleg 2002 3018
Jaciment fitxa Subsòl de la Costa de Capellans, 4
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1113903
Carrer Passeig de Ronda
Número 1
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

019

Referència catàleg 2002 3019
Jaciment fitxa Subsòl dels carrers Jerusalem - Sol
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1217602
Carrer Sol, del
Número 18
Polígon
Parcel·la

022

Referència catàleg 2002 3022
Jaciment fitxa Portal de Sant Joan - Baluard de Sant Pere
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

020

Referència catàleg 2002 3020
Jaciment fitxa C. Sol, 18
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1217505-1217506-1217514
Carrer del Sol, Travessia de Jerusalem
Número 26-28, 25/27
Polígon
Parcel·la

023

Referència catàleg 2002 3023
Jaciment fitxa Espai situat a l'Esperó del Temple - La Cortadura
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Rambla Felip Pedrell
Número
Polígon
Parcel·la

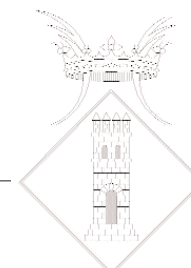
021

Referència catàleg 2002 3021
Jaciment fitxa Església i Cementiri de Sant Joan del Camp
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1106103
Carrer Ronda Reus
Número 25-27
Polígon
Parcel·la

024

Referència catàleg 2002 3024
Jaciment fitxa Recinte de la Muralla de la Cortadura
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

025

Referència catàleg 2002 3025
Jaciment fitxa Espai de la Cortadura - Torre d'en Celio
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

028

Referència catàleg 2002 3028
Jaciment fitxa Col·legi Mercè/Antic Seminari
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1110301
Carrer Carreró del Seminari
Número 2,4
Polígon
Parcel·la

026

Referència catàleg 2002 3026
Jaciment fitxa Espai del Cap de Pont
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

029

Referència catàleg 2002 3029
Jaciment fitxa Residència Sanitària "Verge de la Cinta"
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1309901
Carrer Esplanetes, de les
Número 14
Polígon
Parcel·la

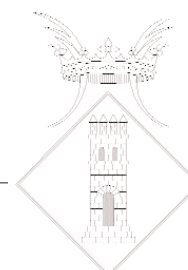
027

Referència catàleg 2002 3027
Jaciment fitxa Necròpolis del Turó del Sitjar
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1209101
Carrer Esplanetes, de les
Número 14
Polígon
Parcel·la

030

Referència catàleg 2002 3030
Jaciment fitxa Temple de la Reparació
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1111114
Carrer Merçe, de la
Número 4
Polígon
Parcel·la

031

Referència catàleg 2002 3031
Jaciment fitxa Espai del carrer Major de Remolins / Jerusalem
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Major de Remolins
Número
Polígon
Parcel·la

034

Referència catàleg 2002 3034
Jaciment fitxa Necròpolis dels Reials Col·legis
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1113115
Carrer Costa del Castell
Número 30
Polígon
Parcel·la

032

Referència catàleg 2002 3032
Jaciment fitxa Casa Andreu
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1110704
Carrer Sant Blai
Número 5
Polígon
Parcel·la

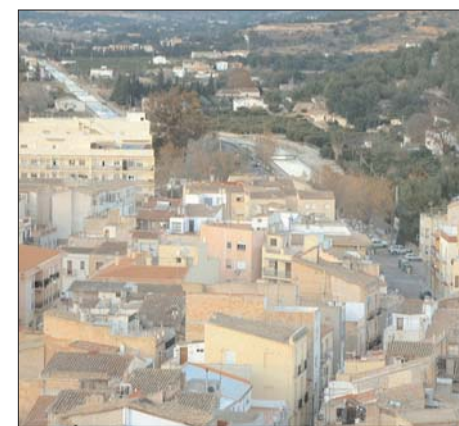
035

Referència catàleg 2002 3035
Jaciment fitxa Cementiri de la Seu vella
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

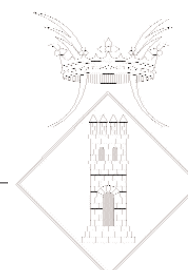
033

Referència catàleg 2002 3033
Jaciment fitxa Catedral de Santa Maria
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Carreró dels Capellans
Número
Polígon
Parcel·la

036

Referència catàleg 2002 3036
Jaciment fitxa Cementiri Islàmic anterior a 1149
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

037

Referència catàleg 2002 3037
Jaciment fitxa Peixateria / Pont de l'Herba
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Plaça del Paiolet
Número
Polígon
Parcel·la

040

Referència catàleg 2002 3040
Jaciment fitxa Hospital de la Santa Creu
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1106101 - 1106102
Carrer Teodor González
Número 41, 43, 45
Polígon
Parcel·la

038

Referència catàleg 2002 3038
Jaciment fitxa Convent de Ntra. Sra. del Miracle o Convent del Carme
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1411957 - 1309901
Carrer Esplanetes, de les
Número
Polígon
Parcel·la

041

Referència catàleg 2002 3041
Jaciment fitxa Convent de la Mercè o Convent de Santa Caterina
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

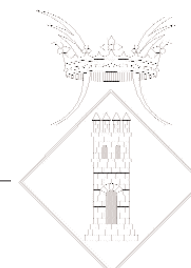
039

Referència catàleg 2002 3039
Jaciment fitxa Convent de Sant Francesc
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

042

Referència catàleg 2002 3042
Jaciment fitxa Hospital i església de Sant Llätzer
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

043

Referència catàleg 2002 3043
Jaciment fitxa Casa del Temple
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

046

Referència catàleg 2002 3046
Jaciment fitxa Convent dels Trinitaris de Sant Blai
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1114601 - 1113201 - 1113202 -1113203 - 1113204 - 1113205 -1113206 - 1113207 - 1113028
Carrer Santa Anna
Número 4, 6, 14
Polígon
Parcel·la

044

Referència catàleg 2002 3044
Jaciment fitxa Església de Santa Maria del Temple
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

047

Referència catàleg 2002 3047
Jaciment fitxa Convent de Ntra Sra de la Ràpita
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1216601 - 1216602 -1216603 -1216604 - 1216605 -1216606 -1216607 - 1216608 -1216609 -1216610 - 1216611 -1216612 -1216613 - 1216614 -1216615
Carrer Plaça d'Antoni Casanova
Número
Polígon
Parcel·la

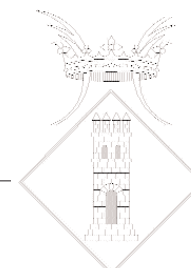
045

Referència catàleg 2002 3045
Jaciment fitxa Casa de Benifassà i Capella de Santa Llúcia
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1113801
Carrer Escoxador Vell
Número
Polígon
Parcel·la

048

Referència catàleg 2002 3048
Jaciment fitxa Església de Sant Nicolau
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1215203 - 1215204 -1215205 -1215101
Carrer Benifallet, Antoni Casanova, David Ferrando, Rasquera
Número 26-28, 1-3-5, 7-8-9-10, 21
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

049

Referència catàleg 2002 3049
Jaciment fitxa Carnisseria dels moros
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1215201 - 1215202 - 1215102
Carrer Benifallet, David Ferrando, Rasquera
Número 22-24, 1-3-5-2-4, 17-19
Polígon
Parcel·la

052

Referència catàleg 2002 3052
Jaciment fitxa Capella de sant Bernabeu/Convent de Franciscans de Jesús
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 0225601
Carrer Daniel Mangrané
Número 20,22
Polígon
Parcel·la

050

Referència catàleg 2002 3050
Jaciment fitxa Cementiri jueu
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Barranc del Celio
Número 147
Polígon 1,2,3
Parcel·la

053

Referència catàleg 2002 3053
Jaciment fitxa Subsòl dels Eixos viaris del Raval de Sant Vicent i Raval de la Creu
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Llarg de Sant Vicent, Catalunya
Número
Polígon
Parcel·la

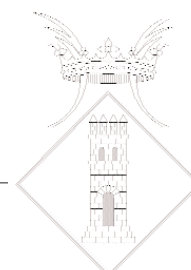
051

Referència catàleg 2002 3051
Jaciment fitxa Convent de la Mercè (II)
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1111115
Carrer Merçe, de la
Número 6
Polígon
Parcel·la

054

Referència catàleg 2002 3054
Jaciment fitxa Subsòl de la Plaça Cabrera/Carrer Sant Ildefons
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 0908311
Carrer Plaça Ramon Cabrera
Número 2
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

055

Referència catàleg 2002 3055
Jaciment fitxa Solar de la Cooperativa Santiago
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1215401 - 1215402 - 1215403
Carrer Rasquera, Sindicat
Número 23-25-27-29-31-33-35, 2-8
Polígon
Parcel·la

058

Referència catàleg 2002 3058
Jaciment fitxa Espai situat entre el Baluard de Sant Pere i el Mercat del Peix
Jaciment inicial Parking edifici davant Mecat
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 0808401 - 0808402
Carrer Teodor González, Generalitat, Bonavista
Número 3-5-7, 56-58, 4-6
Polígon
Parcel·la

056

Referència catàleg 2002 3056
Jaciment fitxa Subsòl de la Travessia Mur-Ginestar
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1217301 - 1217302 - 1217303 - 1217304 - 1217305
Carrer Travessia del Mur
Número 31,33,35
Polígon
Parcel·la

059

Referència catàleg 2002 3059
Jaciment fitxa Jaciment de la Claveguera del Vall
Jaciment inicial Plaça del Paolet
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Bisbe Aznar, Plaça del Pont de Pedra, Nou del Vall
Número
Polígon
Parcel·la

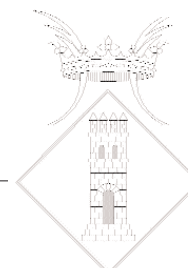
057

Referència catàleg 2002 3057
Jaciment fitxa Subsòl del Portal del Jueus
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer Figuereta, Carreró del Call
Número
Polígon
Parcel·la

060

Referència catàleg 2002 3060
Jaciment fitxa Restes basilíca paleocristiana
Jaciment inicial Parc Teodor González
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 0806800
Carrer Generalitat
Número 72
Polígon
Parcel·la

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

061

Referència catàleg 2002 3061
Jaciment fitxa Solar de la casa de l'Avda Felip Pedrell, 56

Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1012701 - 1012702
Carrer Rambla de Felip Pedrell, Canvis
Número 54-56-58, 3-5
Polígon
Parcel·la

064

Referència catàleg 2002 3064
Jaciment fitxa Jaciment de l'Antic Institut / Carrer Montcada
Jaciment inicial Església dels Jesuïtes
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1110301 - 1110302 - 1110303
Carrer Montcada, Benasquer, Cabanes
Número 22-24-28, 1-3-5, 1-3
Polígon
Parcel·la

062

Referència catàleg 2002 3062
Jaciment fitxa Jaciment de la Muralla-Antic Convent de Sant Joan

Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 1411966 - 1411944 - 1411965
Carrer Plaça Mossen Sol, Callao
Número 8-9-10, 2-4-6
Polígon
Parcel·la

065

Referència catàleg 2002 3065
Jaciment fitxa Jaciment de l'Abric Cervereta
Jaciment inicial Vinallop
Nucli urbà
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 92
Parcel·la 152

063

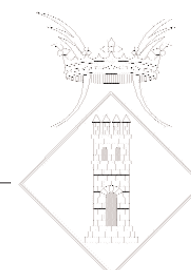
Referència catàleg 2002 3063
Jaciment fitxa Espai de la Plaça de Barcelona / Mercat del Peix

Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral 0808301
Carrer Plaça de Barcelona, Rambla de Felip Pedrell, Bonavista,
Número 3-4, 12-14, 1
Polígon
Parcel·la

066

Referència catàleg 2002 3066
Jaciment fitxa Jaciment de les Baumes de Mianes
Jaciment inicial Vinallop
Nucli urbà
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 89, 40
Parcel·la 42, 7-8-10-11-19

067

Referència catàleg 2002 3067
Jaciment fitxa Jaciment de l'Esplanada Soldevila
Jaciment inicial
Nucli urbà Camp-redó
Ref-cadastral 2961910
Carrer
Número
Polígon
Parcel·la

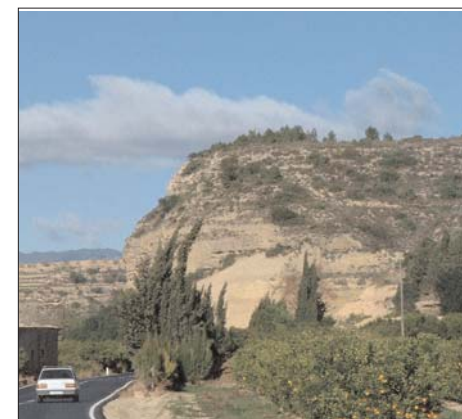
070

Referència catàleg 2002 3070
Jaciment fitxa Necròpolis de Mianes
Jaciment inicial
Nucli urbà Vinallop
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 40,41
Parcel·la 20-21-24-28,

068

Referència catàleg 2002 3068
Jaciment fitxa Jaciment del Pla de les Sitges
Jaciment inicial
Nucli urbà Vinallop
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 46
Parcel·la 5-6-7-8-9-10-11-12-13-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-60-61-32-65-83-84-85-86-88-89-90-91-188-187

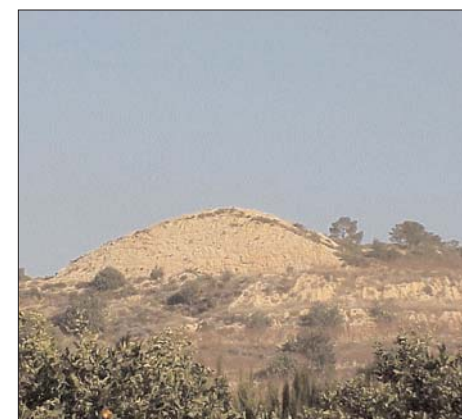
071

Referència catàleg 2002 3071
Jaciment fitxa Jaciment de la Plana de la Mora
Jaciment inicial
Nucli urbà Bitem
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 1
Parcel·la 17-18-19-20-21

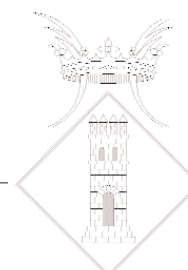
069

Referència catàleg 2002 3069
Jaciment fitxa Jaciment del Barranc de Pasqualet
Jaciment inicial
Nucli urbà Vinallop
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 40
Parcel·la 5-6

072

Referència catàleg 2002 3072
Jaciment fitxa Jaciment de les Planetes
Jaciment inicial
Nucli urbà Bitem
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 1
Parcel·la 11-12-13-14-17-18

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

073

Referència catàleg 2002 3073
Jaciment fitxa Conjunt de Fullola
Jaciment inicial
Nucli urbà Tortosa
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 13,14
Parcel·la 23-24, 10-11-12-13

076

Referència catàleg 2002 3076
Jaciment fitxa Vil·la romana de Casablanca
Jaciment inicial
Nucli urbà Jesús
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 65
Parcel·la 47-52-53-58-59-60-61-62-63

074

Referència catàleg 2002 3074
Jaciment fitxa Jaciment del Mas Despatx
Jaciment inicial
Nucli urbà Camp-redó
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 86
Parcel·la 121

077

Referència catàleg 2002 3077
Jaciment fitxa Jaciment de l'Hort d'en Xiprès
Jaciment inicial
Nucli urbà Bítem
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 2
Parcel·la 257-258-264

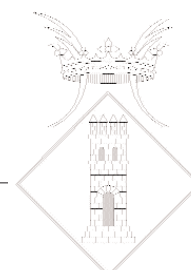
075

Referència catàleg 2002 3075
Jaciment fitxa Vil·la romana de Barrugat
Jaciment inicial
Nucli urbà Bítem
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 1,67
Parcel·la 3, 8-9-10

078

Referència catàleg 2002 3078
Jaciment fitxa Jaciment de la Capella dels Reis
Jaciment inicial
Nucli urbà Bítem
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 134
Parcel·la 11-12-23-24-116

CATÀLEG D'EDIFICIS I CONJUNTS URBANS I RURALS DE CARÀCTER HISTÒRIC, ARTÍSTIC I AMBIENTAL DE LA CIUTAT I MUNICIPI DE TORTOSA- 2007

079

Referència catàleg 2002 3079
Jaciment fitxa Molins del Comte
Jaciment inicial
Nucli urbà Jesús
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 50
Parcel·la 67-68-72-73

082

Referència catàleg 2002 3082
Jaciment fitxa Granja de Cirera
Jaciment inicial
Nucli urbà
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 60
Parcel·la 2

080

Referència catàleg 2002 3080
Jaciment fitxa Jaciment de les Pedreres de la Cinta
Jaciment inicial
Nucli urbà S.Llàtzer
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 118,143,144
Parcel·la 1-2-3-6, 40-42-43-44-45-46-47-48, 34-36-41

083

Referència catàleg 2002 3083
Jaciment fitxa Terrer Roig
Jaciment inicial
Nucli urbà
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 98
Parcel·la 30-31

081

Referència catàleg 2002 3081
Jaciment fitxa Terrasses de Vinallop
Jaciment inicial
Nucli urbà Vinallop
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 40
Parcel·la 5-6

084

Referència catàleg 2002 3084
Jaciment fitxa Casa d'en príncep o Mas d'en Traval
Jaciment inicial
Nucli urbà
Ref-cadastral
Carrer
Número
Polígon 76
Parcel·la 49

